

Līvānu novada teritorijas plānojums

STRATĒĢISKAIS IETEKMES UZ VIDI
NOVĒRTĒJUMS

Vides pārskats

Pasūtītājs:

Līvānu novada pašvaldība
Reģistrācijas Nr. 90000065595
Rīgas iela 77, Līvāni, LV-5316, Latvija
e-pasts: pasts@livani.lv
web: www.livani.lv

Izstrādātājs:

SIA "Grupa93"
Reģistrācijas Nr. 50103129191
Torņa iela 4, IIC-202, Rīga, LV-1050
e-pasts: info@g93.lv
web: www.grupa93.lv

Līvāni, 2026

Apzīmējumi

CKS – centralizētās kanalizācijas sistēmas

CŪS – centralizētās ūdensapgādes sistēmas

CO – oglekļa monoksīds

CO₂ – oglekļa dioksīds

DAP – Dabas aizsardzības pārvalde

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

EVA – Enerģētikas un vides aģentūra, no 01.10.2025. aģentūra iekļauta Valsts vides dienesta struktūrā

Stratēģija vai IAS – Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam

ĪADT – īpaši aizsargājama dabas teritorija

Latvija2030 vai LIAS2030 - Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

LVĢMC – VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”

NAP2027 – Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027.gadam

NATURA 2000 – Eiropas nozīmes aizsargājama dabas teritorija (NATURA 2000)

NO_x – slāpekļa oksīdi

PM_{2,5} – daļiņas ar diametru <2,5 μm

PM₁₀ – daļiņas ar diametru <10 μm

SEG – siltumnīcefekta gāzes

SIVN – stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

SO₂ – sēra dioksīds

UBA – upju baseinu apgabals

UBAAP – upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns

UBAAP2027 – Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam

ŪO – ūdensobjekts

VARAM – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija

Vides pārskats – ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma ietvaros sagatavots dokuments, kurā aprakstīta, novērtēta plānošanas dokumenta, tā iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekme uz vidi un aprakstīti pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai un monitoringam

VPVB vai Birojs – Vides pārraudzības valsts birojs, reorganizēts, no 01.02.2025. – Enerģētikas un vides aģentūra, no 01.10.2025. aģentūra iekļauta Valsts vides dienesta struktūrā

VVD – Valsts vides dienests

SATURS

Ievads	5
Kopsavilkums	6
1. Plānošanas dokumentu pamatnostādnes un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	10
1.1. Plānošanas dokumentu izstrādes pamatojums, mērķi un uzdevumi	10
1.2. Plānošanas dokumentu saturs	12
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	13
2. Vides pārskata sagatavošana: pieeja, sabiedrības informēšana un konsultācijas ar vides institūcijām	17
2.1. Vides pārskata sagatavošanas metodika un etapi	17
2.2. Konsultācijas ar vides institūcijām	20
2.3. Sabiedrības informēšana un vides pārskata sabiedriskā apspriešana	24
3. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	27
3.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	27
3.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	30
4. Teritorijas vispārīgs raksturojums	32
5. Ar plānošanas dokumentu saistītie vides aspekti	33
6. Teritorijas, kuras plānošanas dokumentu īstenošana var ietekmēt un to vides stāvoklis	34
6.1. Dabas resursi	34
6.1.1. Derīgie izrakteņi	34
6.1.2. Ūdens resursi, to izmantošana un ūdensapgāde	36
6.2. Dabas teritorijas, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības	41
6.2.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bioloģiskā daudzveidība un mikroliegumi	41
6.2.2. Ainavas	48
6.2.3. Kultūras pieminekļi un kultūrvēsturiskie objekti	53
6.3. Vides stāvoklis	55
6.3.1. Gaisa kvalitāte	55
6.3.2. Vides troksnis	58
6.3.3. Virszemes ūdeņu kvalitāte, virszemes ūdeņos paliekošais piesārņojums un notekūdeņu apsaimniekošana	59
6.3.4. Pazemes ūdeņu un dzeramā ūdens kvalitāte	64
6.4. Riska teritorijas un objekti	65
6.4.1. Dabas apstākļu radītie riski	66
6.4.2. Saimnieciskās darbības radītie riski	68
6.5. Atkritumu apsaimniekošana	72
7. Plānošanas dokumenta ieviešanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums	77
7.1. Teritorijas plānojuma galvenie risinājumi	77

7.2. Būtiskās ietekmes uz vidi vērtējums	84
7.3. Ietekmju mijiedarbības, summārās ietekmes.....	129
7.4. Alternatīvas un to salīdzinājums	130
8. Risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai.....	132
9. Iespējamie kompensēšanas pasākumi	135
10. Plānošanas dokumenta iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes vērtējums	135
11. Vides monitoringa un paredzētie pasākumi plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa nodrošināšanai.....	136
Pielikumi.....	138
1. pielikums Derīgo izrakteņu atradņu izmantošana: licences (atļaujas), krājumi	138
2. pielikums Ūdensapgāde un notekūdeņu savākšana.....	140
2.1. pielikums Centralizētās ūdensapgādes sistēmas, citu pašvaldības iestāžu un ražošanas uzņēmumu ūdensapgādes urbumu saraksts un to aizsargjoslas	140
2.2. pielikums Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un tām noteiktās sanitārās aizsargjoslas	147
3. pielikums Informācija par dabu.....	150
3.1. pielikums Novadā sastopamie Eiropas Savienības nozīmes biotopu veidi un to platības ...	150
3.2. pielikums Invazīvo augu un dzīvnieku sugu izplatība	151
4. pielikums Potenciāli piesārņotas vietas.....	152
5. pielikums Paaugstinātas bīstamības objekti	153
5.1. Paaugstinātas bīstamības objekti: C kategorija	153
5.2. pielikums Paaugstinātas bīstamības objekti ar lokālu ietekmi	154
6. pielikums Piesārņojošu darbību objekti	155
6.1. pielikums Piesārņojošu darbību objekti (B un C kategorija)	155
6.2. pielikums Piesārņojošu darbību objekti Līvānu pilsētā.....	156
7. pielikums Meliorācijas sistēma	158
7.1. pielikums Valsts nozīmes ūdensnotekas Līvānu novadā	158
7.2. pielikums Novada meliorācijas sistēma.....	159
8. pielikums Pārskats par gaisa kvalitāti Līvānos.....	160
9. pielikums Nozīmīgākās funkcionālā zonējuma izmaiņu vietas: piemēri	166
10. pielikums Teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi vērtējuma pārskats	175
11. pielikums Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, to izvērtējumu, komentāriem un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu.....	184
12. pielikums Institūciju atsauksmju kopijas	197
13. pielikums Publikācijas vietējā laikrakstā kopija	215

IEVADS

Vides pārskats ir sagatavots teritorijas plānojumam (turpmāk tekstā - Plānojums) Līvānu novada administratīvajai teritorijai, kura noteikta pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā. Plānojums ir izstrādāts, balstoties uz Līvānu novada domes 2022. gada 24. novembra lēmumu Nr. 21-10 "Par Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu" (Prot. Nr. 21).

Teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Tajā, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu un turpmāko plānoto (atļauto) izmantošanu, ir integrētas Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasības. Plānojuma risinājumi ir izstrādāti, ņemot vērā Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2030. gadam noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un telpiskās attīstības perspektīvu, kā arī nacionālas un reģionālas nozīmes plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes attiecībā uz Līvānu novadu.

Teritorijas plānojumā rakstveidā un grafiski ir attēlota teritorijas pašreizējā izmantošana un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi. Teritorijas plānojums ir izstrādāts, ņemot vērā nacionālajos normatīvajos aktos noteiktās vides un dabas aizsardzības prasības.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, jo Vides pārraudzības valsts birojs¹ 2023. gada 21. aprīlī ir pieņēmis lēmumu 4-02/32/2023 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

Teritorijas plānojuma redakcija un tās SIVN vides pārskata projekts no 2025. gada 10. februāra līdz 14. martam bija nodots publiskajai apspriešanai.

Vides pārskatā ir integrēti Plānojuma un Vides pārskata projekta publiskās apspriešanas rezultāti, kā arī institūciju priekšlikumi un rekomendācijas.

Valsts vides dienests 2026. gada 06. martā ir izsniedzis atzinumu Nr. 11.15/AP/2276/2026 "Par Līvānu novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu".

Pamatojoties uz iepirkuma rezultātiem un 2023. gada 7. februārī noslēgto līgumu Nr. LND/5-4423/13/155 ar Līvānu novada pašvaldību, stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veic un Vides pārskatu sagatavo SIA "Grupa93".

¹ Reorganizēts, no 01.02.2025. - Enerģētikas un vides aģentūra, no 01.10.2025. aģentūra iekļauta Valsts vides dienesta struktūrā

KOPSAVILKUMS

Vides pārskats ir sagatavots teritorijas plānojumam (turpmāk tekstā - Plānojums) Līvānu novada administratīvajai teritorijai, kura noteikta pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā. Plānojums ir izstrādāts, balstoties uz Līvānu novada domes 2022. gada 24. novembra lēmumu Nr. 21-10 "Par Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu" (Prot. Nr. 21).

Teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Tajā, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu un turpmāko plānoto (atļauto) izmantošanu, ir integrētas Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasības. Plānojuma risinājumi ir izstrādāti, ņemot vērā Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2030. gadam noteiktos ilgtermiņa attīstības mērķus un telpiskās attīstības perspektīvu, kā arī nacionālas un reģionālas nozīmes plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes attiecībā uz Līvānu novadu.

Teritorijas plānojumā rakstveidā un grafiski ir attēlota teritorijas pašreizējā izmantošana un noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi. Teritorijas plānojums ir izstrādāts, ņemot vērā nacionālajos normatīvajos aktos noteiktās vides un dabas aizsardzības prasības.

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros, jo Vides pārraudzības valsts birojs 2023. gada 21. aprīlī ir pieņēmis lēmumu 4-02/32/2023 par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt teritorijas plānojuma iespējamo ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti un Vides pārraudzības valsts birojs.

SIVN procesā identificētie teritorijas plānojuma būtiskās ietekmes uz vidi aspekti ir: iedzīvotāju/cilvēku veselība, infrastruktūra (publiskā un inženierinfrastruktūra), ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitāte, augsnes erozija un piesārņojums, klimata pārmaiņas, hidroloģiskais režīms, dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība, ainavas un kultūras mantojums.

Vides pārskatā ir iekļauts vērtējums par būtiskām pozitīvām un negatīvām, tiešām un netiešām, īstermiņa un ilgtermiņa ietekmju mijiedarbībām un summārajām ietekmēm, kā arī plānošanas alternatīvu salīdzinājums atbilstoši plānošanas dokumenta detalizācijas līmenim.

Izvērtējot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības un teritorijas plānojuma grafisko daļu, vides pārskatā sniegts šāds galveno ietekmju vērtējums (detalizēts izklāsts vides pārskata 7. nodaļā):

- pozitīva vispārējā ietekme, jo teritorijas plānojumā ietvertie risinājumi ir sagatavoti, ņemot vērā novada jaunās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādnes, sekmē tajā noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanu, ilgtermiņa prioritāšu un telpiskās attīstības perspektīvas īstenošanu;
- ņemot vērā ražošanas uzņēmumu nozīmīgo lomu Līvānu novada attīstībā, pozitīvi vērtējamas TIAN iekļautās prasības attiecībā uz vides kvalitātes nodrošināšanu (tostarp

vides trokšņa un gaisa kvalitātes rādītājiem) rūpnieciskās apbūves teritorijās vai to daļās, kas robežojas ar dzīvojamo vai publisko apbūvi, tādējādi mazinot ražošanas uzņēmumu potenciālo negatīvo ietekmi uz blakus esošajām teritorijām un tās iedzīvotājiem;

- sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitātes rādītājiem, ievērojot TIAN noteiktās prasības jauniem objektiem, kuri potenciāli var radīt gaisa piesārņojumu, kā arī prasības jaunu dzīvojamo un publisko būvju izvietošanai attiecībā pret esošajiem gaisa piesārņojuma avotiem – valsts autoceļiem, rūpniecisko un tehnisko apbūvi;
- sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, ievērojot TIAN prasības, kas noteiktas, ja tiek plānota jauna rūpnieciskā, tehniskā un komercdarbības objektu apbūve vai tiek paplašināti esošie objekti, kas potenciāli var saturēt trokšņu avotus;
- iespējama negatīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dažādiem vides aspektiem (negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa rādītājiem, piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un augsnē, pazemes ūdeņu piesārņojuma novēršanu), kā arī netieša ietekme uz cilvēka veselību, Lauksaimniecības teritorijās (L) realizējot atļautās izmantošanas pilnā apmērā. Vienlaikus sagaidāms, ka šīs ietekmes mazinās TIAN noteiktās prasības attiecībā uz lauksaimniecības būvju norobežošanu no dzīvojamām un publiskām ēkām, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktos attālumus starp lauksaimniecības dzīvnieku (cūku un mājputnu) intensīvās audzēšanas kompleksiem un dzīvojamām un publiskām ēkām;
- sagaidāma pozitīva, tieša un netieša, ilgtermiņa ietekme uz kultūras pieminekļu, vietējas nozīmes kultūrvēsturisko un dabas teritoriju aizsardzību un saglabāšanu, ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību, vides pieejamību, optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, kā arī negatīvu vides ietekmju (troksnis, gaisa piesārņojums u.tml.) mazināšanu, ievērojot TIAN noteiktos ierobežojumus derīgo izrakteņu ieguvei. Tāpat pozitīvi vērtējama prasība, kas derīgo izrakteņu vietas izstrādātājam liek vērsties Pašvaldībā pirms licences vai atļaujas saņemšanas, lai analizētu nepieciešamību piemērot detālplānojumu un tādējādi samazinātu vides un iedzīvotāju drošības un veselības riskus, kas varētu rasties skarto īpašumu teritorijās;
- derīgo izrakteņu ieguve vispārīgā gadījumā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R2), Mežu teritorijā un Lauksaimniecības teritorijā atkarībā no derīgā izrakteņa veida un ieguves tehnoloģijas var radīt negatīvas ietekmes uz vidi. Konkrētu ieguves vietu ietekmes uz vidi vērtējums ir veicams atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un saistībā ar to izdoto normatīvo aktu prasībām, nodrošinot ietekmi mazinošu pasākumu ieviešanu;
- tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides troksni (t.sk., zemas frekvences), hidroloģiskā režīma, dabas teritoriju (mežu), dabas vērtību (ES nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm), mežu fragmentāciju, ainaviski vērtīgo teritoriju un kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī citiem ietekmes aspektiem (mirgošana, vibrācijām, elektromagnētisko starojumu un citiem), attīstoties vēja parkiem. Ieviešot negatīvo ietekmi mazinošus pasākumus, sagaidāmā ietekme būs nebūtiska vai pozitīva, neīstenojot pasākumus – negatīva;

- pozitīva, tieša vai netieša, ilgtermiņa ietekme uz SEG emisiju mazināšanu, palielinot atjaunīgo enerģijas resursu (vēja enerģijas un solārās enerģijas) izmantošanu enerģijas ieguvē;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes biotopu saglabāšanu, ievērojot TIAN prasību, kas nosaka jaunas apbūves, izņemot publiskās infrastruktūras, izvietojumu ārpus Eiropas Savienības aizsargājamiem biotopiem, kā arī ievērojot prasību vēja elektrostacijas izvietot ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijām un saglabājot to pastāvēšanai optimālu hidroloģisko režīmu;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz meža teritorijām, ieviešot TIAN prasības attiecībā uz meža zemes atmežošanu, jaunas apbūves izvietojumu zemes vienībā un ceļa trasējumiem mežā;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz novada vērtīgajām ainavām un ainaviskajiem ceļu posmiem, TIAN integrējot Līvānu novada ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskā pētījuma prasības un nosakot ainaviski vērtīgās teritorijas TIN5;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību un drošību, kā arī novada ainaviskajām kvalitātēm, nosakot teritorijas TIN12, kurā ir aizliegta 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz novada kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, TIAN integrējot Līvānu novada ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskā pētījuma prasības un nosakot Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4);
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz kultūras pieminekļu aizsardzību, ievērojot TIAN prasību vēja elektrostacijas izvietot ārpus kultūras pieminekļiem un to aizsargjoslām;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitātes un vides trokšņa rādītājiem, nosakot TIN71 teritoriju, kas paredzēta Līvānu pilsētas apvedceļa būvniecībai;
- pozitīvi vērtējama TIN1 teritorijas (Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs) paplašināšana, ņemot vērā prasības ūdenssaimniecības un siltumapgādes infrastruktūras pieejamībai, vēsturiskās apbūves saglabāšanai, kā arī šajā zonā noteiktos ierobežojumus attiecībā uz smagās ražošanas uzņēmumu darbību un azartspēļu un izložu organizēšanas vietām;
- pozitīvi vērtējama novada ciemu robežu pārskatīšana, samazinot ciema platības sešos no septiņiem novada ciemiem;
- Līvānu pilsētas teritorija ir paplašināta par 20 ha, tādējādi potenciāli samazinot dabas pamatnes teritorijas. Tomēr, ņemot vērā salīdzinoši nelielās izmaiņu skartās platības, TIAN noteiktās prasības attiecībā uz meža, atsevišķi augošu koku un Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu saglabāšanu apbūvei paredzētās zemes vienībās, kā arī faktu, ka pilsētas paplašināšana ir pamatota ar pieaugošo nepieciešamību pēc jauniem mājokļiem sasniedzamā attālumā, radītā ietekme netiek vērtēta kā būtiska novada mērogā.

Teritorijas plānojuma risinājumi ir vērsti arī uz zaļās infrastruktūras principu ieviešanu, saglabājot neapbūvētās teritorijas (mežus, purvus, tīrumus, pļavas, ūdeņus), respektējot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī pilsētās un ciemos plānojot apstādījumu teritorijas. Tādējādi tiek nodrošināti ekosistēmu pakalpojumi, kā arī nepārtrauktu sugu migrācijas koridoru pastāvēšana gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām, kas ir nozīmīgs faktors bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. TIAN noteiktās prasības attiecībā uz lietus ūdens savākšanas un meliorācijas sistēmu izbūvi, it īpaši kā prioritāti lietusūdeņu savākšanā

nosakot ilgtermiņīgus lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumus, to ieviešanas gadījumā sekmēs ekosistēmu klimatnoturības paaugstināšanu.

Vides pārskata izstrādes laikā nav identificētas iespējamās pārrobežu ietekmes, kuras varētu rasties novada teritorijas plānojuma ieviešanas laikā, un teritorijas plānojuma ietvaros netiek plānoti tādi pasākumi, kuru ietekme varētu sniegties ārpus novada robežām. Nav identificētas tādas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (NATURA 2000), kuru dēļ būtu jānosaka specifiski dabai nodarīto kaitējumu kompensēšanas pasākumi.

Vides pārskatā secināts, ka iespējamās negatīvās ietekmes lielā mērā ir novērstas plānošanas un SIVN procesā, plānojot teritorijas funkcionālo zonējumu un nosakot vides aizsardzības prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai teritorijas plānojuma ieviešanas laikā, ja nepieciešamas, ir ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras (ietekmes uz vidi novērtējums, sākotnējais izvērtējums, ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējums), tehnisko noteikumu izdošana un ievērošana būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādē, būvniecības laikā un objektu ekspluatācijā.

Lai iegūtu informāciju par teritorijas plānojuma realizācijas ietekmi uz vidi un ar to saistītajām vides stāvokļa izmaiņām un tendencēm, teritorijas plānojuma ieviešanas laikā ir jāveic monitoringa pasākumi.

Teritorijas plānojuma redakcija un tās SIVN vides pārskata projekts no 2025. gada 10. februāra līdz 14. martam bija nodots publiskajai apspriešanai.

Par Vides pārskata projektu ir saņemtas atsauksmes no Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas.

Valsts vides dienests 2026. gada 06. martā ir izsniedzis atzinumu Nr. 11.15/AP/2276/2026 “*Par Līvānu novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu*”. Atzinumā secināts, ka Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai. Īstenojot plānošanas dokumentu, jāņem vērā VVD atzinumā un Vides pārskatā norādītais iespējamās ietekmes mazināšanai.

Vides pārskats ietver 11 nodaļas un 13 pielikumus.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU PAMATNOSTĀDNES UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IZSTRĀDES PAMATOJUMS, MĒRĶI UN UZDEVUMI

Teritorijas plānojums ir izstrādāts, balstoties uz Līvānu novada domes 2022. gada 24. novembra lēmumu Nr. 21-10 “Par Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (Prot. Nr. 21). Teritorijas plānojuma izstrāde ir nepieciešama, lai izveidotu pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas izmantošanai, radītu labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radītu priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai un rūpniecisko avāriju risku un vides risku novēršanai, veicinātu pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabātu kultūras, mantojumu, dabas un ainavas daudzveidību, kā arī paaugstinātu kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

Lēmums par jaunā Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu novada domē pieņemts, pamatojoties uz Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12. panta pirmo daļu un 23. pantu un Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, kā arī ņemot vērā 29.08.2013. apstiprināto Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013. – 2030. gadam un Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmu 2019. – 2025. gadam.

Teritorijas plānojuma galvenie izstrādes uzdevumi²

1. Izvērtēt novada teritorijas esošo potenciālu, resursus un noteikt teritorijas izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, tostarp prasības derīgo izrakteņu ieguves vietu izveidei un alternatīvās energoapgādes būvju izvietojumam.
2. Nodrošināt Līvānu novada teritorijas atļautās izmantošanas un apbūves noteikumu atbilstību Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2030. gadam definētajiem stratēģiskajiem attīstības uzstādījumiem un telpiskās attīstības perspektīvai un Latgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī citiem hierarhiski augstākiem teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.
3. Nodrošināt pārskatāmu un vienotu apbūves noteikumu piemērošanu Līvānu novada teritorijā.
4. Pamatojoties uz Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, lemt par azartspēļu organizēšanas vietu noteikšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā.
5. Pārskatīt pašvaldības īpašumu perspektīvo izmantošanu un atbilstību pašvaldības funkciju īstenošanai un pašvaldības attīstības mērķu sasniegšanai, t.sk. precizējot funkcionālo zonējumu un teritorijas ar īpašiem noteikumiem.
6. Sagatavot vispārīgu novada un detalizētu pilsētas (Līvāni) transporta attīstības plānu.
7. Izvērtēt esošos un izstrādāt kopēju kultūrvēsturisko un ainavu plānu.
8. Noteikt un attēlot grafiskajā daļā teritorijas ar īpašiem nosacījumiem, degradētās un riska teritorijas, ainavu telpu robežas un nosacījumus, publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un izmantošanas nosacījumus, transporta attīstībai nepieciešamās teritorijas.

² Pilns izstrādes uzdevumu saraksts pieejams Līvānu novada domes 2022. gada 24. novembra Lēmuma Nr. 21-10 (protokols Nr. 21) pielikumā

9. Pārskatīt Līvānu novada pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, ievērojot Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likumā noteiktās prasības. Atbilstoši mērogam, precizēt aizsargjoslas Grafiskajā daļā.
10. Izstrādāt un īstenot sabiedrības un iesaistīto pušu līdzdalības programmu/plānu, sagatavojot priekšlikumus efektīvam sabiedrības, kompetento iestāžu un citu ietekmes pušu līdzdalības procesam visā teritorijas plānojuma izstrādes procesā.
11. Teritorijas plānojumu izstrādāt Teritorijas attīstības plānošanas sistēmā (TAPIS), ievērojot Ministru kabineta 2014. gada 8. jūlija noteikumus Nr. 392 “Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmas noteikumi”, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas noteiktās vadlīnijas un citos normatīvajos aktos noteiktās prasības.
12. Izstrādājot teritorijas plānojumu, ņemt vērā Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022. – 2027. gadam risinājumus un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra mājas lapā pieejamos jaunākos datus par applūstošajām teritorijām un plūdu riskiem.

1.2. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SATURS

Teritorijas plānojuma sastāvā sagatavotas šādas sadaļas:

I Paskaidrojuma raksts

II Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

III Grafiskā daļa

IV Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādes procesu

Paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma rakstā ietverta informācija par bijušā Līvānu novada teritorijas plānojuma, lokālplānojuma un detālplānojuma īstenošanas izvērtējumu, kā arī Līvānu novada jaunā teritorijas plānojuma risinājumu aprakstu un to atbilstību Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2030. gadam.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametrus katrā funkcionālajā zonā un apakšzonā, nosacījumus detālplānojumu un to lokālplānojumu izstrādei, ar kuriem tiek grozīts pašvaldības teritorijas plānojums un citas prasības, aprobežojumus un nosacījumus, ņemot vērā Līvānu novada teritorijas īpatnības un specifiku.

Grafiskā daļa

Grafiskā daļa nosaka funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem, pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas, Līvānu pilsētas un novada ciemu robežas.

Grafiskajā daļā ir attēlota valsts institūciju grafiskie dati: Līvānu novada un pagastu teritoriju robežas, teritorijas un objekti ar nacionālo interešu objekta statusu, valsts autoceļi, dzelzceļš, inženierapgādes un citi publiskās infrastruktūras objekti un apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu.

Grafiskās daļas kartes ir sagatavotas uz Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras izsniegtās 2009. – 2019. gada topogrāfiskās kartes pamatnes ar mēroga noteiktību 1:10 000 un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras 2019. – 2021. gadā sagatavotās ortofotokartes.

Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi

Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi apkopota informācija un dokumentācija par plānošanas dokumenta izstrādi (lēmumi, publikācijas, ziņojumi par institūciju nosacījumu ievērošanu, fizisko un juridisko personu priekšlikumi).

Līdztekus Lokālplānojuma izstrādei tiek nodrošināta stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, jo 2023. gada 21. aprīlī ir saņemts Vides pārraudzības valsts biroja lēmums Nr. 4-02/32/2023 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”. SIVN ietvaros ir sagatavots šis Vides pārskats.

1.3. SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Vietējās pašvaldības teritorijas plānojums tiek izstrādāts atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus³.

Šajā nodaļā tiks raksturoti galvenie dažāda līmeņa plānošanas dokumentu mērķi un pamatnostādnes, kas jāņem vērā Līvānu novada teritorijas plānojumā.

Nacionālā līmeņa plānošanas dokumenti

Hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija2030)⁴. Tajā ir izvirzītas septiņas prioritātes: kultūras telpas attīstība, ilgtermiņa ieguldījumi cilvēkkapitālā, paradigmas maiņa izglītībā, inovatīva un ekoeftīva ekonomika, daba kā nākotnes kapitāls, telpiskās attīstības perspektīva un inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība. Telpiskās attīstības perspektīvas trīs galvenie aspekti ir sasniedzamība un mobilitātes iespējas, apdzīvojamums kā ekonomiskās attīstības, cilvēku dzīves un darba vide, kā arī nacionālo interešu telpas.

Stratēģijā Līvānu pilsētai ir noteikts reģionālas nozīmes attīstības centra statuss. Dokuments paredz, ka šī līmeņa pilsētām jāfunkcionē kā nozīmīgiem reģiona kultūras un/vai ražošanas centriem ar attīstītu sociālo infrastruktūru un daudzveidīgiem pakalpojumiem. Lai veicinātu iekšējo un ārējo sasniedzamību, ir jāuzlabo to autoceļu kvalitāte, kas savieno kādreizējos pagastu administratīvos centrus ar novadu centriem, kā arī reģionālas un nacionālas nozīmes centriem. Stratēģijā noteikto nacionālo interešu telpu izpratnē Līvānu novada teritorija tiek galvenokārt saistīta ar lauku attīstības telpu.

Galvenais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā ir Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam⁵. Tas ir Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam rīcības plāns. NAP2027 vīzijā uzsvērts, ka valstī sagaidāmas savstarpēji saistītas pārmaiņas tehnoloģijās, valsts pārvaldē, sabiedrības organizācijā un valsts attiecībās ar iedzīvotājiem. Fundamentālās pārmaiņas un izaugsme tiek iezīmēta četros virzienos: vienlīdzīgas tiesības, dzīves kvalitāte, zināšanu sabiedrība un atbildīga Latvija. NAP2027 ietvaru veido četri stratēģiskie mērķi, kuri ievirza politiku nākamajiem septiņiem gadiem: vienlīdzīgas iespējas, produktivitāte un ienākumi, sociālā uzticēšanās un reģionālā attīstība. Stratēģiskajiem mērķiem ir pakārtotas sešas prioritātes: stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki, zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei, uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība, kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība, kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei un vienota, droša un atvērta sabiedrība. Katrai prioritātei izvirzīts mērķis, noteikti rīcības virzieni, rīcības virziena mērķa indikatori un rīcības virziena uzdevumi.

Reģionāla līmeņa plānošanas dokumenti

Galvenais dokuments, kurš nosaka Līvānu novada ilgtermiņa attīstības perspektīvas ir stratēģija Latgales stratēģija 2030⁶.

³ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 23.panta pirmā daļa

⁴ <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspējīgas-attistibas-strategija>

⁵ <https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-nacionalais-attistibas-plans>

⁶ https://lpr.gov.lv/wp-content/uploads/2011/lpr-planosanas-dokumenti/Latgales_strategija_2030_apstiprinata_01.12.2010.pdf

Latgales vīzija 2030. gadam ir “*Gudrā Latgale*”.

Reģiona ilgtermiņa mērķis līdz 2030. gadam ir “*Panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai celtu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm*”.

Lai īstenotu šo mērķi, nepieciešams būtiski palielināt privātā sektora īpatsvaru pievienotās vērtības radīšanā, vienlaikus saglabājot darbavietas sabiedriskajā sektorā. Stratēģija paredz, ka 2030. gadā ienākumu līmenis sasniegs 60% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa, savukārt iedzīvotāju skaits 2030. gadā būs vismaz 300 000.

Galvenā mērķa sasniegšanai dokumentā ir definēti 4 stratēģiskie virzieni:

- prasmes: kompetences audzēšana pārtikas rūpniecībā, metālapstrādē un mašīnbūvē, kokapstrādē, transportā un loģistikā, lauksaimniecībā un tūrismā; uzņēmēju sadarbība ar reģiona izglītības iestādēm; prasmju veidošana caur izglītību, nodrošinot mācību procesu gan bērnudārzā, gan vecumā, gan uzņēmumos;
- savienojumi: tehniskie jeb infrastruktūras risinājumi ceļu, satiksmes informācijas pārraides, savienotu transporta veidu un mezgla vietu formās (lai samazinātu “attālumu laikā”, radītu pakalpojumu pieejamību, drošību un ātru komerciālās darbības apriti); sociālie tīkli un biznesa tīkli (lai veidotu un realizētu jaunas idejas);
- gudra pārvaldība: valsts un pašvaldību organizētu teritoriju un jomu mērķtiecīga uzturēšana un attīstības vadība, sabiedriskās līdzdalības process; Latgales pašvaldības kā reģiona attīstības dzinējspēks; pašvaldībās izveidojušies resursi un prasmes, lai uzņemtos teritoriju un visa reģiona ekonomiskās veicināšanas iniciatīvu; atbalsts no aktīvas un pašorganizētas sabiedrības;
- efektīvi uzņēmumi: uzņēmumi kā reģiona ekonomiskās izaugsmes pamats; mērķtiecīgs uzņēmējdarbības atbalsts, lai uzņēmumu darbība kļūtu efektīvāka, augtu uzņēmumu apgrozījums un eksportspēja un lai tie investētu ražošanas kapacitātē, produktivitātes palielināšanā un pelnītu; reģiona un pašvaldību uzdevums – struktūru un procesu veidošana prasmju attīstībai, jaunu zināšanu piesaistei, tīklošanai, tehnoloģiskam un infrastruktūras atbalstam.

Stratēģijā ir iekļauta darbības programma, kas sastāv no šādiem elementiem: Latgale ID (uzņēmējdarbības atbalsta programma), attīstības centru tīkls (apakšprogrammas – Daugavpils, Rēzene, Balvi, Līvāni, Ludza, Krāslava un Preiļi), fonds, skola+, Latgales reģiona pievilcība, sociāli atbildīga Latgale, savienojumi, ezeri, novadu programma un zaļā enerģija.

Latgales reģona vidēja termiņa perspektīvas nosaka Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021. – 2027.gadam.

Programma izvirza šādus specifiskos mērķus:

- veicinot reģiona pievilcību, samazināt negatīvās demogrāfiskās tendences ietekmi uz reģionu, noturot iedzīvotāju skaitu 220 000 līmenī;
- attīstot darbaspēku un investējot uzņēmumos, veicināt reģiona tautsaimniecības visu nozaru ražīgumu, sasniedzot 40% no ES vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju;
- ieviešot inovatīvas un klimata neitrālas tehnoloģijas, samazināt reģiona elektroenerģijas patēriņu IKP vienības radīšanai, tai sasniedzot 90 kWh uz 1000 EUR IKP.

Latgales attīstības programmas ietvaros ir ietvertas četrpadsmit prioritātes, kas atbilst Latgales stratēģijas 2030 stratēģiskajiem virzieniem:

- stratēģiskajā virzienā Prasmes: prioritātes Ekselence, Arods un mūžizglītība;
- stratēģiskajā virzienā Savienojumi: prioritātes Maģistrāles, Ceļi, IT un Mobilitāte;
- stratēģiskajā virzienā Gudra pārvaldība: prioritātes Idejas, Pašvaldības, Vide un klimats, Pakalpojumi;
- stratēģiskajā virzienā Efektīvi uzņēmumi: prioritātes Iesācēji, Alpīnisti, Čempioni, Investori un Sirdis.

Prioritātes “Pašvaldības” ietvaros attiecībā uz Līvānu novadu ir noteikts šāds mērķis: *Reģionālas nozīmes attīstības centra Līvānu pilsētas un līdzsvarota visa Līvānu novada attīstība, pamatojoties uz tās īpašajām iezīmēm un lomu Latgales reģionā ekonomikas sektoru attīstībā.*

Tāpat ir noteikts šāds apakšprioritātes pamatojums:

- a) Līvāni ir industriāla pilsēta, Latgales uzņēmējdarbības katalizators, tradicionālā mantojuma un 21.gs. tehnoloģiju apvienojums. Novadā ir izteikti attīstīta pašvaldības, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju sadarbība.
- b) Līvānu novada apkārtnē ir bagāta ar saldūdens resursiem – upēm, ezeru, kas rada potenciālu tūrisma un sporta aktivitāšu attīstībai.

Vietējā līmeņa pašvaldības plānošanas dokumenti

Galvenie vietēja līmeņa plānošanas dokumenti, kas jāņem vērā, izstrādājot Līvānu novada teritorijas plānojumu, ir Līvānu novada ilgtermiņa attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam⁷ un Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019. – 2025. gadam⁸.

Stratēģijā ir noteikti Līvānu novada ilgtermiņa attīstības uzstādījumi, izvirzot vīziju, stratēģiskos mērķus, ilgtermiņa prioritātes, kā arī nosakot telpiskās attīstības perspektīvu un vadlīnijas teritoriju plānošanai un attīstībai.

Līvānu novada vīzija ir: *Līvānu novads - uzņēmējdarbība, modernās tehnoloģijas un pievilcīga vide ģimenei.*

Stratēģijā ir izvirzīti trīs stratēģiskie mērķi: prasmes, darbs un ģimene.

Stratēģisko mērķu sasniegšanai Līvānu novads ir izvirzījis trīs ilgtermiņa attīstības prioritātes: dzīves un darba prasmes, pašiniciatīva un uzņēmība; uzņēmējdarbība un darba vietas; ģimenes labsajūta.

Līvānu novadu 2030. gadā raksturo galvenās prioritātes – uzņēmējdarbība, modernās tehnoloģijas un pievilcīga vide ģimenes labsajūtai. Līvāni – ekonomiskās attīstības centrs Ziemeļeiropā.

Dokumentā ir noteikta Līvānu novada specializācija Eiropas, Latvijas un Latgales līmenī. Eiropas līmenī tā ir optisko stikla šķiedru produktu ražošana, kūdras pārstrāde un produktu ražošana, kā arī kokrūpniecība un mēbeļu ražošana. Latvijas līmenī – pārtikas rūpniecība un mājražošana, loģistika, transports un kravu pārvadājumi, Līvānu stikla muzejs un amatniecība.

⁷ <https://www.livani.lv/lv/ilgtspejigas-attistibas-strategija>

⁸ <https://www.livani.lv/lv/attistibas-programma>

Latgalē – biznesa inkubācijas pakalpojumi un sociālā uzņēmējdarbība, lauksaimniecība un bioloģisko produktu ražošana, lauku un aktīvais tūrisms.

Stratēģijā ietvertā telpiskās attīstības perspektīva parāda vēlamu Līvānu novada un Līvānu pilsētas teritorijas struktūru 2030. gadā. Nākotnes telpisko struktūru veido apdzīvojuma un pakalpojumu centru struktūra, dabas telpiskā struktūra, inženiertehniskā infrastruktūra, kultūrvēsturiski nozīmīgo telpu struktūra, kā arī kompleksi attīstāmās teritorijas.

Novada telpiskās attīstības perspektīva ir veidota ar mērķi veicināt tās teritoriālo vienību – pilsētas un pagastu pilnvērtīgu funkcionēšanu, kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem un dažādas saimnieciskās darbības iespējas, pievilcīgu investīciju vidi uzņēmējiem ar mūsdienīgu un videi draudzīgu satiksmes un inženiertehnisko infrastruktūru, saglabātu bagātu dabas un kultūras mantojumu.

Viens no galvenajiem telpiskās attīstības perspektīvas uzdevumiem novadā ir dabas ainavas un Latgalei raksturīgā apdzīvojuma un saimniekošanas veida saglabāšana. Tāpat īpaši izceltas novadā esošās dabas bagātības: meži, lauksaimniecības zemes, ūdeņi, kūdras purvi un derīgie izrakteņi. Tas ir Līvānu novada nākotnes kapitāls, kas jāizmanto produktīvi un ievērojot ilgtspējīgas principus.

Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programma 2019. – 2025. gadam ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem ir izvirzītas vidēja termiņa attīstības prioritātes, attīstības mērķi un rīcību virzieni.

Attīstības programmā izvirzītās vidēja termiņa prioritātes – dzīves un darba prasmes, pašiniciatīva un uzņēmība; uzņēmējdarbība, darbs un ģimenes labsajūta.

Izvirzītie vidēja termiņa mērķi – uzņēmējdarbībai un darbam nepieciešamo dzīves prasmju, iemaņu, pašiniciatīvu un uzņēmības attīstīšanas iespējas mūža garumā; uzņēmējdarbībai, darbam un ģimenes labsajūtai pievilcīga vide. No šiem mērķiem izriet deviņi vidēja termiņa rīcības virzieni.

Programma ietver arī rīcības plānu, investīciju plānu, kā arī īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtību.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANA: PIEEJA, SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN KONSULTĀCIJAS AR VIDES INSTITŪCIJĀM

2.1. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS METODIKA UN ETAPI

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī citu nacionālo, reģionālo un vietējo stratēģisko plānošanas dokumentu un normatīvo aktu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērst uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties politikas plānošanas dokumentu īstenošanas rezultātā, iespējamās negatīvas ietekmes novērstu plānošanas dokumenta izstrādes procesā, plānotu pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes mazināšanai un sagatavotu rekomendācijas plānošanas dokumenta ieviešanas efektivitātes monitoringam.

Teritorijas plānojuma SIVN Vides pārskats ir sagatavots ievērojot šādus principus: integrācijas, piesardzības, starppaaudžu taisnīguma, alternatīvu izvērtēšanas un pārskatāmības principu.

SIVN procesā ir izmantotas šādas metodes:

Informācijas analīze – analizēti teritorijas plānojuma materiāli, esošā vides stāvokļa raksturošanā izmantoti publiski pieejamie pārskati, vides jomas plānošanas dokumenti, datu bāzes par vides stāvokli, kas ietver informāciju vietējā līmenī par vides stāvokli, dabas resursiem un bioloģisko daudzveidību;

Salīdzinošā analīze – veikts dabas resursu, dabas vērtību un vides stāvokļa novērtējums salīdzinājumā ar starptautiskajiem un nacionālajiem vides mērķiem, vides kvalitātes standartiem;

Diskusijas un konsultācijas - konsultācijas ar Vides pārraudzības valsts biroju, Dabas aizsardzības pārvaldi un Vides valsts dienestu par vides pārskatā iekļaujamo informāciju, diskusijas sabiedriskās apspriešanas procesā, gan vides pārskata sabiedriskās apspriešanas sanāksmē, gan saņemot priekšlikumus un komentārus par vides pārskata projektu un konsultējoties ar priekšlikumu iesniedzējiem.

Vides pārskatā iekļauta informācija, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos⁹.

Vides pārskats ir sagatavots par Plānojuma 2.1. redakcijai.

SIVN procesā un Vides pārskata sagatavošanā var izdalīt šādus galvenos etapus:

1. SIVN apjoma identificēšana: konsultācijas ar vides institūcijām, Plānojuma materiālu sākotnēja izvērtēšana, identificējot būtiskās ietekmes uz vidi aspektus, kā arī ietekmes vērtēšanas kritēriju noteikšana;

⁹ Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23. četri prim panta pirmā daļa

Lai identificētu plānošanas dokumenta SIVN apjomu, atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 7¹.punktu veiktas konsultācijas ar valsts vides institūcijām.

Plānošanas dokumentu ietekmes uz vidi aspekti identificēti, ņemot vērā Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.7.apakšpunktā norādītos ietekmes aspektus, atlasot tos, kas attiecas uz Stratēģijas un Attīstības programmas saturu. Ietekmju vērtēšanas kritēriji noteikti, ņemot vērā Plānojuma saturu, vides aizsardzības mērķus un normatīvo aktu prasības (3. nodaļa).

1.tabula. SIVN vides aspekti un to ietekmes vērtēšanas kritēriji

SIVN vides aspekts	Ietekmju vērtēšanas kritēriji: Vai Plānojuma īstenošana sekmēs/nodrošinās virzību uz vides aizsardzības mērķu sasniegšanu (3. nodaļa) attiecībā uz:
Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības	<ul style="list-style-type: none"> - Ūdenssaimniecības pakalpojumu (dzeramā ūdens apgādes, kanalizācijas sistēmu) pieejamību - Vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajiem robežlielumiem - Gaisa kvalitātes (rādītāju) uzlabošanu - Pašvaldības ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību - Vides pieejamību un labiekārtojuma attīstību publiskajā ārtelpā
Ūdeņu kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> - Virszemes ūdeņos nonākošā piesārņojuma mazināšanu - Pazemes ūdeņu piesārņojuma no virszemes novēršanu
Augsnes piesārņojums	<ul style="list-style-type: none"> - Augsnes piesārņojuma mazināšanu
Klimata pārmaiņas	<ul style="list-style-type: none"> - SEG emisiju mazināšanu - Klimatnoturības paaugstināšanu
Hidroloģiskais režīms	<ul style="list-style-type: none"> - Esošā hidroloģiskā režīma saglabāšanu
Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība	<ul style="list-style-type: none"> - Dabas teritoriju saglabāšanu - Dabas vērtību (Eiropas Savienības nozīmes biotopi, īpaši aizsargājamo sugu atradnes) saglabāšanu un aizsardzību (virzību uz labvēlīga aizsardzības statusa sasniegšanu) - Antropogēnās slodzes mazināšanu bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgās teritorijās
Ainavas	<ul style="list-style-type: none"> - Novadam raksturīgo ainavu telpu saglabāšanu un aizsardzību
Kultūras mantojums	<ul style="list-style-type: none"> - Kultūras mantojuma objektu saglabāšanu un aizsardzību

2. Esošās situācijas un nulles scenārija novērtējums: esošās situācijas, tendenču un problēmu raksturojumu sniegts atbilstoši identificētajiem būtiskās ietekmes uz vidi aspektiem, t.i. raksturojot novada dabas resursus, dabas vērtības un vides kvalitāti, to ietekmējošos faktoros. Iespējamās izmaiņas, ja Plānojums netiktu īstenota, jeb t.s. nulles scenārija vērtējums sniegts, ņemot vērā esošo situāciju, pieņemot, ka iepriekšminēto plānošanas dokumentu risinājumus netiek ieviesti.

3. Darbības būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums. Tas sagatavots, ņemot vērā identificētos ietekmes uz vidi aspektus, vērtējot Plānojuma risinājumu ietekmi uz starptautisko un nacionālo vides mērķu sasniegšanu, normatīvo aktu prasību nodrošināšanu un saistīto nozaru plānošanas dokumentu ieviešanu.

Ietekmes būtiskums vērtēts pēc šādiem kritērijiem:

- 1) pozitīva būtiska ietekme (nodrošinās vides mērķu sasniegšanu, vides kvalitātes normatīvu nodrošināšanu);
- 2) pozitīva ietekme (ietekmes būtiskumu nevar novērtēt, ietekme ir neviennozīmīga, tomēr vairāk pozitīva);
- 3) ietekme nav būtiska (ietekmes nav, vai ietekme nav nosakāma);
- 4) negatīva ietekme (ietekmes būtiskumu nevar novērtēt, ietekme ir neviennozīmīga, tomēr vairāk negatīva);
- 5) negatīva būtiska ietekme (nenodrošinās, apgrūtinās vides mērķu sasniegšanu, vides kvalitātes normatīvu nodrošināšanu, pasliktinās esošo situāciju),

Novērtējuma rezultāti apkopoti 10.pielikumā un 7. nodaļā vērtējuma secinājumus, apzīmējot ar iepriekš norādīto krāsu.

Ietekmju novērtējums sagatavots, norādot tiešās (T), netiešās (N), īstermiņa (Ī), vidēja termiņa (V), ilgtermiņa (I), pozitīvās (P) un negatīvās (N), kā arī ietekmju

Ar *tiešajām* ietekmēm novērtējumā tiek saprastas tādas ietekmes, kuras, ieviešot Plānojumu, uz apkārtējo vidi iedarbojas tieši un nepastarpināti, ar *netiešajām* – ietekmes, kuras mijiedarbojoties ar vidi, pastarpināti rada izmaiņas apkārtējā vidē, ar *pozitīvajām* - ietekmes, kas vērstas uz vides kvalitātes uzlabošanu, slodzes uz apkārtējo vidi mazināšanu un ierobežošanu, dabas resursu stāvokļa uzlabošanu, dabas resursu racionālu izmantošanu vai vairošanu, ar *negatīvajām* – ietekmes, kuras var izraisīt vides kvalitātes pasliktināšanu, slodzes uz vidi palielināšanu un dabas resursu noplicināšanu, to stāvokļa pasliktināšanu. *Īslaicīgās* ietekmes izpaužas pasākumu norises laikā (piemēram, būvdarbi) vai īsu laiku pēc darbības ieviešanas, *ilgtermiņa* ietekmes - ietekmes, kuras saglabāsies ilgtermiņā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma sadaļā ietverts alternatīvu salīdzinājums, ņemot vērā identificētos SIVN aspektus un vērtēšanas kritērijus.

4. Pasākumu negatīvas ietekmes mazināšanai vai novēršanai noteikšana. Nepieciešamo monitoringa pasākumu izstrāde. Izklāsts sniegts vides pārskata 8., 9. un 11. nodaļā.
5. Sabiedrības informēšana un konsultācijas ar sabiedrību un vides institūcijām. Izklāsts vides pārskata 2.2. un 2.3. nodaļā.

2.2. KONSULTĀCIJAS AR VIDES INSTITŪCIJĀM

SIVN Vides pārskata izstrādes laikā (plānošanas un SIVN izstrādes sākumstadijā) ir notikušas konsultācijas ar vides valsts institūcijām par Vides pārskata detalizācijas pakāpi un Vides pārskatā iekļaujamo informāciju¹⁰.

Vides pārraudzības valsts birojs¹¹ savā atbildē atzīmēja, ka: *“Teritorijas plānojumam veicot Stratēģisko novērtējumu un izstrādājot vides pārskatu, jāņem vērā Noteikumu Nr. 157 8. punktā noteiktās prasības. Attiecībā uz ietekmju novērtējumā iekļaujamo informāciju un tās detalizācijas pakāpi skaidrojam, ka Stratēģiskā novērtējuma uzdevums ir integrēt vides aizsardzības apsvērumus konkrētās teritorijas attīstības plānošanas procesā, lai nonāktu pie ilgtspējīgāka lēmuma un novērtējumam ir jābūt vērstam uz tām galvenajām vides problēmām un aizsardzības mērķiem, kas attiecīgajam plānošanas dokumentam pamato Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Šādā kontekstā norādām, ka, veicot Teritorijas plānojuma Stratēģisko novērtējumu, ir jāņem vērā Biroja 2023. gada 21. aprīļa lēmumā Nr. 4-02/32/2023 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”¹² 5.4. – 7. punktā norādītais, kā arī Līvānu novada pašvaldības 2022. gada 24. novembra lēmuma Nr. 21-10 (sēdes protokols Nr. 21) “Par Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” Darba uzdevumā “Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādei”¹³ iekļautās prasības plānošanas dokumenta izstrādei un Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes, Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas prasības attiecībā uz vides kvalitātes nodrošinājumu. Ņemot vērā plānošanas dokumenta izstrādes uzdevumus un ietvaru, Biroja ieskatā īpaša uzmanība būtu veltāma tiem plānotiem teritorijas attīstības risinājumiem, kas sevī var ietvert priekšnoteikumus likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. un / vai 2. pielikuma darbību īstenošanai, iespējamai ietekmei uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas (Natura 2000) teritorijām, kā arī esošo un potenciālo konfliktsituāciju starp dažādiem teritorijas izmantošanas veidiem novēršanai.*

Likuma 23.4 pants skaidro, ka vides pārskatā iekļauj informāciju, ko izstrādātājs var nodrošināt, ņemot vērā pašreizējo zināšanu līmeni un novērtēšanas metodes, plānošanas dokumenta saturu, tā vietu plānošanas dokumentu hierarhijā un izstrādes un detalizācijas pakāpi, līdz kādai ir lietderīgi vērtēt ietekmi uz vidi attiecīgajā plānošanas stadijā, lai novērstu novērtējuma dublēšanos. Veicot Stratēģisko novērtējumu, var tikt ņemta vērā arī informācija, izvērtējums un secinājumi no citiem veiktiem novērtējumiem, tos apkopojot un aktualizējot. Birojs rekomendē Teritorijas plānojuma Stratēģiskajā novērtējumā izmantot spēkā esošā Līvānu novada teritorijas plānojuma vides pārskatā un sagatavotajā monitoringa ziņojumā ietvertu informāciju.

Saistībā ar alternatīvu novērtējumu vēršam uzmanību, ka “0” alternatīva pēc būtības ir informācija par esošo vides stāvokli, kas kalpo par pamatu esošās situācijas analīzei. Vienlaikus alternatīvu novērtējums nenozīmē, ka būtu jānovērtē iespējamās alternatīvas plānošanas dokumenta izstrādei kā tādai (vai iecerei teritorijā), bet gan, ka vērtējamas ir alternatīvas veidiem un pasākumiem, ar kādiem attiecīgajos attīstības virzienos varētu sasniegt plānošanas mērķus. Turklāt alternatīvos risinājumus nav nepieciešams izvērtēt pilnīgi katram

¹⁰ SIA Grupa93 22.01.2024. vēstule Nr.24/14 adresēta VPVB, SIA Grupa93 22.01.2024. vēstule Nr. 24/14 adresēta VVD Atļauju pārvaldei un DAP,

¹¹ VPVB 15.02.2024. vēstule Nr. 4-01/153/2024

¹² Pieejams Biroja tīmekļvietnē : <https://www.vpvp.gov.lv/lv/lemumi>

¹³ Pieejams tīmekļvietnē https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_25888.

risinājumam, bet gan tiem, kas saistīti ar būtisku ietekmi uz vidi. Plānošanas dokumentu izstrādes gaitā tiek izstrādātas to vairākas redakcijas vai arī turpmākās attīstības scenāriji, gala variantā iestrādājot tikai tos risinājumus, kas novērtēti kā atbilstošākie. Stratēģiskā novērtējuma uzdevums ir šīs dažādās idejas un alternatīvas izgaismot un parādīt arī Vides pārskatā, salīdzināt tās no vides ieguvumu viedokļa, pamatot, kādēļ tieši konkrētais risinājums izvēlēts kā pamatotākais. Tādēļ arī Noteikumu Nr. 157 8.7. punkts paredz, ka Vides pārskatā nepieciešams atspoguļot, kādi plānošanas risinājumi plānojuma izstrādes procesā vērtēti, un, veicot izsvērtu salīdzinājumu, pamatot konkrēto risinājumu izvēli.

Tāpat Stratēģiskajā novērtējumā nepieciešams paredzēt risinājumus negatīvo ietekmju mazināšanai / novēršanai. Konkrētajā gadījumā Vides pārskatā iekļaujamo informāciju noteikts plānošanas dokumenta ietekmes uz vidi novērtējums, jo tas izgaismos, kuriem no pasākumiem un kādās no vides jomām iespējama negatīva ietekme uz vidi. Risinājumi ietekmes novēršanai un samazināšanai ir nepieciešami, lai nepieļautu / samazinātu plānoto risinājumu būtiski negatīvo ietekmi. Likuma 1. panta 6. punkts definē, ka Stratēģiskajā novērtējumā viens no procedūras elementiem ir vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai. Tas nozīmē, ka pēc būtības vides pārskats un plānošanas dokuments tiek izstrādāti paralēli, un šajā procesā vides pārskats parāda to, kuros no aspektiem (un kā) nepieciešams plānošanas risinājumus pilnveidot, kurus no alternatīvajiem variantiem izvēlēties, ar kādiem risinājumiem nodrošināt, ka būtiska negatīva ietekme tiek novērsta un samazināta.

Papildus rekomendējam iepazīties ar teritorijas plānošanas un Stratēģiskā novērtējuma jomā izstrādātajām vadlīnijām, piemēram, vadlīnijām, kas Stratēģiskajā novērtējumā var kopumā palīdzēt risināt tādas jautājumus kā tvēruma, alternatīvu un būtiskuma noteikšanu (skat. <https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/metodiskais-materials-tveruma-un-alternativu-noteiksanai-un-butiskuma-izvertejumam-strategiska-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-ietvaros>), vadlīnijām par vēja parku iekļaušanu pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos – teritorijas plānojumā un ilgtspējīgas attīstības stratēģijā (skat. <https://www.varam.gov.lv/lv/media/33749/download?attachment>) u.c.”

Vides valsts dienesta Atļauju pārvalde¹⁴ izteica šādu viedokli:

Vides pārskata izstrādē Dienests aicina vadīties no likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” VI nodaļā Stratēģiskā novērtējuma kārtība un MK noteikumos Nr. 157 noteiktā, kā arī vides pārskatā atbilstoši izvērtēt Vides pārraudzības valsts biroja 2023. gada 21. aprīļa lēmumā Nr. 4-02/32/2023 „Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu” minētos apsvērumus (it īpaši lēmuma 5.4.-5.5.punktos minētos), kas bijuši par pamatu procedūras piemērošanai.

Papildus augstākminētajam Dienests norāda, ka vides pārskatā ir jāizvērtē būtiskākās ietekmes uz vidi, kuras varētu rasties/potenciāli izveidoties vai turpināties pēc jaunā teritorijas plānojuma spēkā stāšanās. Dienests sagaida, ka vides pārskatā par Līvānu novada teritorijas plānojumu atbilstoši teritorijas attīstības plānošanas līmenim un dokumenta veidam tiks izvērtētas vismaz šādas ietekmes: 1) decentralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu ietekmes, t.sk. ņemot vērā vides risku izvērtējumu par teritorijām, kuras nav iekļautas TINI teritorijās (kurās obligāti ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas), vides risku izvērtējumam jābūt par katru apkaimi, kur pilsētā un ciemos plānotas blīvas apbūves teritorijas; 2) lietusūdeņu ietekmes pilsētvidē, t.sk. ņemot vērā ietekmes uz notekūdeņu

¹⁴ Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes 21.02.2024. vēstule Nr.2.4/AP/2106/2024

attīrīšanas iekārtām intensīvu lietusgāzu un sniega kušanas laikā, kā arī kopsistēmā nenovadīto lietusūdeņu attīrīšanas risinājumus; 3) visu 18 piesārņoto vietu un potenciāli piesārņoto vietu ietekmes uz apkārtējām teritorijām, t.sk. ņemot vērā to teritorijā un tuvumā noteikto funkcionālo zonējumu un pirmšķietamu bīstamības būtiskumu apkārtējai videi un cilvēku veselībai; 4) vides trokšņa ietekmes uz esošo un plānoto dzīvojamo un publisko apbūvi, it īpaši lielāko autoceļu tuvumā; 5) gaisa kvalitātes ietekmes uz esošo un plānoto dzīvojamo un publisko apbūvi, it īpaši lielāko gaisu piesārņojošo objektu tuvumā (pie katlumājām, maģistrālajiem autoceļiem utml.); 6) applūstošo un citu plūdu riska teritoriju (t.sk. ar 1% un 0,5% applūšanas varbūtību) ietekmes uz esošo un plānoto apbūvi un infrastruktūru, piemēram, notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, rūpnieciskajiem objektiem, dzīvojamo apbūvi u.c.; 7) esošās un plānotās izmantošanas (funkcionālie zonējumi) ietekmes uz virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti, ņemot vērā Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānu; 8) ietekmes uz esošo un plānoto dzīvojamo un publisko apbūvi no kontrastējošām teritorijām (derīgo izrakteņu ieguves, rūpnieciskām, atkritumu apsaimniekošanas, lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētām būvēm, tehniskās apbūves, t.sk. vēja elektrostacijām utml.); 9) plānotās izmantošanas (funkcionālā zonējuma) ietekmes uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (t.sk. vēja elektrostaciju ietekmes); 10) plānotās apbūves paplašināšanas ietekmes uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un vērtīgajām dabas teritorijām, t.sk. īpaši aizsargājamiem biotopiem, ainavu un rekreācijas resursiem; 11) vai ir plānotas atkritumu šķirošanai nepieciešamās teritorijas (šķirošanas laukumi iedzīvotājiem) atbilstoši reģiona atkritumu apsaimniekošanas plānam.

Jēgpilnākai alternatīvu izvērtēšanai – zaudējumu-ieguvumu izsvēršanai Dienests ieteic izmantot ekosistēmu pakalpojumu metodi (skatīt vietnē: <https://ekosistemas.daba.gov.lv/public/>). Dienests arī lūdz vides pārskatā pievērst uzmanību atbilstošu pasākumu noteikšanai teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa nodrošināšanai – tā lai pasākumi un izvirzītie indikatori būtu tendences raksturojoši un izmantojami turpmākajā plānošanā.

Dabas aizsardzības pārvalde¹⁵ sniedza šādu viedokli un priekšlikumus:

“Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” informāciju, Līvānu novada teritorijā atrodas trīs Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000), – dabas liegums “Lielais Pelečāres purvs”, “Gaiņu purvs” un daļa no dabas lieguma “Dubnas paliene”. Tāpat arī vairākas teritorijas, kurām noteikts dabas pieminekļa statuss, piemēram, Jersikas aleja. Ne tikai Natura 2000 teritorijās, bet arī ārpus tām, Līvānu novadā konstatētas dažādu veidu īpaši aizsargājamās dabas vērtības – īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, Eiropas Savienības nozīmes biotopi, no kuriem daļa vienlaikus noteikti arī kā Latvijā īpaši aizsargājami mežu, zālāju, purvu un saldūdeņu biotopi.

Pārvaldes ieskatā Teritorijas plānojuma Darba uzdevumā ir iekļauti mērķi un uzdevumi, kas varētu būtiski negatīvi ietekmēt Līvānu novadā konstatētās īpaši aizsargājamās dabas vērtības un to aizsardzības nodrošināšanai izveidotās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Piemēram, uzdevumam Izvērtēt novada teritorijas esošo potenciālu, resursus un noteikt teritorijas izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, tostarp prasības derīgo izrakteņu ieguves vietu izveidei un alternatīvās energoapgādes būvju izvietojumam pastāv potenciāls radīt negatīvu ietekmi uz Līvānu novada teritorijā konstatētajām purvu platībām, kas vienlaikus ir dzīvotne arī vairākām Latvijas mērogā nozīmīgām īpaši aizsargājamajām sugām, piemēram, klinšu ērglim (*Aquila chrysaetos*). Ņemot vērā, ka Pārvaldes rīcībā nav informācijas par detalizētiem alternatīvās energoapgādes būvju izvietojuma plāniem un redzējumu Līvānu

¹⁵ Dabas aizsardzības pārvaldes 22.02.2024. vēstule Nr. 4.8/1003/2024-N

novadā, pastāv augsta iespējamība radīt būtisku negatīvu ietekmi uz mežu, purvu, saldūdeņu u. c. biotopiem, jo tikai 22,97 % no Līvānu novadā reģistrētajiem biotopiem atrodas aizsargātās dabas teritorijās, bet atlikušie 77,03 % ārpus tām. Šie riski attiecināmi ne tikai uz iepriekš norādīto Teritorijas plānojuma Darba uzdevumu, bet lielāko daļu no tiem. Piemēram, kā viens no Teritorijas plānojuma Darba uzdevumiem ir sagatavot transporta attīstības plānu, tajā pašā laikā paredzot arī izstrādāt kopēju kultūrvēsturisko un ainavu plānu, identificējot ainavas visā Līvānu novada teritorijā un sagatavot priekšlikumus ainavu aizsardzības. Pārvaldes ieskatā šie abi Darba uzdevumi būtu vērtējumi vienkopus, jo nereti transporta infrastruktūras būvniecības vai pārbūves rezultātā tiek zaudētas un iznīcinātas kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, transporta infrastruktūru bieži nosakot kā prioritārāku pār kultūrvēsturiskās un ainaviskās vērtības, kas nereti, piemēram, dižkoku, aleju un koku rindu gadījumā iekļauj arī būtiskas dabas vērtības.

Pārvalde norāda, ka vides pārskata izstrāde veicama saskaņā likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23.⁴ un 23.⁵pantā noteikto, tai skaitā 23.⁵panta pirmajā daļā noteikto – stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu veic plānošanas dokumenta sagatavošanas laikā, pirms šis plānošanas dokuments tiek iesniegts pieņemšanai. Ja plānošanas dokuments ir hierarhiski saistīts ar citu plānošanas dokumentu vai paredzēto darbību īstenošanu, vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās.

Pārvalde savas kompetences ietveros sniedz viedokli, ka vides pārskatā iekļaujama informācija atbilstoši Ministru kabineta noteikumu¹ 8.3., 8.4., 8.5. un 8.7. apakšpunktam.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu¹ 8.10. apakšpunktam, vides pārskatā iekļaujami iespējamie kompensēšanas pasākumi, kas apzināti, konsultējoties ar Dabas aizsardzības pārvaldi, ja tādi nosakāmi saskaņā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām". Likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 44. panta pirmā daļa nosaka, ka kompensējošos pasākumus Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklam veic, lai nodrošinātu paredzētās darbības veikšanas vai plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvo ietekmju līdzsvarošanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

Ņemot vērā augstāk minēto Pārvalde norāda, ka balstoties uz viedokļa sagatavošanas brīdī Pārvaldes rīcībā esošo informāciju, iespējamie kompensēšanas pasākumi nav nosakāmi. Vienlaikus Pārvalde norāda, ka, ņemot vērā straujos tautsaimniecības attīstības tempus, ainavas pārmaiņas, kuras rada sociālie un ekonomiskie procesi, viens no īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanas principiem ir saglabāt šīs saimnieciski maz ietekmētās dabas vērtību kodolteritorijas, kurās ir nepieciešams nodrošināt tādu apstākļu kopumu, kas ļauj uzturēt sugu ekoloģiskos koridorus, neveicinot noslēgtu populāciju veidošanos, un saglabāt tās arī kā ekoloģiski un estētiski nozīmīgās ainavu telpas. Lai gan atsevišķos īpaši aizsargājamo teritoriju individuālās izmantošanas un aizsardzības Ministru kabineta noteikumos ir ietverts regulējums būtisku ainavas elementu aizsardzībai, Latvijā kopumā nav izstrādāta specifiska normatīvo aktu bāze, kas paredzēta vērtīgu ainavas elementu aizsardzības nodrošināšanai.

Pārvaldes ieskatā ainavu aizsardzības prasību ievērošanai un izvērtēšanai par pamatu tiek liekama Eiropas ainavu konvencija (turpmāk – Konvencija), kas publicēta 2007. gada 18. aprīļa Latvijas Republikas oficiālajā izdevējā "Latvijas Vēstnesis" un stājās spēkā 2007. gada 1. oktobrī un par tās spēkā stāšanos 2007. gada 25. jūnijā informēja Ārlietu ministrijas dienests. Konvencijas mērķis ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un

plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā. Konvencija attiecināma arī uz Latvijas teritorijām, un ietver dabiskās, kā arī lauku, urbānās un piepilsētu teritorijas, tā ietver sauszemes un jūras teritorijas, un iekšējos ūdeņus un attiecas uz ainavām, kuras var uzskatīt par izcilām, tāpat kā uz ikdienišķām vai degradētām ainavām.”

2.3. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN VIDES PĀRSKATA SABIEDRISKĀ APSPRIEŠANA

Līvānu novada teritorijas plānojums tika nodots publiskai apspriešanai, pamatojoties uz Līvānu novada pašvaldības domes 30.01.2025. lēmumu Nr. 2-6 “Par Līvānu novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai”.

Vienlaicīgi sabiedriskajai apspriešanai tika nodots arī Līvānu novada teritorijas plānojuma Stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts.

Publiskās apspriešanas termiņš tika noteikts no 10.02.2025. līdz 14.03.2025. Publiskās apspriešanas sanāksme hibrīdrežīmā (klātienē un videokonferenču platformā ZOOM) notika 2025. gada 5. martā plkst. 17.30 Līvānu kultūras centrā Līvānos, Rīgas ielā 105.

Publiskās apspriešanas sanāksmes par teritorijas plānojumu klātienē un attālināti tika organizētas arī pagastos:

- 11. martā plkst. 9.00 Jersikas tautas namā Līvānu novada Jersikas pagasta Upeniekos;
- 11. martā plkst. 12.00 Rudzātu saieta namā Līvānu novada Rudzātu pagasta Rudzātos, Miera ielā 13;
- 11. martā plkst. 15.00 Saieta namā “Turki” Līvānu novada Turku pagasta Turkos;
- 12. martā plkst. 10.00 Sutru kultūras namā Līvānu novada Sutru pagasta Sutros, Uzvaras ielā 5;
- 12. martā plkst. 13.00 Rožupes kultūras namā Līvānu novada Rožupes pagasta Rožupē, Draudzības laukumā 2.

Lai piedalītos sanāksmē attālināti, dalībnieki tika aicināti iepriekš nosūtīt pieteikumu uz e-pastu inese.stahovska@livani.lv, norādot vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru un e-pasta adresi, uz kuru nosūtīt sanāksmes ielūgumu.

Ar teritorijas plānojuma redakciju un Vides pārskata projektu varēja iepazīties:

- interneta portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_25888;
- Līvānu KAC Rīgas ielā 77, Līvānos;
- Līvānu bibliotēkā Rīgas ielā 136, Līvānos;
- Saieta namā “Turki” Turkos, Turku pagastā;
- Jaunsilavu bibliotēkā Jaunsilavas 9, Turku pagastā;
- Rudzātu bibliotēkā Miera ielā 1, Rudzātos, Rudzātu pagastā;
- Jersikas bibliotēkā Skolas ielā 2, Jersikā, Jersikas pagastā;
- Upenieku bibliotēkā Liepu ielā 5, Upeniekos, Jersikas pagastā;
- Sutru bibliotēkā Uzvaras ielā 5, Sutros, Sutru pagastā;
- Rožupes bibliotēkā Skolas ielā 7, Rožupē, Rožupes pagastā.

Viedokli un priekšlikumus līdz 14.03.2025. varēja izteikt:

- iesniedzot valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_25888, sadaļā “Iesniedzt priekšlikumu”;
- nosūtīt elektroniski uz dome@livani.lv;
- nosūtīt pa pastu (pasta zīmogs līdz 14.03.2025.) uz adresi: Līvānu novada pašvaldība, Rīgas iela 77, Līvānu novads, LV-5334;
- aizpildot anketu un iesniedzot kādā no plānošanas dokumentu materiālu izstādīšanas vietām (KAC, bibliotēkas).

Jautājumu gadījumā interesenti publiskās apspriešanas laikā varēja sazināties ar Līvānu novada pašvaldības Plānošanas un attīstības nodaļu, sazinoties pa tālruni 22481077.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē komentāri vai priekšlikumi par Vides pārskatā ietverto novērtējumu netika izteikti.

Vides pārskata projekts atsauksmju saņemšanai tika nosūtīts valsts vides institūcijām: Valsts vides dienestam, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai. Atsauksmes par Vides pārskata projektu ir saņemtas no Veselības inspekcijas un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācijas. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes atzinumā¹⁶ atsauksmes par Vides pārskata projektu nebija iekļautas, bet Valsts vides dienests sniedza atsauksmi par precizēto Vides pārskatu.

Veselības inspekcija¹⁷ atsauksmē secina, ka Vides pārskata projekts atbilst prasībām. Dabas aizsardzības pārvalde¹⁸ un Valsts vides dienests¹⁹ izteica vairākus priekšlikumus par nepieciešamajiem labojumiem teritorijas plānojuma materiālos, kā arī par Vides pārskatā ietverto novērtējumu.

Ņemot vērā saņemtās atsauksmes no Dabas aizsardzības pārvaldes, Vides pārskatā ir papildināta 7.3. nodaļa, iekļaujot informāciju par kumulatīvajām ietekmēm uz vidi, papildināta 7.2. nodaļa, iekļaujot informāciju par zaļo infrastruktūru un sugu migrācijas koridoriem, 6.3.3.1. nodaļā sniegta informācija par Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam ieviešanas sadaļu, kā arī papildināts 7.2. nodaļas vērtējums atbilstoši veiktajām izmaiņām TIAN.

Savukārt, atsaucoties uz Valsts vides dienesta ieteikumiem TIAN noteikts pieļaujamais attālums (atbilstoši 300m un 100m) starp jaunu A kategorijas piesārņojošas darbības vai B kategorijas piesārņojošas darbības objektu un jaunu dzīvojamo vai publisko ēku apbūvi, atkārtoti izvērtēts funkcionālais zonējums rūpnieciskās un dzīvojamās vai publiskās apbūves robežjoslās, applūstošajās teritorijās un notekūdeņu sanitārajās aizsargjoslās, TIAN un/vai funkcionālo zonu prasības attiecībā uz decentralizētās kanalizācijas risinājumiem apdzīvoto vietu apbūvē (nepieciešamība palielināt minimālo jaunizveidojamā zemesgabala platību apdzīvotajās vietās, kur nav pieejamas centralizētās kanalizācijas sistēmas). Ņemot vērā Dienesta ieteikumus teritorijas plānojuma risinājumi pārskatīti vai sniegti skaidrojumi par izvēlēto risinājumu un atbilstoši pilnveidots Vides pārskata vērtējums.

¹⁶ Valsts vides dienesta vēstule Nr.11.2/AP/3688/2025 (23.04.2025.)

¹⁷ Veselības inspekcijas vēstule Nr. 2.4.7.-12/43 (08.04.2025.)

¹⁸ Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas vēstule Nr. 4.8/716/2025-N (11.04.2025.)

¹⁹

Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, kas attiecināmi uz Vides pārskata projektu, kā arī šo priekšlikumu izvērtējums, komentāri un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu, ir iekļauts šī Vides pārskata 11. pielikumā.

Ziņojumu par priekšlikumiem, kuri attiecas uz teritorijas plānojuma risinājumiem un to ņemšanu vērā, skatīt Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi.

3. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Attiecībā uz teritorijas plānojumu svarīgi ir ņemt vērā tos starptautiskos un nacionālos vides aizsardzības mērķus, kas pieņemti saistībā ar vides kvalitātes (it īpaši atmosfēras gaisa kvalitāte, trokšņa līmenis), klimata pārmaiņu un bioloģiskās daudzveidības jomā, jo SIVN procesā ir secināts, ka teritorijas plānojumam ir sagaidāma ietekme šajos vides aspektos.

3.1. STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Starptautiskie un nacionālie mērķi vides aizsardzības jomā, kas ietverti noslēgtajās starpvalstu Konvencijās, Eiropas Savienības politikas dokumentos, noteiktas nacionālajos politikas dokumentos, ir jāņem vērā gan veicot SIVN un Vides pārskata sagatavošanu, gan IAS un AP ieviešanas periodā.

ANO Ilgtspējīgas attīstības programma 2030 (pieņemta 12.08.2015.) nosaka 17 ilgtspējīgas attīstības mērķus un 169 apakšmērķus, kas sasniedzami, lai pasaulē mazinātos nabadzība un pasaules attīstība būtu ilgtspējīga. Ilgtspējīgas attīstības mērķi tiek līdzsvaroti trīs dimensijās: ekonomika, sociālie aspekti un vide.

Eiropas vides politikas pamatā ir piesardzības princips, preventīvas darbības princips un princips, ka piesārņojums ir jānovērš, novēršot tā cēloni, kā arī princips “piesārņotājs maksā”.

Atjaunotā Eiropas Savienības ilgtspējīgas attīstības stratēģija (akceptēta ES Padomē 06.10.2006.). Tajā noteikts mērķis: “Saglabāt Zemes spēju nodrošināt dzīvību visā tās daudzveidībā, ievērot, ka planētas dabas resursi ir ierobežoti, un nodrošināt augsta līmeņa vides aizsardzību, kā arī uzlabot vides kvalitāti. Nepieļaut un mazināt vides piesārņojumu un veicināt ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu, lai likvidētu saikni starp ekonomikas izaugsmi un vides degradāciju.”

ES vispārējā politiskā virzība un prioritātes ir noteiktas ES Stratēģiskajā programmā 2019. – 2024. gadam (pieņemta 20.06.2019.). Viena no programmas prioritātēm ir: “veidot klimatneitrālu, zaļu, taisnīgu un sociālu Eiropu”.

Vides aizsardzības mērķi klimata pārmaiņu jomā

Pirmais vispārējais nolīgums cīņai pret klimata pārmaiņām (Parīzes nolīgums) (pieņemts Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (UNFCCC) Pušu konferences 21.sesijā (COP 21) 2015.gada decembrī). Nolīguma mērķi:

- noturēt pasaules vidējās temperatūras pieaugumu būtiski zem 2⁰C robežas (un censties to ierobežot 1,5⁰C robežās);
- sekmēt investīciju novirzi saskaņā ar oglekļa mazietilpīgu un pret klimata pārmaiņām noturīgu attīstību;
- uzlabot pielāgošanos klimata pārmaiņu negatīvajām ietekmēm un sekmēt noturīgumu pret klimata pārmaiņām;
- sasniegt līdzsvaru starp antropogēnajām siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām un SEG emisiju uztveršanu 21.gs. II pusē.

ES stratēģija par pielāgošanos klimata pārmaiņām (publicēta 04.2013.) Stratēģijā Dalībvalstīm izvirzīti trīs galvenie mērķi: sekmēt dalībvalstu pielāgošanos klimata pārmaiņu ietekmei, panākt klimatnoturības veicināšanu ES līmenī, kā arī izsvērtāku, pamatotāku lēmumu pieņemšana saskaņā ar pielāgošanās mērķiem.

Klimata un enerģētikas politikas satvars laikposmam no 2020. gada līdz 2030.gadam (20.01.2014.) ES Parīzes nolīguma saistību izpildei ir apņēmusies līdz 2030.gadam sasniegt šādus mērķus:

- samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas vismaz par 40% salīdzinājumā ar 1990.gada līmeni;
- uzlabot energoefektivitāti par 27% un
- palielināt atjaunojamo energoresursu īpatsvaru līdz 27% no galapatēriņa.

Tīru planētu – visiem! Stratēģisks Eiropas ilgtermiņa redzējums par pārticīgu, modernu, konkurētspējīgu un klimatneitrālu ekonomiku (18.11.2018.) Dokumentā atbalstīts ierosinājums līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ekonomiku.

Eiropas zaļais kurss (11.12.2019.) Tā ir jauna izaugsmes stratēģija, kas tiecas ES pārveidot par taisnīgu un pārticīgu sabiedrību ar mūsdienīgu, resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā siltumnīcefekta gāzu neto emisijas 2050. gadā samazinātos līdz nullei un ekonomiskā izaugsme būtu atsaistīta no resursu patēriņa. Tās mērķis ir arī aizsargāt, saglabāt un stiprināt ES dabas kapitālu un aizsargāt iedzīvotāju veselību un labbūtību no vidiskiem apdraudējumiem un ietekmes. Eiropas Zaļais kurss paredz izstrādāt pilnīgi transformatīvu rīcībpolitiku kopumu un paredz ilgspēju integrēt visās ES rīcībpolitikās.

Eiropadomes 2019. gada 12. decembra sēdes secinājumi par klimata pārmaiņām (12.12.2019.). Eiropadomes 2019. gada 12. decembra sēdē panākta vienošanās par mērķi – līdz 2050. gadam panākt klimatneitrālu ES

Eiropas 2030.gada klimata politikas ieceru kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē iedzīvotāju labā (17.09.2020.) Dokuments izvirza ES un tautsaimniecības mēroga siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķrādītāju, sniedz ieskatu, kādi pasākumi būtu jāveic visos ekonomikas sektoros un likumdošanas instrumentu pārskatīšanā, kā arī sagatavo pamatu publiskām debatēm 2020. gada rudenī par to, vai līdz gada beigām palielināt ES devumu Parīzes nolīgumā, un paver ceļu uz to, ka Komisija līdz 2021. gada jūnijam nāktu klajā ar detalizētiem leģislatīvo aktu priekšlikumiem.

Latvijā, īstenojot ANO un ES mērķus klimata pārmaiņu jomā, ir izstrādāts un Ministru kabinetā apstiprināts plāns “Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030. gadam” (MK 17.07.2019. rīkojums Nr.380), Latvijas Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. – 2030.gadam (MK 04.02.2020. rīkojums Nr.46) un “Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam” (MK 28.01.2020. sēdes protokols Nr.4).

Vides aizsardzības kvalitātes mērķi gaisa kvalitātes jomā

Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai Programma “Tīru gaisu Eiropā” (18.12.2013.). Programmā noteikti gaisa kvalitātes politikas mērķi 2030.gadam salīdzinājumā ar 2005. gadu:

- ietekme uz sabiedrības veselību (priekšlaicīga nāve daļiņu un ozona ietekmē) – samazinājums par 52%
- ekosistēmu platība, kurā pārsniegtas eutrofikācijas robežvērtības – 35 %.

Vides aizsardzības mērķi bioloģiskās daudzveidības jomā

Konvencija par bioloģisko daudzveidību – Riodežaneiro konvencija (1992.) 10. konferences (COP 10) lēmums X/2.

Šīs konvencijas līgumslēdzēju pušu konferences sanāksmē (Nagojā (Aiči prefektūrā Japānā), 2010.), pieņemts pārskatītais stratēģiskais plāns (10. konferences (COP 10) lēmums X/2). Tajā iekļauti AICHI mērķi bioloģiskās daudzveidības jomā - 20 mērķrādītāji, kas organizēti piecos stratēģiskos mērķos.

ES Biodaudzveidības stratēģija periodam līdz 2030.gadam (20.05.2020.). Stratēģija ir ilglaicīgs plāns, kas vērsts uz dabas aizsardzību un ekosistēmu izpostīšanas ierobežošanu. Tā ir Eiropas zaļā kursa svarīgākais dokuments.

Mērķi ainavu aizsardzības jomā

Eiropas ainavu konvencija (Florence, 2000). Konvencijas mērķi ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību un plānošanu, kā arī organizēt sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.

Vides aizsardzības mērķi atkritumu apsaimniekošanas jomā

EK paziņojums “ES rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku”

Rīcības plāns ietver pasākumus attiecībā uz aprites ciklu, sākot no ražošanas un patēriņa un beidzot ar atkritumu apsaimniekošanu un tirgiem otrreizējām izejvielām, kā arī priekšlikumiem atkritumu apsaimniekošanas jomas normatīvo aktu grozījumiem. Rīcības plāna ietvaros pieņemtas vairākas direktīvas, ar kurām izdarīti būtiski grozījumi atkritumu apsaimniekošanas normatīvajos aktos.

Latvijai nākamajā plānošanas periodā sasniedzamie mērķi attiecībā uz atkritumu dalīto savākšanu un sagatavošanu atkārtotai izmantošanai un pārstrādei izriet no Direktīvas 2008/98/EK, Direktīvas 94/62/EK, Direktīvas 1999/31/EK, kā arī Direktīvas 2019/904/ES un vairākām citām direktīvām, kas regulē konkrētas atkritumu plūsmas. Latvijai attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu saistoši ir arī citās ES direktīvās noteiktie mērķi.

Mērķus mobilitātes jomā nosaka Komisijas paziņojums “Eiropa kustībā: Programma sociāli taisnīgai pārejai uz tīru, konkurētspējīgu un savienotu mobilitāti visiem”(COM(2017)0283).

Daudzi ES vides politikas mērķi ir noteikti tās normatīvajos aktos (direktīvās un regulās), tie pārņemti Latvijas normatīvajos aktos un arī ir jāņem vērā ieviešot novada attīstības plānošanas dokumentus.

3.2. NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija2030)

Latvija2030 kā vienu no mērķiem izvirza - būt ES līderei dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, nosakot tādas prioritāros ilgtermiņa rīcības virzienus, kā dabas kapitāla pārvaldība, tirgus instrumentu izveide ekosistēmu pakalpojumiem, dabas aktīvu kapitalizēšana un ilgtspējīga dzīvesveida veicināšana.

Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027.gadam

Vides politikas kontekstā aktuālākā ir prioritāte “Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība” un tās rīcības virzienam “Daba un vide – “Zaļais kurss”” ir noteikti trīs mērķi:

- Oglekļa mazietilpīga, resursu efektīva un klimatnoturīga attīstība, lai Latvija sasniegtu klimata, enerģētikas, gaisa piesārņojuma samazināšanas, ūdeņu stāvokļa uzlabošanās un atkritumu apsaimniekošanas nacionālos mērķus un nodrošinātu vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu un īstenotu drošas un kvalitatīvas, tai skaitā bioloģiskas pārtikas apriti, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.
- Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, kas balstīta zinātniskajos pētījumos, līdzsvarojot ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās intereses.
- Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā.

Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam

Vides politikas mērķi ir pakārtoti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Latvijas nacionālās attīstības plānam 2021.-2027. gadam. Vides politikas pamatnostādņu virzība tiek nodrošināta ar vairāku jomu politikas rīcību dokumentiem, kuri izstrādāti atsevišķās jomās (skatīt 1.3. nodaļu), katrai no tām nosakot detalizētus vides mērķus.

Pamatnostādnēs saistībā ar novada Stratēģijas un Attīstības programmas saturu noteikti šādi mērķi:

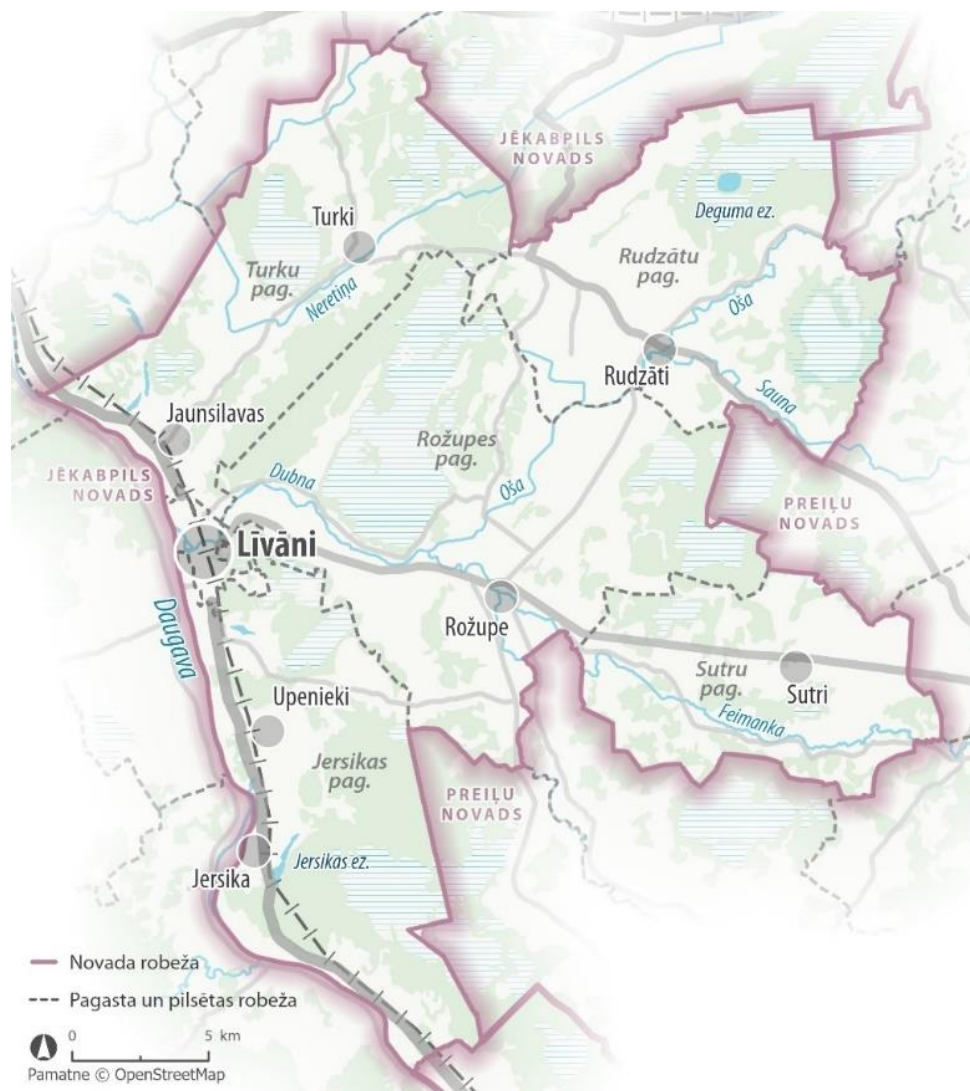
Joma	Apakšmērķis
Klimata pārmaiņas	3.1: nodrošināt Latvijas virzību uz klimatneitralitātes sasniegšanu 3.2: veicināt klimatnoturīgumu un pielāgošanos klimata pārmaiņām
Resursu efektīva izmantošana aprites ekonomikā	4.1: veicināt atkritumu rašanās novēršanu un īstenot pāreju no atkritumiem uz resursiem 4.2: veicināt ilgtspējīgu resursu ieguvu un izmantošanu 4.3: izveidot efektīvu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, īstenojot aprites ekonomikas principus ražošanā un sadzīvē 4.4: palielināta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu izmantošana
Gaisa kvalitāte un vides troksnis	5.1: gaisa resursu kvalitātes aizsardzība un uzlabošana, lai veicinātu sabiedrības veselību un labklājību, kā arī ekosistēmu kvalitāti;

Joma	Apakšmērķis
	<p>5.2: Īstenotas rīcības gaisa piesārņojuma samazināšanai un gaisa kvalitātes uzlabošanai, kas balstītas uz kvalitatīviem datiem, padziļinātām zināšanām un sabiedrības atbalstu šīm rīcībām.</p> <p>5.3: novērtēt vides trokšņa ietekmi uz iedzīvotājiem, pilnveidojot vides trokšņa kartēšanu un rīcības plānu izstrādi</p>
<p>Bioloģiskā daudzveidība</p>	<p>6.1: bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, un vērtīgo ainavu saglabāšana</p> <p>6.2: dabas kapitāla saglabāšana un pārvaldība – ekosistēmu pakalpojumi, degradētās ekosistēmas, dabas kapitāls ražošanai</p>
<p>Iekšzemes ūdeņi un Baltijas jūra</p>	<p>7.1: plūdu riska un erozijas samazināšana</p> <p>7.2: droša ūdens resursu izmantošana, nelietderīga patēriņa samazināšana un dūņu lietderīgas izmantošanas palielināšana</p> <p>7.3: virszemes ūdeņu un jūras vides stāvokļa uzlabošana</p> <p>7.4: piesārņojuma samazināšana virszemes ūdeņos un jūras vidē</p>
<p>Ražošanas un ķīmisko vielu pārvaldība</p>	<p>8.1: veicināt piesārņojuma samazināšanu, t.sk. piesārņoto vietu sanācību, kā arī samazināt bīstamo ķīmisko vielu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.</p>

4. TERITORIJAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Lielāko daļu Līvānu novada teritorijas – 42% jeb 25971 ha aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme, no tiem 75% jeb 19528 ha – aramzeme, 15% jeb 3922 ha – ganības, 9% jeb 2233 ha – pļavas, 1% jeb 288 ha – augļu dārzi. 32% (19965 ha) no novada teritorijas aizņem meži, 12% (7796 ha) – purvi, 4% (2477 ha) – ūdensobjektu zeme, 2% (1362 ha) – zeme zem ceļiem, 2% (1015 ha) – krūmāji, 2% (1013 ha) – zeme zem ēkām un pagalmiem un 4% (2589 ha) – pārējās zemes²⁰. Līvānu novada teritorijas kopplatība ir 62256 ha jeb 622,56 km².

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu Līvānu novadā ietilpst Līvānu pilsēta, Jersikas pagasts, Rožupes pagasts, Rudzātu pagasts, Sutru pagasts un Turku pagasts. Novadā atrodas 7 ciemi²¹ (1. attēls). Lielākā novada upe ir Daugava.

1. attēls. Līvānu novada teritorijas shēma

²⁰ Valsts zemes dienesta dati, <https://www.vzd.gov.lv/lv/zemes-sadalijums-zemes-lietosanas-veidos>

²¹ Atvērto datu portāls, <https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/cienu-skaitis>

5. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTIE VIDES ASPEKTI

Teritorijas plānojuma ieviešanas gaitā nav sagaidāma jaunu, nozīmīgu vides problēmu rašanās. Plānošanas dokumentā tiek risinātas līdz šim jau apzinātas novada attīstības problēmas, kuras izvērtētas Stratēģijas un tās SIVN izstrādes gaitā. Jaunais novada Teritorijas plānojums tās risina, balstoties uz Stratēģijā iekļauto novada attīstības vīziju, stratēģiskajiem mērķiem, prioritātēm, telpiskās attīstības perspektīvu un vadlīnijām, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Vērtējot teritorijas plānojuma risinājumus atbilstoši to detalizācijas pakāpei, secināts, ka to būtiskā ietekme (pozitīva, negatīva, tieša, netieša, ilgtermiņa, īstermiņa) ir saistīta ar šādiem galvenajiem ietekmes uz vidi aspektiem:

- iedzīvotāju/cilvēku veselība un drošība;
- infrastruktūra;
- ūdeņu (virszemes un pazemes) kvalitāte;
- augsnes piesārņojums;
- klimata pārmaiņas;
- hidroloģiskais režīms;
- dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība;
- ainavas un
- kultūras mantojums.

Plānojuma ietekmes vērtējums, vērtējot pēc šiem vides aspektiem sniegts 7. nodaļā.

6. TERITORIJAS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANA VAR IETEKMĒT UN TO VIDES STĀVOKLIS

Teritorijas plānojuma risinājumi ietekmēs visu novada teritoriju. Izvērtējot teritorijas plānojuma risinājumus, SIVN procesā ir secināts, ka tā risinājumi ir saistīti ar vides kvalitātes, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma aspektu, kā arī citām ietekmēm (ietekme uz ainavu, degradētām teritorijām un objektiem, normatīvo aktu prasību nodrošināšanu, nosakot aizsargjoslas u.c.). Šajā nodaļā raksturots novada teritorijas esošais vides stāvoklis saistībā ar identificētajiem būtiskās ietekmes aspektiem.

6.1. DABAS RESURSI

6.1.1. Derīgie izrakteņi

Līvānu novada teritorijā no derīgajiem izrakteņiem biežāk sastopamie ir smilts, dolomīts, kūdra un smilts-grants. Kopumā Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrā novada teritorijā reģistrētas 38 atradnes, no kurām 32 ir būvmateriālu atradnes (tai skaitā 27 atradnes un 5 prognozēto resursu laukumi), 2 – kūdras atradnes (tai skaitā 1 atradne un 1 atradne, kas reizē ir arī prognozēto resursu laukums) un 4 sapropēja atradnes (prognozēto resursu laukumi) (2. attēls).

Derīgo izrakteņu ieguve 2024. gadā notika 5 atradnēs (skatīt 1. pielikumu). Informācija par izsniegtajām zemes dzīļu izmantošanas licencēm un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujām apkopota 2. attēlā.

Līvānu novadā neatrodas valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnes²².

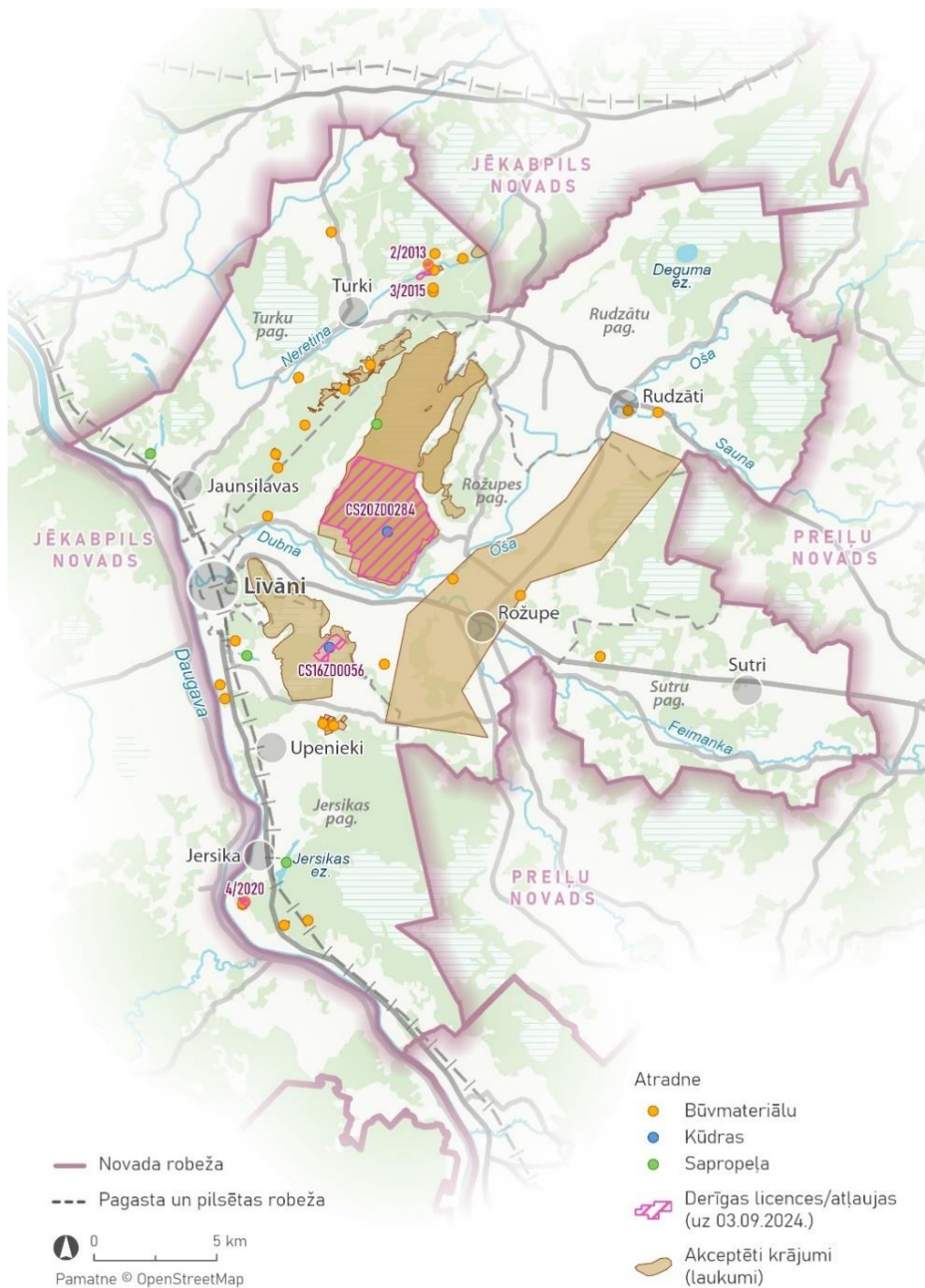
Nosacījumi teritorijas plānojuma izstrādei attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguves plānošanu:

- Ieteicams izstrādāt papildus prasības un ierobežojumus derīgo izrakteņu ieguves vietu izveidei. Attiecībā uz esošo kūdras atradņu rekultivāciju ieteicams ņemt vērā Eiropas Komisijas Life 2014.–2020. programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā, LIFE REstore” projekta rezultātus²³.
- Ņemot vērā, ka derīgo izrakteņu ieguve kā viens no izmantošanas veidiem var tikt atļauta lielākajā daļā Līvānu novada teritorijas (t.sk. Lauksaimniecības teritorijā (L), Mežu teritorijā (M) un Ūdeņu teritorijā (Ū)) un ir zināms, ka derīgo izrakteņu ieguves ietekmes var būt būtiskas, kā arī apzinoties līdzšinējo pieredzi „dīķu izveidē un derīgo izrakteņu ieguvē” un iepazīstoties ar tiesu praksi, ir jāparedz atbilstoši priekšnoteikumi derīgo izrakteņu ieguvei. TIAN jānosaka prasības, kas izpildāmas pirms darbības uzsākšanas (piemēram, izstrādāt detālplānojumu un pieprasīt Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību), kā arī jāizvirza prasības ieguves vietas attālumiem no jūtīgām teritorijām, derīgo izrakteņu transportēšanai, trokšņa, putekļu, vibrācijas, virszemes ūdeņu un hidroloģisko apstākļu

²² Ministru kabineta noteikta atradnes, kuras atrodas Latvijas teritorijā vai ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kuru krājumi nodrošina valsts vai vairāku tās reģionu vajadzības pēc attiecīgā derīgā izrakteņa

²³ DAP 20.01.2023. vēstule Nr. 4.8/310/2023-N

izmaiņu ietekmēm attiecībā uz apkārtējām teritorijām, t.sk. dzīvojamās un publiskās apbūves, kultūrvēsturisko un dabas vērtību aizsardzību²⁴.

2. attēls. Derīgie izrakteņi novadā²⁵

²⁴ Valsts vides dienesta 13.01.2023. vēstule Nr.11.2/AP/511/2023

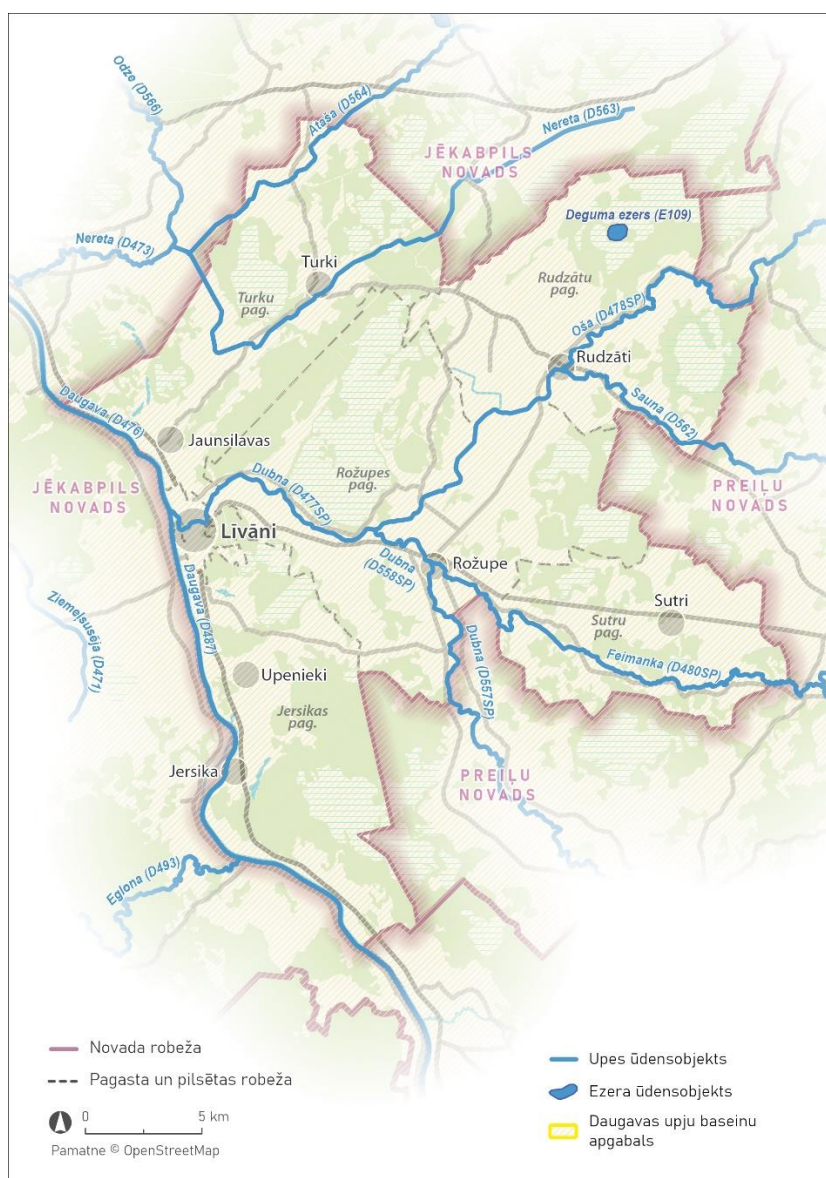
²⁵ SIA Grupa 93, izmantojot Zemes dziļu informācijas sistēmas datus <https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/v/zemes-dzilu-informacijas-sistema>

6.1.2. Ūdens resursi, to izmantošana un ūdensapgāde

6.1.2.1 Virszemes ūdeņi, to izmantošana

Visi Līvānu novadā esošie ūdensobjekti (turpmāk – ŪO) atrodas Daugavas upju baseinu apgabalā. Ūdens objektu zemes aizņem 2477 ha jeb 4 % no kopējās novada teritorijas platības. Ūdensobjekti ir nozīmīgs rekreācijas resurss gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tūristiem.

Līvānu novadu 39,1 km garumā šķērso Latvijas lielākā upe – Daugava (kopgarums – 1020 km), vienlaikus iezīmējot novada teritorijas dienvidrietumu robežu. No tiem 4,2 km atrodas Līvānu pilsētā, 3,9 km – Turku pagastā un 31 km – Jersikas pagastā. Daugavā ietek Dubna (kopgarums – 105 km), kuras lielākās pietekas ir Oša (kopgarums – 60 km) un Feimanka (kopgarums – 72 km). Citas novada garākās upes ir Nereta, Ataša un Sauna (3. attēls).

3. attēls. Līvānu novada upju baseinu apgabali un ūdensobjekti

Novadā atrodas arī vairāki ezeri. Līvānos pie pilsētas robežas atrodas 5,1 ha lielais Līvānu ezers. Turku pagasta teritorijā atrodas četri ezeri no Silavas ezeru grupas – Silavu ezers (14 ha), Garais ezers (19,3 ha), Šumaņu ezers (8,6 ha) un Gruženieku ezers (24,7 ha). Rudzātos

Lielā Pelēcāres purva dienvidu daļā atrodas Pelēcāres jeb Deguma ezers (59 ha). Jersikas pagasta teritorijā atrodas divi ezeri – Jersikas jeb Dimantu ezers (41 ha) un Iesalnieku ezers (17,6 ha)²⁶.

Daugavas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā un plūdu riska pārvaldības plānā 2022. –2027. gadam²⁷ (turpmāk – UBAAP 2022. –2027. gadam) Līvānu novadā kā virszemes ūdeņu apsaimniekošanas pamatvienības ir izdalīti 12 ŪO (2. tabula). Neviens no šiem ŪO neatrodas nitrātu jutīgās teritorijās, tāpat neviens no novadā esošajiem ŪO nav pārrobežu ŪO.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumu Nr. 34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdeņi” 30. punktu visa Latvijas teritorija, tostarp Līvānu novads, ir noteikta par īpaši jutīgu teritoriju, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai.

2. tabula. Līvānu novada virszemes ūdensobjekti un to raksturojums²⁸

Kods	Ūdensobjekta nosaukums	Tips	Tipa nosaukums	LR “Ūdens apsaimniekošanas likuma” 1. pantā definēto novadā esošo aizsargājamo teritoriju veidi ²⁹	Pārrobežu ŪO
Daugavas UBA					
Upes					
D564	Ataša	R4	Potamāla tipa vidēja upe	-	-
D487	Daugava_2	R7	Potamāla tipa ļoti liela upe	K	-
D476	Daugava_3 ar Saku	R7	Potamāla tipa ļoti liela upe	K	-
D557SP	Dubna_4	R6	Potamāla tipa liela upe	K	-
D558SP	Dubna_5	R6	Potamāla tipa liela upe	K	-
D477SP	Dubna_6	R6	Potamāla tipa liela upe	K	-
D480SP	Feimanka	R4	Potamāla tipa vidēja upe	K	-
D563	Nereta_1	R4	Potamāla tipa vidēja upe	K	-
D473	Nereta_2	R4	Potamāla tipa vidēja upe	K	-
D478SP	Oša	R4	Potamāla tipa vidēja upe	-	-

²⁶ <https://www.ezeri.lv/database/>

²⁷ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam. Rīga, LVGMC, 2021

²⁸ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 2.4.1.d. pielikums

²⁹ Ūdens apsaimniekošanas likuma 1. panta pirmajā daļā noteikto aizsargājamo teritoriju veidi un to apzīmējumi (norādītas tikai tās, kuras atrodas Līvānu novadā): K – prioritārie karpveidīgo zivju ūdeņi; L – prioritārie lašveidīgo zivju ūdeņi; Nit – īpaši jutīga teritorija, uz kuru attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem

D562	Sauna	R4	Potamāla tipa vidēja upe	-	-
Ezeri					
E109	Deguma ezers	L11	Ļoti sekli un sekli brūnūdens ezeri ar zemu ūdens cietību un pH<5,5	-	-

Novada administratīvajā teritorijā atrodas 26 Valsts nozīmes ūdensnotekas (kopējais garums novadā - 266,9 km), no kurām 25 ir Valsts nozīmes regulētas ūdensnotekas (kopējais garums novadā - 232,7 km) (7.1. pielikums). Novadā atrodas arī 979 ūdensnotekas, no kurām 630 ir koplietošanas ūdensnotekas (kopējais garums novadā – 577,20 km), 341 – viena īpašuma ūdensnotekas (kopējais garums novadā – 186,06 km) un 8 – pašvaldības nozīmes koplietošanas novadgrāvji (kopējais garums novadā – 12,65 km). Tāpat novadā atrodas 32 liela diametra kolektori ar kopējo garumu 13,40 km, kā arī 2631 grāvji ar kopējo garumu 572,74 km (tostarp 510 kontūrgrāvji un 2121 susinātājgrāvji). Kopējās Līvānu novada meliorēto zemju platības sastāda ap 17 902 ha. Lielākajai daļai meliorācijas sistēmu kalpošanas vecums svārstās no 30 līdz 66 gadiem. Novada meliorācijas sistēmas kartoshēma iekļauta 7.2. pielikumā.

Daugavā (no Latvijas-Krievijas robežas līdz ietekai Rīgas jūras līcī) un tās atzarojumos zvejas tiesības pieder vienīgi valstij³⁰. Publisko ezeru un upju sarakstā³¹ ir iekļauts Deguma ezers un Jersikas ezers, kā arī vairākas novada upes vai to posmi:

- Daugava (tās atzarojumi un Pļaviņu, Ķeguma un Rīgas HES ūdenskrātuves) – no Latvijas–Krievijas robežas līdz ietekai Rīgas jūras līcī (ieskaitot posmu pa Latvijas – Baltkrievijas robežu);
- Dubna – no iztekas no Sivera līdz ietekai Daugavā.

Prioritārie zivju ūdeņi³² ir saldūdeņi, kuros nepieciešams veikt ūdens aizsardzības vai ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus, lai nodrošinātu zivju populācijai labvēlīgus dzīves apstākļus. Latvijā tiek izdalīti prioritārie lašveidīgo³³ zivju ūdeņi un karpveidīgo³⁴ zivju ūdeņi. Līvānu novadā nav prioritāro lašveidīgo zivju ūdeņu, bet kā prioritārie karpveidīgo zivju ūdeņi noteikti:

- Daugava – no valsts robežas līdz grīvai;
- Dubna – visa upe;
- Feimanka – visa upe;
- Nereta – no Turkiem līdz grīvai.

³⁰ LR Civillikuma Trešās daļas Lietu tiesības 1115. pants un 1117. pants, II pielikums “Ezeru saraksts, kuros zvejas tiesības pieder vienīgi valstij” un III pielikums “Upju vai to daļu saraksts, kurās zvejas tiesības pieder vienīgi valstij”

³¹ LR Civillikuma Trešās daļas Lietu tiesības 1102. pants, I pielikums “Publisko upju un ezeru saraksts”

³² Prioritāro zivju ūdeņu saraksts ir noteikts Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" 2.¹ pielikumā

³³ Lašveidīgo zivju ūdeņos dzīvo vai tajos iespējams nodrošināt lašu (*Salmo salar*), taimiņu un strauta foreļu (*Salmo trutta*), alatu (*Thymallus thymallus*) un sīgu (*Coregonus*) eksistenci

³⁴ Karpveidīgo zivju ūdeņos dzīvo vai tajos iespējams nodrošināt karpu dzimtas (*Cyprinidae*) zivju, kā arī līdaku (*Esox lucius*), asaru (*Perca fluviatilis*) un zušu (*Anguilla anguilla*) eksistenci

Par nozīmīgu zivju migrācijas šķēršli, kas dažādu iemeslu dēļ nav iekļauts prioritāro šķēršļu sarakstā, noteikts Līvānu novadā esošais Straumes HES aizsprosts³⁵.

Novadā neatrodas Ministru kabineta 2017. gada 28. novembra noteikumos Nr. 692 "Peldvietas izveidošanas, uzturēšanas un ūdens kvalitātes pārvaldības kārtība" pielikumos iekļautas peldvietas.

6.1.2.2 Pazemes ūdeņi, to izmantošana

Atbilstoši Latvijas teritorijas iedalījumam pazemes ŪO Līvānu novads atrodas Pļaviņu-Amulas ūdens nesējslāņu kompleksa ŪO D10 teritorijā un Arukilas-Amatas ūdens nesējslāņu kompleksa ūdensobjekta A7 teritorijā. Pazemes ūdeņu kvantitatīvais stāvoklis ir labs³⁶. Tas nozīmē, ka pazemes ŪO nav identificēta būtiska pazemes ūdeņu ieguves slodze.

Šajos pazemes ŪO atrodas 1 pazemes ūdeņu atradne, kurā tiek iegūts saldūdens: atradne "Līvāni (Zaļā iela)" Nr. DB612701. Atradnes lietotājs ir SIA "Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība", kas pazemes ūdeņus izmanto Līvānu pilsētas centralizētajai ūdensapgādei. Saskaņā ar LVĢMC pārskatā "Pazemes ūdeņu krājumu bilance" norādīto informāciju Līvānu pazemes ūdens atradnē 2022. gadā tika konstatēti hlorīdjonu, mangāna un amonija jonu pārsniegumi. Tāpat arī konstatēts, ka faktiskais pazemes ūdeņu līmeņa pazeminājums pārsniedz aprēķināto pazemes ūdeņu līmeņa pazeminājumu par 2-5 m. Līvānu novada Jersikas pagastā esošā atradne "Līvāni" (Nr. DB612700) vairs netiek izmantota³⁷. Tādēļ pazemes ūdeņi jāizmanto racionāli, pirms to izmantošanas dzeramā ūdens vajadzībām jāveic apstrāde, jāplāno pasākumi

LVĢMC datu bāzē "Urbumi" novada teritorijā reģistrēti 225 ūdensapgādes urbumi, tai skaitā 15 hidroģeoloģisko novērojumu urbumi, 4 hidroģeoloģiskās izpētes urbumi, 6 hidroģeoloģiskās izpētes-ekspluatācijas urbumi un 4 kartēšanas M 1:200000 urbumi. 9 no šiem urbumiem ir aiztamponēti/likvidēti. Informācija par Līvānu novada pašvaldības un uzņēmumu ūdensapgādes urbumiem un to aizsargjoslām sniegta 2.1. pielikumā.

Ūdens ņemšana no dabīgajiem avotiem³⁸ novadā ir palielinājusies no 522 tūkst. m³ 2019. gadā līdz 645 tūkst. m³ 2023. gadā, tomēr izmaiņas nav bijušas pakāpeniskas (4. attēls). No pazemes ūdeņiem tiek ņemti 57-94% ūdens, pārējie ūdeņu ieguves bilancē ir lietus ūdeņi (6-43%). 2023. gadā strauji palielinājies iegūto lietus ūdeņu apjoms. Virszemes ūdeņi netiek izmantoti.

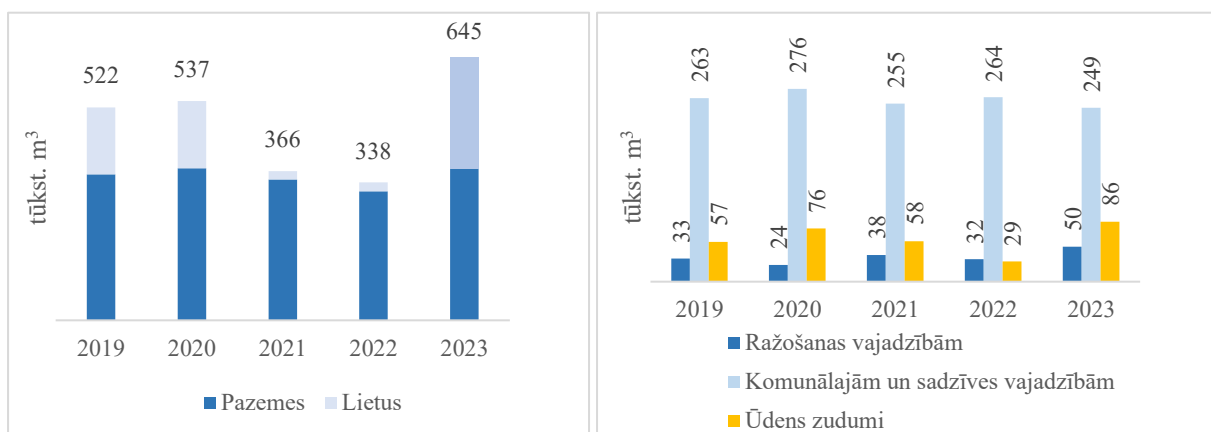
Lielākā daļa iegūtā ūdens periodā no 2019. līdz 2023. gadam tika izmantota komunālajām un sadzīves vajadzībām (64-80%), galvenokārt, nodrošinot centralizētās ūdensapgādes pakalpojumus iedzīvotājiem. Ražošanas vajadzībām tiek izmantots salīdzinoši mazāks ūdens daudzums (6-13%), savukārt ūdens zudumi novadā veido 9-20% (5. attēls). Atgriezeniskajās sistēmās tiek izmantots ļoti neliels ūdens daudzums (līdz 0,9%).

³⁵ Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas vides aizsardzības fonds https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/jaunumi/2023/01/Prioritarie_zivju_migracijas_skersli.pdf

³⁶ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2022.-2027.gadam, 3.1.4.a pielikums

³⁷ Pazemes ūdeņu krājumu bilance, LVĢMC, 2023

³⁸ Atbilstoši valsts statistiskā pārskata "Ūdens" datiem, LVĢMC

4. attēls. Izmaiņas no dabīgajiem avotiem ņemtajā kopējā ūdens daudzumā (tūkst. m³) (2019.-2023. gads)

5. attēls. Ūdens izmantošana (2019.-2023. gads)

Centralizēti ūdensapgādes pakalpojumi iedzīvotājiem tiek nodrošināti 5 apdzīvotās vietās: Līvānu pilsētā, Rožupē, Rudzātos, Sutros un Jaunsilavās. Upeniekos pašvaldība nodrošina ūdensapgādi daudzdzīvokļu mājai, savukārt Jersikā – Jersikas pamatskolai. Ūdensapgāde iepriekšminētajās apdzīvotajās vietās tiek nodrošināta no 17 artēziskajiem urbumiem, no kuriem 10 ir ierīkoti Gaujas, 4 – Pļaviņu, 1 – Amatas, 1 – Arukilas un 1 – Arukilas-Burtnieku horizontā. Ūdensapgādes pakalpojumus Līvānu pilsētā nodrošina SIA „Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība”, bet novada pagastos – Līvānu novada pašvaldība.

Ūdensapgādes investīciju plānā 2021.-2027. gadam³⁹ Līvāni (zona ar cilvēku ekvivalentu⁴⁰ 10000 – 2000) noteikta kā teritorija, kurā investīcijas ūdensapgādes jomā nav nepieciešamas. Plānā ir norādīts, ka jaunu tīklu izbūve esošajā CŪS zonā veiktās aptaujas laikā nav plānota, bet būtu jāvērtē, vai to izbūve ir nepieciešama, tehniski iespējama un ekonomiski pamatota, nodrošinot ar CŪS vēl ~799 iedzīvotājus. Tāpat jāveicina faktisko pieslēgumu veidošana, jo šobrīd CŪS neizmanto 1422 iedzīvotāji, kuriem tā ir pieejama.

Līvānu novada pašvaldība plāno uzlabot ūdensapgādes sistēmas atsevišķos pilsētas punktus, piemēram, Ausekļa iela, Daugavpils iela, Blaumaņa iela, Vecbaznīcas iela un citas. Mājsaimniecību pieslēgšanās pie centralizētās ūdensapgādes sistēmas Līvānos tiks turpināta Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā novada attīstības programmas ietvaros, ņemot vērā pieejamos finanšu resursus.

Ievērojot normatīvo aktu prasības un institūciju nosacījumus, izstrādājot teritorijas plānojumu:

³⁹ Ūdensapgādes investīciju plāns 2021.-2027. gadam

https://www.varam.gov.lv/sites/varam/files/content/udensapgade-21-27-zinojums_precizets_090920.pdf

⁴⁰ Cilvēku ekvivalentos izteikto piesārņojuma daudzumu aprēķina, pamatojoties uz maksimālo nedēļas vidējo piesārņojuma daudzumu, kas normālos laikapstākļos komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtās nonāk gada laikā. Cilvēku ekvivalenta viena vienība ir organisko vielu piesārņojuma daudzums, kas atbilst bioķīmiskajam skābekļa patēriņam 60 g O₂ dienā

- Grafiskajā daļā jāattēlo un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) jāiekļauj teritorijas ar īpašiem noteikumiem – Teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN1);
- Grafiskajā daļā jāuzrāda visus LVĢMC datubāzē reģistrētos ūdensapgādes urbumus un tiem noteiktās aizsargjoslas (stingrā režīma, bakterioloģiskās, ķīmiskās), kuras noteiktas saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 9. pantu un Ministru kabineta 2004. gada 20. janvāra noteikumiem Nr. 43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”, kā arī ņemot vērā Aizsargjoslu likuma 39. pantā noteiktos aprobežojumus.
- Jāizvērtē iespējas teritorijas plānojumā ieviest Baltijas jūras vides aizsardzības komisijas (HELCOM) rekomendācijas lietus ūdeņu apsaimniekošanai pilsētvidē (Līvānu pilsētā u.c. lielākajās apdzīvotajās vietās), kā arī citus ieteikumus un labās prakses – ilgtspējīgu lietus ūdeņu apsaimniekošanas risinājumu pilsētvidē piemērus. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jāiekļauj prasība, ka lietus ūdeņi nav novadāmi sadzīves kanalizācijas sistēmā;
- Jaunu blīvas apbūves teritoriju plānošanā jāizvairās no to paredzēšanas vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs neplāno vai tuvākajā nākotnē nesaredz tehniski ekonomisko pamatojumu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izveidei. Jāizvērtē jāatceļ līdz šim plānotās, bet neīstenotās blīvas apbūves teritorijas, kur ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs neplāno vai nesaredz tehniski ekonomisko pamatojumu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izveidei;
- Saskaņā ar LR MK 20.01.2004. noteikumiem Nr. 43 “Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika” jāapzina visas esošās pazemes ūdens ņemšanas vietas ar aizsargjoslām (arī neekspluatējamās, pamestās) un grafiski tās jāattēlo. Jāparedz besaaimnieka un neizmantotu dziļurbumu tamponēšanu. Nedrīkst plānot gruntsūdeņu un augsnes piesārņojuma objektu izvietojumu urbumu ķīmiskajā aizsargjoslā;
- Jānorāda ūdenstilpņu un ūdensteču izmantošanas mērķi;
- Jāsaglabā brīvi pieejamus, neapbūvētus un nepārveidotus publisko ūdensobjektu krastus.

6.2. DABAS TERITORIJAS, DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

6.2.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, bioloģiskā daudzveidība un mikroliegumi

Līvānu novada teritorijā atrodas 5 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT), no tām 3 (Dubnas paliene, Gaiņu purvs un Lielais Pelečāres purvs) ir iekļautas arī Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā NATURA 2000 (3. tabula). Pēc platības lielākā novada ĪADT ir dabas liegums “Pelečāres purvs” (kopplatība 5683,26 ha, no kuriem 1910,78 ha ietilpst Līvānu novadā). Kopumā ĪADT aizņem 3230 ha jeb 5,2% no novada teritorijas.

3. tabula. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas novadā⁴¹

⁴¹ Izņemot aizsargājamās kokus

Vieta kods	Nosaukums	NATURA 2000 tips	Dabas aizsardzības plāns / individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi ⁴²
Dabas liegumi			
LV0533100	Dubnas paliene	C ⁴³	Ir, derīgs līdz 2034. gadam
LV0525400	Gaiņu purvs	B ⁴⁴	Nav / Nav
LV0512200	Lielais Pelečāres purvs	C	Ir, derīgs līdz 2027. gadam
LV0547200	Ūšas un Sumankas pļavas	-	Nav/Nav
Dabas pieminekļi (alejas)			
LV0490310	Jersikas aleja	-	Nav / Nav

Daļai no ĪADT nav izstrādāti dabas aizsardzības plāni. Mērķtiecīgai šo ĪADT dabas vērtību saglabāšanai, aizsardzībai un apsaimniekošanai ir jāizstrādā dabas aizsardzības plāni. Plašāka informācija par ĪADT, kurām ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni, skatāma 4. tabulā.

4. tabula. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni

Vieta kods	Nosaukums	NATURA 2000 tips	Dabas aizsardzības plāns/ individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi
Dabas liegumi			
LV0533100	Dubnas paliene	C	Ir, derīgs līdz 2034. gadam.
Dibināšanas gads: 2004 Platība: 377 ha (Līvānu novadā – 16,8 ha) Izveidošanas mērķis: Saglabāt sugām bagātās mēreni mitrās un upju paliņu pļavas. Ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķis: Paliņu zālāju un ar tiem saistīto īpaši aizsargājamo sugu populāciju saglabāšana labvēlīgā aizsardzības stāvoklī, veicinot ekstensīvu un dabai draudzīgu lauksaimniecisko darbību un ūdenstūrisma aktivitātes.			
LV0512200	Lielais Pelečāres purvs	C	Ir, derīgs līdz 2027. gadam.
Dibināšanas gads: 1977 Platība: 5683 ha (Līvānu novadā – 1910,8 ha) Izveidošanas mērķis: Dzērvenāju liegums Ilgtermiņa apsaimniekošanas mērķis: Saglabāt dabas lieguma „Lielais Pelečāres purvs” dabas vērtības, aizsargājot to ainavisko struktūru, kā arī biotopu un sugu daudzveidību.			

Līvānu novada teritorijā atrodas arī dabas piemineklis – Jersikas novadā esošā Jersikas aleja, kas stādīta 1932. gadā un kuru veido vidēju dimensiju vidēji veci platlapji, galvenokārt liepas.

DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” novada teritorijā ir reģistrēti 49 aizsargājami koki (dižkoki), no kuriem lielākā daļa ir ozoli (25), priedes (6) un baltie vītoli (6) (5. tabula).

⁴² DAP, Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām <https://www.daba.gov.lv/lv/par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam>

⁴³ “C” tips – teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai

⁴⁴ “B” tips – teritorijas, kas noteiktas īpaši aizsargājamo sugu, izņemot putnus, un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai

Vairums šo dižkoku ir koncentrējušies Rudzātu un Turku pagastā. Novadā atrodas arī 23 citi aizsargājami koki. Dižkoki ir arī citi novadā esošie koki, kuri nav ietverti dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”, ja tie atbilst 2010. gada 16. marta MK noteikumos Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” noteiktajiem kritērijiem.

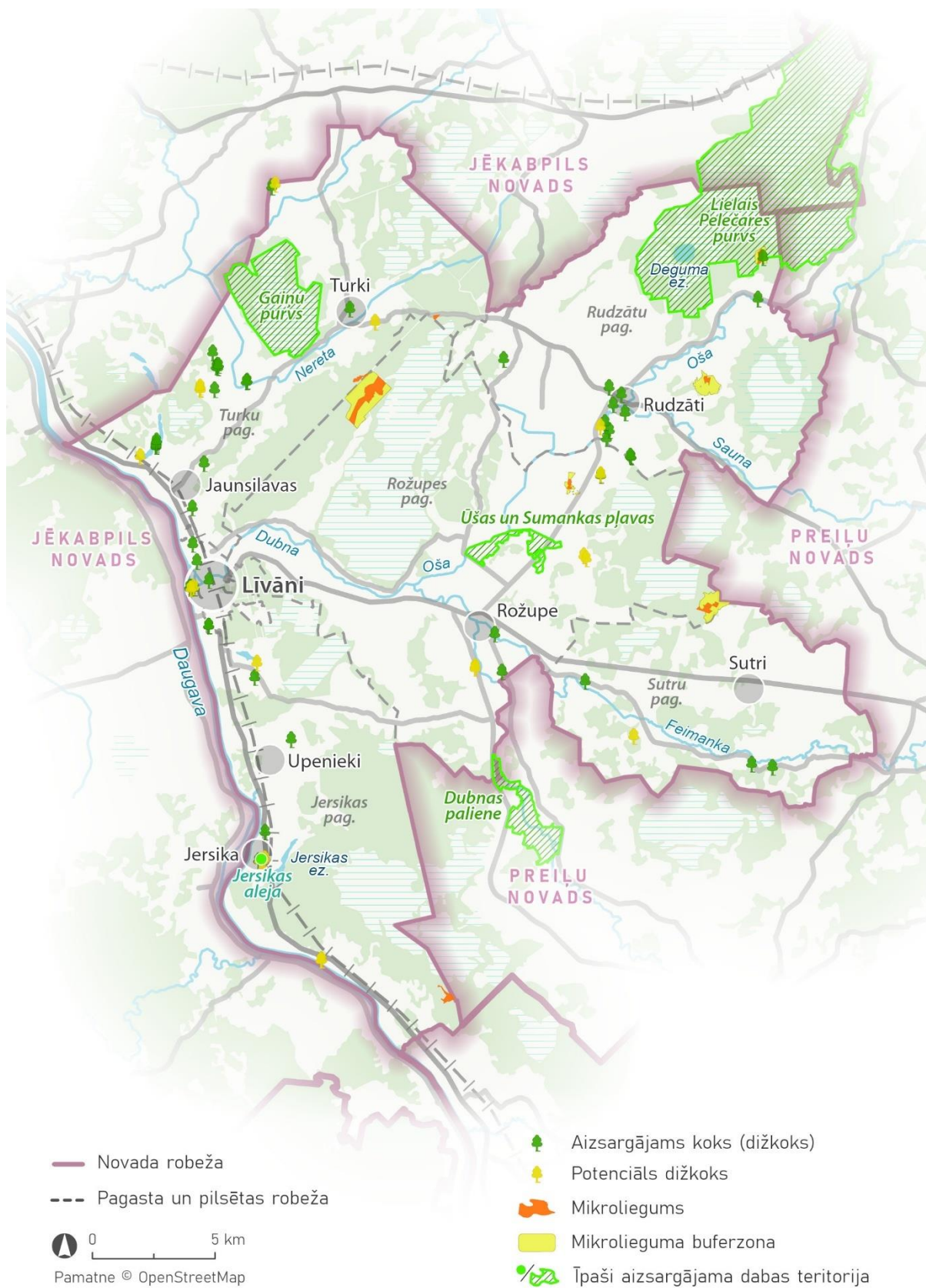
5. tabula. Aizsargājамie koki (dižkoki)⁴⁵

Nr. p.k.	Sugas epitets latv. val.	Ģints latv. val.	Ģints un suga latīņu val.	Atradņu skaits
Aizsargājамie koki				
1.	parastais	ozols	<i>Quercus robur</i>	25
2.	parastā	priede	<i>Pinus sylvestris</i>	6
3.	baltais	vītols	<i>Salix alba</i>	6
4.	parastā	goba	<i>Ulmus Glabra</i>	3
5.	parastā	liepa	<i>Tilia cordata</i>	3
6.		melnalksnis	<i>Alnus glutinosa</i>	2
7.	parastā	kļava	<i>Acer platanoides</i>	1
8.	parastais	osis	<i>Fraxinus excelsior</i>	1
9.	Kanādas	papele	<i>Populus x canadensis serotina</i>	1
10.	rietumu	tūja	<i>Thuja occidentalis</i>	1

Līvānu novadā atrodas 8 mikroliegumi, no tiem 5 ir izveidoti putnu, 2 – vaskulāro augu un paparžaugu un 1 – biotopu aizsardzībai. No tiem viens mikroliegums, kas izveidots melnā stārķa aizsardzībai, ietilpst NATURA 2000 teritorijā. Kopumā mikroliegumi aizņem 136,61 ha lielu teritoriju. 5 mikroliegumiem ir noteiktas buferzonas.

Informācija par novadā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, aizsargājamiem kokiem un mikroliegumiem ir apkopota 6. attēlā.

⁴⁵ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma Ozols, 06.08.2024.

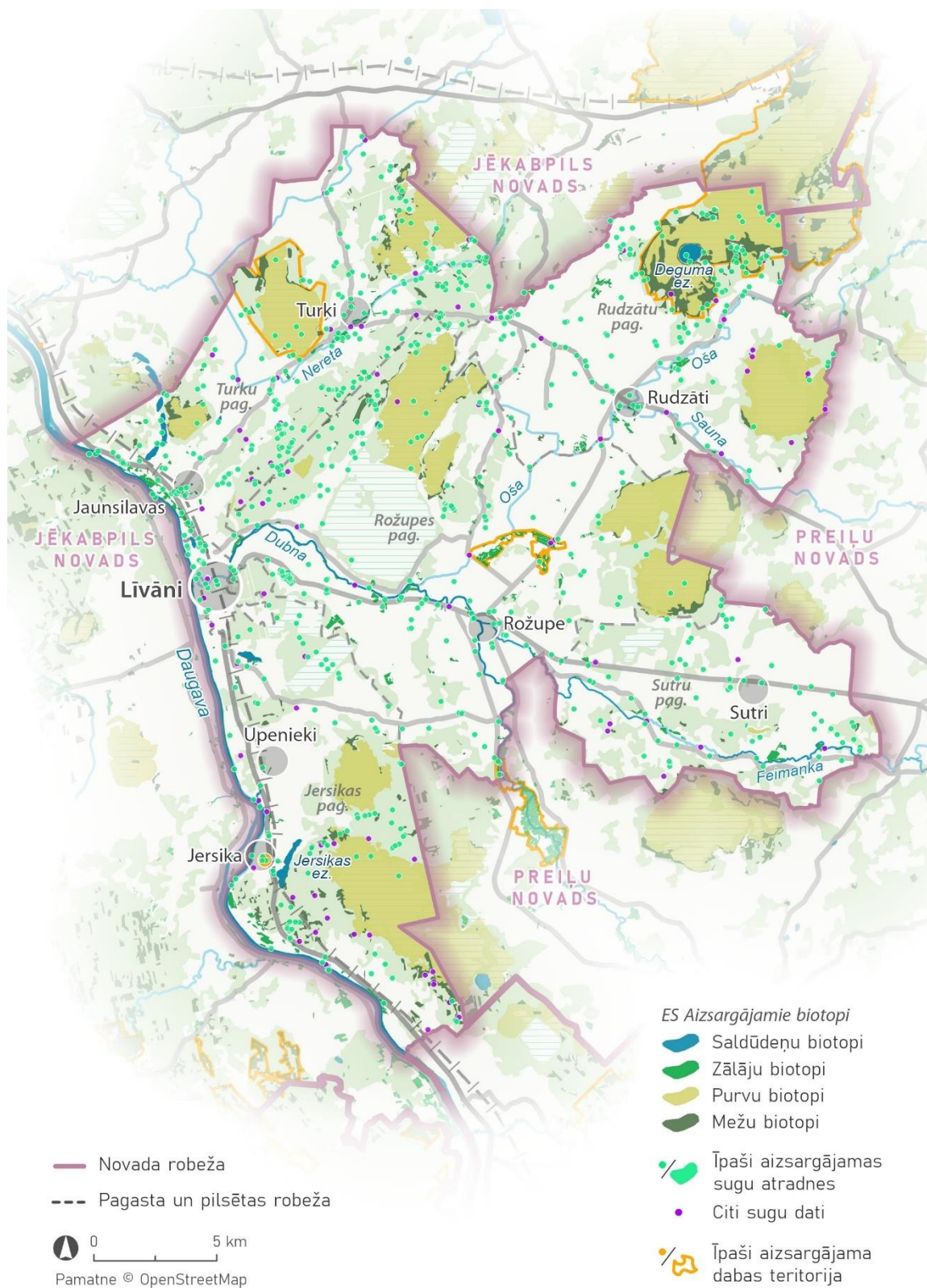

6. attēls. Novada īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, aizsargājamie koki un mikroliegumi⁴⁶

⁴⁶ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", 12.09.2025.

Novada teritorijā atrodas 2565 īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, no tām 2098 ir putnu, 225 – paparžaugu un ziedaugu, 57 – abinieku, 57 – zīdītāju, 49 – sūnu, 26 – bezmugurkaulnieku, 21 – ķērpju, 18 – sēņu, 8 – rāpuļu un 6 – zivju (7. attēls).

Kopumā novadā sastopami 24 Eiropas Savienības nozīmes biotopu veidi (7. attēls). Eiropas Savienības nozīmes biotopi aizņem 137,9 km² un veido 22 % no kopējās novada platības. 27% no Eiropas Savienības nozīmes biotopu aizņemtajām teritorijām atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Vairums Eiropas Savienības nozīmes biotopu atrodas ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, visvairāk koncentrējoties Rudzātu pagastā. Lielāko daļu (78%) no Eiropas Savienības nozīmes biotopu veidu grupām aizņem purvu biotopi, 11 % – mežu biotopi un 7% – saldūdeņu biotopi, 4% – zālāju biotopi. Lielākās platības novadā aizņem biotopi 7110* Aktīvi augstie purvi (10141 ha, 74%), 91D0* Purvaini meži (1045 ha, 8%), 3260* Upju straujtes un dabiski upju posmi (818 ha, 6%) un 7120 Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās (559 ha, 4%) (3.1. pielikums).

7. attēls. Novada Eiropas Savienības nozīmes biotopi un sugu dzīvotnes⁴⁷

Vides politikas pamatnostādņēs 2021. – 2027. gadam uzsvērts, ka valstī pēdējos gados samazinās bioloģiskā daudzveidība. Par to liecina Eiropas Savienības nozīmes sugu

⁴⁷ DAP, Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”, 12.09.2025.

aizsardzības stāvoklis Latvijā, kas laika posmā no 2013. gada līdz 2019. gadam visām sugu grupām saglabājās pārsvarā nelabvēlīgs, dažām grupām mainoties no nepietiekoša uz sliktu, un Eiropas Savienības nozīmes biotopu aizsardzības stāvoklis, kurš šajā pašā laika posmā saglabājās pārsvarā nelabvēlīgs.⁴⁸ Arī Līvānu novadā sastopamo biotopu aizsardzības stāvoklis nav labvēlīgs. Izplatītāko biotopu 7110* *Aktīvi augstie purvi*, 91D0* *Purvaini meži* un 3260* *Upju straujtecēs un dabiski upju posmi* stāvoklis ir nedaudz uzlabojies un 2013. – 2018.g. periodā ir novērtēts kā “nelabvēlīgs – nepietiekams, stabils”, savukārt 2007. – 2012.g. periodā šo biotopu vērtējums bija “nelabvēlīgs-slikts, pasliktinās”. Savukārt biotopa 7120 *Degradēti augstie purvi* aizsardzības stāvoklis nav uzlabojies un abos iepriekšminētajos vērtēšanas periodos ir “nelabvēlīgs-slikts”⁴⁹.

Dabas teritorijas veidojošās ekosistēmas (ūdeņi, meži, pļavas, purvi un citas) nodrošina ekosistēmu pakalpojumus, tostarp, ūdens, gaisa un vielu apriti, augsnes un tās auglības veidošanu, sugu dzīvotnes, klimata un ūdens aprites regulēšanu, CO₂ piesaisti, biomasas, t.sk. koksnes, kā arī dažādu produktu veidošanu. Ekosistēmām ir arī zinātniska un dabas izziņas vērtība, tās ir kultūras mantojums dabas ainavās, rekreācijas un aktīvās atpūtas resurss.

Plānojot novada attīstību, jāievēro šādi nosacījumi attiecībā uz dabas teritorijām un dabas vērtībām⁵⁰:

- Nepalielināt ciemu robežas un nesamazināt dabas pamatnes, mežu un lauksaimniecības teritorijas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās;
- Saglabāt brīvi pieejamus, neapbūvētus un nepārveidotus publisko ūdensobjektu krastus;
- Ņemt vērā projekta “Dabas skaitīšana” rezultātus un neplānot jaunu apbūvi īpaši aizsargājamu biotopu teritorijās (it īpaši tajās, kas ietilpst īpaši aizsargājamās dabas teritorijās);
- Nemainīt teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu no dabas un apstādījumu teritorijas (DA) uz savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) ainaviski vērtīgās teritorijās (TIN5);
- Izvērtēt iespēju piešķirt nekustamā īpašuma nodokļu atlaides, ja īpašumā atrodas aizsargājami koki (dižkoki) un īpaši aizsargājami zālāju biotopi, kas tiek atbilstoši apsaimniekoti;
- Izstrādāt papildus prasības un ierobežojumus derīgo izrakteņu ieguves vietu izveidei. Attiecībā uz esošo kūdras atradņu rekultivāciju Pārvalde iesaka ņemt vērā Eiropas Komisijas Life 2014.–2020. programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas projekta “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā, LIFE REstore” projekta rezultātus;
- Saglabāt koku alejas un koku rindas, kas ir unikāls kultūrvēsturiskais mantojums ar būtisku lomu dabas daudzveidības uzturēšanā un saglabāšanā. Tāpat būtiska loma ainavā un dabas daudzveidības veicināšanā ir dabas pieminekļiem – atsevišķi augoši

⁴⁸ Vides politikas pamatnostādnes 2021.- 2027. gadam

⁴⁹ Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā Novērtējums par 2013.-2018. gada periodu, Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un sugu aizsardzības stāvokli Latvijā Novērtējums par 2007.-2012. gada periodu

⁵⁰ DAP 20.01.2023. vēstule Nr. 4.8/310/2023-N

lielu dimensiju kokiem – dižkokiem, kuriem piemīt arī dabiskā estētiskā, ekoloģiskā un kultūrvēsturiskā vērtība.

6.2.2. Ainavas

Viena no lielākajām Līvānu novada dabas vērtībām ir gleznaina ainava, ko veido upes, ezeri, meži un purvi. Pēc iedalījuma dabas rajonos Līvānu novads atrodas Austrumlatvijas zemienes augstākajā daļā, Aronas paugurlīdzenumā, ko raksturo paugurlīdzenumi un paugurgrēdas, kas ieplaku rajonos un gar upēm pāriet vilņotos un plakanos līdzenumos. Līdzenuma upēm raksturīgas platas ielejas un zemi krasti, kā rezultātā tās pavasaros pārplūst.

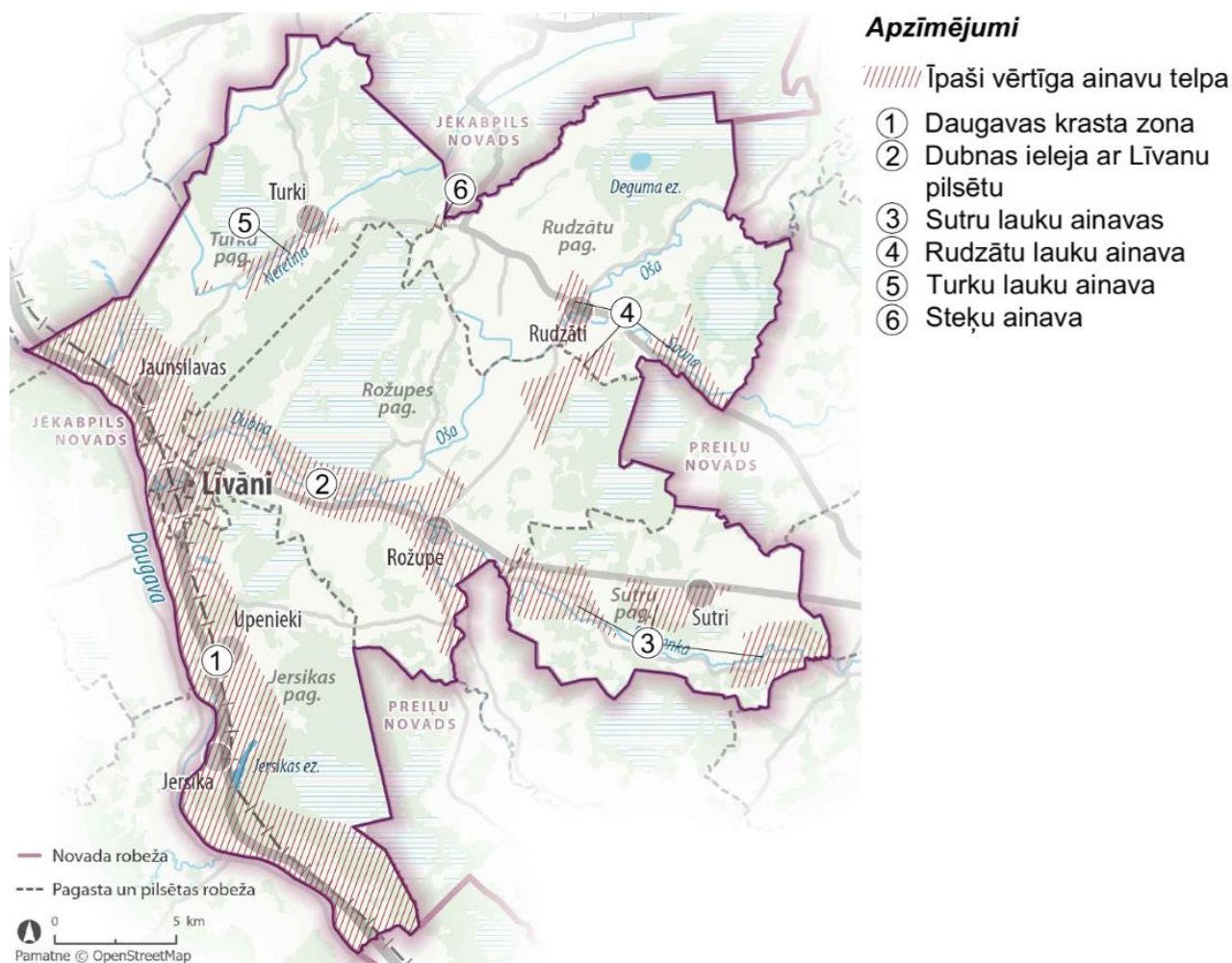
Līvānu novada ainavu aizsardzības, pārvaldības un plānošanas stratēģisko ietvaru nosaka Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013. – 2030. gadam, kurā kā viens no telpiskās attīstības perspektīvas galvenajiem uzdevumiem ir Jersikas līdzenumam raksturīgās ainavas un Latgalei raksturīgās apdzīvojuma un saimniekošanas veida saglabāšana. Kā Līvānu tēla raksturīgā sastāvdaļa minēti pilsētas ūdeņi (Daugava, Dubna un Līvānu ezers) un ar ainaviski augstu nozīmīgumu atzīmētas pavasarī pārplūstošās līdzenuma upes ar platām ielejām un zemiem krastiem.

Līvānu novada pašvaldības integrētās attīstības programmā 2019. – 2025. gadam ir izceltas īpaši vērtīgas ainaviskās teritorijas: ainavu apvidus “Līvānu vilņaine”, Ošas polderis, Dubnas upe, teritorija pie Feimankas un Dubnas satecēm. Programmā minēts, ka šīs vietas vairo novada pievilcību un nosaka gan augstu bioloģiskās daudzveidības vērtību, gan potenciālas lauku tūrisma iespējas.

Līvānu novada teritorijas plānojumā 2012. – 2024. gadam kā ainavas nozīmīga sastāvdaļa un Latgales reģiona telpiskā vērtība, kas jāaizsargā, ir izcelti meži, un augsta ainaviskā vērtība piešķirta Rudzātu pagasta ziemeļu un rietumu daļas skuju koku mežiem. Papildus kā ainaviski vērtīga teritorija atzīmēta Steķu sils, kurā atrodas Otrā pasaules kara padomju karavīru brāļu kapi. Līvānu novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam Vides pārskatā norādīts, ka unikāla ģeoloģiska un kultūrvēsturiska vērtība ir Daugavas ielejas ainavai Jersikas pagastā, un visgleznainākās ainavas skatāmas Lauros un Kusiņos.

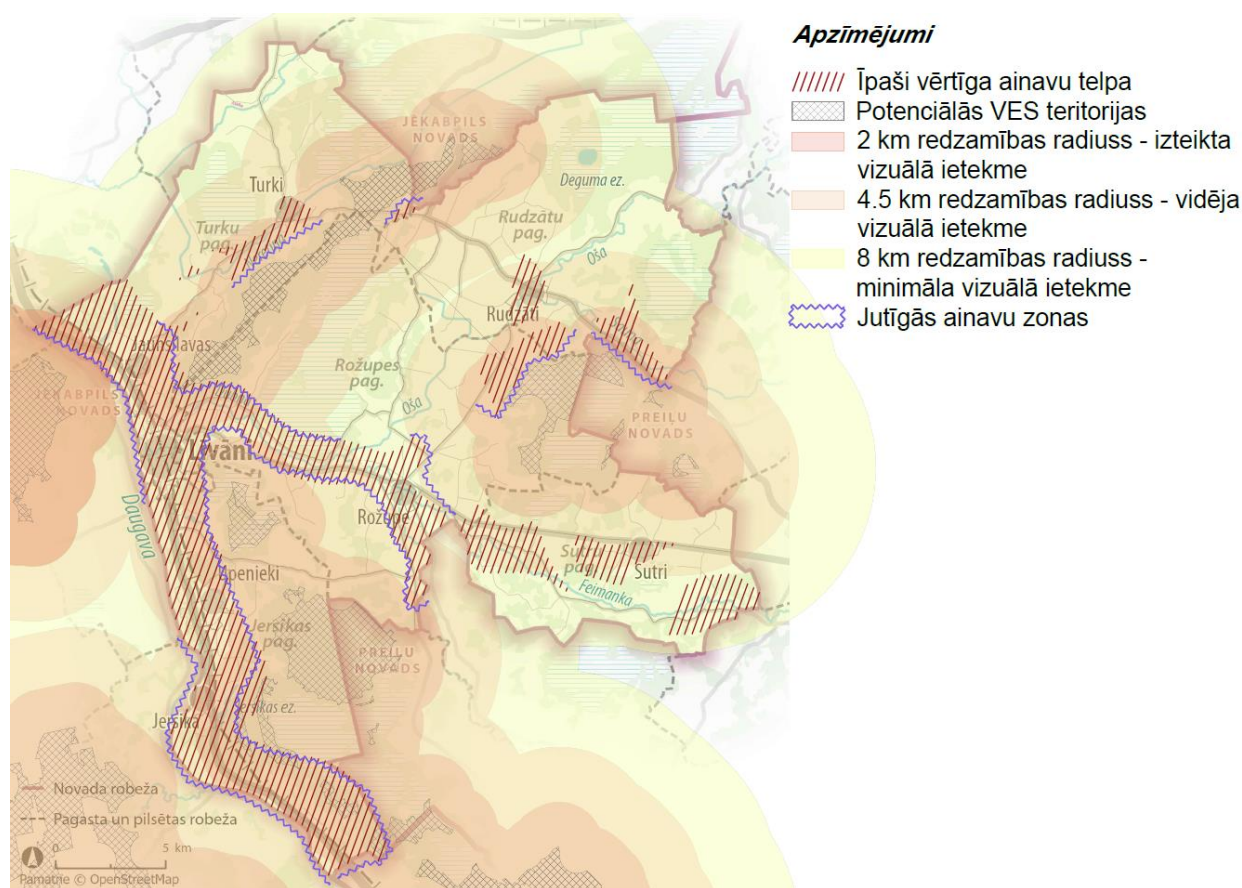
Teritorijas plānojuma ietvaros ir izstrādāts Līvānu novada Kultūrvēsturiskais un ainavu plāns (turpmāk – Plāns), kurā veikts saistošo plānošanas dokumentu izvērtējums, sniegts novada ainavas vispārējs raksturojums, izstrādāts ainavas specifisks novērtējums, analizējot ainavu vērtības, un sagatavotas rekomendācijas to aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai.

Pāna izstrādes ietvaros, balstoties uz novada mēroga dabas, kultūrvēsturisko un vizuāli estētisko vērtību izpēti un saistošajiem plānošanas dokumentiem, ir identificētas 6 īpaši vērtīgas ainavu telpas: Daugavas krasta zonas ainavu telpa, Dubnas ielejas ar Līvānu pilsētu ainavu telpa, Sutru lauku ainavu telpa, Rudzātu lauku ainavu telpa, Turku lauku ainavu telpa un Steķu ainavu telpa (8. attēls).

8. attēls. Īpaši vērtīgās ainavu telpas

Plānā ir arī noteikti arī jutīgie ainavu areāli jeb potenciālās konflikta situāciju vietas – teritorijas, kur potenciālās ainavā jaunievietās struktūras, piemēram, vēja elektrostacijas, nokļūst saskarē ar īpaši vērtīgo ainavu telpu ekoloģiskām, kultūrvēsturiskām un vizuāli estētiskām kvalitātēm. Līvānu novada jutīgie ainavu areāli jeb potenciālās konflikta situāciju vietas galvenokārt atzīmētas apvidos, kur savstarpēji pārklājas novadā identificētās ainavu vērtības un iespējamie ainavu mainības riski, kas lielākajā mērā saistīti ar būtiskām ainavu vizuālām izmaiņām. Būtiskākais infrastruktūras attīstības izaicinājums Līvānu novada teritorijai ir plānotā vēja elektrostaciju būvniecība, kas plānota arī mežu teritorijās (9. attēls).

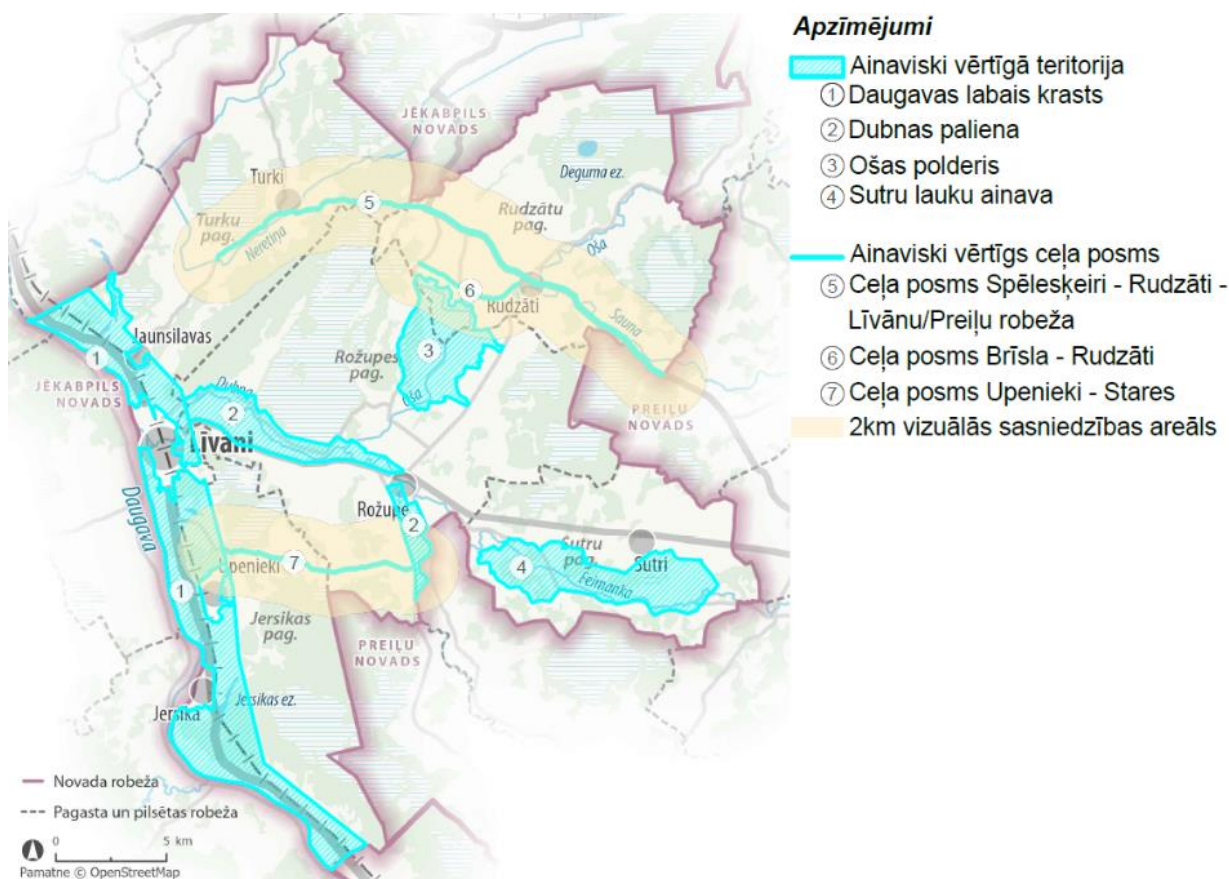

9. attēls. Ainavu jutība uz jaunu VES izbūvi

Novada teritorijā identificētajiem jutīgo ainavu areāliem nepieciešams pievērst pastiprinātu uzmanību turpmākā teritorijas plānošanas kontekstā, mazinot esošo struktūru veidotās negatīvās sekas un nosakot nepieciešamību veikt padziļinātu teritorijas izpēti, lai efektīvi saglabātu tās ainaviskās vērtības.

Lai saglabātu novada identitāti veidojošas ainavas raksturu un elementus, ir noteiktas Līvānu novada ainaviski vērtīgās teritorijas (10. attēls), kas iedalāmas 2 kategorijās: ainaviski vērtīgās teritorijas un ainaviskie ceļa posmi. Tādējādi Plānā ir ierosinātas divas teritorijas ar īpašiem nosacījumiem (TIN):

- TIN 5: ainaviski vērtīgās teritorijas;
- TIN 51: ainaviski vērtīgi ceļa posmi.

10. attēls. Ainaviski vērtīgās teritorijas Līvānu novadā

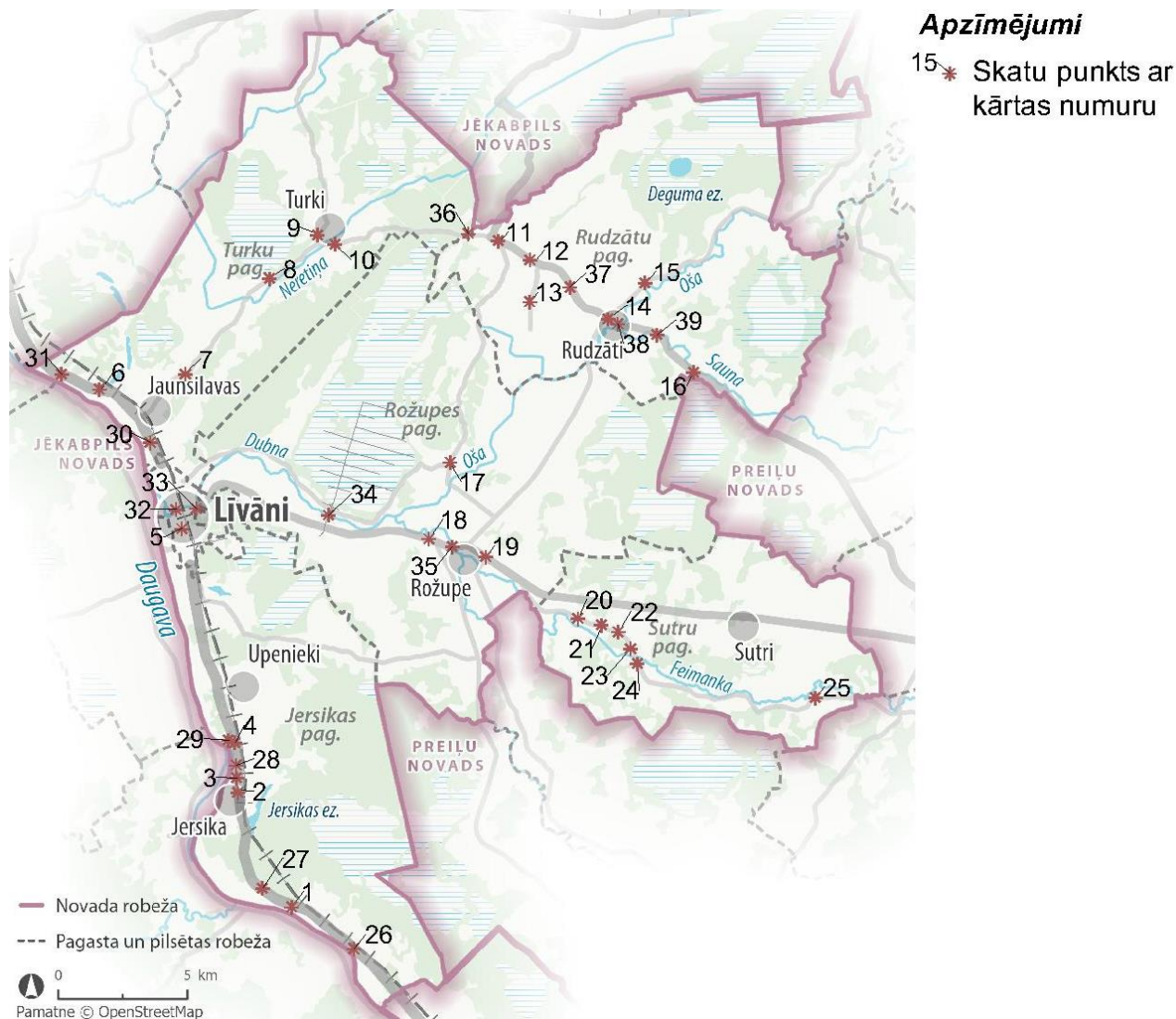
Kopumā novadā ir izdalītas 4 ainaviski vērtīgās teritorijas, kuras pārsvarā saistītas ar ūdens struktūrām:

1. Daugavas labais krasts – ietver Daugavas upi visā novada garumā, kā arī ezerus – Silavas ezeru grupa, Iesalnieku ezers un Jersikas ezers.
2. Dubnas ieleja – ietver Dubnas upi un tās ainavu starp Līvāniem un Rožupi un starp Rožupi un dabas lieguma “Dubnas paliene”.
3. Ošas polderis – atrodas Līvānu novadā, apmēram 12 kilometrus uz austrumiem no Līvānu pilsētas, ap Ošas upi un ietver Ošas upes iztaisnoto posmu.
4. Sutru lauku ainava – atrodas Sutru pagastā, Līvānu austrumu daļā, iekļaujot vietējās nozīmes ceļu V752 un Feimankas upes ieleju.

Plānā arī izdalītas 3 ainavisko ceļu posmu teritorijas (lineāras struktūras teritorijas, kas nodrošina novadam raksturīgās ainavas vizuālās uztveres perspektīvu): ceļa posms Spēlesķeiri – Rudzāti – Līvānu/Preiļu robeža, kas ietver vietējas nozīmes autoceļu V754 un reģionālas nozīmes autoceļu P62 un šķērso Līvānu novadu no Rudzātiem virzienā uz Turkiem; ceļa posms Brīsla – Rudzāti, kas atrodas starp autoceļu V753 (Līvāni – Streķi) Brīslas ciemā un Rudzātu ciemu; ceļa posms Upenieki – Stares, kas atrodas uz V757 (Grīva- Stari) ceļa starp Iesalnieku ezeru un V687 ceļu.

Balstoties uz identificētām ainaviskajām kvalitātēm, Plānā ir noteikti arī 39 vērtīgie skatu punkti (11. attēls), kas var ietilpt gan TIN5 teritorijās un būt nozīmīgi šo teritoriju kompozicionālo vērtību identificēšanai, gan atrasties teritorijās ārpus TIN5. Skatu punkti ir

noteikti ar mērķi saglabāt konkrētās ainavas vērtības ar prasību – veicot jebkādas ainavas struktūras izmaiņas, kas ietekmē definētās ainaviski vērtīgās kompozīcijas parametrus un kvalitātes, izstrādāt ainavu izvērtējumu no konkrētā skatu punkta.

11. attēls. Līvānu novada vērtīgie skatu punkti

Līvānu novada kultūrvēsturiskajā un ainavu plānā ir izvirzītas rekomendācijas ainavu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai, un tās ir iekļautas arī teritorijas plānojuma TIAN. Teritorijas plānojuma risinājumos izdalīta teritorija ar īpašiem noteikumiem TIN5 Ainaviski vērtīga teritorija.

Ievērojot normatīvo aktu prasības un institūciju nosacījumus, izstrādājot teritorijas plānojumu, ir:

- jāizvērtē iespēja teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā noteikt ainaviski vērtīgās teritorijas un prasības TIAN to izmantošanai⁵¹;
- Līvānu novada teritorijas attīstības plānošanas dokumenta visās sadaļās jāiestrādā rīcības kopums antropogēnās slodzes negatīvās ietekmes samazināšanai un ierobežošanai ainaviski vērtīgajās teritorijās;

⁵¹ Valsts vides dienesta 13.01.2023. vēstule Nr.11.2/AP/511/2023

- jāparedz pasākumi tipiskās Latgales ainavas saglabāšanā, plānošanas dokumentu ietvaros paredzot risinājumus meža fragmentācijas mazināšanai, kā arī esošo vērtību un atklātās ainavas saglabāšanai (nosakot ainaviski vērtīgās vietas, ko nav pieļaujams apmežot, ainaviskos ceļus, kā arī nosakot tādas apbūves nosacījumus, kas uzlabo, nevis degradē ainavas vērtību, u. c.);
- jāvērs uzmanība uz augstvērtīgo ainavu telpu saglabāšanu, paredzot arī risinājumus, kas nodrošinās mērķtiecīgu ainavu kvalitātes uzlabošanu, novērstu augstvērtīgo ainavu telpu izzušanu un uzlabotu ainavu, kur tās vērtība ir mazinājusies vai zudusi;
- nedrīkst pieļaut teritorijas plānojumā noteiktā funkcionālā zonējuma maiņu no dabas un apstādījumu teritorijas (DA) uz savrupmāju apbūves teritoriju (DzS) ainaviski vērtīgās teritorijās (TIN5);
- jā saglabā koku alejas, kas ir unikāls kultūrvēsturiskais mantojums un kurām ir liela loma kultūrvēsturiskajā ainavā, kā arī dabas daudzveidības uzturēšanā un saglabāšanā⁵².

6.2.3. Kultūras pieminekļi un kultūrvēsturiskie objekti

Saskaņā ar Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes rīcībā esošajiem datiem Līvānu novadā atrodas 15 valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, no kuriem 7 ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 7 – reģionālas nozīmes kultūras pieminekļi un 1 – vietējas nozīmes kultūras pieminekļis (12. attēls). 13 no šiem pieminekļiem ir arheoloģijas, bet 2 – arhitektūras pieminekļi.

Lielākā daļa novada arheoloģijas pieminekļu (lielākoties senkapi un apmetnes) atrodas Turku un Jersikas pagastos. Viens arhitektūras pieminekļis atrodas Sutru pagastā (zemnieku sēta “Šultes”), bet otrs – Jersikas pagastā (Jersikas pareizticīgo baznīca).

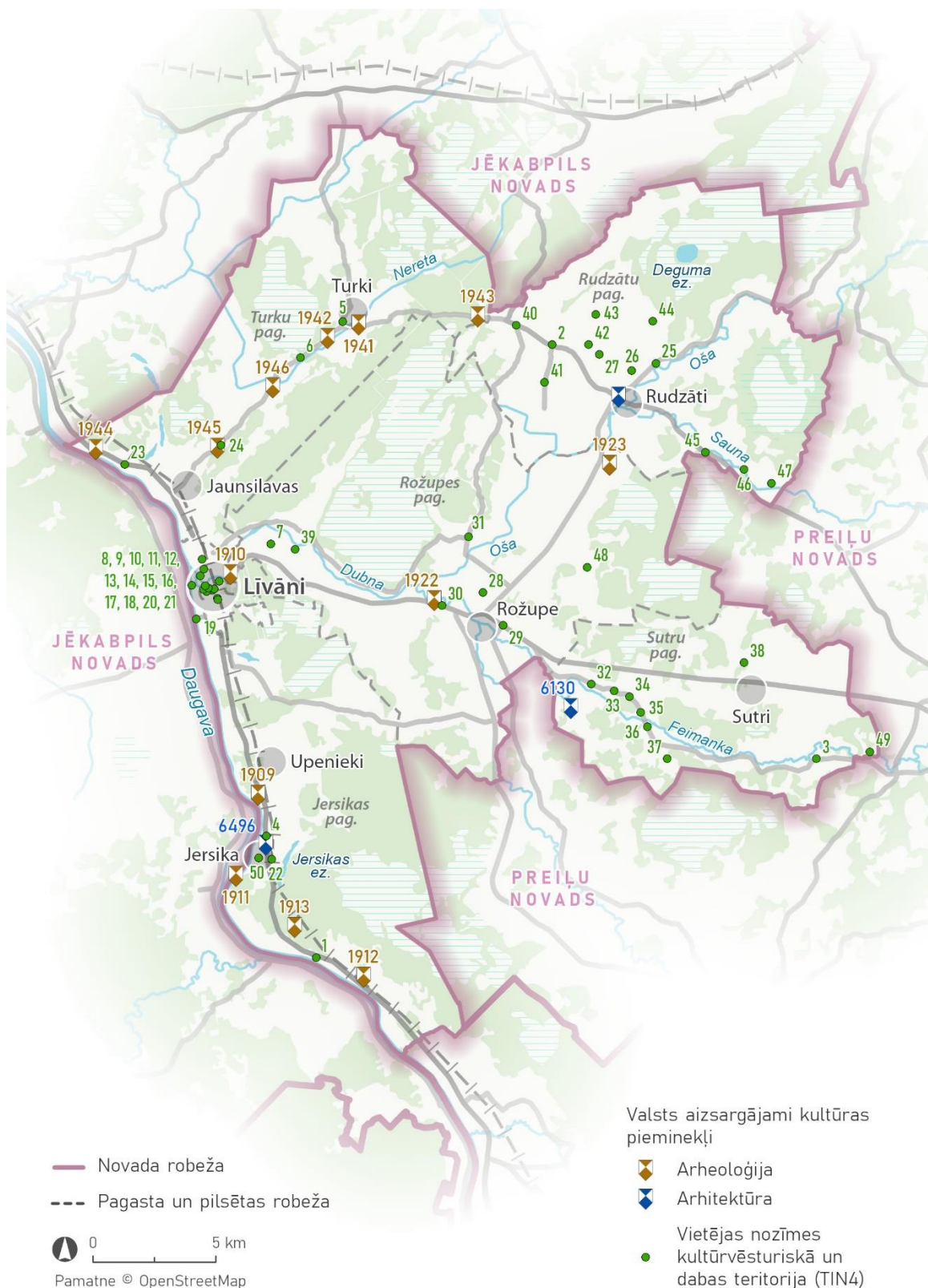
Saskaņā ar likumu “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” vietējās nozīmes kultūras pieminekļu saglabāšanas uzraudzību nodrošina pašvaldība. Tas attiecas uz 1 vietējas nozīmes arheoloģijas pieminekļa uzraudzību.

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām⁵³ teritorijas plānojumā ir jāiekļauj valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzības zonas. Ja nepieciešams, vietējai pašvaldībai jāprecizē kultūras pieminekļa aizsardzības zonas robežas teritorijas plānojuma kartogrāfiskajā materiālā.

Līvānu novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskajā pētījumā ir identificēti Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem un teritorijām (turpmāk – kultūrvēsturiskie objekti). Balstoties uz pētījuma rezultātiem teritorijas plānojumā ir noteiktas TIN4 teritorijas. Tajās iekļauti 50 kultūrvēsturiskie objekti (12.attēls), t.sk. trīs baznīcas lauku teritorijā, četras vēsturiskās būves pagastos, 11 pilsētībūvniecības būves Līvānos, četri industriāli objekti un 28 krucifiksi.

⁵² DAP 20.01.2023.vēstule Nr. 4.8/310/2023-N

⁵³ Ministru kabineta 15.07.2003. noteikumi Nr. 392 Kultūras pieminekļu aizsargjoslas (aizsardzības zonas) noteikšanas metodika

12. attēls. Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4)⁵⁴

⁵⁴ SIA Grupa93, izmantojot Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes datus <https://mantojums.lv/> un Līvānu novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskā pētījuma materiālus

6.3. VIDES STĀVOKLIS

6.3.1. Gaisa kvalitāte

Līvānu novadā nav valsts gaisa kvalitātes monitoringa stacijas, tāpēc regulāra informācija par gaisa kvalitāti novadā netiek iegūta.

Viens no gaisa piesārņojuma avotiem novadā ir autotransports, īpaši pa valsts galveno autoceļu A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki) un reģionālajiem autoceļiem P63 Līvāni–Preiļi un P62 Krāslava–Preiļi–Madona, kā arī vairākiem vietējās nozīmes autoceļiem.

2023. gadā Līvānu novada teritorijā uz valsts autoceļa A6 gada vidējā diennakts satiksmes intensitāte bija no 2549 līdz 3744 automašīnām diennaktī (mainīga intensitāte atkarībā no ceļa posma). Vidēji – 3147 automašīnas diennaktī, no kurām 19% bija kravas automašīnas. 2023. gadā visnoslogotākais no reģionālajiem autoceļiem bija ceļš P63 Līvāni – Preiļi visā posmā no Līvāniem līdz novada robežai (13. attēls).

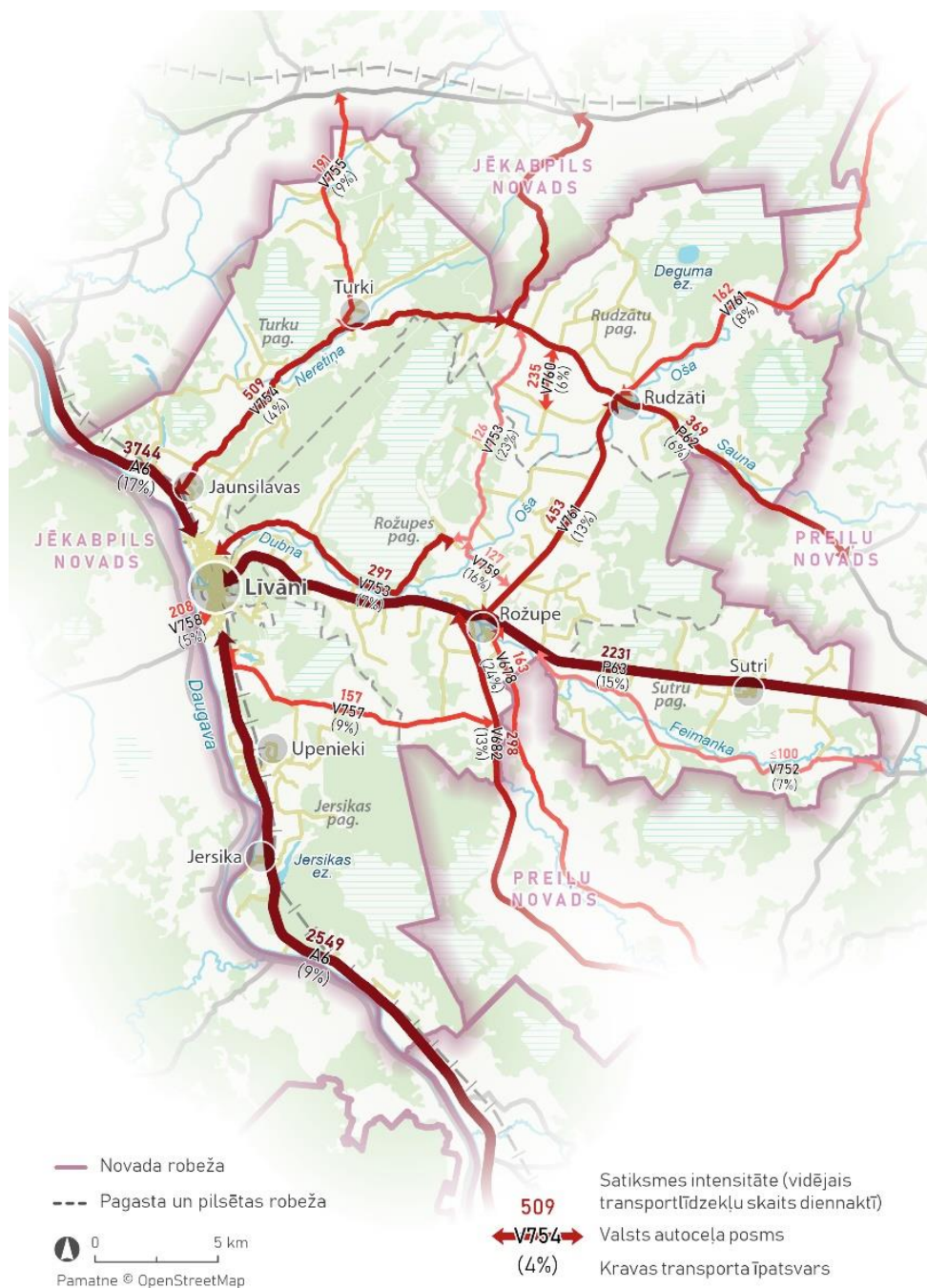
Kopumā satiksmes intensitāte uz A6 autoceļa Līvānu novada teritorijā no 2013. gada līdz 2022. gadam kopumā ir mazliet pieaugusi. Vislielākā satiksmes intensitāte bijusi 2017. – 2019. gadā. Arī reģionālo ceļu līmenī satiksmes intensitāte kopumā ir augusi.

Galvenās piesārņojošās vielas autotransporta radītajās emisijās ir slāpekļa oksīdi, daļiņas PM₁₀, PM_{2,5}, oglekļa oksīds, oglekļa dioksīds un oglekļa raži (benzols, toluols, ksilols).

Līvānu novadu šķērso valsts publiskās lietošanas stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa infrastruktūras iecirknis Krustpils-Daugavpils, kas tiek izmantota gan pasažieru, gan kravu pārvadājumiem. Dzelzceļa vides aizsardzības politikā 2021. – 2027. gadam⁵⁵ norādīts, ka *“dzelzceļa kravu putekļi un smakas ir aktuāla gaisa piesārņojuma problēma, it īpaši dzelzceļa tiešā tuvumā dzīvojošiem iedzīvotājiem.”* Vilcienu kustība veicina daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} nonākšanu gaisā. Tomēr, ņemot vērā, ka vilcienu kustības intensitāte nav augsta, dzelzceļa darbība nerada nozīmīgas gaisa kvalitātes izmaiņas novadā. Iespējamās nepastāvīgas, lokālas izmaiņas tiešā dzelzceļa tuvumā, taču arī lokāli nav prognozējami gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumi.

Informācija par gaisa kvalitātes piesārņojuma līmeni kopumā pie transporta objektiem un līdz ar to normatīvo aktu robežlielumu pārsniegumiem nav pieejama.

⁵⁵Latvijas Republikas Valsts dzelzceļa administrācija, 2021
<https://www.vda.gov.lv/lv/media/259/download?attachment>

1. attēls. Satiksmes gada vidējā diennakts intensitāte 2023. gadā novada valsts un reģionālajos autoceļos⁵⁶

Valsts statistiskais pārskats 2 Gaiss⁵⁷ 2023. gadā tika iesniegts par 25 ražotnēm (91 iekārtām), no kurām 7 ir pašvaldības siltumapgādes objekti, pārējās (18) ir dažādu uzņēmumu ražotnes vai pakalpojumu sniedzēju objekti. No privātajām ražotnēm vai pakalpojumu sniedzēju objektiem 5 objekta emisijas ir saistītas ar ražošanu, 9 ar apkuri un 4 – ar abiem.

Kopējais kurināmā patēriņš siltuma, elektroenerģijas ražošanai vai tehnoloģiskajos procesos laika posmā no 2019. līdz 2023. gadam apkopots 6. tabulā. 2023. gadā pašvaldības

⁵⁶ VSIA Latvijas Valsts ceļi <https://lvceļi.lv/ceļu-tīkls/statistikas-dati/satiksmes-intensitate/>

⁵⁷ LVĢMC Valsts statistiskā pārskata „2Gaiss” informācija par 2023. gadu

siltumapgādes objektos kā kurināmais galvenokārt izmantota dabasgāze un šķelda, un mazākos apjomos malka, kūdra, granulas un dabas gāze. Uzņēmumi 2023. gadā kā galveno kurināmo izmantoja dabasgāzi, šķeldu un kūdras, mazākos daudzumos – malku un granulas. Izmantojot šos kurināmā veidus, izmešos atmosfēras gaisā veidojas oglekļa oksīds (CO), oglekļa dioksīds (CO₂) un slāpekļa oksīdi (NO_x), kā arī daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}. Novadā kopumā pieaug izmantotās šķeldas un kūdras patēriņš.

6. tabula. Kurināmā kopējais patēriņš siltumapgādes un elektroenerģijas ražošanai un tehnoloģiskajiem procesiem 2019. – 2023. gadā

Kurināmā veids	Mērvienība	Kurināmā izlietojums	2019	2020	2021	2022	2023
Dabas gāze	tūkst. m ³	Siltumapgāde un elektroenerģ.	261,9	719	706	217	251
		Tehnoloģiskie procesi	713,9	679	72	411	371
		Kopā	975,9	1398	778,1	628	621,2
Granulas	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	136,6	-	-	-	35
		Tehnoloģiskie procesi	-	-	-	-	35
		Kopā	136,6	-	-	-	70
Kūdra	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	40	288	281	707	1418
		Tehnoloģiskie procesi	-	-	-	-	-
		Kopā	40	288	281	707	1418
Malka	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	1216	1216	903	689	637
		Tehnoloģiskie procesi	77	77	-	-	80
		Kopā	1293	1293	903	689	717
Šķelda	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	11721	10722	12563	12653	13656
		Tehnoloģiskie procesi	-	-	-	76	-
		Kopā	11721	10722	12563	12729	13656
Koksne (pārējais)	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	-	40	891	1478	-
		Tehnoloģiskie procesi	983	426	-	119	-
		Kopā	983	465	891	1597	-
Cits kurināmais	tūkst. m ³	Siltumapgāde un elektroenerģ.	2635	719	1424	-	-
		Tehnoloģiskie procesi	-	-	-	-	-
		Kopā	2635	719	1424	-	-
Koksne	t	Siltumapgāde un elektroenerģ.	181	-	-	-	-
		Tehnoloģiskie procesi	-	-	-	-	-
		Kopā	-	-	-	-	-

Dati par galveno piesārņojošo vielu apjomu 2019. – 2023. gadā no stacionārajiem avotiem ir apkopoti 7. tabulā. Lielāko izmešu daudzumu (~ 99%) veido oglekļa dioksīds.

7. tabula. Piesārņojošo vielu daudzumi stacionāro avotu izmešos 2019.-2023. gadā⁵⁸

Gads	Iekārtu skaits	Visi izmeši kopā, t/gadā	t.sk. piesārņojošo vielu daudzumi, t/gadā				
			slāpekļa oksīdi (slāpekļa (I) oksīds, NO ₂ , NO _x)	oglekļa oksīds (CO)	oglekļa dioksīds (CO ₂)	putekļi: cietās izkliedētās daļiņas, daļiņas PM ₁₀ un PM _{2,5}	sēra dioksīds (SO ₂)
2023	235	18869	32,53	50,78	18754,96	18,45	12,33
2022	231	18446	31,64	47,44	18344,71	16,54	5,66
2021	308	17336	36,35	53,29	17226,60	16,48	3,78
2020	307	16373	31,36	40,31	16285,94	11,06	4,47
2019	319	17969	35,76	49,15	17863,27	20,34	0,39

Plānojot novada ilgtermiņa attīstību gaisa kvalitātes un klimata pārmaiņu jomā, ir svarīgi iekļauties virzībā uz Eiropas Zaļa kursa stratēģiskajām pamatnostādnēm, nosakot tādas teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus, kuri ir vērsti uz modernas, konkurētspējīgas un klimatneitrālas ekonomikas attīstību, atjaunojamo energoresursu īpatsvara paaugstināšanu enerģijas ražošanā, kā arī novada mobilitātes veicināšanu.

Ievērojot normatīvo aktu prasības un institūciju nosacījumus, izstrādājot teritorijas plānojumu, ir:

- jāveic gaisa kvalitātes novērtēšana par piesārņojošo vielu koncentrāciju Līvānu pilsētā, ņemot vērā pašreizējo gaisa piesārņojuma fona koncentrāciju (neņemot vērā esošo emitēto piesārņojumu no B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujām (B kategorijas atļaujas skatīt vietnēs: <https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/> un <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/>)) un emisiju maksimālos limitus, kas noteikti piesārņojošās darbības veicējiem (B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujās) ietekmētās teritorijas areālā. Atbilstoši tam jāparedz iespējamās piesārņojošās darbības teritorijā, ja tādas tiek plānotas, kā arī jānosaka pasākumi un TIAN jāiekļauj prasības negatīvās ietekmes uz vidi un cilvēku veselību samazināšanai/novēršanai.⁵⁹
- Jāparedz gaisa piesārņošanas ietekmes novēršanas pasākumi apdzīvotās vietās⁶⁰.

6.3.2. Vides troksnis

Vides trokšņa piesārņojumu galvenokārt rada transporta kustība, rūpniecisko objektu, siltuma un enerģijas ražošanas iekārtu darbība, kā arī būvdarbi.

Galvenais trokšņa avots Līvānu novadā ir autotransporta kustība pa valsts galveno autoceļu A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki) un reģionālajiem autoceļiem, kā arī ražošanas iekārtu tehniskā darbība. Troksni rada arī vilcienu kustība pa novadu šķērsojošo dzelzceļa līniju **Krustpils – Daugavpils**. Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde novadā esošajam dzelzceļa līnijas posmam nav jāveic, jo satiksmes intensitāte tajā ir mazāka nekā 30

⁵⁸ LVĢMC Valsts statistiskā pārskata „2Gaiss” informācija

⁵⁹ Valsts vides dienesta 13.01.2023. vēstule Nr.11.2/AP/511/2023

⁶⁰ Veselības inspekcijas 27.12.2022 vēstule Nr. 2.4.7.-10/489

000 vilcienu sastāvu gadā⁶¹. Tādējādi pastāvīgi vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi esošā dzelzceļa tuvumā nav prognozējami, vai arī paaugstināts vides troksnis lokāli ir sagaidāms apbūvē, kas izvietota tuvu dzelzceļam.

Līvānu novadam nav veikta trokšņa līmeņa noteikšana un stratēģiskā kartēšana. Atbilstoši 24.01.2014. MK noteikumiem Nr.16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” aglomerācijas pašvaldībai, kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 100 000 un iedzīvotāju blīvums pārsniedz 500 iedzīvotāju uz kvadrātkilometru, izstrādā trokšņa stratēģisko karti, bet Līvānu novada teritorija neatbilst šādiem raksturlielumiem. Arī autoceļa A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki) posmam, kas ietilpst Līvānu novadā, trokšņa stratēģiskās kartes nav izstrādātas, jo atbilstoši likumā „Par piesārņojumu” 18.1 panta otrajā daļā noteiktajam trokšņa stratēģiskās kartes ir jāizstrādā autoceļu posmiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 3 miljoni transportlīdzekļu gadā. Autoceļu posmi Līvānu novadā neatbilst šiem kritērijiem, tādēļ precīza informācija par autotransporta radīto vides troksni nav pieejama.

Līvānu novadā plānots izbūvēt vairākus vēja elektrostaciju parkus: vēja parku “SOLWIN Steķi” Rožupes, Rudzātu un Turku pagastos (53 VES ar kopējo jaudu līdz 424 MW), vēja parku “Augšdaugava” Jersikas pagastā (50 VES ar kopējo jaudu līdz 400 MW), SIA “BN1” vēja parku Turku pagastā (14 VES ar kopējo jaudu līdz 112 MW) un SIA “Vindr Latvija” vēja parku “Līvāni” Jersikas pagastā (13 VES ar kopējo jaudu līdz 104 MW). Vēja elektrostacijām ir raksturīgs mehāniskais un aerodinamiskais troksnis. Aerodinamiskais troksnis, kas rodas, rotora lāpstiņām šķeļot gaisu, tiek uzskatīts par būtiskāko vēja elektrostaciju trokšņa avotu. Savukārt būvniecības procesa posmos nozīmīgāko trokšņa piesārņojumu rada materiālu transportēšana. Vides pārskata tapšanas laikā minētajām VES ir uzsāktas ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras^{62,63,64}, kuru ietvaros tiks vērtēta VES parku iespējamā ietekme uz vidi.

Sūdzības par ražošanas uzņēmumu radīto troksni novadā nav saņemtas. Vairākas sūdzības par troksni Līvānu pilsētā saņemtas saistībā ar Līvānu pilsētas kapu tuvumā izveidojušos krauķu koloniju, kura traucējusi gan kapu apmeklētājiem, gan tuvumā esošo mazdārziņu īpašniekiem. 2022. gadā novada pašvaldība organizēja līgzdu nojaukšanu, tomēr tas vismaz sākotnēji nav devis gaidīto rezultātu.

Institūciju nosacījumos attiecībā uz troksni Līvānu novadā īpašas prasības nav izvirzītas.

6.3.3. Virszemes ūdeņu kvalitāte, virszemes ūdeņos paliekošais piesārņojums un notekūdeņu apsaimniekošana

6.3.3.1. Virszemes ūdeņu kvalitāte

ŪO ekoloģiskā kvalitāte, salīdzinot kvalitātes izmaiņas apsaimniekošanas ciklos, vienā ŪO (Nereta_2) ir uzlabojusies no sliktas 1. un 2. ciklā līdz vidējai 3. ciklā. Divos ŪO (Daugava_3

⁶¹ Ministru kabineta 2014.gada 7. janvāra noteikumi Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”

⁶² Vides pārraudzības valsts birojs <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/veja-parka-solwin-steki-izbuve-jekabpils-novada-atasienes-pagasta-un-livanu-novada-rozupes-rudzatu-un-turku-pagasta>

⁶³ Vides pārraudzības valsts birojs <https://www.eva.gov.lv/lv/jaunums/piemerota-ivn-procedura-sia-latvijas-veja-parki-paredzetajai-darbibai-veja-parka-augšdaugava-un-ta-saistitas-infrastruktur-projekta-istenosanai-jekabpils-nov-rubenes-dunavas-zasas-pag-livanu-nov-jersikas-pag-un-augšdaugavas-nov-dvietes-pag>

⁶⁴ VVD 12.11.2024 informatīvais paziņojums par ietekmes sākotnējo izvērtējumu Nr. 11.4/AP/11617/2024

ar Saku un Feimanka) ekoloģiskā kvalitāte visu trīs ciklu laikā nav mainījusies, saglabājoties vidēja. ŪO Daugava_2 ekoloģiskā kvalitāte ir bijusi mainīga, uzlabojoties no vidējas uz labu 2. ciklā, bet pēc tam atkal pasliktinoties uz vidēju. Divos ŪO (Dubna_6 un Oša) ūdens ekoloģiskā kvalitāte ir pasliktinājusies no labas 1. ciklā uz vidēju 2. un 3. ciklā. Novadā ir noteikti 5 jauni ŪO. Informācija par ķīmisko kvalitāti pieejama par 3 ŪO, un visos šajos ŪO tā ir slikta (8. tabula).

8. tabula. Ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes novērtējums

Kods	Ūdensobjekta nosaukums	Ekoloģiskā kvalitāte ⁶⁵ (2006.-2019. gads)			Ķīmiskā kvalitāte ⁶⁶ (2015.-2019. gads)	Riska ūdensobjekts ⁶⁷
		UBAP periodi				
		1. cikls	2. cikls	3. cikls		
Daugavas UBA						
Ūpes						
D564	Ataša	- ⁶⁸	-	vidēja	-	jā
D487	Daugava_2	vidēja	labā	vidēja	slikta	jā
D476	Daugava_3 ar Saku	vidēja	vidēja	vidēja	slikta	jā
D557SP	Dubna_4	-	-	vidēja	-	jā
D558SP	Dubna_5	-	-	vidēja	-	jā
D477SP	Dubna_6	labā	vidēja	vidēja	slikta	jā
D480SP	Feimanka	vidēja	vidēja	vidēja	-	jā
D563	Nereta_1	-	-	vidēja	-	jā
D473	Nereta_2	slikta	slikta	vidēja	-	jā
D478SP	Oša	labā	vidēja	vidēja	-	jā
D562	Sauna	-	-	vidēja	-	jā
Ezeri						
E109	Deguma ezers	labā	labā	labā	-	nē

ŪO ķīmiskās kvalitātes vērtējumu nosaka jaunas informācijas ieguve par tādu prioritāro un/vai bīstamo vielu kā benz(a)pirēna, dzīvsudraba (Ū), heptahlorā epoksīda, heptahlorā u.c. klātbūtni ūdenī un/vai sedimentos. Ūdeņu ķīmisko kvalitāti ietekmē arī farmaceitisko vielu koncentrācija ūdenī.

ŪO vidēju vai sliktu ekoloģiskās kvalitātes vērtējumu galvenokārt nosaka paaugstinātas kopējā fosfora (P_{kop}) un kopējā slāpekļa (N_{kop}) koncentrācijas ūdenī, ko rada notekūdeņi, hidromorfoloģisko pārveidojumu ietekme, kā arī citas ietekmes – dabiskie apstākļi, augšteces ŪO ietekme, rekreācijas slodzes. Izmaiņas kvalitātē iespējamās arī virszemes ūdeņu kvalitātes vērtēšanas metožu pilnveidošanas un līdz ar to mainības rezultātā, salīdzinot ar iepriekšējo apsaimniekošanas 6 gadu periodu.

⁶⁵ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 3.3.c pielikums

⁶⁶ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 3.5.1.b pielikums

⁶⁷ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 7.A.1.1.b pielikums

⁶⁸ “-” – jauns ūdensobjekts (nav datu par 1. un 2. UBA ciklu) vai nav datu par ķīmisko kvalitāti

Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam sešiem novada ŪO ir noteikti ekoloģiskās kvalitātes mērķi biogēnu samazinājumam līdz 2027. gadam. Hidromorfoloģiskās kvalitātes nepārtrauktības mērķi ir noteikti deviņiem ŪO. Ekoloģiskā caurplūduma mērķi ir izvirzīti diviem ŪO (9. tabula).

9. tabula. Virszemes ūdensobjektu mērķi⁶⁹

Kods	Ūdensobjekta nosaukums	Ekoloģiskās kvalitātes mērķi biogēnu samazinājumam		Hidromorfoloģiskās kvalitātes mērķi	
		N _{kop} samaz. uz 2027, tonnas	P _{kop} samaz. uz 2027, tonnas	Nepārtrauktības mērķi	Ekoloģiskā caurplūduma mērķi
Daugavas UBA					
Upes					
D564	Ataša	8.79	0.04	Laterālā nepārtrauktība	-
D487	Daugava 2	-	0.12	-	-
D476	Daugava_3 ar Saku	-	0.07	-	-
D557SP	Dubna 4	-	-	Laterālā nepārtrauktība	-
D558SP	Dubna 5	-	-	Laterālā nepārtrauktība	-
D477SP	Dubna_6	-	-	Gareniskā nepārtrauktība, laterālā nepārtrauktība	jā
D480SP	Feimanka	-	0.05	Gareniskā nepārtrauktība, laterālā nepārtrauktība	-
D563	Nereta 1	-	-	Laterālā nepārtrauktība	-
D473	Nereta_2	-	-	Gareniskā nepārtrauktība, laterālā nepārtrauktība	jā
D478SP	Oša	-	0.09	Laterālā nepārtrauktība	-
D562	Sauna	34.94	0.03	Laterālā nepārtrauktība	-
Ezeri					
E109	Deguma ezers	-	-	-	-

UBAAP 2022.-2027. gadam norādīts, ka visi ŪO, kuros uz trešo UBA apsaimniekošanas plānu izstrādes brīdi (2021. gadu) nav sasniegta laba ekoloģiskā un/vai ķīmiskā kvalitāte, ir nosakāmi par riska ŪO. Tādēļ attiecībā uz novada upēm un ezeriem – gan tiem, kas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanai plānošanas procesā ir izdalīti kā ŪO, gan tiem, kuri veido ŪO tiešos sateces baseinus – plānojot novada attīstību ilgtermiņā ir svarīgi pievērst uzmanību punktveida un izkliedētā piesārņojuma mazināšanai no pašvaldības pārziņā esošajām notekūdeņu sistēmām, it īpaši decentralizētajām sistēmām, ražošanas objektu izplūdēm, lauksaimniecības zemēm, atbalstot to apsaimniekošanas metožu modernizēšanu un iesaistoties UBAAP 2022.-2027.

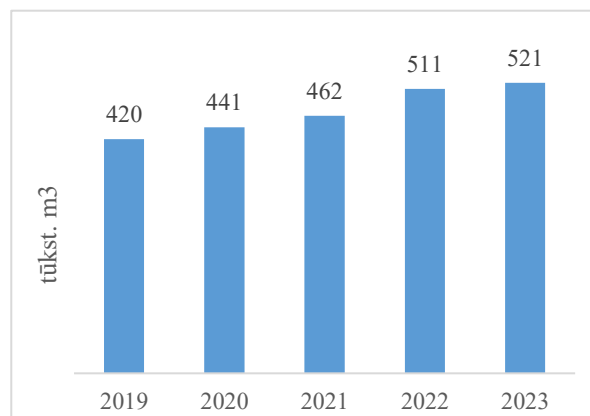
⁶⁹ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 7.A.1.a pielikums

gadam ieviešanā, kā arī vēsturiskā piesārņojuma apzināšanai un mazināšanai. Plāna rezultātu pārvērtēšana notiek ik pēc 6 gadiem, izstrādājot jaunu UBAAP.

Informācija par ūdens kvalitāti novadā esošajās atpūtas vietās pie ūdeņiem nav pieejama.

6.3.3.2. Vidē novadītie notekūdeņu apjomi, virszemes ūdeņos paliekošais piesārņojums

Vidē novadītais notekūdeņu apjoms Līvānu novadā periodā no 2019. līdz 2023. gadam ir pieaudzis no 420 tūkst. m³ līdz 521 tūkst. m³ (14. attēls), no tiem lielāko daļu (99,2-99,9%) veido attīrīti normatīvi tīri ūdeņi, un bez attīrīšanas normatīvi tīri ūdeņi aizņem pavisam nelielu daļu no visa notekūdeņu apjoma (zem 1%). Citi notekūdeņu veidi (ar attīrīšanu normatīvi netīri ūdeņi, lietus ūdeņi un bez attīrīšanas normatīvi netīri ūdeņi) novadā nav uzskaitīti. Notekūdeņu novadīšanas vietu skaits šo piecu gadu laikā bijis gandrīz nemainīgs – 10 vietas, izņemot 2021. gadu, kad tas bija samazinājies līdz 8 vietām⁷⁰.

14. attēls. Kopējais apkārtējā vidē novadītais notekūdeņu apjoms (tūkst. m³) (2019.-2023. gads)

Informācija par attīrītajos notekūdeņos paliekošo un apkārtējā vidē novadīto piesārņojuma daudzumu no 2019. līdz 2023. gadam apkopota 10. tabulā⁷¹. Novadā pēdējo 5 gadu periodā nav vērojams sintētisko virsmas aktīvo vielu piesārņojums, kā arī naftas produktu un fosfora fosfātu piesārņojums.

10. tabula. Notekūdeņos paliekošais piesārņojums (2019.-2023. gads)

Gads	Piesārņojuma dati (tūkst. m ³)	Paliekošais piesārņojums, vielu daudzumi, t/gadā							
		Suspendētās vielas	BSP-5	ĶSP	P _{kop}	N _{kop}	N-NH ₄	N-NO ₂	N-NO ₃
2023	40,52	1,60	1,85	18,18	0,26	10,41	3,46	0,02	4,59
2022	30,80	1,34	3,34	17,39	0,33	4,73	1,16	0,01	2,49
2021	36,75	2,04	2,09	16,30	0,57	8,73	5,33	0,34	1,28
2020	32,15	2,32	2,27	16,81	0,70	5,50	2,78	0,05	1,64
2019	27,50	2,44	3,08	14,18	1,41	3,51	1,36	0,19	1,24

⁷⁰ Atbilstoši valsts statistiskā pārskata "2Ūdens" datiem, LVĢMC

⁷¹ Atbilstoši "2 Ūdens kopsavilkumi" publiskajām atskaitēm, LVĢMC

6.3.3.3. Notekūdeņu apsaimniekošana

Centralizētās kanalizācijas sistēmas

Novadā 2023. gadā centralizētajās kanalizācijas sistēmās (turpmāk – CKS) darbojas 9 bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI), no kurām 8 ir pašvaldības NAI (SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālās saimniecība” NAI Līvānos, kā arī Līvānu novada pašvaldības NAI Jersikas, Rožupes, Rudzātu, Sutru un Turku pagastos), un viena – uzņēmumu NAI (SIA “Asond” NAI Jersikas pagastā). Informācija par novadā esošajām NAI, to sanitārajām aizsargjoslām un stāvokļa vērtējums sniegts 2.2. pielikumā. Sutru un Rudzātu ciemos ir izbūvētas jaunas NAI, pārējās NAI ir tehniski apmierinošā stāvoklī. Visas NAI nodrošina notekūdeņu attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Lai sekmētu apbūves pilsētās un ciemos nodrošināšanu ar centralizētu kanalizācijas ūdeņu savākšanu, Līvānu novada pašvaldība 2025.gada 25.septembrī ir pieņēmusi lēmumu par notekūdeņu apsaimniekošanas aglomerācijas robežas noteikšanu Līvānu novada administratīvajā teritorijā⁷², kurā iekļāva Līvānu pilsētu un visus ciemus, izņemot Turku un Jersikas ciemus, kuros centralizētās sistēmas nav izbūvētas. Pašvaldības domes lēmuma sagatavošanas laikā SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība”, atbilstoši Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumu Nr. 34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” prasībām izvērtēja centralizētās kanalizācijas notekūdeņu tīklu izvietojumu Līvānu pilsētā, Turkos, Jaunsilavās, Rožupē, Rudzātos un Sutros, iedzīvotāju blīvumu un iedzīvotāju skaita izmaiņu tendences, reģistrētās decentralizēto kanalizāciju sistēmas, un noteica aglomerācijas robežas atbilstoši esošo tīklu izvietojumam. Aglomerāciju robežas Plānojuma darbības laikā ir pārskatāmas ik pēc 7 gadiem.

Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plānā 2021.-2027. gadam Līvānu aglomerācijas esošā situācija tiek raksturota šādi:

- Pakalpojuma pieejamība 99,3 %, pieslēgumu izpilde pēc SAM 5.3.1. projekta īstenošanas 96,95 %. Jaunas investīcijas tīklu attīstībai esošā aglomerācijā netiek plānotas;
- Aglomerācijas paplašināšanas ietvaros par 1,23 milj. EUR papildus pieslēdzamo iedzīvotāju skaits nav zināms;

Šajā plānā Līvāni ir noteikta kā aglomerācija, kurā ir nodrošināts Direktīvas 91/271/EEK ietvaros noteiktais CKS pieejamības rādītājs un notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes standarti, bet nav nodrošināta pievienošanās pie CKS:

- Decentralizēto risinājumu izmantotāju skaita <2% nodrošināšanai nepieciešama papildus vismaz 1810 iedzīvotāju pievienošanās CKS;
- Tīklu attīstība esošajā aglomerācijā un aglomerācijas paplašināšana nav plānota.

Līvānu novada pašvaldība plāno uzlabot kanalizācijas sistēmas atsevišķos pilsētas punktus, piemēram, Ausekļa iela, Daugavpils iela, Blaumaņa iela, Vecbaznīcas iela un citas. Mājsaimniecību pieslēgšanās pie centralizētās kanalizācijas sistēmas Līvānos tiks turpināta Teritorijas plānojuma īstenošanas laikā novada attīstības programmas ietvaros, ņemot vērā pieejamos finanšu resursus.

⁷² [Agglomerācijas robežas | Līvānu novada pašvaldība](#)

Decentralizētā kanalizācijas sistēma

Pārējā novada teritorijā ārpus apdzīvotām vietām ar centralizētajām kanalizācijas sistēmām tiek lietoti decentralizētie risinājumi.

Līvānu novada dome 2019. gada 30. aprīlī ir pieņēmusi saistošos noteikumus Nr. 7 “Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas, uzskaites un kontroles kārtību Līvānu novada pašvaldībā”⁷³. Noteikumi nosaka kontroles un uzraudzības kārtību decentralizētajām kanalizācijas sistēmām (turpmāk – DKS), minimālo biežumu notekūdeņu un nosēdumu izvešanai no DKS, prasību minimumu asenizatoriem, asenizatoru reģistrācijas kārtību, DKS reģistrācijas kārtību, decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību, tai skaitā pašvaldības kompetenci šajā jomā, kā arī DKS īpašnieku un valdītāju pienākumus un atbildību par saistošo noteikumu pārkāpumiem. Pēc pašvaldības sniegtās informācijas teritorijas plānojuma izstrādes laikā (01.2025.) novadā ir reģistrētas 137 DKS. Informācija par DKS, kuras vēl ir jāreģistrē nav pieejama. DKS reģistrācija ir turpināma.

Novadā ir reģistrēti 2 asenizācijas pakalpojumu sniedzēji, kuri drīkst apsaimniekot DKS novada teritorijā – SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība” un Līvānu novada Rudzātu pagasta Komunālā saimniecība⁷⁴.

No DKS savākto notekūdeņu pieņemšanu un attīrīšanu novadā nodrošina Līvānu pilsētas NAI (projektētā jauda – 3600 m³/dnn, pēdējā rekonstrukcija – 2009.g.), Sutru NAI (projektētā jauda 30 m³/dnn; izbūvētas 2022.g.) un Rudzātu NAI projektētā jauda 60 m³/dnn; izbūvētas 2018.g.). Šo attīrīšanas iekārtu jaudas ir pietiekamas, lai pieņemtu un attīrītu papildus notekūdeņus no DKS sistēmām, tostarp arī tuvākajā nākotnē, ja DKS skaits palielinātos.

Ievērojot normatīvo aktu prasības un Valsts vides dienesta nosacījumus⁷⁵ teritorijas plānojuma izstrādei ir:

- Jāattēlo un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jāiekļauj teritorijas ar īpašiem noteikumiem – teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN1). Līvānu pilsētas un novada ciemu teritorijās, kur ir esoša vai tiek plānota savrupmāju, mazstāvu, daudzstāvu, publiskās apbūves un jauktas centra apbūves teritoriju paplašināšana, bet netiek iekļauta teritorijā ar īpašiem noteikumiem (TIN1), ir jāizvērtē vides riski un tehniski ekonomiskais pamatojums;
- Jāattēlo sanitārās aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru jauda ir lielāka par 5 kubikmetriem notekūdeņu diennaktī.

6.3.4. Pazemes ūdeņu un dzeramā ūdens kvalitāte

Pazemes spiedienūdeņu dabisko aizsargātību no virszemes piesārņojuma lielākajā daļā novada teritorijas raksturo zona ar zemu piesārņojuma risku (spiedienūdeņu augšupejošas plūsmas apgabali), bet novada centrālajā daļā vietām atrodas zonas ar vidēju piesārņojuma risku

⁷³ Ar grozījumiem: 2019. gada 28.novembra Saistošie noteikumi Nr.14 „[Grozījumi Līvānu novada domes 2019. gada 30. aprīļa saistošajos noteikumos Nr. 7 “Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas, uzskaites un kontroles kārtību Līvānu novada pašvaldībā”](https://www.livani.lv/lv/arsenizatoru-registrs)”

⁷⁴ <https://www.livani.lv/lv/arsenizatoru-registrs>

⁷⁵ Valsts vides dienesta 13.01.2023. vēstule Nr. 11.2/AP/511/2023

(spiedienūdeņu tranzīta apgabali) . Gruntsūdeņu, kurus individuālajai ūdens apgādei izmanto lauku teritorijās, dabiskā aizsargātība lielākajā daļā novada ietilpst kategorijā “aizsargāti”, taču novada dienvidu daļā atrodas arī zonas ar vidēji aizsargātiem un vāji aizsargātiem gruntsūdeņiem .

Daugavas UBA pazemes ŪO A7 un D10 nav identificēti ķīmisko stāvokli raksturojošo parametru vidējo koncentrāciju pārsniegumi, un attiecīgi tiem piešķirts vērtējums “labs ķīmiskais stāvoklis” .

Centralizētai ūdensapgādei izmantotā dzeramā ūdens kvalitāte pēc sagatavošanas ūdensapgādes sistēmās ilggadīgi atbilst dzeramā ūdens nekaitīguma obligātajām prasībām. 2023. gadā Līvānu novadā kvalitāte tika pārbaudīta 1 ūdensapgādes sistēmā Līvānos (ūdensapgādes uzņēmums –Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība SIA, paraugu ņemšanas vieta – Līvānu 2.vidusskola Rīgas ielā 113), un neatbilstības tajā netika konstatētas.

Teritorijas plānojumā pazemes ūdeņu aizsardzības un dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšanai ir jāattēlo un plānojuma ieviešanā jāievēro ūdensapgādes urbumi un tiem noteiktās aizsargjoslas (stingrā režīma, bakterioloģiskās, ķīmiskās).

6.4. RISKĀ TERITORIJAS UN OBJEKTI

Viens no pašvaldības uzdevumiem ir pasargāt iedzīvotājus, tautsaimniecību un vidi no iespējamo ārkārtējo situāciju potenciālajām briesmām, ko var izraisīt dabas un tehnogēnās katastrofas un avārijas. Riska situācijas cilvēku veselībai un nekustamajiem īpašumiem var radīt dabas apstākļi, esošās un bijušās saimnieciskās darbības objekti.

Līvānu novadā dabas apstākļu rezultātā ir radušās applūstošās teritorijas, karsta procesu izplatības teritorijas un seismiskā riska zonas, savukārt saimnieciskās darbības rezultātā veidojušās šādas galvenās riska teritorijas un objekti: bīstamo kravu pārvadājumu maršruti, piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas, kā arī paaugstinātas bīstamības objekti. Riska teritoriju un objektu izvietojums ir parādīts 15. attēlā.

15. attēls. Riska teritorijas un objekti

6.4.1. Dabas apstākļu radītie riski

6.4.1.1 Applūstošās teritorijas

Līvānu novadā atrodas otra lielākā Latvijas upe – Daugava, kuras baseinā ir blīvs upju tīkls un upes lielākoties ir lēni tekošas, tāpēc plūdu riski novadā ir ievērojami. Galvenie plūdu avoti Daugavas upju baseinu apgabalā ir pavasara pali un sniega kušana, kā arī ledus sastrēgumi un lietus izraisīti plūdi. Ošas un Saunas upēs (Līvānu novadā), kā arī Dubnas upē (Līvānu pilsētā)

novērojama arī krasta erozija. Daugava no Pļaviņām līdz Daugavpilij un Dubnas lejtece pie Līvāniem ir vienas no galvenajām Daugavas UBA plūdu riska teritorijām.

Līvānu novadā atrodas trīs nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas: Ošas polderi, Daugava no Daugavpils līdz Līvāniem un Līvānu pilsēta. Visas trīs teritorijas ir pakļauts gan plūdu riskam pavasara palos sniega kušanas un lietus dēļ, gan arī lietus plūdu riskam vasaras-rudens sezonās. Paaugstinoties lietus plūdu riskam, maksimālie ūdens līmeņi vasaras-rudens sezonā mēdz būt augstāki par pavasara palu līmeņiem. Tā, piemēram, 2017. gada augustā pēc spēcīgām un ilgstošām lietavām Ošas upes līmenis pie Kūleniekiem sasniedza 94,69 m, cieta arī Ošas 1. poldera aizsargdambis, applūda ganības un lauksaimniecības kultūru sējumi un stādījumi, tika izskaloti un iebrukuši valsts un vietējās nozīmes ceļi, kā arī appludinātas atsevišķas dzīvojamās mājas. Šajos pašos plūdus applūstot teritorijām Daugavas posmā no Daugavpils līdz Līvāniem, tika nodarīti vairākus simtus tūkstošu eiro lieli zaudējumi zemniekiem un pašvaldībām. Līvānos esošais pilsētas rajons "Ubaglīcis" pēdējo gadu laikā ir ticis appludinātas dažas reizes, bet pagrabi privātmājās – gandrīz katru pavasari. Situācija ir apgrūtināta arī Līvānu HES darbības dēļ, jo HES atrodas Dubnas upes grīvas posmā. Tāpat Dubnas upē gar Domes ielu ir vērojama intensīva krastu erozija, kas var rādīt ekonomiskus zaudējumus⁷⁶.

Plūdu riska teritorijā atrodas arī nacionālas nozīmes kultūras mantojums – Jersikas pilskalns ar senpilsētu, Jersikas senkapi un apmetne un Dzenes kalns⁷⁷.

Ošas polderu teritorijā pavasara plūdu laikā pie 10% plūdu riska varbūtības tiek apdraudēti 42 iedzīvotāji, pie 1% varbūtības – 77 iedzīvotāji, bet pie 0,5% varbūtības – 86 iedzīvotāji. Daugavas no Daugavpils līdz Līvāniem plūdu apdraudētajā teritorijā pavasara plūdu laikā pie 10% plūdu riska varbūtības tiek apdraudēti 2854 iedzīvotāji, pie 1% varbūtības – 3326 iedzīvotāji, bet pie 0,5% varbūtības – 33464 iedzīvotāji. Līvānu pilsētas plūdu apdraudētajās teritorijās pavasara plūdu laikā pie 10% plūdu riska varbūtības tiek apdraudēti 1465 iedzīvotāji, pie 1% varbūtības – 1811 iedzīvotāji, bet pie 0,5% varbūtības – 2117 iedzīvotāji⁷⁸.

Līvānu novada civilās aizsardzības plānā plūdu risks novadā kopumā tiek vērtēts kā nozīmīgs risks ar augstu varbūtību, savukārt Līvānu pilsētas Ubaglīča rajona teritorijas applūšana – ļoti augsts risks ar zemu varbūtību⁷⁹.

Plūdu riskus rada arī iespējami hidrotehnisko būvju pārrāvumi. Tie var rasties gan meteoroloģisko apstākļu ietekmē, gan hidrotehnisko būvju tehniskā stāvokļa dēļ. Līvānu novadā atrodas viena mazā hidroelektrostacija – Straumes HES uz Dubnas upes.

Novada upju un ezeru applūstošās teritorijas ar 10% applūšanas varbūtību ir iekļautas teritorijas plānojumu materiālos un izmantotas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanā. Kopējā noteikto applūstošo teritoriju platība novadā ir 1763 ha, no kuriem 564 ha veido Daugavas, 341 ha – Dubnas, 767 ha – Ošas, 114 ha – Feimankas applūstošās teritorijas, parējās platības veido mazāku ūdensteču un ezeru applūstošās teritorijas.

⁷⁶ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam

⁷⁷ Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019.-2024. gadam, LVGMC, 2018

⁷⁸ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam

⁷⁹ Līvānu novada sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāns, 2024

6.4.1.2 Karsta procesu izplatības teritorijas

Līvānu novads atrodas teritorijā ar vidēju ģeoloģisku risku. Ģeoloģisko risku novadā nosaka Daugavas krastu pārveidošanās procesi un Pļaviņu svītas dolomītu klātbūtne pamatiežos, kuros veidojas slēgtas pazemes karsta formas: kavernes, dobumi un tukšumi. Karsta procesa laikā ieži zaudē noturību, kam seko pēkšņs zemes virsas iegruvums un kritenes veidošanās, ko parasti pavada mazāks vai lielāks troksnis. Jaunu karsta formu veidošanās virszemē notiek pēkšņi. Līdz ar to prognozēt karsta procesu turpmāko attīstību ir neiespējami. Karsta riska izplatības zonas ir uzskatāmas par riska faktoru, kas var ierobežot lauksaimniecisko darbību un radīt ceļu infrastruktūras, inženierkomunikāciju un ēku bojājumus.

6.4.1.3 Seismiskā riska zonas

Lai gan Līvānu novada teritorija, tāpat kā visa Latvijas teritorija, neatrodas seismiski aktīvā zonā, tajā ir identificēta vispārējai Latvijas situācijai raksturīga seismiskā riska zona. Pamatojoties uz Latvijas seismiskās bīstamības pētījumu rezultātiem, par ticamu ir pamats uzskatīt zemestrīces rašanās scenāriju ar ne mazāk kā 5,2 magnitūdu pēc Rihtera skalas. Šāda stipruma zemestrīces var izraisīt ēku sienu bojājumus, plaisas, zemes nogruvumus, spēcīgas vibrācijas un dažādu objektu krišanu⁸⁰. Līvānu novadā seismiskā riska zona sākas Jersikas pagasta daļā, kas robežojas ar Daugavpils novadu.

Nemot vērā to, ka Baltijas reģionā kopumā eksistē relatīvi maza seismiskā aktivitāte, zemestrīces apdraudējums Līvānu novada civilās aizsardzības plānā vērtēts kā nebūtisks.

6.4.2. Saimnieciskās darbības radītie riski

6.4.2.1 Bīstamo kravu pārvadājumu maršruti

Vērā ņemams risks Līvānu novadā ir bīstamo kravu pārvaldījumi ar autotransportu. Bīstamās kravas novadā galvenokārt tiek pārvadātas pa valsts galveno autoceļu A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki), kas šķērso Jersikas pagastu, Līvānu pilsētu un Turku pagastu un kam ir noteikts Nacionālas nozīmes bīstamo kravu pārvadājumu transporta infrastruktūras riska objekta statuss. Šis ceļš tiek izmantots gan vietējiem, gan starptautiskajiem un tranzīta kravu pārvadājumiem, kas ietver arī bīstamo un smagsvaru kravu un visdažādākos ķīmiskos produktus – jēlnaftu, benzīnu, dīzeļdegvielu, mazutu, amonjaku, hloru, dzīvsudrabu un propānu. Līvānu novadā uz autoceļa A6 bīstamākais posms, kas var radīt nopietnus apdraudējumus transporta avārijas gadījumā, ir Līvānu pilsēta, kuru autoceļš šķērso 5 km garumā.

Arī novadu šķērsojošajai dzelzceļa līnijai Krustpils – Daugavpils (ar stacijām Jersikā un Līvānos) ir noteikts Nacionālas nozīmes bīstamo kravu pārvadājumu transporta infrastruktūras riska objekta statuss. Šajā līnijā, kas novada teritoriju šķērso 30,3 km garumā, tiek pārvadāts liels daudzums dažādu ķīmiski vielu, tostarp naftas produkti. Dzelzceļa stacijās kravu pārkraušana netiek veikta. Līvānu novada civilās aizsardzības plānā ar dzelzceļa pārvadājumiem saistītais risks ir identificēts kā vidējs.

⁸⁰ Valsts civilās aizsardzības plāna 2.pielikums, 2020

Līvānu novada Turku un Rožupes pagastu teritorijas šķērso maģistrālais gāzes vads Rīga – Daugavpils (DN 500 P līdz 55 atm) ar atzaru Līvānu pilsētas industriālo teritoriju virzienā⁸¹. Novada teritorijā atrodas viena gāzes regulēšanas stacijas “Līvāni”.

6.4.2.2 Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas

Saskaņā ar Valsts Vides dienesta Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) datiem Līvānu novadā atrodas 14 potenciāli piesārņotas vietas⁸² (15. attēls, 4. pielikums). Lielāko daļu no potenciāli piesārņotajām vietām veido minerālmēslu un pesticīdu glabātavas, minerālrūpniecības objekti un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, bijusī atkritumu izgāztuve, naftas bāzes un noliktavas, kā arī citi objekti.

6.4.2.3 Paaugstinātas bīstamības objekti

Līvānu novadā atrodas trīs C kategorijas paaugstinātas bīstamības objekti: SIA “Astarte nafta” degvielas uzpildes stacija Līvānos, SIA “RNS-D” naftas produktu bāze Līvānos un SIA “East-West Transit” degvielas uzpildes stacija “Latvijas Nafta” Līvānos (5.1. pielikums).

Novadā darbojas vēl četri citi vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti: kūdras pārstrādes un substrātu ražošanas uzņēmums SIA “Zelta zeme”, biogāzes ražotne SIA “Ecofuels”, automātiskā degvielas uzpildes stacija “Neste Latvija” un dzīvnieku novietnes Rudzātu pagasta zemnieku saimniecībā “Līči” (5.2. pielikums). Visos šajos objektos piesārņojošās darbības veids, kas rada bīstamību ar lokālu ietekmi, ir degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m³ gadā.

Lai gan vietējas nozīmes paaugstinātas bīstamības objekti neatbilst Ministru kabineta 2017. gada 19. septembra noteikumu Nr. 563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība” kritērijiem, lokālas avārijas gadījumā tie var radīt bīstamību cilvēkiem un apkārtējai videi.

Līvānu novadā neatrodas uzņēmumi, kas atbilst 05.03.2016. Ministru kabineta noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” prasībām.

Jebkurš Līvānu novadā esošs uzņēmums, kurš veic piesārņojošu darbību, var potenciāli radīt vides piesārņojumu, un tajā var notikt avārijas. Identificētie paaugstinātas bīstamības objekti minēti šajā nodaļā, norādīti vides pārskata 5.1. un 4.2. pielikumos un 15. attēlā, bet visi uzņēmumi, kuriem Līvānu novadā ir izsniegtas B kategorijas piesārņojošu darbību atļaujas vai C kategorijas piesārņojošu darbību apliecinājumi, ir apkopoti 6.1. un 6.2. pielikumos iekļautajās kartoshēmās. Informācija par atļaujām un apliecinājumiem pieejama Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/> un <https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/> vai <https://data.gov.lv/dati/lv/organization/vvd>.

⁸¹ <https://www.conexus.lv/latvijas-gazes-parvades-sistema>

⁸² Divas vietas (nr.2690 un nr.2704)

6.4.2.4 Paaugstinātas ugunsbīstamības teritorijas

Augstākā mežu un kūdras purvu ugunsgrēku iespējamība ir vasarā liela sausuma un karstuma periodā vai kūlas dedzināšanas laikā pavasarī. Nozīmīgākās mežu platības Līvānu novadā veido Grīvas mežs un Steķu sils, bet nozīmīgākie purvi – Skrebeļu (Skrūzmaņu) purvs Turku pagastā, Gaiņu purvs Turku pagastā un Steperu (Steporu) purvs Rudzātu, Rožupes un Sutru pagastos. Līvānu novada civilās aizsardzības plānā minēts, ka, lai noteiktu bīstamību katrā no objektiem, ir jāveic individuāla izvērtēšana, ņemot vērā meža un purva tipu, mitruma pakāpes, ūdens ņemšanas vietu tuvumu, apmeklētību, kā arī saimniecisko aktivitāti. Kopumā ugunsgrēku risks novadā tiek vērtēts kā zems.

Kūlas ugunsgrēku skaits 2023. gadā, salīdzinot ar 2022. gadu, novadā ir samazinājies: 2023. gadā tika dzēsti deviņi kūlas ugunsgrēki ar izdegušo platību 2,7 hektāri, savukārt 2022. gadā izdegusi platība pārsniedza 6,1 hektāru⁸³.

6.4.2.5 Riska virszemes ūdensobjekti

Līvānu novadā atbilstoši normatīvajos aktos iekļautajiem riska ūdensobjektiem atrodas 11 upju riska ūdensobjekti – Nereta_2, Daugava_3 ar Saku, Dubna_6, Oša, Feimanka, Daugava_2, Dubna_4, Dubna_5, Sauna, Nereta_1 un Ataša, kuros pastāv risks nesasnēgt izvirzītos ūdens kvalitātes mērķus⁸⁴. Plašāka informācija par ūdens kvalitāti galvenajos Līvānu novada ūdensobjektos sniegta 6.3.3.1. nodaļā. Daugavas UBAAP 2022.–2027. gadam norādīts, ka visi ūdensobjekti, kuros uz trešo UBA apsaimniekošanas plānu izstrādes brīdi (2021. gadu) nav sasniegta laba ekoloģiskā un/vai ķīmiskā kvalitāte, ir nosakāmi par riska ūdensobjektiem.

6.4.2.6. Invazīvo sugu izplatības teritorijas

Līvānu novadā, tāpat kā citviet Latvijā, izplatās invazīvās sugas⁸⁵. Invazīvas un potenciāli invazīvas augu sugas laika gaitā var radīt pārlietu lielas un blīvas audzes, invazīvas dzīvnieku sugas – ātri savairojoties, tās izspiež no dzīvesvietām vietējās sugas, izplata slimības u.tml., tādējādi samazinot Latvijai, tostarp arī Līvānu novadam raksturīgo augu un dzīvnieku sugu daudzveidību un bioloģisko daudzveidību kopumā.

Latvijā veikti vairāki invazīvo sugu skaita vērtējumi. Ministru kabineta 2008.gada 30. jūnija noteikumos Nr. 468 “Invazīvo augu sugu saraksts” iekļauta tikai viena suga – Sosnovska latvānis (*Heracleum sosnowskyi*). Dabas aizsardzības pārvalde LIFE Integrētā projekta “Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija” ietvaros ir izveidojusi vietni “Invazīvo sugu pārvaldnieks”, kura ietver arī kartē apkopotus datus par invazīvo augu un dzīvnieku sugu novērojumiem Latvijā⁸⁶.

Sugu un biotopu aizsardzības likuma 23.² panta 5. punkts noteic, ka: “*Invazīvo sugu sarakstā iekļauto sugu izplatības ierobežošanas pasākumu īstenošanā atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai iesaistās attiecīgā valstspilsētas vai novada pašvaldība. Pašvaldība:*

⁸³ <https://www.livani.lv/lv/jaunums/livanu-novada-kulas-ugunsgreku-skaitis-samazinajies>

⁸⁴ Daugavas UBAAP 2022.-2027. gadam 7.A.1.1.b pielikumi

⁸⁵ Invazīvās augu sugas ir dārzeņi (savvaļā pārgājuši kultūraugi – krāšņumaugi, lauksaimniecības kultūras), adventīvas (nejauši ieviestas) un neskaidras izcelsmes (kriptogēnas) sugas.

⁸⁶ Dabas aizsardzības pārvalde, <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/inv-angu-sugu-noverojumi>

1) pieņem lēmumu par invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumiem attiecīgās pašvaldības teritorijā un publicē to saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumu, kā arī vietējās pašvaldības laikrakstā un tīmekļvietnē;

2) ievērojot normatīvos aktus par attiecīgās invazīvās sugas ierobežošanas pasākumiem un metodēm, var koordinēt un sadarbībā ar attiecīgo kompetento institūciju organizēt invazīvo sugu ierobežošanas pasākumus, ja zemes īpašnieks, lietotājs vai valdītājs neveic invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumus”.

No Eiropas Parlamenta un Padomes regulā Nr. 1143/2014 “Par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību” iekļautajām 114 sugām, Latvijā sastopamas sešas: Sosnovska latvānis, puķu sprigane, Japānas un Sahālinas dižsūrene, Sīrijas asklēpija, Nutalla elodeja.

Pamatojoties uz Augu aizsardzības likuma 18.1 panta sestās daļas 1. punktu un Ministru kabineta 2008. gada 14. jūlija noteikumu Nr. 559 “Invazīvo augu sugas Sosnovska latvāņa - izplatības ierobežošanas noteikumi” 10., 12., 13., 14., 15. punktiem, pašvaldības izstrādā un apstiprina Sosnovska latvāņa izplatības ierobežošanas pasākumu organizatoriskos plānus. Līvānu novada pašvaldībā teritorijas plānojuma izstrādes laikā (2024., 2025.g) šāds plāns vēl nav izstrādāts. Pārējo invazīvo sugu statuss un ierobežošanas kārtība nacionālajos normatīvajos aktos nav regulēta.

Līvānu novada teritorijā invazīvo sugu apkarošanu veic SIA ”Liepsalas” (“Rasas”, Kūku pag., Jēkabpils novads)⁸⁷.

Valsts augu aizsardzības dienesta datubāzē⁸⁸ Līvānu novadā ir reģistrētas 52 ar Sosnovska latvāni invadētas teritorijas 9,4 ha platībā. Iepriekšminētajā Dabas aizsardzības pārvaldes invazīvo sugu izplatības kartēs Līvānu novadā apzinātas 111 invazīvo sugu izplatības vietas, t.sk. 91 augu sugu izplatības vietas un 11 dzīvnieku sugu izplatības vietas (izvietojumu skatīt 3.2. pielikumā). Izplatītākās invazīvās augu sugas novadā ir blīvā skābene (21 izplatības vieta), Sosnovska latvānis (19 izplatības vietas), Kanādas zeltgalvīte (12 izplatības vietas), austrumu dižpērkone (8 izplatības vietas) un adataināis dzeloņgurķis (7 izplatības vietas), bet izplatītākās invazīvās dzīvnieku sugas – daudzveidīgā mārīte (3 izplatības vietas), jenotsuns (2 izplatības vietas) un rotans (2 izplatības vietas).

Teritorijas plānojumā, ievērojot normatīvo aktu prasības un Valsts vides dienesta⁸⁹ un Dabas aizsardzības pārvaldes⁹⁰ nosacījumus teritorijas plānojuma izstrādei, ir:

- grafiskajā daļā jāattēlo virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un applūstošās teritorijas (ar 10% applūduma varbūtību); ņemot vērā, ka Līvānu novads daļēji atrodas nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijā, datus aicinām pieprasīt LVĢMC;
- jāuzrāda visas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, kas apzinātas un publicētas LVĢMC vietnē: http://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=home_view, TIAN jānosaka prasības šo teritoriju izpētei un izmantošanai;
- grafiskajā daļā jāuzrāda esošās un bijušās atkritumu izgāztuves. Dienests norāda, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 28. panta pirmo un otro daļu esošajām un bijušajām

⁸⁷ Valsts augu aizsardzības dienests, <https://www.vaad.gov.lv/lv/sosnovska-latvana-ierobezosana-pasvaldibas>

⁸⁸ Valsts augu aizsardzības dienests, http://registri.vaad.gov.lv/reg/latvanu_platibas.aspx

⁸⁹ Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes 13.01.2023. vēstule Nr. 11.2/AP/511/2023

⁹⁰ Dabas aizsardzības pārvaldes 20.01.2023. vēstule Nr. 4.8/310/2023-N

izgāztuvēm (arī pēc to rekultivācijas) vismaz līdz monitoringa perioda beigām ir nosakāma 100 m sanitārā aizsargjosla un tajā ir jāievēro 55. pantā noteiktie aprobežojumi;

- jāuzrāda esošās un bijušās dzīvnieku (t.sk. lopu) kapsētas. Dienests norāda, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 26. panta pirmo un otro daļu, kā arī Ministru kabineta 2009. gada 29. septembra noteikumiem Nr. 1114 „Noteikumi par dzīvnieku kapsētas iekārtošanas, reģistrācijas, uzturēšanas, darbības izbeigšanas un likvidēšanas kārtību un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām”, dzīvnieku kapsētām vēl 25 gadus pēc to slēgšanas ir nosakāma atbilstoša sanitārā aizsargjosla un tajās ir jāievēro Aizsargjoslu likuma 53. pantā noteiktie aprobežojumi;
- jāuzrāda kapsētas un sanitārās aizsargjoslas ap tām. Dienests norāda, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 25. panta pirmo un otro daļu, kā arī Ministru kabineta 1998. gada 29. decembra noteikumiem Nr. 502 „Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika”, kapsētām vēl vismaz 25 gadus pēc apbedījumu pārtraukšanas ir nosakāma atbilstoša sanitārā aizsargjosla un tajās ir jāievēro Aizsargjoslu likuma 52. pantā noteiktie aprobežojumi;
- jāuzrāda degvielas un gāzes uzpildes stacijas, naftas bāzes, bīstamu ķīmisko vielu glabātavas un drošības aizsargjoslas ap tām atbilstoši Aizsargjoslu likuma 30. pantam un ievērojot 57. panta aprobežojumus;
- jāuzrāda biogāzes ražotnes. Dienests norāda, ka saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 28. panta otrās prim daļas 1. apakšpunktu un 2.apakšpunktu lieljaudas sadedzināšanas uzņēmumiem, kuru sadedzināšanas jauda ir no 50 kg/stundā, ir nosakāma 100 m sanitārā aizsargjosla, bet pārstrādes uzņēmumiem, kuri pārstrādā pārtikā neparedzēto dzīvnieku izcelsmes 1. un 2. kategorijas blakusproduktus, ir nosakāma 50 m sanitārā aizsargjosla un tajās ir jāievēro 55. pantā noteiktie aprobežojumi.
- jāveic invazīvo un potenciāli invazīvo sugu apzināšana.

6.5. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Līvānu novada teritorija pēc spēkā esošā iedalījuma iekļaujas Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģionā⁹¹.

Pašvaldība ir atbildīga par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanu un kontrolēšanu savā administratīvajā teritorijā. Atkritumu apsaimniekošanu novadā veic atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam (pašlaik – Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021. – 2028. gadam), Latgales reģionālajam atkritumu apsaimniekošanas plānam (pašlaik 2024. – 2030. gadam), Atkritumu apsaimniekošanas likumam un Līvānu novada domes saistošajiem noteikumiem Nr. 6 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā”⁹².

⁹¹ Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 301 Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem

⁹² Līvānu novada domes 2016. gada 25. februāra saistošie noteikumi Nr. 6 “Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā” ar diviem grozījumiem: 2018. gada 27. septembra saistošie noteikumi Nr. 9 “Grozījumi Līvānu novada domes 2016. gada 25. februāra saistošajos noteikumos Nr. 6 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā”” un 2019. gada 28. novembra saistošie noteikumi Nr. 13 “Grozījumi Līvānu novada domes 2016. gada 25. februāra saistošajos noteikumos Nr. 6 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā””

Visiem atkritumu radītājiem novada administratīvajā teritorijā ir pienākums noslēgt līgumu ar pašvaldības izvēlētu atkritumu apsaimniekotāju par regulāru atkritumu konteineru izvešanu.

Latgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna reģionālā līmenī sasniedzamie mērķi ir saistīti ar aprites ekonomikas principu ievērošanu, atkritumu radītāju nodrošināšanu ar kvalitatīviem, savlaicīgi sniegtiem, vides aizsardzības prasībām atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem, atkritumu apsaimniekošanas sektora sadarbību ar blakus esošajiem atkritumu apsaimniekošanas reģioniem, ES noteikto mērķu ievērošanu, atkritumu radītāju un citu iesaistīto pušu vides apziņas paaugstināšanu, ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu, informācijas apkopošanu, uzskaiti un apriti starp iesaistītajām pusēm⁹³.

Atkritumu apsaimniekošanu Līvānu novadā nodrošina pašvaldības SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība”. Novadā radušies nešķirotie sadzīves atkritumi tiek transportēti uz SIA “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija” administrēto sadzīves atkritumu poligonu “Ciniši” Daugavpils novada Demeņes pagastā.

2023. gadā SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība” Līvānu novadā savāca un nogādāja poligonā “Ciniši” 1700,36 t tonnas nešķirotu sadzīves atkritumu (kods 200301), bet 2022. gadā – 1730,42 tonnas nešķirotu sadzīves atkritumu⁹⁴.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. – 2028. gadam izstrādes ietvaros prognozētais nešķiroto sadzīves atkritumu (NSA) apjoms Līvānu novadā laikā no 2020. līdz 2035. gadam kopā ir 29,2 tūkst. tonnas (11. tabula).

11. tabula. Radītais poligonos nogādājamo atkritumu daudzums pašvaldībās 2020.-2035. gads, t⁹⁵

	Atkritumu plūsma	2020.	2025.	2030.	2035.	Kopā 2020.-2035.g.
Līvānu novads	NSA	1 738	1 916	1 819	1 688	29 243
	Citi	313	345	327	304	5 264

Visā novadā pakāpeniski turpinās pāreja uz dalītu atkritumu savākšanu. Dalītā atkritumu vākšana tiek organizēta, izmantojot trīs konteineru sistēmu – konteiners dzeltenā krāsā, kas paredzēts plastmasas iepakojumam, konteiners zilā krāsā, kas paredzēts kartonam un konteiners zaļā krāsā, kas paredzēts stikla iepakojumam. Dalītās atkritumu vākšanas konteineri atrodas publiskās vietās, pie pašvaldības uzņēmumiem un iestādēm, kā arī dzīvojamām ēkām novadā. Novadā radušies šķirotie atkritumi tiek nodoti tālākai pārstrādei SIA “Eco Baltia vide”, SIA “Zaļais cikls”, SIA “Fikss” un SIA “7R”.

Līvānu novadā atrodas 39 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti⁹⁶, vienā punktā nodrošinot pakalpojumu 266 iedzīvotājiem (16. attēls). Līvānu pilsētā atrodas arī SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība” šķirošanas laukums Rīgas ielā 2b, kurā iespējams nodot ne tikai papīra, kartona, plastmasas, stila un metāla atkritumus un tekstilu, bet arī tehnisko stiklu, lielgabarīta atkritumus (mēbeles), akumulatorus, skābbarības ruļļu plēves, elektriskās un elektroniskās iekārtas, eļļas filtrus, eļļas un smērvielas, kā arī par samaksu – būvgružus,

⁹³ Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024.-2030. gadam

⁹⁴ Pārskata par atkritumiem Nr.3-Atkritumi informācija par 2022. g. un 2023. g., LVĢMC.

⁹⁵ SIA “Geo Consultants”, 2020. Publiskā iepirkuma “Investīciju vajadzību izvērtējums atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021. - 2028. gadam izstrādei” (IL/57/2020), materiāli

⁹⁶ Saskaņā ar datiem no www.skiroviegli šķirošanas punktu kartes

nolietotas autoriepas, apgaismes iekārtas un luminiscentās spuldzes, kā arī skābbarības ruļļu tīklus un auklas.

Līvānu novadā atrodas 13 depoziņa sistēmas savākšanas vietas (16. attēls), no tām 7 ir depoziņa taromāti (6 – Līvānos un 1 – Rudzātos) un 6 manuālie pieņemšanas punkti (Līvānos, Rožupē, Jersikā un Turku pagastā)⁹⁷.

Saskaņā ar Latgales reģionālajā atkritumu apsaimniekošanas plānā pieejamo informāciju 2022. gadā Līvānu novadā tika savāktas 87,27 t izlietotā iepakojuma, no kurām 4,38 t veidoja alumīnija iepakojums, 0,001 t – melnais metāls, 19,95 t – PET pudeles, 49,02 t – atkārtoti lietojams stikls un 13,90 t – vienreiz lietojams stikls.

No 2021. gada 19. līdz 24. aprīlim Līvānu novada dome sadarbībā ar SIA “Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība” organizēja tekstilizstrādājumu vākšanas maratonu, kura laikā iedzīvotāji varēja nodot nevajadzīgo apģērbus un tekstilizstrādājumus tam speciāli paredzētā konteinerā Rīgas ielā 77. Ņemot vērā, ka tekstilizstrādājumiem paredzēti konteineri novadā nav izvietoti, akcija guva lielu atsaucību, un nedēļas laikā tika savākti 40 konteineri tekstila un apģērba.

No 2024. gada 1. janvāra visā Latvijā ir obligāta bioloģisko atkritumu šķirošana. Līvānu novada domes saistošie noteikumi Nr. 5 “Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā” nosaka, ka bioloģiski noārdāmos atkritumus fiziskām personām atļauts kompostēt sava īpašuma teritorijā, ja tas nerada draudus cilvēka dzīvībai un veselībai, videi, kā arī personu mantai. Šos atkritumu piemājas dārzā ir atļauts pārstrādāt, izmantojot labās prakses mājas kompostēšanas pieeju (ievērojot piemājas kompostēšanas prasības) un saražoto kompostu drīkst izmantot tikai paša saimnieciskajām vajadzībām. Tāpat noteikumos minēts, ka atkritumu radītājam vai valdītājam ir obligāts pienākums iesaistīties sadzīves atkritumu dalītas savākšanas sistēmā, tostarp, šķirojot bioloģiski noārdāmos atkritumus. Vienlaikus vēl 2024. gadā Līvānu novadā pie daudzdzīvokļu namiem nebija pieejams neviens bioloģiskajiem atkritumiem domāts konteiners, un tos plānots ieviest līdz 2024. gada beigām.

Iniciatīvas “Tīri. Labi. Pilsēta bez atkritumiem” ietvaros Līvānu novada Jaunajos Pilsētas kapos 2023. gada pavasarī tika izgatavota slēgtā kompostēšanas tvertne, kas paredzēta komposta veidošanai, tādējādi samazinot poligonos nogādāto atkritumu apjomu. Radušos kompostu kapu apmeklētāji var izmantot otrreizēji – kā mēslojumu kapos esošajiem stādiem. Šīs iniciatīvas ietvaros 2021. gada rudenī tika īstenots arī projekts Rožupē, pie Rožupes kultūras nama ierīkojot neliela izmēra kompostēšanas laukumu un iegādājoties zaru smalcināšanas iekārtu.

Atkritumu poligonā “Ciniši” tuvākajos gados plānots izveidot bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīcu. Tajā tiks pārstrādāti bioloģiski noārdāmie atkritumi, kas atšķiroti no sadzīves atkritumiem un dalīti vākti pārtikas atkritumiem. Pārstrādes procesā tiks iegūts komposts, kā arī tiks iegūta biogāze, ko paredzēts izmantot siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai.

⁹⁷ Saskaņā ar datiem no www.skiroviegli šķirošanas punktu kartes

16. attēls. Atkritumu šķirošanas punkti un depoziņa iepakojuma savākšanas vietas novadā

12. tabulā ir apkopoti galvenie indikatori, kas raksturo savāktos sadzīves atkritumu apjomus Līvānu novadā 2021. un 2022. gadā, balstoties uz atkritumu apsaimniekošanas komersantu un pašvaldību aptaujas rezultātiem.

12. tabula Atkritumu apsaimniekošana pašvaldību griezumā, galvenie indikatori, 2021. un 2022. gads⁹⁸

Pašvaldība	Gads	Atkritumi kopā, t/gadā	Sadzīves atkritumi kopā, t/gadā	Dalīti savāktais izlietotais iepakojums, t.sk. depozīta sistēma t/gadā	Sadzīves atkritumi t iedz./gadā	Iepakojums dalītā vākšana %
Līvānu novads	2022	2109	2087	418.73	0,20	20%
	2021	2222	2166	365.72	0,21	17%

Par Līvānu novada domes saistošo noteikumu Nr.5 “Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Līvānu novadā” neievērošanu atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. pantam var piemērot naudas sodu. Saskaņā ar Līvānu novada mājaslapā pieejamo informāciju pie šķīrotu atkritumu laukumiem tiek veikta arī videonovērošana, un jau vairākas personas ir sodītas par noteikumu pārkāpšanu.

Kopumā novadā atkritumi veidojas mājāsaimniecībās, pakalpojumu jomā un ražošanas tehnoloģiskajos procesos, t.sk. atkritumu apsaimniekošanas jomā. Pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi 2023. gadā atkritumu apsaimniekotāji iesniedza par 26 objektiem. Līvānu novadā savākto sadzīves un bīstamo atkritumu daudzums pēdējos trijos gados ir apkopots 13. tabulā.

13. tabula. Novadā savākto sadzīves un bīstamo atkritumu daudzums (t) 2021., 2022. un 2023. gadā⁹⁹

Atkritumu veids	Gads		
	2023.	2022.	2021.
Sadzīves atkritumi	3250,155	3505,817	13659,019
Bīstamie atkritumi	4,92	23,848	25,309

Attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanu teritorijas plānojumā izstrādei institūcijas speciālas prasības nav izvirzījušas. Taču teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir jānosaka prasības atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras izvietojumam.

⁹⁸ Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024.-2030. gadam

⁹⁹ Pārskatu par atkritumiem Nr.3-Atkritumi informācija, kopsavilkumi LVĢMC, <https://videscentrs.lvģmc.lv/lapas/parskatu-ievadisana>

7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IEVIEŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

7.1. TERITORIJAS PLĀNOJUMA GALVENIE RISINĀJUMI

Teritorijas plānojums tiek izstrādāts ar mērķi noteikt teritorijas plānojuma detalizācijas pakāpei atbilstošas prasības attiecībā uz teritorijas izmantošanu un būvniecību, lai īstenotu Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2030. gadam noteikto attīstības perspektīvu, nodrošinātu kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību tagadējām un nākamajām paaudzēm, racionāli izmantotu dabas, cilvēku un materiālos resursus, kā arī saglabātu un attīstītu dabas un kultūras mantojumu.

Izvērtējot spēkā esošā Līvānu novada teritorijas plānojuma 2012. – 2024. gadam risinājumus, ir izstrādāts jauns teritorijas plānojums. Iepriekšējais teritorijas plānojums ticis izstrādāts laikā, kad valstī nebija izveidota vienota funkcionālo zonu un teritorijas izmantošanas veidu klasifikācija un vispārīgās teritorijas izmantošanas un apbūves prasības. Jaunais teritorijas plānojums ir izstrādāts, ņemot vērā iepriekšējā teritorijas plānojuma risinājumus, saglabājot to pēctecību un veicot pāreju uz vienoto klasifikāciju un vispārīgās teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem jeb aktuālo tiesisko regulējumu teritorijas attīstības plānošanas jomā, kuru nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.240 (2013.).

Teritorijas plānojumā izdalītas šādas **funkcionālās zonas**:

Savrupmāju apbūves teritorija (DzS) ir funkcionālā zona, kas veidota, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: savrupmāju apbūve (11001) un vasarnīcu apbūve (11002).

Savrupmāju (individuālo dzīvojamo māju) apbūve ir raksturīga gan Līvānu pilsētā, gan ciemos. Iepriekš noteiktie savrupmāju apbūves teritoriju zonējuma principi jaunajā teritorijas plānojumā lielā mērā ir saglabāti. Daļa bijušo DzS3 zonu ciemos, kurās ir viensētas ar 2400 m² un lielākām zemes vienībām, ir iekļautas zonā Lauksaimniecības teritorija (L1).

Funkcionālajā zonā izdalītas 2 apakšzonas: DzS1, kas izveidota, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam Līvānu pilsētā ārpus sabiedriskā centra, un DzS2, kas izveidota, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam Līvānu novada ciemos.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība DzS ir 1000 m², DzS1 – 1200 m², DzS2 – 2400 m².

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir funkcionālā zona ar apbūvi, kas nepārsniedz trīs stāvus. To nosaka mājokļa funkcijas nodrošināšanai, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: savrupmāju apbūve (11001), rindu māju apbūve (11005) un daudzdzīvokļu māju apbūve (11006).

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir noteikta tikai esošo trīsstāvu daudzdzīvokļu māju zemes vienībās. Trīsstāvu daudzdzīvokļu mājas ir Līvānu pilsētā un Rožupes, Sutru, Rudzātu, Upenieku un Jaunsilavas ciemā.

Funkcionālajai zonai nav izdalītas apakšzonas.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība DzM ir 1200 m².

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) ir funkcionālā zona ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Teritorijas galvenais izmantošanas veids: daudzdzīvokļu māju apbūve (11006).

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) ir noteikta tikai esošo daudzstāvu apbūves teritorijās. Daudzstāvu dzīvojamā apbūve ir raksturīga Līvānu pilsētai – Rīgas, Lāčplēša, Zemgales, Krustpils u.c. ielām.

Funkcionālajai zonai nav izdalītas apakšzonas.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība DzD ir 1200 m².

Publiskās apbūves teritorija (P) ir funkcionālā zona, kas izveidota, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: biroju ēku apbūve (12001), tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002), tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), kultūras iestāžu apbūve (12004), sporta būvju apbūve (12005), aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), izglītības un zinātnes iestāžu apbūve (12007), veselības aizsardzības iestāžu apbūve (12008), sociālās aprūpes iestāžu apbūve (12009), dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve (12010), reliģisko organizāciju ēku apbūve (12011) un labiekārtota ārtelpa (24001).

P zonas Līvānu novadā turpmāk ir paredzētas teritorijās, kur ir esošā publiskā apbūve – esošās izglītības, kultūras u.tml. valsts un pašvaldības iestādes un kurās ir vēlama publisko pakalpojumu funkcijas saglabāšana arī turpmāk.

Funkcionālajai zonai nav izdalītas apakšzonas.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība P zonā ir 1200 m².

Jauktas centra apbūves teritorija (JC) ir funkcionālā zona Līvānu pilsētā, ko nosaka teritorijai, kurā vēsturiski ir izveidojies plašs jauktu izmantošanu spektrs vai, kas kalpo kā pilsētas vai ciema centrs, kā arī apbūves teritorijās, ko plānots attīstīt par šādiem centriem.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: savrupmāju apbūve (11001), rindu māju apbūve (11005), daudzdzīvokļu māju apbūve (11006) un biroju ēku apbūve (12001), tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002), tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), kultūras iestāžu apbūve (12004), sporta būvju apbūve (12005), aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), izglītības un zinātnes iestāžu apbūve (12007), veselības aizsardzības iestāžu apbūve (12008), sociālās aprūpes iestāžu apbūve (12009), dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve (12010), reliģisko organizāciju ēku apbūve (12011) un labiekārtota ārtelpa (24001). Šajā zonā kā papildizmantošana atļauta arī vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001).

JC zona ir noteikta pilsētās un ciemos, kur dominē pakalpojumu un dzīvojamā apbūve. JC zona Līvānu pilsētā ir noteikta pilsētas daļās, kur vēsturiski veidojušies jaukta dzīvojamā, pakalpojumu objektu apbūve, tostarp ražošanas uzņēmumi un transporta apkalpes uzņēmumi.

Funkcionālajā zonā izdalītas 2 apakšzonas: JC1, kas noteikta teritorijai, kurā vēsturiski Līvānu novada ciemos ir izveidojies plašs jauktu izmantošanu spektrs, kā arī JC2, kas noteikta

teritorijai Līvānu pilsētā gar Rīgas ielu, kurā vēsturiski izveidojusies jaukta dzīvojamās apbūves un pakalpojumu uzņēmumu apbūve, kā arī jaunajā pilsētā pievienotajā teritorijā.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība JC un JC1 – 1200 m², JC2 – 1000 m².

Rūpnieciskās apbūves teritorija (R) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu industriālo teritoriju un rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001), smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve (13002), lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003), atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), inženiertehniskā infrastruktūra (14001), inženiertehniskā infrastruktūra (14001), transporta lineārā infrastruktūra (14002), transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003), noliktavu apbūve (14004) un energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006).

Iepriekšējā teritorijas plānojumā bija definētas divu veidu R zonas, un vienā no tām bija atļauta gan visa veida rūpnieciskā ražošana, gan derīgo izrakteņu ieguve. Jaunajā teritorijas plānojumā ir noteikta atsevišķa zona tikai derīgo atradņu ieguves vietās.

Funkcionālajā zonā ir izdalītas 2 apakšzonas: R1 zona, kas noteikta, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru pilsētā un ciemos, un R2 zona, kas noteikta, lai nodrošinātu uzņēmumu, kas veic derīgo izrakteņu ieguvi, darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība R un R1 zonā – 1200 m².

Transporta infrastruktūras teritorija (TR) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu auto transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru, kā arī lai nodrošinātu autotransporta uzņēmumu darbību un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un inženiertehnisko apgādi.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: inženiertehniskā infrastruktūra (14001), transporta lineārā infrastruktūra (14002) un transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003).

Transporta infrastruktūras teritoriju (TR) pilsētā un ciemos nosaka pašvaldības ielām un laukumiem, kuri atrodas starp sarkanajām līnijām, lauku teritorijā – valsts un pašvaldības autoceļa nodalījuma joslā (ceļa kadastrā). TR zona var būt noteikta arī privātiem autoceļiem un ielām, ja tās ir Līvānu novada vienotā ceļu un ielu tīkla sastāvdaļa un saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma prasībām tai teritorijas plānojumā ir noteikts pašvaldības nozīmes ceļa vai ielas statuss.

Funkcionālajā zonā izdalīta 1 apakšzona: TR1, kas ir noteikta, lai nodrošinātu dzelzceļa darbībai nepieciešamo infrastruktūru, kā arī lai nodrošinātu ar dzelzceļu saistīto uzņēmumu darbību un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un inženiertehnisko apgādi. Šī zona ir noteikta dzelzceļa zemes nodalījuma joslai dzelzceļa iecirknī Krustpils-Daugavpils, kuru apsaimnieko VAS “Latvijas Dzelzceļš”.

Tehniskās apbūves teritorija (TA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), inženiertehniskā infrastruktūra (14001), transporta lineārā infrastruktūra (14002), transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003), noliktavu apbūve (14004) un energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006).

Teritorijas plānojumā Tehniskās apbūves teritorija (TA) ir noteikta zemes vienībām, kurās atrodas inženiertehniskās apgādes objekti, piemēram, dzeramā ūdens apgādes ieguves vietas (urbumi) ar to stingrā režīma aizsargjoslām, notekūdeņu attīrīšanas ietaises, katlu mājas, transformatoru apakšstacijas, gāzapgādes iekārtas u.tml. komunālo pakalpojumu un energoapgādes objekti.

Pārmantojot iepriekšējo teritoriju plānojumu pieeju, TA zonā iekļauti arī saimnieciskie objekti – atsevišķās zemes vienībās izvietotas darbnīcas, garāžas, kūtis vai citas saimniecības ēkas, izņemot ja tās atrodas vienā zemes vienībā ar dzīvojamo, publisko vai rūpniecisko apbūvi.

Funkcionālajai zonai nav izdalītas apakšzonas.

Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu kvalitatīvas rekreācijas, kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves, kā arī lai nodrošinātu arheoloģijas pieminekļu teritoriju aizsardzību.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002), labiekārtota ārtelpa (24001) un ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).

Iepriekšējā teritorijas plānojumā Dabas un apstādījumu teritorijas (DA) tika dēvētas par Zaļumvietām, un bija izdalītas četras Zaļumvietu zonas. Iepriekš noteiktās Z1 zonas ir pārmantotas, iekļaujot DA zonā un papildinot tās ar arheoloģijas pieminekļu teritorijām. Arī Z2 un Z4 zonas ir pārmantotas, iekļaujot DA1 un DA2 zonā. Savukārt Z3 zonas, kas iepriekš bija noteiktas mazdārziņiem, jaunajā teritorijas plānojumā ir iekļautas zonā Lauksaimniecības teritorija (L2).

Funkcionālajā zonā izdalītas 2 apakšzonas: DA1, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves, un DA2, ko nosaka kapsētām, ietverot ar kapsētu funkciju saistītās ēkas un inženierbūves.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība DA1 zonā – 300 m², DA2 zonā – 2000 m².

Mežu teritorija (M) ir funkcionālā zona, ko nosaka lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: mežsaimnieciska izmantošana (21001), mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002), labiekārtota ārtelpa (24001) un ārtelpa bez labiekārtojuma (24002). Meža teritorijā (M) un tās apakšzonās noteikts diferencēts Ministru kabineta noteikumos Nr.240 atļautais papildizmantošanas veidu spektrs, t. sk. derīgo izrakteņu ieguve (13004) un energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), tostarp vēja elektrostacijas.

Līdz šim Līvānu pilsētai bija noteikta meža aizsargjosla ap pilsētu, kas sastāvēja no diviem mežu nogabaliem, kas kopā veidoja 157,2 ha. Tā kā pilsētas iedzīvotāju skaits nesasniedz 10 000, aizsargjoslas kopējai platībai ap pilsētu ir jābūt ne vairāk kā 100 hektāru lielai. Turpmāk teritorijas plānojumā meža aizsargjosla ap Līvānu pilsētu tiek noteikta teritorijā pie Līvānu pilsētas Celniecības ielas, starp industriālo apbūvi un pilsētu, un tās platība ir 80 ha.

Funkcionālajai zonai nav izdalītas apakšzonas.

Lauksaimniecības teritorija (L) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: viensētu apbūve (11004), lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003), lauksaimnieciska izmantošana (22001), labiekārtota ārtelpa (24001), ārtelpa bez labiekārtojuma (24002) un ūdens telpas publiskā izmantošana (24003). Papildizmantošanā atļauta arī derīgo izrakteņu ieguve (13004) un energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), tostarp vēja elektrostacijas.

Funkcionālajā zonā ir izdalītas divas apakšzonas: L1, kas noteikta, lai nodrošinātu ciemos esošās lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, un L2, kas ir paredzēta mazdārziņiem (Jersikas, Rožupes un Turku pagastos), ietverot ar tiem saistītās ēkas un inženierbūves.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība L1 zonā – 2400 m², L2 zonā – 300 m².

Ūdeņu teritorija (Ū) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi: inženiertehniskā infrastruktūra (14001), transporta lineārā infrastruktūra (14002), energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), ūdenssaimnieciska izmantošana (23001) un ūdens telpas publiskā izmantošana (24003). Kā papildizmantošana noteikta derīgo izrakteņu ieguve (13004).

Saskaņā ar Vispārīgo apbūves noteikumu 68. punktu kā Ū zonas Teritorijas plānojumā ir noteiktas ūdensteces, kas pilsētās un ciemos ir garākas par 3 km, bet lauku teritorijā – garākas par 10 km, kā arī ūdenstilpes, kuru platība pilsētās un ciemos ir vismaz 0,1 ha un lauku teritorijā – vismaz 1 ha.

Funkcionālajā zonā nav izdalītas apakšzonas.

14. tabula. Plānotā funkcionālā zonējuma veidi un to platības

Funkcionālais zonējums	Platība (ha)
Savrupmāju apbūves teritorijas, t.sk.:	457
Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)	189
Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1)	122
Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)	146
Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)	11
Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)	17
Publiskās apbūves teritorijas (P)	47
Jauktas centra apbūves teritorijas, t.sk.:	111
Jauktas centra apbūves teritorijas (JC)	28
Jauktas centra apbūves teritorijas (JC1)	55

Funkcionālais zonējums	Platība (ha)
Jauktas centra apbūves teritorijas (JC2)	28
Rūpnieciskās apbūves teritorijas, t.sk.:	1704
Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)	143
Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)	24
Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)	1537
Transporta infrastruktūras teritorijas, t.sk.:	978
Transporta infrastruktūras teritorija (TR)	793
Transporta infrastruktūras teritorija (TR1)	185
Tehniskās apbūves teritorija (TA)	31
Dabas un apstādījumu teritorijas, t.sk.:	161
Dabas un apstādījumu teritorija (DA)	58
Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)	65
Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)	38
Mežu teritorijas (M)	30894
Lauksaimniecības teritorijas, t.sk.:	27033
Lauksaimniecības teritorija (L)	26809
Lauksaimniecības teritorija (L1)	136
Lauksaimniecības teritorija (L2)	88
Ūdeņu teritorija (Ū)	810

Lai papildus funkcionālo zonu noteikumiem noteiktu speciālos nosacījumus teritorijas izmantošanai un apbūvei, Līvānu novadā ir noteiktas šādas **teritorijas ar īpašiem noteikumiem**:

TIN1 Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs

TIN1 ir teritorija, kurā koncentrējas daudzstāvu dzīvojamā apbūve, lielākā daļa Līvānu novada pašvaldības iestāžu, kā arī valsts iestāžu reģionālās struktūrvienības, komerciāli un nekomerciāli publiska rakstura objekti, lielākais iedzīvotāju blīvums un lielākās gājēju plūsmas. TIN1 teritorija iekļauj lielāko pilsētas vēsturiskās apbūves daļu.

TIN11 Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija

TIN11 ir teritorija, kurā ir vai tiek plānota centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu tīklu izbūve.

TIN12 Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta

TIN12 ir noteiktas divu kilometru attālumā no pilsētas un ciema robežas ar mērķi mazināt negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Koridoros gar valsts un pašvaldības autoceļiem TIN12 ir noteiktas, lai nodrošinātu satiksmes drošību ziemas laikapstākļos. TIN12, izvērtējot iespējamo VES darbības ietekmi un Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) 162. punkta

prasības iekļauta Plānojuma 2.redakcijas risinājumos (Plašāku izklāstu skatīt Paskaidrojuma raksta 3.5.1.3.nodaļā).

TIN4 Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija

TIN4 teritorija ir noteikta, lai saglabātu Latgales reģionam un Novadam raksturīgās kultūrvēsturiskās un dabas vērtības, veidotu iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves vidi un veicinātu tūrismu.

TIN5 Ainaviski vērtīga teritorija

TIN5 teritorija ir noteikta, lai saglabātu Līvānu novada identitāti veidojošo ainavu un ainavu elementus. Kopumā Teritorijas plānojumā kā TIN5 noteiktas 4 ainaviski vērtīgas teritorijas un 3 ainavisko ceļu posmi.

TIN7 Nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorija

TIN7 teritorija noteikta turpmākai lēmuma pieņemšanai par jauna tilta pār Daugavu būvniecību. Teritorija ir noteikta pie Līvānu pilsētas, Zemgales ielas un valsts vietējā autoceļa V758 *Pievedceļš Vandānu pārceltuvei* trasējumā, tā piekļuves maršrutam izmantojot arī bijušās Līvānu kūdras fabrikas dzelzceļa zemi.

Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijā tika noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem TIN71 Vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorija, kas no plānojuma 2.0 redakcijas ir izslēgta.

Detalizētu teritorijas plānojuma risinājumu izklāstu skatīt Paskaidrojuma rakstā. Līvānu novada teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas un apakšzonas attēlotas grafiskās daļas kartē “Funkcionālais zonējums”.

Apdzīvoto vietu robežu izmaiņas vai precizēšana

Jaunajā teritorijas plānojumā ir saglabāta iepriekšējā apdzīvojamā struktūra – Līvānu pilsēta un Rožupes, Turku, Jaunsilavas, Jersikas, Upenieku, Rudzātu un Sutru ciemi. Ņemot vērā, ka iepriekšējā teritorijas plānojumā ciemu teritorijas tika noteiktas pārāk plašas un paredzētā individuālā dzīvojamā apbūve tajos lielā mērā nav realizējusies, kā arī ņemot vērā Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumu Nr. 386 “Administratīvā centra, ciema un pilsētas statusa maiņas, kā arī administratīvās teritorijas, novada teritoriālā iedalījuma un ciemu robežu noteikšanas, grozīšanas un aktualizēšanas noteikumi” prasību noteikt ciemu robežu ne tuvāk par valsts autoceļu aizsargjoslu platumu lauku apvidos, izņemot gadījumus, kad ciema robeža jau atrodas abpus valsts autoceļam, novadā esošo ciemu robežas ir grozītas, un ciemu platība ir samazinājusies gandrīz visos novada ciemos, izņemot Upenieku ciemu, kur platība palikusi nemainīga. Apdzīvoto vietu izmaiņas neskar īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Vienlaikus, ņemot vērā nepieciešamību pēc mājokļiem pilsētā strādājošajiem, kā arī sekojot Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2030. gadam noteiktajam Līvānu pilsētas telpiskās attīstības perspektīvas mērķim – “*stiprs reģionālas nozīmes attīstības centrs, galvenā darba, ienākumu un pakalpojumu saņemšanas vieta Līvānu un apkārtējo novadu iedzīvotājiem*”, ir paplašināta Līvānu pilsētas teritorija, pilsētā iekļaujot teritoriju starp esošo Krasta ielas apbūvi, Dubnas upi, valsts autoceļu P63 un pašvaldības autoceļu 20 ha platībā. Plānotajā teritorijā atrodas trīs Eiropas Savienības nozīmes aizsargāmās sugu atradnes un divi

dižkoki, kuru aizsardzībai prasības ir noteiktas Apbūves noteikumu 2.11. apakšnodaļā. Teritorijas plānojuma izstrādes laikā tikuši izvērtēti priekšlikumi par Savrupmāju apbūves teritoriju attīstību Daugavas tuvumā, tostarp uz pussalas, tomēr, ņemot vērā applūšanas risku, dzīvojamās apbūves teritorijas šeit netiek paredzētas. Pilsētas teritorija kopumā paplašināta par 26,5 ha – iepriekš 636,57 ha, turpmāk – 663,07 ha.

Detalizētu teritorijas plānojuma risinājumu izklāstu skatīt Paskaidrojuma rakstā. Līvānu novada teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas un apakšzonas attēlotas grafiskās daļas kartē “Funkcionālais zonējums”.

7.2. BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI VĒRTĒJUMS

Šajā nodaļā sniegts teritorijas plānojuma īstenošanas būtiskās ietekmes un vidi vērtējums (metodiku skatīt 2.1. apakšnodaļā). Ietekmes uz vidi novērtējums veikts SIVN procesa identificētajiem galvenajiem ietekmes uz vidi aspektiem (5. nodaļa). Vērtējums strukturēts pa teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu sadaļām un apkopts 15., 18. un 19.tabulā.

15. tabula. Būtiskās ietekmes vērtējums TIAN, 2. Prasības visas teritorijas izmantošanai un 3. Vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
2. PRASĪBAS VISAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI	
2.1. Visā teritorijā atļautā izmantošana	
Līdztekus attiecīgajā funkcionālajā zonā atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem noteikta visā teritorijā atļautā izmantošana attiecībā uz mākslīgajiem ūdensobjektiem u.c. izmantošanu.	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides labiekārtojumu, cilvēku drošību un optimālu hidroloģiskā režīma saglabāšanu.</p> <p>Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz klimatnoturības paaugstināšanu.</p> <p>Vērtējums ir norādīts par TIAN precīzi identificēto atļauto izmantošanu attiecībā uz mākslīgo ūdensobjektu (dekoratīvo dīķu un noteku) ierīkošanu, bet, realizējot normatīvo aktu prasību kopumu, ieviešanas gadījumā ietekme attieksies uz visu SIVN aspektu spektru. Būvprojektu realizācijas vietās ietekme izpaudīsies lokāli, iespējams – nebūtiska, bet ilgtermiņā ietekmes summēsies un var izpausties kā būtiskas ietekmes.</p>
2.2. Visā teritorijā aizliegtā izmantošana	
Noteikta visā novada teritorijā aizliegtā izmantošana, tostarp attiecībā uz atkritumu, nolietotas tehnikas, metāllūžņu un būvgružu vākšanu un uzkrāšanu, derīgo izrakteņu ieguvī ārpus šim mērķim ierīkotām teritorijām, teritoriju uzbēršanu ar atkritumiem un piesārņotu grunti u.c. izmantošanu un būvniecību, kas rada apdraudējumu cilvēku veselībai un drošībai un vides kvalitātei, īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, dabas un kultūras pieminekļiem, publisko	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz augsnes, grunts un ūdeņu piesārņojuma izplatības novēršanu un augsnes erozijas risku mazināšanu, vides piesārņošanas ar atkritumiem novēršanu, cilvēku drošību un veselību, dabas vērtību un kultūrvēsturisko pieminekļu saglabāšanu un aizsardzību. Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu un piesārņojuma izplatības novēršanu pazemes un virszemes ūdeņos.</p> <p>Ietekme lokāla, ilgtermiņā, ietekmēm summējoties un mijiedarbojoties, – būtiska.</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
inženierbūvju ekspluatācijas drošumam un valsts aizsardzībai.	
2.3. Zemes vienību veidošana	
Noteikumi zemes vienību sadalīšanai, apvienošanai vai robežu pārkārtošanai, tostarp noteiktas prasības attiecībā uz tādu zemes vienību sadalīšanu, kas atrodas valsts nozīmes kultūras pieminekļu teritorijās un aizsardzības zonās.	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz kultūras mantojuma objektu saglabāšanu un aizsardzību.</p> <p>Ietekme lokāla, ilgtermiņā, ietekmēm summējoties un mijiedarbojoties, – būtiska.</p>
2.4. Piekļūšana zemes vienībām	
Noteiktas prasības piekļūšanai zemes vienībām.	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību, vides pieejamību, ceļu un ielu infrastruktūru. Netieša ietekme uz antropogēnās slodzes mazināšanu.</p> <p>Ietekme lokāla, ilgtermiņā, ietekmēm summējoties un mijiedarbojoties, – būtiska.</p>
2.5. Piekļūšana publiskiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām	
Noteiktas prasības piekļūšanai publiskiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, publisko piekļuvi izbūvējot kā gājēju un velosipēdu ceļus un paredzot cilvēku glābšanas pasākumus atbilstoši apmeklētāju intensitātei. Noteiktas prasības piekļuves ceļu trasējumu precizēšanai, ņemot vērā upju krasta dabisko veģetāciju, ES aizsargājamus biotopus un gājēju kustības intensitāti. Prasība, saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi, labiekārtojuma projektā noteikt gājēju ceļus, kas nodrošina piekļuvi aizsargājamām dabas teritorijām.	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību, vides pieejamību, ceļu un ielu infrastruktūru, dabas teritoriju un dabas vērtību saglabāšanu un antropogēnās slodzes mazināšanu.</p> <p>Ietekme izpaudīsies lokāli – teritorijās pie konkrētiem publiskajiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, taču, ietekmēm summējoties un mijiedarbojoties, tās būs būtiskas.</p> <p>Attīstot plānoto labiekārtojumu apmeklētāju vajadzībām, jau ieceres izstrādes stadijā ir jāpievērš uzmanība prognozētajām apmeklētāju plūsmām un, lai mazinātu antropogēno slodzi, jāprojektē tām atbilstošs labiekārtojums. Intensīvāk apmeklētajos objektos ieteicams izvietot apmeklētāju plūsmu skaitītājus.</p>
2.6. Derīgo izrakteņu ieguve	
Noteiktas teritorijas, kurās derīgo izrakteņu ieguvei nav atļauta, ir atļauta vai atļauta ar īpašām prasībām. Noteiktas prasības darbībām pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas. Noteiktas prasības detālplānojuma izstrādei pirms derīgo izrakteņu ieguves, kā arī prasības darbībām pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas. Noteikta prasība pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas Pašvaldībā iesniegt rakstisku vienošanos kopijas starp	<p>Pozitīva, tieša un netieša, ilgtermiņa ietekme uz ainavu aizsardzību un saglabāšanu, ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību, vides pieejamību, optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, kā arī negatīvu vides ietekmju (troksnis, gaisa piesārņojums u.tml.) mazināšanu, ievērojot TIAN prasības bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguvei.</p> <p>TIAN noteikts aizliegums derīgo izrakteņu ieguvei pilsētu un ciemu teritorijās. Ja nepieciešams, pirms derīgo izrakteņu ieguves līdztekus Valsts vides dienestā saskaņotam derīgo izrakteņu ieguves projektam Pašvaldībā ir jāiesniedz arī papildus informācija, tostarp attiecībā uz energoapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas notekūdeņu un atkritumu apsaimniekošanas risinājumiem, ietekmētajiem meliorācijas grāvjiem, pasākumiem ietekmes uz</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>derīgo izrakteņu ieguves vietas izstrādātāju un skarto īpašumu īpašniekiem.</p>	<p>gruntsūdeņiem mazināšanai, pasākumiem derīgo izrakteņu transportēšanas ietekmes mazināšanai u.c. jautājumiem, lai mazinātu derīgo izrakteņu ieguves ietekmi uz vidi un ainavu. Derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R2), Mežu teritorijā (M), Lauksaimniecības teritorijā (L) un Ūdeņu teritorijā (Ū), ciktāl to neierobežo citi normatīvie akti un Apbūves noteikumi.</p> <p>Vienlaikus derīgo izrakteņu ieguve vispārīgā gadījumā funkcionālajās zonās, kurās tā ir atļauta (Rūpnieciskās apbūves teritorijā, Mežu teritorijā, Lauksaimniecības teritorijā un Ūdeņu teritorijā) atkarībā no derīgā izrakteņa veida un ieguves tehnoloģijas var radīt negatīvas ietekmes uz vidi. Izplatītākās ietekmes: vides trokšņa līmeņa, gaisa piesārņojuma ar daļiņām paaugstināšanās, pazemes ūdeņu līmeņu izmaiņas, vides piesārņojuma riski (ūdeņu, augsnes) tehniskas darbības un degvielas uzglabāšanas rezultātā, augsnes erozijas riski, negatīva ietekme uz bioloģisko daudzveidību un ainavām. Tādēļ derīgo izrakteņu ieguve ir veicama, ieviešot ietekmes uz vidi mazināšanas pasākumus.</p> <p>No jauna plānotai derīgo izrakteņu ieguvei atkarībā no plānotā darbības veida ietekmi vērtē un pasākumus negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai nosaka ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. Atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikuma kritērijiem ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic derīgo izrakteņu ieguvei, ja tā atbilst 25. punkta nosacījumiem “25. <i>Derīgo izrakteņu ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 150 hektāru vai lielākā platībā</i>”. IVN ietvaros tiek identificētas negatīvās ietekmes un noteikti pasākumi negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai.</p> <p>Savukārt sākotnējais izvērtējums (veic VVD) jaunai derīgo izrakteņu ieguvei saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2. pielikuma kritērijiem ir jāveic “<i>derīgo izrakteņu ieguvei, ja tā atbilst 2. punkta 1. apakšpunktam: 2. Ieguves rūpniecība: 1) derīgo izrakteņu ieguve 5 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā....</i>” Sākotnējā izvērtējuma rezultātā tiek pieņemts lēmums par IVN piemērošanu vai nepiemērošanu. Gadījumā, ja IVN nav nepieciešams, VVD saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 27. janvāra noteikumu Nr.30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai” prasībām atklātai derīgo izrakteņu iegūšanai, ja tās uzsākšanai nepieciešama pašvaldības izsniegta bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja, izdod tehniskos noteikumus, kuros ietver vides aizsardzības prasības. Turklāt vides aizsardzības prasības derīgo izrakteņu ieguvei tiek iekļautas licenču nosacījumos.</p> <p>Ieviešot negatīvo ietekmi mazinošus pasākumus – derīgo izrakteņu ieguves ietekme var būt nebūtiska vai atsevišķos aspektos, it īpaši, kur ietekmes summējas ar citām ietekmēm – arī pozitīva, piemēram, ja tiek veikta ceļu ar grants segumu atpūteklīšana.</p> <p>Nepieciešamības gadījumā izstrādājot detālplānojumus un ieviešot to risinājumus, sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, ielu un ceļu infrastruktūras attīstību un cilvēku drošību, vides labiekārtojumu, augsnes erozijas risku mazināšanu, optimālu hidroloģiskā režīma saglabāšanu, dabas teritoriju un dabas vērtību saglabāšanu, ainavu un kultūras mantojuma saglabāšanu.</p> <p>Saskaņā ar TIAN Pašvaldība var nepiemērot prasību pirms derīgo izrakteņu ieguves darbu uzsākšanas izstrādāt detālplānojumu, ja ir noslēgtas rakstiskas vienošanās ar personām, kuru intereses tiks skartas derīgo izrakteņu ieguves rezultātā. Tam atsevišķos gadījumos var būt subjektīvs raksturs, kā rezultātā pastāv iespēja rasties negatīvām ietekmēm uz apkārtējo vidi, ainavu un blakus esošo nekustamo īpašumu īpašnieku/iedzīvotāju dzīves apstākļiem. Ietekme lokāla, kas var arī neizpausties.</p> <p>Derīgo izrakteņu ietekme detalizēti ir vērtējama IVN procedūrās vai izdodot tehniskos noteikumus. Detālplānojuma izstrāde risina tikai daļu no vides problēmām, kuras rastos derīgo izrakteņu ieguvē.</p>
2.7. Dīķu ierīkošana	
<p>Noteiktas prasības attiecībā uz dzīvojamās apbūves zonās esošo dīķu platību un attālumu līdz kaimiņu zemes vienībām, kā arī prasības attiecībā uz minimālo attālumu no dabiskajām ūdenskrātuvēm.</p> <p>Noteikts, ka Būvvalde var pieprasīt hidromelioratīvās būvniecības speciālista slēdzienu gadījumos, kad dīķa ierīkošana var skart koplietošanas meliorācijas būves vai ietekmēt hidroloģisko stāvokli apvidū</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, kas izpaudīsies lokāli.</p>
2.8. Reljefa un augsnes aizsardzība un prasības apmežošanai	
<p>Noteiktas prasības reljefa un augsnes virskārtas saglabāšanai, apbūvējot vai labiekārtojot zemes vienības. Noteiktas prasības lauksaimniecības zemju apmežošanai, tostarp aizliegums apmežot teritorijas, kurās atrodas īpaši aizsargājamiem ūdens biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kas reģistrētas Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols", izņemot valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajās lauksaimniecības zemēs. Noteikta prasība pirms lauksaimniecības zemju apmežošanas saņemt par valsts nozīmes meliorācijas sistēmu atbildīgās institūcijas tehniskos noteikumus.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabiskā reljefa saglabāšanu un augsnes erozijas risku novēršanu. Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas vērtību saglabāšanu, ainavu saglabāšanu un aizsardzību, kā arī optimālu hidroloģiskā režīma saglabāšanu.</p> <p>Ietekme izpaudīsies lokāli – konkrētajās zemes vienībās, kas tiks apbūvētas vai labiekārtotas, kā arī vietās, kur lauksaimniecības zemes atbilst TIAN noteiktajiem kritērijiem.</p> <p>Teritorijas plānojuma 2.0 redakcijā prasības apmežošanai ir precizētas, ņemot vērā DAP sniegto atzinumu par teritorijas plānojuma 1.0 redakciju. TIAN punkts attiecībā uz lauksaimniecības zemju apmežošanas aizliegumu izteikts šādā redakcijā:</p> <p><i>“39. Lauksaimniecības zemju apmežošana (sējot vai stādot) ir aizliegta, ja izpildās vismaz viens no šādiem kritērijiem:</i></p> <p><i>39.1. lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 30 balles un augstāka; neattiecas uz kūdrājiem un valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajām lauksaimniecības zemēm;</i></p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>39.2. <i>lauksaimniecības zemes atrodas poldera teritorijā;</i></p> <p>39.3. <i>teritorijā atrodas īpaši aizsargājamiem ūdeņu biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kas reģistrētas Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols".</i></p> <p>Augstākminēto prasību ieviešana radīs pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz dabas vērtību (īpaši aizsargājamo ūdeņu biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu) saglabāšanu un aizsardzību.</p>
2.9. Kultūras pieminekļi	
<p>Noteiktas vispārīgās prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai, tostarp prasības attiecībā uz arheoloģiskajiem pieminekļiem un tiem pieguļošajām teritorijām (aizsardzības zonām), kā arī arhitektūras pieminekļiem un to aizsardzības zonām. Noteikta prasība būvniecības ieceres dokumentācijai pievienot plānotās apbūves vizualizācijas no raksturīgajiem skatiem uz kultūras pieminekli.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī uz ainavu saglabāšanu un aizsardzību, kas izpaudīsies lokāli.</p> <p>Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir izstrādāts Līvānu novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskais pētījums (pieejams atsevišķā sējumā). Teritorijas plānojuma risinājumi ir balstīti uz šo plānu.</p>
2.10. Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi	
<p>Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi attēloti vai noteikti grafiskās daļas kartē "Funkcionālais zonējums un teritorijas izmantošanas aprobežojumi" ar Teritorijas plānojuma mēroga noteiktību.</p> <p>Noteiktas prasības aizsargjoslu un applūstošo teritoriju precizēšanai Plānojuma ieviešanas laikā.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz plašu SIVN identificēto aspektu spektru.</p> <p>Aizsargjoslu un citu teritorijas izmantošanas aprobežojumu noteikšana un ievērošana Plānojuma darbības laikā atkarībā no aizsargjoslas veida pozitīvi ietekmēs piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos, pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu, augsnes piesārņojuma un erozijas risku, kā arī vides trokšņa mazināšanu, gaisa kvalitātes uzlabošanu, optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, dabas teritoriju, dabas un kultūras mantojuma vērtību saglabāšanu un aizsardzību un antropogēnās slodzes mazināšanu, kā arī infrastruktūras attīstību un cilvēku drošību.</p> <p>Nosakot virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, ir ņemtas vērā applūstošās teritorijas. Aizsargjoslu platumi noteikti ne mazāki kā Aizsargjoslu likumā definētie minimālie platumi. Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās iekļautas applūstošās teritorijas. Applūstošās teritorijas noteiktas atbilstoši mēroga 1: 10 000 noteiktībai, izmantojot VSIA LVĢMC datus par 10% applūšanas varbūtības atzīmēm, veicot teorētiskos aprēķinus pēc tuvāko monitoringa staciju ūdens līmeņa datu rindām par periodu no 1961. līdz 2024. gadam (Daugava¹⁰⁰, Dubna¹⁰¹), izvērtējot un precizējot līdz šim apzinātās applūstošās teritorijas (LVĢMC plūdu riska un draudu kartes, spēkā esošie teritorijas plānojumi, būvniecības</p>

¹⁰⁰ LVĢMC vēstule Nr.4-6/1486 (18.08.2025.): Daugavas upes pavasara palu maksimālais ūdens līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību Līvānu novada administratīvajā teritorijā mainās no 86.48 m LAS (Latvijas augstumu sistēmā) uz novada ziemeļrietumu robežas līdz 89.97 m LAS uz dienvidu robežas.

¹⁰¹ LVĢMC vēstule Nr. 4-6/1834 (18.08.2025.): Dubnas upes pavasara palu maksimālais ūdens līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību ir no 87.79 m LAS Līvānu pilsētā pie Rīgas ielas līdz 92.79 m LAS pie satekas ar Ošas upi.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>projektu informācija¹⁰², pašvaldības speciālistu sniegtā informācija par regulārām applūšanas problēmvietaš, civilās aizsardzības plāna informācija u.tml.). Applūstošo teritoriju noteikšanā izmantota arī Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūras ortofotokaršu 2022.gada informācija un Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” dati par Eiropas Savienības nozīmes biotopu izplatību palienēs.</p> <p>Teritorijas plānojuma izstrādē, ņemot vērā VVD prasības teritorijas plānojuma izstrādei, uzmanība pievērsta veco atkritumu izgāztuvju un lopu kapsētu rekultivācijas tēmai un nepieciešamībai turpmāk noteikt tām aizsargjoslas. Līvānu novadā pašlaik atrodas viena rekultivētā izgāztuve, kur joprojām (līdz 2027. gadam ieskaitot) turpinās monitorings pēc rekultivācijas. Tā ir rekultivētā sadzīves atkritumu izgāztuve „Gercāni” Rožupes pagastā. Sanitārā aizsargjosla iekļauta teritorijas plānojuma grafiskajā daļā.</p> <p>Meža aizsargjosla ap Līvānu pilsētu tiek noteikta teritorijā pie Līvānu pilsētas Celniecības ielas, starp industriālo apbūvi un pilsētu, un tās platība ir 80 ha.</p>
<p>2.11. Meža zemes un aizsargājami biotopi</p>	
<p>Noteiktas prasības meža zemes atmežošanai apbūvei, atļaujot to tikai zem ēkām, inženierbūvēm un iekšpagalmiem. Noteikta prasība jaunu apbūvi, izņemot publisko infrastruktūru, izvietot ārpus ES aizsargajamiem biotopiem.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritorijām (meža zemēm) un dabas vērtību saglabāšanu (Eiropas Savienības aizsargajamiem biotopiem) būvniecības vietās.</p> <p>Ietekme izpaudīsies, atmežojot tikai apbūvei nepieciešamās meža zemju platības un nodrošinot, ka atmežošana netiek veikta ES aizsargājamo biotopu teritorijās.</p> <p>Ietekme – lokāla. Ietekmju summēšanās rezultātā, atkarībā no būvniecības skartajām platībām, ietekme var kļūt būtiska.</p>
<p>3. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI</p>	
<p>3.1. Prasības transporta infrastruktūrai</p>	
<p>3.1.1. Vispārīgas prasības transporta infrastruktūras būvniecībai</p>	
<p>Noteiktas prasības jaunu ielu un ceļu plānošanai, būvniecībai un esošo ielu un ceļu pārbūvei, tostarp prasības attiecībā uz jaunu ielu segumu, kā arī prasības attiecībā uz piebraucamajiem ceļiem un jauno apbūves teritoriju ceļu un ielu sasaisti ar valsts autoceļu tīklu.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ielu, ceļu un inženierinfrastruktūras attīstību, cilvēku drošību.</p> <p>Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa mazināšanu, uzlabojot transporta pārvietošanos, satiksmes organizāciju un ielu un ceļu segumus, kā arī uz virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņojuma novēršanu, nodrošinot lietusūdeņu savākšanu un novadīšanu vidē un saglabājot optimālu hidroloģisko režīmu.</p>
<p>3.1.2. Automašīnu un velosipēdu stāvvietas</p>	
<p>Noteiktas prasības autostāvvietu un velostāvvietu skaita noteikšanai un skaita nodrošinājuma pārskatīšanai, elektrotransporta uzlādes iekārtu</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ar transportu un mobilitāti saistītās infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību. Pozitīva, netieša,</p>

¹⁰² Līvānu novada pašvaldības projekts “Līvānu pussalas teritorijas labiekārtošana”, SIA “BM-projekts”; pirmās kārtas realizācija ir uzsākta (BIS, 01.08.2024.)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>izvietojumam, operatīvā transporta un apkalpes dienestu transporta stāvvietu izveidei, transportlīdzekļu novietņu ar 30 un vairāk auto stāvvietām ierīkošanai, kā arī velosipēdu novietņu ierīkošanai gadījumos, kad tiek atjaunotas vai pārbūvētas publiskās ēkas vai arī tiek veikta teritorijas labiekārtošana.</p>	<p>ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti un vides trokšņa samazināšanu, teritorijas labiekārtojumu.</p> <p>Ietekme var būt gan pozitīva, gan negatīva. Izbūvējot autostāvvietas, tajās koncentrēsies transportlīdzekļi, kas netieši var pasliktināt vides stāvokli. Taču, ņemot vērā to, ka optimāla autostāvvietu skaita izbūve sekmēs autostāvvietu izkliedi apdzīvotās vietās, kā arī to, ka transportlīdzekļu vecuma sastāvs mainās un palielinās EURO jaunākajiem standartiem atbilstošu automobiļu lietošana, kas ir saistīta ar samazinātiem gaisa piesārņojuma izmešiem no autotransporta, ietekme tiek vērtēta kā pozitīva. Tāpat pozitīva ietekme uz iepriekšminētajiem vides aspektiem un SEG emisiju mazināšanu radīsies, nodrošinot atbilstošu velosipēdu novietņu skaita nodrošināšanu pie publiskajām telpām, tādējādi veicinot velotransporta izmantošanu ikdienā.</p> <p>Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņojuma mazināšanu, nodrošinot lietusūdeņu savākšanu un attīrīšanu.</p> <p>Elektroenerģijas vietu projektēšana dos ieguldījumu elektrotransporta līdzekļu attīstībā un SEG emisiju mazināšanā, taču ietekmi pašreizējā plānošanas stadijā precīzi nevar novērtēt. Iespējams, tā dos pozitīvu rezultātu, summējoties ar citiem energoefektivitātes pasākumu rezultātiem.</p>
<p>3.1.3. Gājēju un velosipēdu infrastruktūra</p>	
<p>Noteiktas prasības gājēju un velosipēdu infrastruktūras ierīkošanai.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību. Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa līmeni un SEG emisiju mazināšanu.</p> <p>Attīstoties gājēju un velosipēdu infrastruktūrai pilsētās un ciemos, pieaugs iespējas izmantot velotransportu un gājēju maršrutus, tādējādi mazinot nepieciešamību pēc autotransporta izmantošanas un netieši mazinot autotransporta radīto gaisa piesārņojumu, vides troksni un SEG emisijas.</p>
<p>3.2. Prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem</p>	
<p>3.2.2. Centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija</p>	
<p>Noteiktas prasības centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstībai un pieslēgumu veidošanai.</p>	<p>Pieslēgšanās centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām radīs pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību un inženierinfrastruktūras attīstību, kā arī pozitīvu netiešu ietekmi uz cilvēku drošību veselības kontekstā (mazinātas vides piesārņošanas iespējas, nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens pieejamība).</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu, netieša ietekme uz augsnes piesārņojuma mazināšanu, ievērojot TIAN prasību ēkas ar iekšējo ūdensapgādi un kanalizāciju, kas atrodas TIN11 teritorijā "Centralizētas ūdensapgādes un</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>kanalizācijas sistēmu teritorija”, pievienot centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Pozitīvā ietekme izpaudīsies arī izpildot TIAN noteikto prasību pilsētu un ciemu teritorijās ārpus noteiktās TIN11 teritorijas, kur kā pagaidu risinājums pieļaujama lokālu ūdensapgādes urbumu un decentralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošana, ēku būvprojektā paredzēt tehniskos risinājumus, kas perspektīvā nodrošina iespēju pieslēgties pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas tīkliem.</p> <p>Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorijā TIN11 (skatīt arī vērtējumu 18. tabulā - par 5.1.2. nodaļu) ir iekļauta lielākā daļa Līvānu pilsētas un novada ciemu dzīvojamās, publiskās un jauktas centra apbūves teritorijas. Lai apbūvi pilsētās un ciemos nodrošinātu ar centralizētu kanalizācijas ūdeņu savākšanu, Līvānu novada pašvaldība 2025.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu par notekūdeņu apsaimniekošanas aglomerācijas robežas noteikšanu¹⁰³, kurā iekļāva Līvānu pilsētu un visus ciemus, izņemot Turku un Jersikas ciemus, kuros centralizētās sistēmas nav izbūvētas. TIN11 ir noteiktas, balstoties uz esošo tīklu pārklājumu. Pilsētas paplašinātajās daļās ap autoceļu P63 perspektīvā iecerētie kanalizācijas un ūdensvada tīkli šobrīd nav iekļauti TIN11, ņemot vērā Pašvaldības ierobežotos līdzekļus ūdenssaimniecības infrastruktūras sakārtošanai. Jaunās apbūves teritorijās pašvaldība vērtēs iespēju pagarināt Krasta ielā esošos ūdensvada un kanalizācijas tīklus. Aglomerāciju robežas Plānojuma darbības laikā ir pārskatāmas ik pēc 7 gadiem.</p> <p>Decentralizēto kanalizācijas sistēmu (it īpaši septiķu, dažās situācijās – arī rūpnieciski ražoto iekārtu) ekspluatācija var radīt vides piesārņojuma, t.sk. virszemes ūdeņu (Daugavas, Dubnas) un pazemes ūdeņu, it īpaši gruntsūdeņu, ka arī augsnes un grunts piesārņošanas riskus (skatīt 3.2.4. nodaļu).</p> <p><u>Rekomendācijas:</u> 1) Pievērst īpašu uzmanību, lai paplašinātajās pilsētas daļās, kas neietilpst TIN11 teritorijās, decentralizētās kanalizācijas sistēmas un urbumi tiktu ierīkoti atbilstoši vides prasībām, kas iespējas mazinātu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi; 2) Jaunas būvniecības vai pārbūves gadījumā šajās teritorijās kā vienīgo decentralizētās kanalizācijas risinājumu turpmāk izmantot hermētiskus krājrezervuārus.</p>
<p>3.2.3. Lokāla ūdensapgāde</p>	
<p>Noteiktas prasības lokālajām ūdensapgādes būvēm – grodu akām vai ūdens ieguves urbumiem.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību un pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu, ievērojot prasību, ka ap lokālo ūdens ieguves vietu 10 m zonā nedrīkst atrasties potenciālie piesārņojuma avoti (notekūdeņu novadīšanas vietas, minerālmēslu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu novietnes u.tml.).</p> <p>Tāpat sagaidāma pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību veselības kontekstā (mazinātas vides piesārņošanas</p>

¹⁰³ [Agglomerācijas robežas | Līvānu novada pašvaldība](#)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>iespējas, nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens pieejamība) un netieša pozitīva ietekme uz piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un augsnes piesārņojuma risku mazināšanu, ievērojot augstākminētās TIAN prasības, kā arī prasību akas vai urbuma dziļumu paredzēt, ņemot vērā gruntsūdeņu aizsargātību pret virszemes piesārņojumu.</p> <p>Ietekme izpaudīsies lokāli – īpašumos, kuros tiks ierīkotas lokālās ūdens ieguves vietas.</p> <p>Daugavas upju baseina apgabalā pazemes ūdensobjektu kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte ir novērtēta kā laba. Taču pastāv pazemes ūdeņu piesārņošanas risks no virszemes. Ierīkojot ūdensapgādes urbumus vai spices, jāņem vērā pazemes spiedienūdeņu dabiskā aizsargātība no virszemes piesārņojuma (novada lielākajā daļā ir zems piesārņojuma risks, bet novada centrālajā daļā vietām atrodas zonas ar vidēju piesārņojuma risku). Savukārt, ierīkojot akas vai spices (ja ūdens ieguve plānota no gruntsūdeņiem), jāņem vērā gruntsūdeņu aizsargātība pret piesārņojumu. Novada teritorijas lielākajā daļā gruntsūdeņi ir aizsargāti pret virszemes piesārņojumu, taču novada dienvidu daļā atrodas arī zonas ar vidēji aizsargātiem un vāji aizsargātiem gruntsūdeņiem (plašāku informāciju skatīt 6.3.4. nodaļā). Dzeramā ūdens ieguve no gruntsūdeņiem teritorijās ar vāju vai arī vidēju aizsargātību pret piesārņojumu nav rekomendējama, lokāli ūdensapgādei ieteicams ierīkot dziļurbumus vai spices, ja tās spiedienūdeņu augstākajos slāņos ir tehniski ierīkojamas ģeoloģiskās struktūras dēļ.</p>
3.2.4. Decentralizētā kanalizācijas sistēma	
<p>Noteiktas prasības decentralizētās kanalizācijas sistēmas izveidošanai.</p>	<p>TIAN noteikts, ka pilsētās un ciemos, kur nav izbūvēti centralizētās kanalizācijas tīkli, atsevišķu objektu ar kanalizācijas ūdeņu daudzumu līdz 5 m³ diennaktī notekūdeņu savākšanai kā pagaidu risinājums iespējams: 1) lokālas notekūdeņu savākšanas ietaises ar hermētiski izolētiem krājrezervuāriem, no kuriem uzkrātie notekūdeņi tiek izvesti uz notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm; 2) individuālās bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (attiecīgi sertificētas), paredzot attīrīto notekūdeņu infiltrāciju vidē.</p> <p>Augstākminēto prasību ievērošana radīs pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz piesārņojuma mazināšanu virszemes un pazemes ūdeņos, kā arī augsnes piesārņojuma mazināšanu.</p> <p>Lokālas notekūdeņu savākšanas ietaises ar hermētiski izolētiem krājrezervuāriem, kurās uzkrāj neattīrītus sadzīves notekūdeņus, nodrošinot to hermētiskumu un regulāru iztukšošanu, nerada vides riskus attiecībā uz augsnes, grunts un gruntsūdeņu piesārņošanu. To ierīkošanai nav nepieciešama papildus platība attīrīto notekūdeņu vai pārplūdes ūdeņu infiltrācijai vai novadīšanai vidē. Notekūdeņu krājvertņu ekspluatācijas laikā ir jānodrošina uzkrāto notekūdeņu un nosēdumu regulāra nodošana asenizatoram, kurš tos izved uz speciāli izveidotām notekūdeņu pieņemšanas vietām.</p> <p>Individuālās bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs, veicot notekūdeņu bioloģisko attīrīšanu un nodrošinot to ekspluatāciju</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr. 384 4.3.punktā noteiktajām prasībām, apkārtējā vidē tiks novadīti attīrīti notekūdeņi, t.i., neradot grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma riskus. Vienlaikus izmantošanā pastāv vides piesārņojuma riski gadījumos, ja dūņu aktivitāte nav pietiekama (piemēram, sadzīves ķīmijas ietekmes rezultātā, neregulāras izmantošanas gadījumā, nav veikta savlaicīga iekārtas apkope u.c.). Tādēļ sistēmas īpašniekam vai valdītājam ir jānodrošina sistēmas ekspluatācija atbilstoši vides aizsardzības prasībām. Izmantojot šīs iekārtas, ir jārisina arī jautājums par attīrīto notekūdeņu novadīšanu vidē (izplūdi vai infiltrāciju). Gadījumā, ja tiek ierīkota infiltrācijas sistēma, to ieteicams ierīkot 1 m virs gruntsūdeņu līmeņa, lai nodrošinātu efektīvu attīrīto ūdeņu infiltrāciju.</p> <p>Līdz ar to var secināt, ka negatīva, tieša, ilgtermiņa ietekme var rasties gadījumā, ja individuālās bioloģiskās NAI netiek atbilstoši ekspluatētas. Ietekme ir lokāla un izpaužas gadījumos, ja ekspluatācija nav atbilstoša un notiek piesārņojuma noplūde vidē. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.</p>
3.2.5. Ugunsdzēsības ūdensapgāde	
<p>Noteiktas prasības piekļūšanai pie atklāta ūdensobjekta ārpus centralizētās ūdensapgādes tīklu teritorijām, kā arī prasības iebrauktuvēm un caurbrauktuvēm.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ielu un ceļu infrastruktūru un cilvēku drošību.</p>
3.2.6. Lietus ūdens kanalizācija un meliorācija	
<p>Prasības meliorācijas un lietus ūdeņu savākšanas sistēmām, tostarp ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu attīstībai.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu un ekosistēmu klimatnoturību.</p> <p>Projektējot lietus ūdens novadīšanas tīklus un būves, tiek paredzēts ieviest dalīto sistēmu, kurā sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas tīkls ir atdalīts no lietus ūdens novadīšanas sistēmas, tādējādi samazinot lietusūdeņu pieplūdi kanalizācijas sistēmās un stabilizējot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības. Ietekme vērtējama kā lokāla. Summējoties – ietekmes būtiskums palielināsies.</p> <p>Ilgspējīgi lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumi veicinās ekosistēmu klimatnoturību un ūdens resursu racionālu izmantošanu.</p> <p>Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu un ekosistēmu klimatnoturības uzlabošanu sekmēs arī TIAN prasība teritorijās ar paaugstinātu gruntsūdens līmeni veikt inženiertehnisko izpēti un inženiertehnisko sagatavošanu gruntsūdens līmeņa saglabāšanai vai pazemināšanai ar meliorācijas būvēm, kā arī virszemes ūdeņu uztveršanai un novadīšanai ar ilgtspējīgiem lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumiem.</p> <p>Lietusūdeņu savākšanas, uzkrāšanas, attīrīšanas un novadīšanas risinājumus paredzēts izmantot arī ugunsdzēsības vajadzībām, tādējādi netieši radot pozitīvu ietekmi arī uz cilvēku drošību.</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
3.2.7. Elektroapgādes un elektropārvades būves	
<p>Noteiktas prasības jaunu transformatoru apakšstaciju izvietojumam un elektrisko tīklu izbūvei, tostarp prasība pilsētās un ciemos dzīvojamās, publiskās un jauktas centra apbūves teritorijās elektrisko tīklu ar spriegumu līdz 20 kV (ieskaitot) izbūvi paredzēt ar pazemes kabeļu līnijām.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz inženierinfrastruktūras attīstību un cilvēku drošību.</p>
3.2.8. Alternatīvā energoapgāde	
<p>Noteiktas prasības attiecībā uz vēja elektrostaciju ar jaudu līdz 20 kW izvietojumam, tostarp prasība VES izvietot ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijām un saglabājot to pastāvēšanai optimālu hidroloģisko režīmu, kā arī ārpus kultūras pieminekļiem un to aizsargjoslām.</p> <p>Noteiktas prasības saules elektrostaciju izvietojumam, tostarp prasība saules elektrostacijas pilsētās un ciemos izvietot tādā attālumā, kas nodrošina insolācijas prasības un nerada žilbināšanu blakus zemes vienības dzīvojamo un publisko ēku logos.</p> <p>Noteiktas prasības biogāzes koģenerācijas stacijām, kuru tehnoloģiskās darbības rezultātā rodas smaku piesārņojums.</p>	<p>TIAN sadaļā 3.2.8. Alternatīvā energoapgāde noteiktas prasības, tostarp vides un dabas aizsardzības jomas prasības vēja elektrostaciju izvietojumam. Plānojuma 2.1. redakcijā noteikts, ka:</p> <p><i>“Vēja elektrostacijas, kuru jauda ir 20 kW vai lielāka, atļauts izvietot Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R2), Tehniskās apbūves teritorijā (TA), Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M), ievērojot normatīvajos aktos noteiktos minimālos attālumus no dzīvojamām un publiskām ēkām, nodrošinot pasākumus ietekmes uz vidi novēršanai atbilstoši kompetentās institūcijas rekomendācijām un ņemot vērā noteiktos ierobežojumus Apbūves noteikumu 5.1.3. apakšnodaļā un 5.5. apakšnodaļā.</i></p> <p><i>Vēja elektrostaciju balstus izvieto:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijām un saglabājot to pastāvēšanai optimālu hidroloģisko režīmu; - ārpus kultūras pieminekļiem un to aizsargjoslām.” <p>Vides pārskata sagatavošanas laikā detalizēti nevar izvērtēt vēja elektrostaciju un vēja parku iespējamo ietekmi uz vidi, jo nav precīzi zināmas VES izvietojuma vietas. Vērtējums veikts atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei.</p> <p>Vispārīgā gadījumā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ieviešot negatīvo ietekmi mazināšanas vai novēršanas pasākumus, tostarp vietas izvēles stadijā ņemot vērā vērtīgo dabas, ainavisko un kultūrvēsturisko teritoriju un objektu izvietojumu, sagaidāma pozitīva, tieša vai netieša, ilgtermiņa ietekme uz dažādiem vides aspektiem: vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu (t.sk. zemas frekvences troksni), optimālu hidroloģiskā režīma saglabāšanu, dabas teritoriju (mežu), dabas vērtību (ES nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu), ainaviski vērtīgo teritoriju un kultūras mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, kā arī tādiem ietekmes aspektiem kā mirgošana, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums u.c. - neveicot negatīvo ietekmi novēršanas vai mazināšanas pasākumus, atkarībā no VES novietojuma, attāluma līdz dzīvojamai apbūvei, viensētām, VES modeļa, ir sagaidāma negatīva, tieša vai netieša, ilgtermiņa ietekme uz vidi iepriekšējā punktā minētajos vides aspektos.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>TIAN prasību ieviešanas gadījumā ir sagaidāma pozitīva, tieša un netieša, ilgtermiņa ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un to pastāvēšanai optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu/nodrošināšanu, kā arī ainaviski vērtīgo skatu punktu un ainavisko ceļu saglabāšanu un aizsardzību.</p> <p>Vērtējuma informācija un ilustratīvs attēlojums sniegts 16. un 17.tabulā, 17.attēlā).</p> <p>Vēja elektrostaciju un/vai parku izvietošana teritorijas plānojuma ieviešanas laikā ir veicama, ievērojot normatīvo aktu prasības – kaut arī funkcionālajā zonā izmantošanas veida “energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006)” ietvaros ir atļauta VES vai VES parku būvniecība, to aizliedz normatīvo aktu prasības, piemēram, dzīvojamās apbūves tuvumā, applūstošajās teritorijās, aizsargjoslās, mikroliegumos, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs/atradnēs u.tml., kā arī TIAN noteiktās prasības.</p> <p>TIAN ir noteikti aizliegumi vēja elektrostaciju izvietošanas iespējām teritorijās ar īpašiem noteikumiem (TIN12 un TIN5). Bez tam nelielā platībā (326 ha) novadu skar arī Preiļu novada teritorijas plānojumā noteiktā TIN13, ar kuru noteikta 1,3 km VES ierobežojumu zonu ap Preiļu novada ciemiem, Informācija par pašvaldību noteiktajām VES ierobežojumu teritorijām iekļauta 17.tabulā.</p> <p>Teritorijas plānojuma redakcijā saskaņā ar MK noteikumu Nr.240 (2013., 162.punkts) regulējumu noteikta TIN12 <i>Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta</i>, tajā iekļaujot apdzīvotas vietas un zonas 2 km attālumā no pilsētas un ciema robežas. 2 km zonas no pilsētas un ciema robežas noteikšana cita starpā ir pamatota ar nepieciešamību mazināt iespējamo vēja parku negatīvo ietekmi uz cilvēkiem un to dzīvesvidi apdzīvotajās vietās. Līvānu pilsētā un novada ciemos dzīvo vairāk kā 70% no novada iedzīvotājiem, kā arī vairāk apdzīvota ir pilsētas un ciemu tuvākā apkārtnē.</p> <p>Izvērtējot pieejamo informāciju vēja parku ietekmes uz vidi novērtējumu ziņojumos secināts, ka VES mirgošanas efekta kumulatīvā negatīvā ietekme, kad savstarpēji mijiedarbojoties vairāku VES vai to grupu ietekmēm vienā vēja parkā, vai arī vairāku tuvumā esošu vēja parku ietekmēm, tiek pārsniegti robežlielumi¹⁰⁴, <u>sasniedz vai pat atsevišķos gadījumos var pārsniegt 2 km attālumu no VES</u>. Mirgošanas efekta ietekmes izplatības attālumu ietekmē stacijas augstums, rotora diametrs, vēja apstākļi (stacijas darbības režīma) un saules augstums virs horizonta gada un diennakts griezumā. Mirgošanas efekta 30 mirgošanas stundas gadā (aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes) pārsniegumi 2 km un nedaudz lielākā attālumā no VES konstatēta piemēram, vērtējot</p>

¹⁰⁴ Robežlielumi: - ne vairāk kā 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes; ne vairāk kā 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam vai ne vairāk kā 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā. Avots: Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai, 2011.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>vēja parka “Aloja” un vēja parka “Matīši” kumulatīvo ietekmi¹⁰⁵ un vēja parka “CVE2” mirgošanas ietekmi¹⁰⁶, bet mirgošanas efekta 8 mirgošanas stundas gadā (aprēķinātas pēc reālā scenārija metodes) pārsniegumi - vēja elektrostaciju parka “Limbaži” mirgošanas efekta ietekmes vērtējumā¹⁰⁷. Tā kā valsts normatīvie akti nenosaka robežlielumus attiecībā uz mirgošanas efektu, tad teritorijas plānojumā noteiktā TIN16 nodrošinās iedzīvotāju aizsardzību pret šo negatīvo ietekmi uz apdzīvotajām vietām, kurās koncentrējas lielākais novada iedzīvotāju īpatsvars.</p> <p>Bez tam, ņemot vērā VES vizuālo uztveramību, vispārīgā gadījumā (teorētiski) zona līdz 2 km rādiusā ap VES vadlīnijās vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam¹⁰⁸ ir minēta kā zona, kurā vēja elektrostacijas vizuāli dominē. Tādejādi, attālinot VES izvietošanas iespējas no apdzīvoto vietu robežām par 2 km, vēja parku attīstības gadījumā, tiks novērsta iespējamā negatīvā vizuālā ietekme uz apdzīvotām vietām.</p> <p>Izvērtējot nepieciešamību noteikt VES ierobežojumu zonu (kā TIN12) ap apdzīvotām vietām, izvērtēts arī, ka daļu no TIN12 teritorijas pārklāj valsts noteiktie ierobežojumi VES izvietošanai, plašākās teritorijas aizņem Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013., 163.2.punkts) noteiktās 800 m zonas no tuvākās plānotās vēja elektrostacijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām. Vienlaikus secināts, ka Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumā līdz 16.10.2020. ir bijusi iekļauta prasība “163.4. no ciemu un pilsētu teritorijās esošās vai plānotās blīvās dzīvojamās apbūves un publiskās apbūves vēja elektrostaciju izvieto ne tuvāk par 1 km, bet vēja parku – ne tuvāk par 2 km”, kura vēlāk izslēgta normatīvā akta. Tādejādi, ievērojot līdzšinējo praksi un iespēju arī turpmāk pārskatīt spēkā esošo Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu, pastāv riski, ka pašlaik noteiktā 800 m attāluma ievērošana līdz dzīvojamām un publiskām ēkām arī var tikt izslēgta no normatīva akta un, nepastāvot pašvaldības TIAN noteiktajam ierobežojumam TIN12, rastos apstākļi, kas pieļautu VES būvniecības pietuvināšanos apdzīvotām vietām, tādejādi negatīvi ietekmējot tajās dzīves vidi un iedzīvotājus. Šajā kontekstā arī ir atzīmējams, ka no 15.07.2005. līdz 02.11.2022 bija spēkā Aizsargjoslu likuma redakcija, kas ap vēja elektrostaciju, kuru jauda ir lielāka par 20 kilovatiem, paredzēja aizsargjoslu, kuras platums ir 1,5 reizes lielāks nekā vēja elektrostaciju maksimālais augstums, lai</p>

¹⁰⁵ Vēja parka “Aloja” izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija pēc sabiedriskās apspriešanas. 4.2.3. nodaļa, 4.2.6. attēls. SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2025.

¹⁰⁶ Lokālplānojumi vēja parka “CVE2” būvniecībai Saldus novadā. Lokālplānojumu paskaidrojuma rakstu 5.1. pielikums, www.geolativija.lv sadaļa “Teritorijas attīstības plānošana” https://geolativija.lv/geo/tapis#document_31027; https://geolativija.lv/geo/tapis#document_31025; https://geolativija.lv/geo/tapis#document_31024

¹⁰⁷ VES parka “Limbaži” IVN. Ietekmes uz vidi novērtējums Vēja elektrostaciju parka “Limbaži” un tā saistītās infrastruktūras projekta īstenošanai Limbažu novadā. 7.3.nodaļa, 7.3.1.attēls, 8.pielikums. SIA Enviroprojekts, 2025.

¹⁰⁸ Vadlīnijās vēja elektrostaciju ietekmes uz vidi novērtējumam un rekomendācijas prasībām vēja elektrostaciju būvniecībai, 2011.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>nodrošinātu cilvēku un vēja elektrostaciju tuvumā esošo objektu drošību VES ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā. Arī tas 2022. gadā izslēgts no Aizsargjoslu likuma regulējuma.</p> <p>Kopumā TIN12 noteikta arī, ievērojot piesardzības principu un ņemot vērā valsts normatīvo aktu grozīšanas iespējas nākotnē.</p> <p>Apkopojot informāciju par novada teritoriju, pielietojot datus balstītas telpiskās plānošanas metodes un ĢIS rīkus, aprēķināts, ka <u>normatīvajos aktos un TIAN iekļauto ierobežojumu VES attīstībai kopējā platība, ņemot vērā ierobežojumu savstarpējo pārklāšanos, veido 92% (57158 ha) no novada platības (17. attēls). Savukārt 8% no novada teritorijas ir brīvas no apgrūtinājumiem VES attīstībai (17.attēls), kas kopā veido 5099 ha un, ievērojot Līvānu novada nelielo teritoriju (62257 ha) salīdzinājumā ar citiem novadiem, ir pietiekamas platības AER ražošanas attīstībai novadā. VES uzstādīšanu var realizēt līdz viena hektāra platībā. Savukārt kabeļu un piebraucamo ceļu būvniecību pašvaldība neierobežo.</u></p> <p>Jāuzsver, ka:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>VES būvniecībai lielāko ierobežojumu īpatsvaru veido valsts normatīvo aktu regulējumi. Vērtējot salīdzinājumā ar visa novada platību, tikai valsts noteikto ierobežojumu platības kopumā veido 50938 ha jeb 82% no novada teritorijas. No tām lielākās platības (48286 ha jeb 95%) veido 800 m zonas ap dzīvojamām un publiskām ēkām.</u> 2) Pašvaldības noteikto (teritorijas plānojuma TIAN) ierobežojumu teritorijas daļēji pārklājas ar valsts noteikto ierobežojumu teritorijām, arī savstarpēji tās var kādās teritorijās pārklāties. Izvērtējot pašvaldības noteikto ierobežojumu teritorijas šādā griezumā, iegūtie dati apkopoti 16. tabulā. <u>Pašvaldības noteikto ierobežojumu teritoriju platības, ja no tām izslēdz valsts ierobežojumu teritoriju pārklājumu, ir nelielas - . 6219 ha, kas veido 10 % no novada teritorijas (16.tabula, 17. attēls).</u> <p>Apkopojot <u>detalizētāk informāciju par Lauksaimniecības teritorijām (L) un Mežu teritorijām (M, M1),</u> secināms, ka, 78 % no Lauksaimniecības teritorijām (L) un Mežu teritorijām (M) veido MK noteikumos Nr.240 (2013.) 163.2. punktā noteiktā 800m attāluma no tuvākās plānotās vēja elektrostācijas un vēja parka robežas līdz dzīvojamām un publiskām ēkām teritorijas (provizorisks vērtējums), 52 % - teritorijas plānojuma 2.1 redakcijā noteiktā TIN12 Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta, 18% - ES nozīmes biotopi, 17% - TIN5, 16% - aizsargjoslas un 6% - IADT, mikroliegumi un to buferzonas. Novērtējot VES attīstībai normatīvajos aktos un TIAN iekļauto ierobežojumu kopējo platību, <u>ņemot vērā ierobežojumu savstarpējo pārklāšanos, 20 kW un lielākas jaudas VES būvniecība Plānojuma 2.1 redakcijā ir ierobežota 92% no Lauksaimniecības teritorijām (L) un Mežu teritorijām (M). Bez tam Lauksaimniecības teritorijās (L) atbilstoši DDPS Ozols ir reģistrētas 397 īpaši aizsargājamo sugu punktveida atradnes un atradņu laukumi aizņem 0,28 ha lielas platības, savukārt Mežu</u></p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>teritorijās (M) ir reģistrētas 560 punktveida atradnes un atradņu laukumi aizņem 10 ha lielas platības. Attīstot VES, īpaši aizsargājamo sugu atradnes ir jā saglabā, jo to aizsardzību nosaka Sugu un biotopu aizsardzības likums.</p> <p>Ja novadā plāno VES izvietojumu, ir jāveic turpmāka izpēte par iespējamo vēja parku novietojumu, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.240 (2013.) noteiktos attālumus līdz dzīvojamām (viensētām) un publiskām ēkām, kā arī izvērtējot elektropārvades un ceļu infrastruktūras pieejamību konkrētās teritorijās.</p> <p>Ministru kabineta noteikumos Nr.240 (2013.) attiecībā uz vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu ir noteikts: <i>“163. Plānojot vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu, ievēro šādus nosacījumus:..... 163.3. lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no vēja elektrostaciju un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu vēja elektrostaciju izvietojumam nosaka atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumam;...”</i>. Šī prasība akcentē nepieciešamību noteikt minimālos pieļaujamos attālumus dabas vērtību, t.sk., putnu sugu aizsardzības nodrošināšanai. IVN procedūras tiks veikta jau teritorijas plānojuma ieviešanas laikā.</p> <p>Attīstot vēja parkus, neskatoties uz veikto sākotnējo atlasu un TIAN noteiktajām prasībām, teritorijas plānojuma ieviešanas laikā ir jāturpina vērtēt konkrētu teritoriju piemērotību VES būvniecībai, ietekme uz vidi, kā arī jāplāno pasākumi negatīvas ietekmes uz vidi, tostarp mežiem, novēršanai vai mazināšanai.</p> <p>Ja VES parku attīstību plāno saskaņā ar likuma “Energētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likums” noteikto kārtību, veicot sākotnējā izvērtējuma procedūru, tad jāņem vērā 5. pants <i>Sākotnējā izvērtējuma procesa piemērošana prasības, t.sk.:</i></p> <p>5.pants <i>“(1) Sākotnējais izvērtējums piemērojams vēja elektrostacijām, ja tās tiek plānotas ārpus:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, izņemot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, kurā vēja elektrostaciju un tām nepieciešamās infrastruktūras būvniecība ir pieļaujama Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktajā kārtībā, kā arī ārpus Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk — Natura 2000 teritorija), mikrolietumiem, divus kilometrus platām buferjoslām ap Natura 2000 teritorijām, kā arī putnu sugu aizsardzībai noteiktiem mikrolietumiem;</i> <i>2) uz brīdi, kad vēja elektrostaciju būvniecība pieteikta Valsts vides dienestā, — dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" reģistrētajiem īpaši aizsargājamiem biotopiem un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm;</i> <i>3) Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas;</i> <i>4) virszemes ūdensobjektu aizsargjoslām;</i> <i>5) aizsargjoslām (aizsardzības zonām) ap kultūras pieminekļiem.”</i>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>Vēja parku projektiem, kuri atbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 1. pielikuma kritērijiem: “26.1 Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu” ietekme uz vidi ir vērtējama IVN procesā. Vēja parkiem vai vēja elektrostacijām, kuras atbilst likuma 2. pielikuma kritērijiem: “8) vēja elektrostaciju būvniecība, ja: a) to skaits ir 5 elektrostacijas un vairāk, b) to jauda ir 5 megavati un vairāk, c) tā paredzēta tuvāk nekā 500 metru attālumā no dzīvojamām mājām, izņemot gadījumus, kad vēja elektrostacija paredzēta dzīvojamās mājas elektroapgādei un tās jauda ir 20 kilovatu un vairāk, d) būves augstums pārsniedz 30 metrus un tā paredzēta īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tuvāk nekā 1 kilometra attālumā no īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, izņemot dabas pieminekļu — aizsargājamu akmeņu (dižakmeņu) un aizsargājamu koku (dižkoku) — teritoriju, vai no īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidota mikrolieguma;” ir veicams sākotnējais izvērtējums. Pārējo vēja elektrostaciju, kurām nav piemērojams IVN vai sākotnējais izvērtējums, būvniecībai ir jāsaņem tehniskie noteikumi, kā to nosaka Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra noteikumi Nr.30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai”.</p> <p>Līvānu novads saskaņā ar Aizsardzības ministrijas izstrādāto informatīvo ziņojumu “Par papildu radaru iegādi vēja parku attīstībai” (apstiprināts Ministru kabinetā 2024.gada 12.novembrī)¹⁰⁹ atrodas zonā, kur “vēja parku būvniecība ir pieļaujama un atbalstāma bez kompensējošu mehānismu piemērošanas. Nepieciešams saskaņojums ar Aizsardzības ministriju, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kad zināms konkrēts turbīnu skaits, izvietojums un augstums”(spēkā līdz 31.12.2027.). Arī informatīvā ziņojuma "Par papildu radaru iegādi vēju parku attīstībai"¹¹⁰ risinājumos vēja parku attīstības sekmēšanai (līdz 2028. gadam un pēc 2028. gada) Līvānu novads atrodas iepriekšminētajā zonā (kartē teritorijā apzīmēta ar zaļu krāsu).¹¹¹</p> <p>Vēja elektrostaciju attīstība ir vērtējama kā pozitīva ietekme uz SEG emisiju mazināšanu, palielinot atjaunīgo enerģijas resursu (vēja enerģijas) izmantošanu enerģijas ieguvē. VES izvietošana meža zemēs un ietekme uz mežiem ir vērtējama kontekstā ar sabiedrības sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem.</p> <p>Saules elektrostaciju izbūvei ir pozitīva, tieša vai netieša, ilgtermiņa ietekme uz SEG emisiju mazināšanu, palielinot</p>

¹⁰⁹ Ministru kabinets https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/8d2d37f2-ef3f-40e9-b21d-b0f52503e653

¹¹⁰ Informatīvais ziņojums "Par papildu radaru iegādi vēju parku attīstībai" un tā grafiskais pielikums, apstiprināts Ministru kabinetā 2024. gada 12. novembrī (sēdes protokols Nr. 48 43. §) (https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/8d2d37f2-ef3f-40e9-b21d-b0f52503e653 (Ministru kabineta projekta ID 24-TA-2415))

¹¹¹ [Informācija vēja parku attīstītājiem | Aizsardzības ministrija](#)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>atjaunīgo enerģijas resursu (solārās enerģijas) izmantošanu enerģijas ieguvē.</p> <p>Netieša, negatīva ietekme iespējama uz dabas teritoriju saglabāšanu, ņemot vērā, ka saules elektrostacijas var aizņemt lielas zemes platības. Ietekmes būtiskums būs atkarīgs no ietekmēto dabas teritoriju platībām. Ietekme, visticamāk, būs nebūtiska.</p> <p>Ievērojot prasības attiecībā uz biogāzes koģenerācijas stacijām, kuru darbības rezultātā rodas smaku piesārņojums, sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa piesārņojumu.</p>
3.2.9. Elektroniskie sakari	
Prasības elektronisko sakaru komunikāciju objektu būvniecībai, pārbūvei un atjaunošanai.	Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz inženierinfrastruktūras attīstību.
3.3. Prasības apbūvei	
3.3.1. Vispārīgas prasības teritoriju apbūvei	
Noteiktas prasības zemes vienības apbūvei, tostarp prasība apbūvi vai dīķu ierīkošanu iepriekš neapbūvētā zemes vienībā uzsākt pēc piekļuves ceļa (ielas) un ceļa pievienojuma pirmās kārtas izbūves.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.
3.3.2. Būvju novietojums zemes vienībā un būvlandes	
Noteiktas prasības būvju novietojumam zemes vienībā un būvlandēm, tostarp prasības insolācijai, ugunsdrošībai un minimālajam attālumam no dzīvojamās ēkas līdz publiskās lietošanas dzelzceļam.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, dabas teritoriju un dabas vērtību saglabāšanu.
Noteikta prasība ēkas zemes vienībās gar upēm novietot ārpus applūstošām teritorijām, bet ne tuvāk kā 3 m no tauvas joslas. Noteikta prasība apbūvi zemes vienībā izvietot, respektējot meža, atsevišķi augošu koku un Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu saglabāšanas iespējas.	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, izpildot TIAN prasību ievērot 50m minimālo attālumu no publiskās lietošanas dzelzceļa malējās sliedes līdz dzīvojamai ēkai, vai ar Būvvaldes atļauju – tuvāk (bet ne tuvāk kā 25 m), ja ar tehniskiem paņēmieniem iespējams nodrošināt normatīvi pieļaujamo trokšņu līmeni.</p> <p>Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz augsnes erozijas risku mazināšanu un optimāla hidroloģiskā režīma nodrošināšanu.</p> <p>Ietekme izpaudīsies lokāli.</p>
3.3.3. Insolācijas prasības	
Noteiktas insolācijas prasības dzīvojamai un publiskajai apbūvei.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību. Ietekme lokāla. Summējoties – ietekmes būtiskums palielināsies.
3.3.4. Redzamības brīvlauki	
Noteiktas prasības ēku, būvju, konstrukciju un stādījumu novietojumam, lai nodrošinātu nepieciešamo redzamību gājēju un	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību. Ietekme lokāla.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
transporta kustībai, tostarp redzamību pie dzelzceļa pārbrauktuvēm.	
3.3.5. Pagalmu noteikumi	
Noteiktas prasības pagalmu iekārtošanai, tostarp prasība dzīvojamo māju iekšpagalmus nodrošināt ar saimniecisko vajadzību nodrošināšanai nepieciešamajiem piebraucamiem ceļiem, stāvvietām, atkritumu konteineru (tvertņu) novietnēm u.tml.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides pieejamību un labiekārtojumu, ielu un ceļu infrastruktūras attīstību. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.
3.3.6. Žogi	
Noteiktas prasības attiecībā uz zemes vienību iežogojumu, žogu un stādījumu augstumu, caurredzamību u.c. parametriem.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, t.sk. ņemot vērā prasību, ka žoga vārti nedrīkst traucēt gājēju un transporta satiksmi ielas vai ceļa teritorijā un nedrīkst kavēt atbildīgo dienestu un operatīvā transporta piekļūšanu objektiem. Pozitīva ietekme uz apstādījumu attīstību. Ietekme vērtējama kā lokāla.
3.3.7. Fasādes, jumti	
Noteiktas prasības attiecībā uz ēku fasādēm, lodžijām, jumtiem, objektu piestiprināšanu pie ēkas ielas fasādēm, pagrabstāvu izbūvi, gaismas šahtām un lietussūdens novadīšanas sistēmām. Noteikts aizliegums jaunu ēku jumtu segumos vai esošo ēku jumtu segumu atjaunošanas laikā pielietot azbestu saturošus materiālus.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, kā arī optimālu hidroloģiskā režīma saglabāšanu. Ietekme lokāla.
3.3.8. Palīgēkas, palīgbūves un palīgizmantošana	
Noteiktas prasības palīgēku novietojumam un stāvu skaitam, tostarp prasības bioloģiski noārdāmo atkritumu novietņu novietojumam.	Pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēka veselību. Ietekme lokāla.
3.3.9. Būves lauksaimniecības dzīvniekiem	
Noteiktas prasības lauksaimniecības dzīvniekiem paredzētajām būvēm, tostarp būvju apbūves laukuma izmēriem pilsētās un ciemos. Noteikta prasība pirms jaunas ēkas lauksaimniecības dzīvniekiem būvniecībai pilsētā un ciemā saņemt kaimiņu zemes vienību īpašnieku piekrišanu.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti un gaisa kvalitātes uzlabošanu apdzīvotās vietās, netieša ietekme uz cilvēku veselību. Ietekme lokāla.
3.3.10. Atkritumu apsaimniekošana	
Noteiktas prasības attiecībā uz atkritumu savākšanas un šķirošanas konteineru novietojumu apdzīvotās vietās.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz infrastruktūru, netieša ietekme uz cilvēku veselību. Ietekme lokāla. Summējoties – ietekmes būtiskums palielināsies.
3.4. Prasības teritorijas labiekārtojumam	
3.4.1. Vispārīgas prasības	

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
Noteiktas prasības labiekārtotas publiskās ārtelpas ierīkošanai. Noteiktas prasības lokālplānojuma un detālplānojuma izstrādāšanai.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides labiekārtojumu. Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu. Ietekme – lokāla. Summējoties ietekmes būtiskums palielināsies.
3.4.2. Publiskās ārtelpas labiekārtojums	
Noteiktas prasības publiskā labiekārtojuma projektēšanai un izveidei.	Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz publiskās infrastruktūras attīstību. Ietekme lokāla.
3.4.3. Prasības ārtelpas apgaismes ķermeņiem	
Noteiktas prasības ielu, un citu publiskās ārtelpas teritoriju apgaismes ķermeņiem un to novietojumam, tostarp attiecībā uz satiksmes drošību.	Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz vides labiekārtojumu un cilvēku drošību. Ietekme lokāla.
3.4.4. Apstādījumi un koki	
Noteiktas prasības koku saglabāšanai un ciršanai, tostarp prasība veikt līdzvērtīgu koku stādījumus gadījumā, ja paredzēts nocirsts koku, kuram nepieciešama pašvaldības atļauja.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, vides pieejamību un labiekārtojumu, dabas teritoriju saglabāšanu un apstādījumu attīstību, kā arī netieša, pozitīva ietekme uz gaisa kvalitātes uzlabošanu. Ietekme lokāla. Summējoties – ietekmes būtiskums palielināsies.
3.4.5. Sezonas izmantošanas būves publiskajā ārtelpā	
Noteiktas prasības sezonas izmantošanas objektu izvietojumam un labiekārtojuma elementiem.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides pieejamību un labiekārtojumu. Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu un apstādījumu attīstību, izpildot TIAN noteikto prasību Dabas un apstādījumu teritorijās (DA, DA1, DA2) vai pie šo teritoriju robežām paredzētu sezonas izmantošanas objektu novietojumu un vizuālo risinājumu saskaņot Būvvaldē un ar ielas vai ceļa īpašnieku. Ietekme – lokāla.
3.5. Prasības vides risku samazināšanai	
3.5.1. Potenciāli piesārņotās teritorijas	
Noteiktas prasības būvniecības uzsākšanai piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijās.	Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz augsnes, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanu. Netieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību. Prasību ieviešanas gadījumā tiks apzināts augsnes, grunts un pazemes ūdeņu, t.sk. gruntsūdeņu piesārņojuma līmenis un nepieciešamības gadījumā, ja būs pārsniegti augsnes, grunts un pazemes ūdeņu vides kvalitātes normatīvi, atbilstoši normatīvo aktu prasībām veikti sanācijas pasākumi vai uzsākts monitorings, tādējādi novēršot kaitējumu cilvēku veselībai vai videi. Tāpat pozitīvi vērtējama prasība gadījumā, ja nav iespējams noteikt pazemes ūdeņu piesārņojuma areālu vai netiek uzsākta teritorijas sanācija, līdz sanācijas uzsākšanai teritorijā pieļaut tikai elektroapgādes inženierbūves un transportlīdzekļu novietojumu, nodrošinot, ka šāda pagaidu izmantošana neradīs piesārņojuma tālāku izplatīšanos.
3.5.2. Prasības trokšņa piesārņojuma mazināšanai	

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>Noteiktas prasības vides trokšņa prognozēšanai un novērtēšanai pirms darbības uzsākšanas, kā arī prasības pasākumiem trokšņa ietekmes mazināšanai, tostarp prasība esošās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret trokšņa robežvērtību pārsniegumiem nodrošināt arī individuāli – īpašniekam savā zemes īpašumā īstenojot prettrokšņa pasākumus.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz trokšņa līmeni vidē un iekštelpās. Netieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību, ievērojot TIAN iekļautās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Plānojot jaunus rūpnieciskās, tehniskās un komercdarbības objektus vai paplašinot esošos objektus, kas potenciāli var saturēt trokšņu avotus, būvniecības ieceres dokumentācijā jāiekļauj vērtējums par to izvietojumu attiecībā pret dzīvojamo un publisko apbūvi un jāparedz teritorija vides aizsardzības pasākumiem;</i> - <i>Pirms darbības uzsākšanas, vides trokšņa līmeņa rādītājus galvenajiem trokšņa avotiem nosaka pēc to novietnei atbilstošām trokšņa kartēm, bet, ja to nav – aprēķinu rezultātā (kopā ar fonu);</i> - <i>Jaunas dzīvojamās un publiskās ēkas un teritorijas ir jāizvieto tādā attālumā no autoceļa un dzelzceļa, lai būtu nodrošināti apstākļi, kas neprasa transporta infrastruktūras īpašniekam veikt papildu pasākumus aizsardzībai pret transporta radītajiem vides trokšņa robežlielumu pārsniegumiem;</i> - <i>Blakus esošiem tehniskajiem vai rūpnieciskajiem objektiem, kas potenciāli var pārsniegt dzīvojamai un publiskai apbūvei pieļaujamās trokšņa robežvērtības, jaunas dzīvojamās un publiskās ēkas būvprojektā izstrādā trokšņa ietekmes mazināšanas pasākumus;</i> - <i>Vides trokšņa līmeņa robežlielumu pārsniegumu gadījumā jāizvērtē piemērotākie risinājumi trokšņa ietekmes mazināšanai, piemēram, troksni slāpējošas barjeras, aizsargstādījumus, ēku arhitektoniskie un citi risinājumi, kurus jāierīko teritorijas daļā, kas robežojas ar dzīvojamo un publisko apbūvi. Pasākumus trokšņa ietekmes mazināšanai iekļauj būvniecības dokumentācijā;</i> - <i>Esošās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret normatīvajos aktos noteiktajiem trokšņa robežvērtību pārsniegumiem nodrošina arī individuāli - īpašnieks savā zemes īpašumā var īstenot prettrokšņa pasākumus (aizsargstādījumus, žogu būvniecību, ēku pārbūve akustiskā komforta nodrošināšanai telpās).</i> <p>Augstākminēto prasību ievērošana, līdztekus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kuras ir saistošas teritorijas plānojuma ieviešanai, nodrošinās vides trokšņa līmeņa novērtēšanu, un, ja nepieciešams, pasākumu veikšanu aizsardzībai pret troksni, lai nodrošinātu trokšņa normatīvu ievērošanu gan vidē, gan iekštelpās.</p>
<p>3.5.3. Gaisa kvalitāte</p>	
<p>Noteiktas prasības gaisa kvalitātes rādītāju noteikšanai galvenajiem gaisa piesārņojuma avotiem. Prasība gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumu gadījumā paredzēt gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumus.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti. Netieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību, izpildot TIAN noteikto prasību jaunu dzīvojamo un publisko apbūvi izvietot tādā attālumā no valsts autoceļiem, lai būtu nodrošināti apstākļi, kas neprasa papildu pasākumus aizsardzībai pret autotransporta radītajām dūmgāzēm, kā arī prasību jaunu dzīvojamo un publisko</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>apbūvi izvietot tādā attālumā no esošās rūpnieciskās un tehniskās apbūves, kas neprasa esošajam piesārņojošo darbību operatoram veikt papildus pasākumus, kas jau ir noteikti piesārņojošās darbības atļaujā.</p> <p>TIAN iekļautās prasības līdztekus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, kuras ir saistošas teritorijas plānojuma ieviešanai, nodrošinās gaisa kvalitātes rādītāju novērtēšanu un, ja nepieciešams, pasākumu veikšanu gaisa kvalitātes uzlabošanai un gaisa kvalitātes normatīvu nodrošināšanu. Pārskats par B kategorijas piesārņojošās darbības operatoriem, kuriem (01.2025.) atļaujās ir noteiktas prasības gaisa aizsardzībai un gaisa piesārņojuma limiti, to izvietojums un potenciālā ietekme uz gaisa kvalitāti Līvānu pilsētā, sniegts 8. pielikumā.</p>
3.5.4. Citas prasības piesārņojuma samazināšanai	
<p>Noteiktas prasības jaunu piesārņojošās darbības iekārtu, procesu vai būvju izvietošanai gadījumos, kad rūpniecības uzņēmums robežojas ar zonu, kurā dzīvojamā vai publiskā apbūve ir galvenais teritorijas izmantošanas veids.</p> <p>Noteiktas prasības atklāta tipa automazgātavām dzīvojamo ēku vai atpūtas zonu tuvumā.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitāti dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijās, īstenojot TIAN prasību, kas nosaka, ka gadījumos, kad rūpniecības uzņēmums robežojas ar zonu, kurā dzīvojamā vai publiskā apbūve ir galvenais teritorijas izmantošanas veids, jaunu piesārņojošās darbības iekārtu, procesu vai būvi drīkst izvietot ne tuvāk kā 300 m attālumā A kategorijas piesārņojošās darbības gadījumā un 100 m attālumā B kategorijas piesārņojošās darbības gadījumā.</p> <p>Ieviešot augstākminētās prasības, ražošanas iekārtas, procesi vai būves tiks attālināti no dzīvojamās vai publiskās apbūves, tādējādi samazinot piesārņojuma vai vides trokšņa izplatību un jaunas būvniecības gadījumā nepasliktinot vides stāvokli dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijās.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitāti, pozitīva, netieša, ilgtermiņa ietekme uz vides estētisko kvalitāti, īstenojot TIAN prasību atklāta tipa automazgātavām, kuras atrodas tuvāk par 100 m no dzīvojamām ēkām vai atpūtas zonām, izbūvēt atbilstošu aizsargsienu, kas pasargātu no automazgātavu trokšņa un aerosoliem.</p>

16. tabula Pašvaldības noteiktās VES aprobežojumu teritorijas: platības, īpatsvars

Teritorija, kurā noteikti VES ierobežojumi	Kopējā platība, ha	t.sk. valsts noteikto ierobežojumu ¹¹² platība (pārklājums pašvaldības regulējuma teritorijās), ha	t.sk. pašvaldības noteikto ierobežojumu platība, ha	pašvaldības noteiktās ierobežojumu platības īpatsvars novadā, %
TIN12 Teritorijas ap pilsētu un ciemiem un gar valsts un pašvaldības autoceļiem	32829	32097	732	1,18

¹¹² Valsts normatīvajos aktos noteiktie ierobežojumi VES izvietošanai (800 m ap viensētām, ĪADT, mikrolieģumi u.c.)

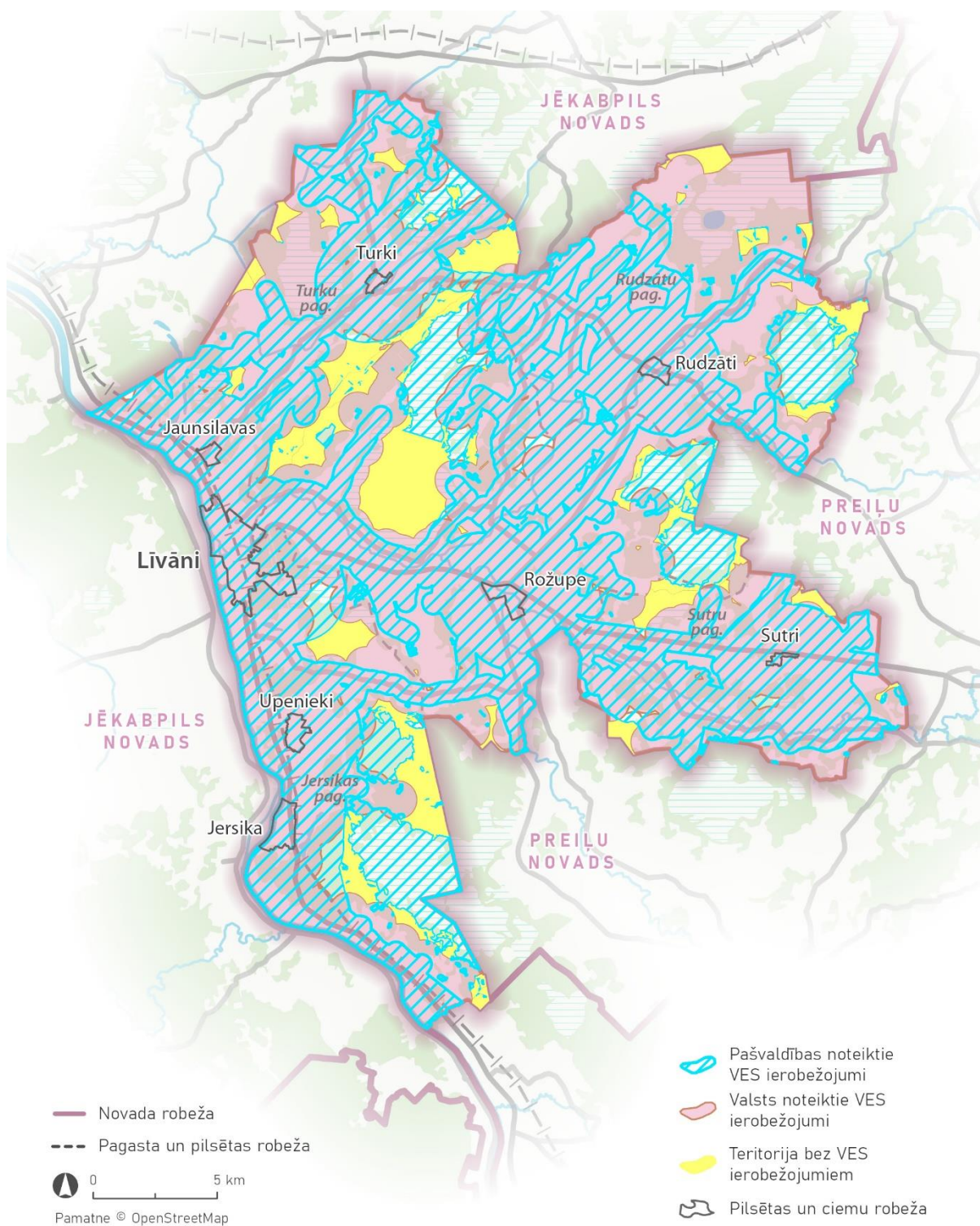
Teritorija, kurā noteikti VES ierobežojumi	Kopējā platība, ha	t.sk. valsts noteikto ierobežojumu ¹¹² platība (pārklājums pašvaldības regulējuma teritorijās), ha	t.sk. pašvaldības noteikto ierobežojumu platība, ha	pašvaldības noteiktās ierobežojumu platības īpatsvars novadā, %
TIN13 jeb 1,3 km ap Preiļu novada ciemiem (Preiļu novada teritorijas plānojuma TIAN regulējums)	326	325	0.89	0,00
TIN5 Ainaviski vērtīgā teritorija, t.sk.	10921	10610	310	0,50
TIN5 Daugavas telpa	5437	5254	183	0,29
ES nozīmes biotopi (ārpus IADT, mikroliegumiem, to buferzonām)	8346	2938	5407	8,69
Kopā, ņemot vērā savstarpējo pārklāšanos¹¹³:	41752	35533	6219	10

17. tabula Informācija par normatīvo aktu un TIAN aprobežojumu teritorijām, kurās VES ir aizliegts izvietot Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M)

Funkcionālā zona	Platība							
	Mērvienība	kopējā t.sk.:	Aizsargjoslas kopā*	ĪADT, mikroliegumi	ES nozīmes biotopi	TIN12 teritorijas	TIN5 teritorijas	800 ap viensētām un publiskām būvēm (MK Nr. 240 regul.)
L	ha	26809	6880	201	641	20053	6027	26180
	%	100	26	0.8	2	75	23	98
M	ha	30894	2256	3379	9740	9843	3679	18703
	%	100	7	11	32	32	12	61
Kopā	ha**	57703	9136	3580	10382	29896	9706	44883
	%**	100	16	6	18	52	17	78

* aizsargjoslu platībās iekļautas applūstošo teritoriju platības, kas ir virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu sastāvdaļa; ** - katra pozīcija atsevišķi, neņemot vērā savstarpējo pārklāšanos

¹¹³ Platību un tās īpatsvara aprēķini kopā veikti, ņemot vērā arī ierobežojumu savstarpējo pārklāšanos, tādēļ tās summāri nesakrīt ar katras pozīcijas summu.

17. attēls. Valsts (normatīvo aktu) un pašvaldības (TIAN) noteikto ierobežojumu teritorijas(kopā), kurās VES ir aizliegts izvietot un teritorijas, kurās ierobežojumi VES izvietojšanai nav noteikti

18.tabula Būtiskās ietekmes vērtējums TIAN, 4. Prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
4. PRASĪBAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI UN APBŪVES PARAMETRIEM KATRĀ FUNKCIONĀLAJĀ ZONĀ	
4.1. Savrupmāju apbūves teritorija	
4.1.1. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Savrupmāju apbūve (DzS) ir noteikta Līvānu pilsētā un ciemos. Jaunajā teritorijas plānojumā lielā mērā ir saglabāti iepriekšējā plānojuma Savrupmāju apbūves teritoriju zonējuma principi, tādējādi nav paredzamas būtiskas ietekmes uz vidi, vērtējot DzS zonu novietojumu teritoriāli.</p> <p>TIAN sadaļā “Citas prasības” attiecībā uz teritorijas papildizmantošanas veidiem noteikts, ka atļauti tikai tādi teritorijas papildizmantošanas veidi, “kas nepasliktina apkārtējās dzīvojamās apbūves vides kvalitāti ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. Pašvaldība katrā atsevišķā gadījumā var pieprasīt blakus nekustamo īpašnieku rakstisku saskaņojumu un izvirzīt nosacījumus saimnieciskās darbības veikšanai.” Lai gan vairums no plānotajiem izmantošanas veidiem nav saistīti ar vides piesārņojuma veidošanos, papildizmantošanas veidi Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002) un Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003) ir saistīti ar transporta piesaisti, kas jaunu tirdzniecības un pakalpojumu objektu, viesu māju un cita veida īslaicīgas apmešanās vietu u.tml. attīstības gadījumā lokāli var radīt vides stāvokļa (gaisa piesārņojums ar autotransporta izplūdes gāzēm, smakas) izmaiņas un traucējumu (vides troksnis) iedzīvotājiem. Tādējādi prasības ieviešana var radīt pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu. Ietekme izpaudīsies lokāli, bet summējoties ietekmes var kļūt būtiskas. Netieša, pozitīva ietekme gaidāma arī uz cilvēku veselību.</p>
4.1.2. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Savrupmāju apbūve (DzS1) paredzēta Līvānu pilsētas nomalēs, ārpus centra. Paplašinoties Līvānu pilsētas teritorijai un pilsētā iekļaujot teritoriju starp esošo Krasta ielas apbūvi, Dubnas upi, valsts autoceļu P63 un pašvaldības autoceļu 20 ha platībā, ir noteiktas jaunas DzS1 zonas teritorijās, kur iepriekš bija noteikta Lauku apbūves teritorija, Mežu teritorija un Darījumu objektu apbūves teritorija. Šo izmaiņu rezultātā var rasties tieša, negatīva, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu, palielinoties maksimālajam apbūves blīvumam teritorijā. Vienlaikus jāuzsver, ka izmaiņas skar salīdzinoši nelielas platības, un pilsētas paplašināšana ir pamatota ar pieaugošo nepieciešamību pēc jauniem mājokļiem sasniedzamā attālumā. Tāpat, izvietojot jaunu dzīvojamo apbūvi, jāņem vērā Apbūves noteikumu 2.11. un 3.3.2. punktus noteiktās prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meža zemes atmežošana apbūvei atļauta tikai zem ēkām un iekšpagalmiem, ceļiem un inženiertehniskās apgādes objektiem. Pārējā zemes vienības daļā jā saglabā mežu, nodrošinot tā attīstības stadijām netraucētus apstākļus; - Jauna apbūve, izņemot publiskā infrastruktūra, izvietojama ārpus Eiropas Savienības aizsargājamiem biotopiem; - Apbūvi zemes vienībā jāizvieto, respektējot meža, atsevišķi augošu koku un Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu saglabāšanas iespējas.

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>Ņemot vērā augstāk minēto, nav sagaidāms, ka pilsētas paplašināšana varētu radīt būtiskas ietekmes uz vides aspektiem novada mērogā.</p> <p>TIAN sadaļā “Citas prasības” attiecībā uz teritorijas papildizmantošanas veidiem noteikts, ka atļauti tikai tādi teritorijas papildizmantošanas veidi, <i>“kas nepasliktina apkārtējās dzīvojamās apbūves vides kvalitāti ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. Pašvaldība katrā atsevišķā gadījumā var pieprasīt blakus nekustamo īpašnieku rakstisku saskaņojumu un izvirzīt nosacījumus saimnieciskās darbības veikšanai.”</i> Lai gan vairums no plānotajiem izmantošanas veidiem nav saistīti ar vides piesārņojuma veidošanos, papildizmantošanas veidi Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002) un Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003) ir saistīti ar transporta piesaisti, kas jaunu tirdzniecības un pakalpojumu objektu, viesu māju un cita veida īslaicīgas apmešanās vietu u.tml. attīstības gadījumā lokāli var radīt vides stāvokļa (gaisa piesārņojums ar autotransporta izplūdes gāzēm, smakas) izmaiņas un traucējumu (vides troksnis) iedzīvotājiem. Tādējādi prasības ieviešana var radīt pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu. Ietekme izpaudīsies lokāli, bet summējoties ietekmes var kļūt būtiskas. Netieša pozitīva ietekme gaidāma arī uz cilvēku veselību.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu, ievērojot TIAN noteikto prasību Līvānu pilsētas Fabrikas ielas rajonā apbūvi zemes vienībās izvietot kompakti, lai saglabātu arī daļu no esošajiem kokiem un koku grupām. Ietekme izpaudīsies lokāli.</p>
<p>4.1.3. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības</p>	<p>Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2) ir paredzēta ciemos ar lielākām zemes vienībām, un pamatā vērsta uz dzīvojamo funkciju, nevis lauksaimniecisku ražošanu.</p> <p>TIAN sadaļā “Citas prasības” attiecībā uz teritorijas papildizmantošanas veidiem noteikts, ka atļauti tikai tādi teritorijas papildizmantošanas veidi, <i>“kas nepasliktina apkārtējās dzīvojamās apbūves vides kvalitāti ar trokšņa, smaku vai cita veida piesārņojumu. Pašvaldība katrā atsevišķā gadījumā var pieprasīt blakus nekustamo īpašnieku rakstisku saskaņojumu un izvirzīt nosacījumus saimnieciskās darbības veikšanai.”</i> Lai gan vairums no plānotajiem izmantošanas veidiem nav saistīti ar vides piesārņojuma veidošanos, papildizmantošanas veidi Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002) un Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003) ir saistīti ar transporta piesaisti, kas jaunu tirdzniecības un pakalpojumu objektu, viesu māju un cita veida īslaicīgas apmešanās vietu u.tml. attīstības gadījumā lokāli var radīt vides stāvokļa (gaisa piesārņojums ar autotransporta izplūdes gāzēm, smakas) izmaiņas un traucējumu (vides troksnis) iedzīvotājiem. Tādējādi prasības ieviešana var radīt pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitātes uzlabošanu. Ietekme izpaudīsies lokāli, bet summējoties ietekmes var kļūt būtiskas. Netieša pozitīva ietekme gaidāma arī uz cilvēku veselību.</p>
<p>4.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija</p>	
<p>4.2.1. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi,</p>	<p>Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir noteikta tikai esošo trīsstāvu daudzdzīvokļu māju zemes vienībās, tādēļ DzM teritoriju plānojums, vērtējot novietojumu teritoriāli, neradīs jaunas ietekmes uz vidi.</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, ievērojot TIAN noteikto prasību papildizmantošanas objektam, kas atrodas daudzdzīvokļu mājā, nodrošināt atsevišķu ieeju. Atsevišķu ieeju atļauts neveidot, ja papildizmantošana nepazemina dzīvojamās vides kvalitāti un nerada dzīvokļu īpašniekiem traucējumus (troksnis, sabiedriskās kārtības traucēšana) un ja ir saņemta daudzdzīvokļu ēkas attiecīgajā sekcijā esošo dzīvokļu īpašnieku rakstveida piekrišana.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides labiekārtojumu, infrastruktūru un cilvēku drošību, ievērojot TIAN prasību ierīkot nepieciešamās autostāvvietas vienlaikus ar tirdzniecības un pakalpojumu objektu būvniecību. Ja stāvvietas nevar nodrošināt esošajā zemes vienībā, Pašvaldībā saskaņo, kurā citā zemes vienībā tiks nodrošinātas stāvvietas, uzrādot parakstītu vienošanos ar zemes īpašnieku.</p> <p>Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz inženierinfrastruktūras attīstību, ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes infrastruktūras pieejamību, izpildot TIAN prasību papildizmantošanas objektus pieslēgt pie pilsētas centralizētajām ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmām. Šo prasību ieviešana netieši radīs arī pozitīvu, ilgtermiņa ietekmi uz virszemes ūdeņu, gruntsūdeņu un augsnes kvalitāti, kā arī gaisa kvalitātes rādītājiem, novēršot potenciāli negatīvo ietekmi, kas varētu rasties no nepareizas decentralizēto kanalizācijas sistēmu lietošanas vai lokālās siltumapgādes risinājumiem.</p> <p>Augstākminēto prasību ievērošana radīs lokālu ietekmi, bet summējoties ietekmes var kļūt arī būtiskas.</p>
<p>4.3. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija</p>	
<p>4.3.1. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD) ir noteikta tikai esošo daudzstāvu apbūves teritorijās, tādēļ DzD teritoriju plānojums, vērtējot novietojumu teritoriāli, neradīs jaunas ietekmes uz vidi.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, ievērojot TIAN prasību jaunas apbūves izvietojumu DzD zonās izvērtēt, ievērojot ugunsdrošības, insolācijas un operatīvo dienesta transporta piekļūšanas prasības pie ieejām kāpņu telpās.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, ievērojot TIAN noteikto prasību papildizmantošanas objektam, kas atrodas daudzdzīvokļu mājā, nodrošināt atsevišķu ieeju. Atsevišķu ieeju atļauts neveidot, ja papildizmantošana nepazemina dzīvojamās vides kvalitāti un nerada dzīvokļu īpašniekiem traucējumus (troksnis, sabiedriskās kārtības traucēšana).</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides labiekārtojumu, infrastruktūru un cilvēku drošību, ievērojot TIAN prasību ierīkot nepieciešamās autostāvvietas vienlaikus ar tirdzniecības un pakalpojumu objektu būvniecību. Ja stāvvietas nevar nodrošināt esošajā zemes vienībā, Pašvaldībā saskaņo, kurā citā zemes vienībā tiks nodrošinātas stāvvietas, uzrādot parakstītu vienošanos ar zemes īpašnieku.</p> <p>Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz inženierinfrastruktūras attīstību, ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes infrastruktūras pieejamību, izpildot TIAN prasību papildizmantošanas objektus pieslēgt pie pilsētas centralizētajām ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes sistēmām. Šo prasību ieviešana netieši radīs arī pozitīvu, ilgtermiņa ietekmi uz virszemes</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>ūdeņu, gruntsūdeņu un augsnes kvalitāti, kā arī gaisa kvalitātes rādītājiem, novēršot potenciāli negatīvo ietekmi, kas varētu rasties no nepareizas decentralizēto kanalizācijas sistēmu lietošanas vai lokālās siltumapgādes risinājumiem.</p> <p>Augstākminēto prasību ievērošana radīs lokālu ietekmi, bet summējoties ietekmes var kļūt arī būtiskas.</p>
4.4. Publiskās apbūves teritorija	
4.4.1. Publiskās apbūves teritorija (P)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>P zonas Līvānu novadā lielākoties ir paredzētas teritorijās, kur jau iepriekš bijusi publiskā apbūve – esošās izglītības, kultūras u.tml. valsts un pašvaldības iestādes, kurās ir vēlama publisko pakalpojumu funkcijas saglabāšana arī turpmāk, tāpēc, vērtējot novietojumu teritoriāli, jaunais teritorijas plānojuma risinājums neradīs jaunas ietekmes uz vidi.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un vides pieejamību, īstenojot TIAN noteikto prasību, ka publisko būvju teritorijas vai to daļas ir aizliegts nožogot, izņemot gadījumus, kad būvju iežogošana veic sanitāras vai drošības funkcijas, vai ir viens no teritorijas labiekārtojuma elementiem. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.</p> <p>Nelielās platībās veikta funkcionālā zonējuma maiņa no Centra apbūves teritorijas uz Publiskās apbūves teritoriju (P), kas potenciāli varētu radīt pozitīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā, ka P teritorijās nav atļauta iepriekš C zonās pieļautā mazo ražošanas uzņēmumu apbūve. Vienlaikus ietekme nav vērtējama kā būtiska, jo izmaiņas skars tikai 8 ha lielas platības. Šī Vides pārskata 9. pielikumā ietverti vairāki vizuāli piemēri šīm un citām Teritorijas plānojuma izstrādes laikā notikušajām funkcionālā zonējuma izmaiņām.</p> <p>VVD, sniedzot atzinumu par teritorijas plānojuma 2.0 redakciju¹¹⁴, vērš uzmanību uz plānošanu nacionālajās plūdu riska teritorijās vai to tuvumā. Līvānos pie Dubnas ietekas Daugavā ir plānota Publiskās apbūves teritorija (P). Jau šobrīd tajā atrodas Līvānu stikla un amatniecības centrs un ar to saistītā publiskā infrastruktūra, kas atjaunota un izbūvēta piesaistot ES finansējumu. Pussalas labiekārtojuma darbi turpinās; izstrādāts Līvānu novada pašvaldības projekts “Līvānu pussalas teritorijas labiekārtošana”, kuram ir uzsākta pirmās kārtas realizācija (BIS, 01.08.2024.). Projektā ir precizēta applūstošā teritorija, attiecīgi applūstošajā daļā ir paredzēts labiekārtojums un inženierbūves atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.</p>
4.5. Jauktas centra apbūves teritorija	
4.5.1. Jauktas centra apbūves teritorija (JC)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Funkcionālā zona Jauktas centra apbūves teritorija (JC) ir plānota plašam teritorijas izmantošanas spektram. Vides kontekstā atzīmējamas papildizmantošanā iekļautās vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves (13001) un saistītās infrastruktūras attīstības iespējas. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 3. pielikumā ietverto definīciju vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ietver tādu ražošanas objektu attīstību, kas nerada būtisku piesārņojumu, sagaidāmā ietekme uz vidi nav būtiska.</p> <p>Normatīvo aktu izpildi attiecībā uz trokšņiem, smakām u.c. negatīvo ietekmi uz dzīvojamām un publiskām teritorijām nodrošinās TIAN iekļautā prasība: “ja vēsturiski zemes vienībā izvietojas ražošanas, transporta apkalpes un</p>

¹¹⁴ VVD, vēstule Nr.11.2/AP/9869/2025 (05.11.2025.)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p><i>dzīvojamā un publiskā apbūve, uzsākot jaunu būvniecību vai esošo ēku pārbūvi, jānodrošina dzīvojamās un publiskās apbūves norobežošanu, piemēram, ar aizsargstādījumiem, un jāievēro normatīvajos aktos noteiktie minimālie attālumi no objektiem, kas rada troksni, smakas un citu negatīvu ietekmi, līdz dzīvojamām un publiskām ēkām.”</i></p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un vides pieejamību, īstenojot TIAN noteikto prasību, ka publisko būvju teritorijas vai to daļas ir aizliegts nožogot, izņemot gadījumus, kad būvju iežogošana veic sanitāras vai drošības funkcijas, vai ir viens no teritorijas labiekārtojuma elementiem. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.</p>
4.5.2. Jauktas centra apbūves teritorija (JC1)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantos veidi un citas prasības.</p>	<p>JC1 apakšzona ir noteikta saimnieciskās teritorijās jauktai dzīvojamai, pakalpojumu, ražošanas un transporta apkalpes objektu apbūvei un izmantošanai ciemos ar zemāku apbūves blīvumu (40%).</p> <p>Vides kontekstā atzīmējamās papildizmantos iekļautās vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves (13001) un saistītās infrastruktūras attīstības iespējas. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 3. pielikumā ietverto definīciju vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ietver tādu ražošanas objektu attīstību, kas nerada būtisku piesārņojumu, sagaidāmā ietekme uz vidi nav būtiska.</p> <p>Normatīvo aktu izpildi attiecībā uz trokšņiem, smakām u.c. negatīvo ietekmi uz dzīvojamām un publiskām teritorijām nodrošinās TIAN iekļautā prasība: <i>“ja vēsturiski zemes vienībā izvietojas ražošanas, transporta apkalpes un dzīvojamā un publiskā apbūve, uzsākot jaunu būvniecību vai esošo ēku pārbūvi, jānodrošina dzīvojamās un publiskās apbūves norobežošanu, piemēram, ar aizsargstādījumiem, un jāievēro normatīvajos aktos noteiktie minimālie attālumi no objektiem, kas rada troksni, smakas un citu negatīvu ietekmi, līdz dzīvojamām un publiskām ēkām.”</i></p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un vides pieejamību, īstenojot TIAN noteikto prasību, ka publisko būvju teritorijas vai to daļas ir aizliegts nožogot, izņemot gadījumus, kad būvju iežogošana veic sanitāras vai drošības funkcijas, vai ir viens no teritorijas labiekārtojuma elementiem. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.</p> <p>TIAN akcentēta nepieciešamība valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu un to aizsargjoslu (aizsardzības zonu) teritorijās zemes vienību platības un apbūves parametru noteikšanā ievērot TIAN nodaļā “Kultūras pieminekļi” noteiktās prasības, taču, ņemot vērā, ka augstākminētajās teritorijās šīs prasības ir jāievēro neatkarīgi no JC1 zonā noteiktā, ietekme ir vērtēta kā nebūtiska. Pozitīvi vērtējams, ka atsevišķi izdalīts kultūras pieminekļu, kas atrodas JC1 teritorijā, atļautais izmantošanas veids - reliģisko organizāciju ēku apbūve (12011).</p>
4.5.3. Jauktas centra apbūves teritorija (JC2)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantos veidi un citas prasības.</p>	<p>JC2 zona ir paredzēta jauktai pakalpojumu objektu un dzīvojamo māju apbūvei, tostarp tikai tādiem uzņēmumiem, kuriem nav nepieciešams reģistrēt piesārņojošo darbību, un tā ir noteikta Līvānu pilsētas centrā gar Rīgas ielu.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un vides pieejamību, īstenojot TIAN noteikto prasību, ka publisko būvju teritorijas vai to daļas ir aizliegts nožogot, izņemot gadījumus, kad būvju iežogošana veic</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>sanitāras vai drošības funkcijas, vai ir viens no teritorijas labiekārtojuma elementiem. Ietekme nav vērtējama kā būtiska.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz kultūras mantojuma objektu saglabāšanu un aizsardzību, ievērojot TIAN prasību, ka būvniecība JC2 zonā ir veicama, respektējot Līvānu pilsētas kultūrvēsturisko apbūvi un veicinot koka arhitektūras mantojuma eksponēšanos gar Rīgas ielu.</p>
4.6. Rūpnieciskās apbūves teritorija	
4.6.1. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantotās veidi un citas prasības.</p>	<p>Rūpnieciskās apbūves teritorija (R) līdzinās iepriekšējā plānojumā noteiktajai R1 zonai, jo ietver visa veida rūpnieciskās apbūves uzņēmumus, tostarp teritorijas izmantošanas veidu <i>13002 Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve</i>, bet neietver izmantošanas veidu <i>13004 Derīgo izrakteņu ieguve</i>. Šī zona pārsvarā ir noteikta Līvānu pilsētas industriālajā zonā ap Celtniecības ielu, kā arī nelielās platībās teritorijā starp Daugavu un dzelzceļu, kur jau vēsturiski darbojušies uzņēmumi arī ar B kategorijas piesārņojošās darbības atļauju. Salīdzinot ar iepriekšējo teritorijas plānojumu, šo teritoriju platības nav būtiski mainījušās (iepriekš R1 zona aizņēma 104 ha lielu platību, jaunajā plānojumā R zona – 105 ha lielu platību).</p> <p>Teritorijas izmantošanas veida <i>13002 Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve</i> attīstības gadījumā, ņemot vērā Ministru kabineta noteikumos Nr.240 (3. pielikums) definēto¹¹⁵, var veidoties būtisks piesārņojums, kas jaunu objektu attīstības gadījumā vietās, kur neatrodas šādi objekti, ir vērtējama kā tieša, negatīva, ilgtermiņa ietekme uz vides kvalitāti. Atkarībā no uzņēmējdarbības veida jauna negatīvā ietekme var izpausties kā vides stāvokļa rādītāju izmaiņas dažādos vides kvalitātes aspektos (gaisa piesārņojums, smakas, vides troksnis, piesārņojuma emisijas ūdeņos, augsnē vai gruntī tehnoloģisko procesu darbības rezultātā vai avāriju gadījumos). Ietekmes būtiskums ir atkarīgs no objekta novietojuma, piesārņojošo vielu emisijām u.tml. aspektiem. Gadījumos, ja izmaiņas ir nelielas un ārpus ražošanas teritorijas piesārņojuma rādītāji nepārsniedz tiem noteiktos robežlielumus, ietekme ir nebūtiska.</p> <p>Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu jaunas apbūves attīstība var radīt negatīvu ietekmi gadījumos, ja tā robežojas ar dzīvojamo vai publisko apbūvi. Tādēļ pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitāti Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R) robežjoslās ar dzīvojamo un publisko apbūvi ir sagaidāma, īstenojot TIAN noteiktās prasības:</p> <p>“Teritorijās vai to daļās, kas robežojas ar dzīvojamo un publisko apbūvi, ir atļautas tikai tādu objektu būvniecība un saimnieciskās darbības veikšana, kas nepasliktina vides kvalitāti un kuru rezultātā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vides trokšņa līmeņa rādītāji (kopā ar fonu) blakus esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniedz

¹¹⁵ Metālapstrādes un mašīnbūves, derīgo izrakteņu pārstrādes (ārpus derīgo izrakteņu ieguves vietām), gumijas rūpniecības, ādas, koksnes pārstrādes un celulozes ražošanas, būvmateriālu un sanitārtehnisko iekārtu ražošanas, kā arī ķīmiskās rūpniecības uzņēmumu, atkritumu pārstrādes uzņēmumu (ārpus atkritumu apglabāšanas poligoniem) un līdzīgu uzņēmumu (tai skaitā uzņēmumu, kuru darbība var radīt būtisku piesārņojumu) apbūve un infrastruktūra (tai skaitā noliktavas, pievedceļi u. tml.)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p><i>normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus attiecīgo teritoriju izmantošanas funkcijām;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>darbības radītais gaisa piesārņojuma līmenis (kopā ar fonu) blakus esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos gaisa kvalitātes robežlielumus un gaisa piesārņojuma līmenis netiek paaugstināts.</i> <p>Ietekme izpaudīsies Līvānu pilsētas teritorijās, kur R zonas robežojas ar publisko apbūvi, piemēram, teritorijās starp Daugavu un Dzelzceļu – Rūpniecības ielas rajonā u.c.</p> <p>Tāpat ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, īstenojot TIAN noteikto prasību lokālplānojumā vai detālplānojumā, vai būvprojektā izstrādāt kravas transporta kustības organizāciju un paredzēt pasākumus ielu un autoceļu aizsardzībai pret publisko ceļu un ielu seguma bojājumiem un pret citu satiksmes dalībnieku, tostarp gājēju drošības apdraudējumu, kā arī gadījumos, kad būvju būvniecība notiek pa kārtām un zemes vienības vai ēkas daļu ierīko publiskām funkcijām, tās norobežot no pārējās teritorijas (ēkas) daļas, ko izmanto rūpnieciskai ražošanai.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā galvenā izmantošana atļauta arī Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15.tabulā (3.2.8.punkts).</p>
4.6.2. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1) līdzinās iepriekšējā teritorijas plānojumā noteiktajai R2 zonai, jo neietver 13002 Smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve un 13004 Derīgo izrakteņu ieguve, bet tikai vieglās rūpniecības uzņēmumus (13001). R1 zona, līdzīgi kā iepriekš, pamatā ir noteikta Līvānu pilsētā starp Daugavu un dzelzceļu. Salīdzinot ar iepriekšējo teritorijas plānojumu, šo teritoriju platības ir mazliet pieaugušas (iepriekš R2 zona aizņēma 48 ha lielu platību, jaunajā plānojumā R1 zona – 56 ha lielu platību).</p> <p>Kā viens no galvenajiem teritorijas izmantošanas veidiem TIAN ir noteikts <i>Vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001)</i>. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 3. pielikumā ietverto definīciju vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ietver tādu ražošanas objektu attīstību, kas nerada būtisku piesārņojumu, sagaidāmā ietekme uz vidi nav būtiska.</p> <p>Vienlaikus nevar izslēgt vieglās rūpniecības uzņēmumu un citas saimnieciskās darbības (piemēram, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes) potenciāli iespējamās ietekmes uz blakus esošo dzīvojamo un publisko apbūvi, tāpēc pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu un gaisa kvalitāti Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R1) robežjoslās ar dzīvojamo un publisko apbūvi ir sagaidāma, īstenojot TIAN noteiktās prasības:</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p><i>“Teritorijās vai to daļās, kas robežojas ar dzīvojamo un publisko apbūvi, ir atļautas tikai tādu objektu būvniecība un saimnieciskās darbības veikšana, kas nepasliktina vides kvalitāti un kuru rezultātā:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>vides trokšņa līmeņa rādītāji (kopā ar fonu) blakus esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus attiecīgo teritoriju izmantošanas funkcijām;</i> - <i>darbības radītais gaisa piesārņojuma līmenis (kopā ar fonu) blakus esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniedz normatīvajos aktos noteiktos gaisa kvalitātes robežlielumus un gaisa piesārņojuma līmenis netiek paaugstināts.”</i> <p>Tāpat ir sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, īstenojot TIAN noteikto prasību lokālplānojumā vai detālplānojumā, vai būvprojektā izstrādāt kravas transporta kustības organizāciju un paredzēt pasākumus ielu un autoceļu aizsardzībai pret publisko ceļu un ielu seguma bojājumiem un pret citu satiksmes dalībnieku, tostarp gājēju drošības apdraudējumu, kā arī gadījumos, kad būvju būvniecība notiek pa kārtām un zemes vienības vai ēkas daļu ierīko publiskām funkcijām, tās norobežot no pārējās teritorijas (ēkas) daļas, ko izmanto rūpnieciskai ražošanai.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā galvenā izmantošana atļauta arī Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15.tabulā (3.2.8.punkts).</p> <p>Nelielās platībās (uz austrumiem no Upenieku ciema Jersikas pagastā) veikta funkcionālā zonējuma maiņa no Publiskās apbūves teritorijām (P3) uz Ražošanas teritorijām (R1), kur turpmāk būs atļauti tādi teritorijas izmantošanas veidi kā lauksaimnieciska ražošana un atkritumu pārstrāde, tomēr ietekme nav vērtējama ka būtiska, ņemot vērā, ka izmaiņas skars tikai 6 ha lielas platības.</p>
<p>4.6.3. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Funkcionālā zona Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2) ir jaunizveidota zona, kas noteikta tikai derīgo atradņu ieguves vietās un kur teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir saņemta informācija par LVĢMC izsniegtajām licencēm un pašvaldības izsniegtajām atļaujām derīgo izrakteņu ieguvei.</p> <p>Funkcionālā zona noteikta darbībām, kuras jau notiek un tiks turpinātas atbilstoši tām noteiktajām vides aizsardzības prasībām, kuras iekļautas licenču vai atļauju nosacījumos. Tādējādi jaunu, būtisku, tostarp, negatīvu ietekmju veidošanās nav prognozējama.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām.</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15.tabulā (3.2.8.punkts).</p> <p>TIAN ir noteikts, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas teritoriju atļauts izmantot atbilstoši Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1), Lauksaimniecības teritorijā (L), Mežu teritorijā (M) un Ūdeņu teritorijā (Ū) atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem. Prasības rekultivācijai ir noteiktas Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumos Nr.570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” sadaļā 8. <i>Derīgo izrakteņu ieguves vietas konservācija vai rekultivācija</i> un ir jāievēro neatkarīgi no TIAN regulējuma. TIAN šajā gadījumā nosaka teritorijas izmantošanas veidus un apbūves parametrus. Ieviešanas gadījumā sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju kā dabas resursa saglabāšanu. Taču, ņemot vērā, ka rekultivācija ir jāveic atbilstoši normatīvo aktu regulējumam un teritorijas plānojuma darbības laikā tās realizācija ir sagaidāma tikai dažām ieguves vietām, kurām beigsies licenču vai atļauju darbības laiks (ja izstrāde būs pabeigta pilnībā, skatīt arī 1.pielikumu), tad ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p> <p>Kopumā jaunajā teritorijas plānojumā veikta funkcionālā zonējuma maiņa no M un L teritorijām uz R2 teritorijām 1536,96 ha platībā (vislielākās izmaiņu platības atrodas Skrebeļu-Skruzmaņu purva teritorijā). Funkcionālā zonējuma izmaiņu rezultātā nav sagaidāma ietekme uz vidi, ņemot vērā, ka arī iepriekš šajās teritorijās bija atļauta un notika derīgo izrakteņu (kūdras) ieguve.</p>
4.7. Transporta infrastruktūras teritorija	
4.7.1. Transporta infrastruktūras teritorija (TR)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Līvānu novada teritorijas plānojumā autoceļiem un ielām ir noteikta Transporta infrastruktūras teritorija (TR), savukārt plānotajiem ceļiem ir noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (skatīt 18. tabulu).</p> <p>Transporta infrastruktūra ir analizēta “Transporta attīstības plānā”, kas ir daļa no teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta un pieejams atsevišķā sējumā. Teritorijas plānojuma risinājumi ir balstīti uz šo plānu.</p> <p>TIAN ir noteikts, ka publiski pieejamos stāvlaukumos ir atļauts izvietot elektrotransporta uzlādes staciju, un stāvvietās ielu brauktuvju malās atļauts izvietot elektrotransporta uzlādes iekārtas. Šī prasība radīs pozitīvu, tiešu ilgtermiņa ietekmi uz SEG emisiju mazināšanu, dodot ieguldījumu elektrotransporta līdzekļu attīstībā. Vienlaikus radušos ietekmi šajā plānošanas stadijā precīzi nevar novērtēt. Iespējams, tā dos pozitīvu rezultātu, summējoties ar citiem energoefektivitātes pasākumu rezultātiem.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, ievērojot TIAN prasību teritorijas papildizmantošanas veidu apbūvi un labiekārtojuma elementus izvietot tā, lai netiktu traucēta satiksmes dalībnieku kustība un apdraudēta gājēju un velosipēdistu satiksmes drošība.</p>
4.7.2. Transporta infrastruktūras teritorija (TR1)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Transporta infrastruktūras teritorija (TR1) ir paredzēta dzelzceļa satiksmi nepieciešamās infrastruktūras un ar to saistīto uzņēmumu darbības nodrošināšanai. Funkcionālā zona TR1 pamatā ir plānota teritorijās, kur jau iepriekš bijušas dzelzceļa transporta infrastruktūrai paredzētas teritorijas, tāpēc jaunas, būtiskas ietekmes uz vidi plānošanas stadijā nav identificētas.</p>
4.8. Tehniskās apbūves teritorija	
4.8.1. Tehniskās apbūves teritorija (TA)	

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Funkcionālā zona TA pārsvarā plānota teritorijās, kur jau iepriekš bijusi tehniskās apbūves teritorija, tāpēc plānošanas stadijā nav identificētas jaunas, būtiskas ietekmes uz vidi.</p> <p>Funkcionālajā zonā līdz ar citiem inženiertehniskajiem objektiem atrodas centralizētās dzeramās ūdensapgādes urbumi, notekūdeņu attīrīšanas ietaises u.tml. inženiertehniskie objekti, kuri nodrošina CŪS un CKS darbību, kas ir saistīta ar jau esošajām ietekmēm – kanalizācijas ūdeņu attīrīšanu un kvalitatīva dzeramā ūdens apgādi. Jaunas pozitīvas, netiešas ietekmes saistībā ar šo objektu darbību teritorijas plānojuma īstenošanas laikā var veidoties, veidojot jaunus pieslēgumus CŪS un CKS. Skatīt TIAN 3.2.2. punkta vērtējumu (15. tabula).</p> <p>Pārmantojot iepriekšējo teritoriju plānojumu pieeju, TA zonā iekļauti arī saimnieciskie objekti – atsevišķās zemes vienībās izvietotas darbnīcas, garāžas, kūtis vai citas saimniecības ēkas, izņemot, ja tās atrodas vienā zemes vienībā ar dzīvojamo, publisko vai rūpniecisko apbūvi.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, kā arī cita veida piesārņojumu, ievērojot TIAN noteikto prasību tehniskās apbūves zemes vienībā nodrošināt pasākumus apkārtējās dzīvojamās un publiskās apbūves aizsardzībai pret objekta radītajiem trokšņiem un cita veidu piesārņojumu atbilstoši vides institūciju noteikumiem. Ietekme – lokāla, summējoties ietekmes var kļūt būtiskas.</p>
<p>4.9. Dabas un apstādījumu teritorija</p>	
<p>4.9.1. Dabas un apstādījumu teritorija (Labiekārtoti apstādījumi) (DA)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ir noteikta, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. Jaunajā teritorijas plānojumā skvēru, parku u.tml. dabas teritorijas DA zonā ir pārmantotas no iepriekšējās Z1 zonas. DA zona jaunajā plānojumā ir papildināta ar arheoloģijas pieminekļu teritorijām, kurās papildus ir jāievēro TIAN 2.9. nodaļas <i>Kultūras pieminekļi</i> prasības.</p> <p>TIAN ir akcentēts, ka arheoloģijas pieminekļu teritorijās nav atļauta būvju būvniecība, bet, ņemot vērā, ka šo noteikumu ir jāievēro neatkarīgi no DA zonā iekļautās prasības, ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p> <p>Kopumā šādas funkcionālās zonas izdalīšana radīs pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz kultūras pieminekļu aizsardzību un dabas teritoriju, tostarp apstādījumu, saglabāšanu šajās teritorijās.</p> <p>Sagaidāma pozitīva ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu, funkcionālajam zonējumam mainoties no Centra apbūves teritorijas DA teritorijām 6 ha platībā (Līvānos pie Dubnas upes, Sutru un Upenieku ciemā).</p>
<p>4.9.2. Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)</p>	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) lielākoties ietver mežus, pļavas u.c. dabas teritorijas, un tās pamatā plānotas pilsētās vai ciemos. Šajā zonā ir pārmantotas iepriekšējā teritorijas plānojuma Z2 teritorijas, kas bija noteiktas kā dabas teritorijas pilsētā un ciemos, pamatā bez labiekārtojuma.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu un antropogēnās slodzes mazināšanu novada mežos, autotransporta un gājēju</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>ceļus ierīkojot tikai izmantojot dabiskās brauktuves vai takas un ceļu segumu izvēloties atbilstoši projektētajai satiksmes slodzei un nestspējai, kā arī ierīkojot tikai teritorijas apsaimniekošanai un apmeklētājiem nepieciešamās transportlīdzekļu stāvvietas.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz augsnes piesārņojuma un erozijas mazināšanu, dabas teritoriju un vērtību saglabāšanu, kā arī cilvēku drošību, ievērojot TIAN prasību teritorijas labiekārtošanā paredzēt risinājumus, kas pasargā zemes virskārtu un upju nogāzes no erozijas, dabisko biotopu iznīcināšanas, teritorijas piesārņošanas ar atkritumiem, uguns izcelšanās.</p>
4.9.3. Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Dabas un apstādījumu teritorijas apakšzona (DA2) paredzēta kapsētu ierīkošanai un uzturēšanai. Šajā zonā ir pārmantotas iepriekšējā plānojumā esošās Z4 zonas.</p> <p>Jaunas, būtiskas ietekmes uz vidi plānošanas stadijā nav identificētas.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz infrastruktūras attīstību un cilvēku drošību, ievērojot TIAN noteikto prasību, kas atļauj ierīkot teritorijas apsaimniekošanai un apmeklētājiem nepieciešamās transportlīdzekļu stāvvietas. Ietekme izpaudīsies lokāli.</p>
4.10. Mežu teritorija	
4.10.1. Mežu teritorija (M)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Mežu teritorija (M) ir noteikta, lai nodrošinātu apstākļus meža ilgtspējīgai attīstībai un meža galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu, īstenojot TIAN prasību, kas nosaka, ka gadījumos, kad meža zemēs plāno būvniecību ar ēkām vai vēja elektrostacijas, vai saules elektrostacijas, apbūvei primāri jāizvēlas zemes vienības daļu, uz kuras neatrodas mežs.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15. tabulā (3.2.8. punkts).</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Derīgo izrakteņu ieguve (13004). Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētākas informācijas par iespējamām ieguves vietās un platībām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15. tabulā (2.6. punkts).</p> <p>TIAN ir noteikts, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas teritoriju atļauts izmantot atbilstoši Mežu teritorijā (M) atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem, kā arī ir atļauts ierīkot ūdenstilpni. Prasības rekultivācijai ir noteiktas Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumos Nr.570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība” sadaļā 8. <i>Derīgo izrakteņu ieguves vietas konservācija vai rekultivācija</i> un ir jāievēro neatkarīgi no TIAN regulējuma. TIAN šajā gadījumā nosaka teritorijas izmantošanas veidus un apbūves parametrus. Ieviešanas gadījumā sagaidāma</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju kā dabas resursa saglabāšanu. Taču, ņemot vērā, ka rekultivācija ir jāveic atbilstoši normatīvo aktu regulējumam un teritorijas plānojuma darbības laikā tās realizācija ir sagaidāma tikai dažām ieguves vietām, kurām beigsies licenču vai atļauju darbības laiks (ja izstrāde būs pabeigta pilnībā, skatīt arī 1.pielikumu), tad ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p> <p>TIAN akcentēta nepieciešamība valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu un to aizsargjoslu (aizsardzības zonu) teritorijās zemes vienību platības un apbūves parametru noteikšanā ievērot TIAN nodaļā "Kultūras pieminekļi" noteiktās prasības, taču, ņemot vērā, ka augstākminētajās teritorijās šīs prasības ir jāievēro neatkarīgi no M zonā noteiktā, ietekme ir vērtēta kā nebūtiska. Pozitīvi vērtējams, ka atsevišķi izdalīts kultūras pieminekļu, kas atrodas M teritorijā, atļautais izmantošanas veids - mežsaimnieciska izmantošana (21001), mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (21002), labiekārtota ārtelpa (24001) un ārtelpa bez labiekārtojuma (24002).</p> <p>Sagaidāma pozitīva ietekme uz dabas teritoriju saglabāšanu, funkcionālajam zonējumam mainoties no apbūves teritorijām (DzS3) uz Mežu teritorijām (M) 49,13 ha platībā (piemēram, Rudzātu un Turku ciemos), ņemot vērā, ka M zonās pieļaujama apbūves blīvums ir 3%.</p>
4.11. Lauksaimniecības teritorija	
4.11.1. Lauksaimniecības teritorija (L)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Funkcionālajā zonā Lauksaimniecības teritorija (L) iekļautas lauksaimniecībā izmantojamās zemes ārpus apdzīvotām vietām.</p> <p>Šajā funkcionālajā zonā galvenajā izmantošanā atļautas ar ietekmi uz vidi saistāmas izmantošanas <i>Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003)</i> un <i>Lauksaimnieciska izmantošana (22001)</i>, kuru ieviešana apdzīvotās vietās potenciāli var radīt vides stāvokļa izmaiņas to apkārtnē, negatīvi ietekmējot gaisa kvalitāti, radot smakas, augsnes un ūdeņu piesārņojumu ar biogēnajām vielām (N, P savienojumiem), kā arī netieši ietekmēt cilvēka veselību. Realizējot šīs izmantošanas pilnā apmērā (lopkopība, kas ietver specializētos lopkopības kompleksus, kautuves, siltumnīcu kompleksi u.tml.) vismaz lokāli ir iespējama tiešu un netiešu negatīvu ietekmju veidošanās vai traucējums iedzīvotājiem - negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa rādītājiem, piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un augsnē, pazemes ūdeņu piesārņojuma novēršanu, kā arī netieša ietekme uz cilvēka veselību.</p> <p>Vienlaikus TIAN sadaļā "Citas prasības" ir iekļautas šādas prasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai un labturībai nepieciešamās būves norobežo no esošajām dzīvojamām un publiskām ēkām ar aizsargstādījumiem;</i> - <i>Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūvē ievēro Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R, R1) noteikumus, papildus ievērojot normatīvajos aktos noteiktos minimālos attālumus starp lauksaimniecības dzīvnieku (cūku un mājputnu) intensīvās audzēšanas kompleksiem un dzīvojamām un publiskām ēkām.</i> <p>Augstākminēto prasību ieviešana var mazināt negatīvo ietekmi uz cilvēku dzīves vidi, radot pozitīvu, tiešu, ilgtermiņa ietekmi uz gaisa kvalitāti, smaku</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>ierobežošanu, vides trokšņa līmeni un ainavu aizsardzību, kā arī, ietekmēm summējoties, netiešu pozitīvu ietekmi uz cilvēku veselību.</p> <p>Vides kontekstā atzīmējamas papildizmantošanā iekļautās vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves (13001) un saistītās infrastruktūras attīstības iespējas. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 3. pielikumā ietverto definīciju vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ietver tādu ražošanas objektu attīstību, kas nerada būtisku piesārņojumu, sagaidāmā ietekme uz vidi nav būtiska.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Derīgo izrakteņu ieguve (13004). Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētākas informācijas par iespējamām ieguves vietās un platībām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15. tabulā (2.6. punkts).</p> <p>TIAN ir noteikts, ka pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas teritoriju atļauts izmantot atbilstoši Lauksaimniecības teritorijā (L) atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem, kā arī ir atļauts ierīkot ūdenstilpni. Prasības rekultivācijai ir noteiktas Ministru kabineta 2012.gada 21.augusta noteikumos Nr.570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" sadaļā 8. <i>Derīgo izrakteņu ieguves vietas konservācija vai rekultivācija</i> un ir jāievēro neatkarīgi no TIAN regulējuma. TIAN šajā gadījumā nosaka teritorijas izmantošanas veidus un apbūves parametrus. Ieviešanas gadījumā sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju kā dabas resursa saglabāšanu. Taču, ņemot vērā, ka rekultivācija ir jāveic atbilstoši normatīvo aktu regulējumam un teritorijas plānojuma darbības laikā tās realizācija ir sagaidāma tikai dažām ieguves vietām, kurām beigsies licenču vai atļauju darbības laiks (ja izstrāde būs pabeigta pilnībā, skatīt arī 1.pielikumu), tad ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15. tabulā (3.2.8.punkts).</p> <p>TIAN akcentēta nepieciešamība valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu un to aizsargjoslu (aizsardzības zonu) teritorijās zemes vienību platības un apbūves parametru noteikšanā ievērot TIAN nodaļā "Kultūras pieminekļi" noteiktās prasības, taču, ņemot vērā, ka augstākminētajās teritorijās šīs prasības ir jāievēro neatkarīgi no L zonā noteiktā, ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p> <p>Iespējama negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa rādītājiem, piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un augsnē, pazemes ūdeņu piesārņojuma novēršanu, kā arī netieša ietekme uz cilvēka veselību, funkcionālajam zonējumam mainoties no Dzīvojamās apbūves teritorijām (DzS3) uz Lauksaimniecības teritorijām (L) 89 ha platībā, kā arī no Publiskās apbūves teritorijām (P2) uz Lauksaimniecības teritorijām (L) 11 ha platībā, ņemot vērā, ka L zonā ir atļauta lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (papildizmantošanā – arī vieglā rūpniecība, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, energoapgādes uzņēmumu apbūve u.c.). Ietekme – lokāla (piemēram, Jersikā, Rožupē,</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	Sutros un Rudzātos), turklāt jāņem vērā augstāk norādītās TIAN iekļautās prasības, kas samazinās radītās ietekmes būtiskumu.
4.11.2. Lauksaimniecības teritorija (L1)	
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Lauksaimniecības teritorija (L1) ir noteikta ciemu daļās, kur ir raksturīgas lielākas zemes vienības, piemējas saimniecības, jaukta lauksaimnieciskās ražošanas, individuālo dzīvojamo māju vai viensētu apbūve. Šīs zona apbūvē ir izslēgti lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi un derīgo izrakteņu ieguve.</p> <p>Vides kontekstā atzīmējamas papildizmantošanā iekļautās vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūves (13001) un saistītās infrastruktūras attīstības iespējas. Tā kā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 240 3. pielikumā ietverto definīciju vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve ietver tādu ražošanas objektu attīstību, kas nerada būtisku piesārņojumu, sagaidāmā ietekme uz vidi nav būtiska.</p> <p>Funkcionālajā zonā kā papildizmantošana atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), kuras ietvaros saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) regulējumu ir atļauta vēja elektrostaciju un vēja parku būvniecība. Teritorijas plānojuma un vides pārskata izstrādes laikā nav detalizētas informācijas par iespējamām VES vai vēja parku izvietojuma vietām. Ietekmes vērtējumu atbilstoši teritorijas plānojuma izstrādes detalizācijas pakāpei skatīt 15. tabulā (3.2.8. punkts).</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, smaku ierobežošanu, vides trokšņa līmeni un ainavu aizsardzību, kā arī, ietekmēm summējoties, netieša pozitīva ietekme uz cilvēku veselību, ieviešot TIAN prasību, kas nosaka, ka ražošanas, tehniskās apbūves un lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai un labturībai nepieciešamās būves ir jānorobežo no esošajām dzīvojamām un publiskām ēkām ar aizsargstādījumiem.</p> <p>Pozitīvi vērtējama prasība, kas nosaka, ka ražošanas ēkas būvniecības gadījumā Būvvalde var pieprasīt veikt būvniecības ieceres publisko apspriešanu vai rakstisku saskaņojumu ar dzīvojamo ēku īpašniekiem.</p> <p>Jaunajā teritorijas plānojumā funkcionālais zonējums mainās no Dzīvojamās apbūves teritorijām (DzS1) uz Lauksaimniecības teritorijām (L1) 37 ha lielā platībā un no Dzīvojamā apbūves teritorijām (DzS3) uz Lauksaimniecības teritorijām (L1) 100 ha lielā platībā. Ņemot vērā, ka lauksaimnieciska izmantošana bija atļauta arī iepriekšējās DzS1 un DzS3 teritorijās, savukārt attiecībā uz L1 zonā atļauto vieglo rūpniecības uzņēmumu darbību jāņem vērā augstākminētās normatīvo aktu prasības un TIAN prasības, tostarp attiecībā uz jaunu ražošanas ēku būvniecību, sagaidāmā ietekme uz vidi šo izmaiņu rezultātā nav būtiska.</p> <p>VVD, sniedzot atzinumu par teritorijas plānojuma 2.0 redakciju¹¹⁶, vērš uzmanību uz plānošanu nacionālajās plūdu riska teritorijās vai to tuvumā. Rožupē pie Feimankas ietekas Dubnā applūstošajās teritorijās ir noteiktas Lauksaimniecības teritorijas L1 un Dabas un apstādījumu teritorijas. Apbūves zonējums saglabāts tikai zemes vienībām, uz kurām atrodas esošas ēkas, kas celtas pagājušā gadsimta 50-tajos un 60-tajos gados vai vēl vecākas viensētas. Teritorijas izmantošanā jāievēro Aizsargjoslu likuma prasības.</p>
4.11.3. Lauksaimniecības teritorija (L2)	

¹¹⁶ VVD, vēstule Nr.11.2/AP/9869/2025 (05.11.2025.)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Lauksaimniecības teritorija (L2) ir noteikta dārzu apbūvei ciemos un mazdārziņos (Jersikas pagastā, Rožupes un Turku pagastā), un tajā ir iekļautas iepriekšējā plānojumā noteiktās Z3 zonas, kuras tika noteiktas mazdārziņiem. L2 zonā apbūve ir sašaurināta līdz dārzu un vasarnīcu apbūvei.</p> <p>Esošajās mazdārziņu teritorijās pie Līvānu pilsētas un Jersikas pagastā pie Daugavas, kur zemes vienības ir no 300-500-1000 m² lielas, ir izveidojusies situācija, ka padomju laikā uzbūvētās dārza vai vasarnīcu ēkas nevar nodot ekspluatācijā, jo būvniecība neatbilst normatīvajiem aktiem, savukārt nekustamā īpašuma nodokļu pieaugums reģiona ekonomiskajā situācijā var radīt problēmu lielākajai daļai dārziņu un vasarnīcu īpašnieku. Tādēļ pašvaldība ar teritorijas plānojuma starpniecību veicina būvniecības dokumentācijas sakārtošanu, būvju legalizāciju, neprasot izstrādāt jaunu iekšējo apgādes risinājumu un to pārbūvēt. Esošajā apbūvē sadzīves notekūdeņu apsaimniekošanai tiek lietotas DKS, kas ņemot vērā nelielos zemes gabalus un blīvo dārzu un vasarnīcu apbūvi, rada vides piesārņojuma (gruntsūdeņi, augsne grunts, virszemes ūdeņi) riskus. Saglabāsies esošais vides stāvoklis. Jaunas būvniecības vai pārbūves gadījumā šajās teritorijās kā vienīgo decentralizētās kanalizācijas risinājumu rekomendējams turpmāk izmantot hermētiskus krājrezervuārus.</p> <p>VVD, sniedzot atzinumu par teritorijas plānojuma 2.0. redakciju¹¹⁷, norāda: “.....Dienests arī sagaida, ka esošajā mazdārziņu apbūvē kā vienīgais decentralizētās kanalizācijas risinājums tiktu atļauts – hermētisks krājrezervuārs, turklāt arī mazdārziņu teritorijās ārpus ciemiem esošās decentralizētās kanalizācijas sistēmas būtu pakļaujamas reģistrācijai un apsaimniekošanas uzraudzībai, ja ir uzbūvēta vasarnīca vai dārza māja, jo tās pārsvarā ir izvietotas blīvi – uz nelieliem zemesgabaliem un mazdārziņu apbūves apdzīvotība pārsvarā ir ar sezonālu raksturu.”</p> <p>Jāatzīmē, ka decentralizētās kanalizācijas sistēmu reģistrācijas kārtību Plānojuma un Vides pārskata izstrādes laikā nosaka Ministru kabineta 2017. gada 27. jūnija noteikumi Nr. 384 “Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu”. Noteikumi attiecas uz ciemu un pilsētu teritorijām. Turpmāk pašvaldībā, nākotnē mainoties normatīvo aktu regulējumam, jāvērtē iespēja noteikt iepriekšminētās teritorijas kā tādas, kurās DKS ir reģistrējamas.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību, ievērojot TIAN prasību zemes vienībā nodrošināt vietu vienas automašīnas novietošanai. Ietekme izpaudīsies lokāli.</p> <p>TIAN akcentēta nepieciešamība valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu un to aizsargjoslu (aizsardzības zonu) teritorijās zemes vienību platības un apbūves parametru noteikšanā ievērot TIAN nodaļā “Kultūras pieminekļi” noteiktās prasības, taču, ņemot vērā, ka augstākminētajās teritorijās šīs prasības ir jāievēro neatkarīgi no L2 zonā noteiktā, ietekme ir vērtēta kā nebūtiska.</p>
<p>4.12. Ūdeņu teritorija</p> <p>4.12.1. Ūdeņu teritorija (Ū)</p>	

¹¹⁷ VVD vēstule Nr.11.2/AP/9869/2025 (05.11.2025.)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
<p>Noteikti teritorijas galvenie izmantošanas veidi, papildizmantošanas veidi un citas prasības.</p>	<p>Funkcionālā zona Ūdeņu teritorija (Ū) ir noteikta, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai, un lielākoties tā plānota jau esošajās ūdeņu teritorijās.</p> <p>Plānošanas stadijā šajā funkcionālajā zonā nav identificētas jaunas, nozīmīgas būtiskas ietekmes uz vidi.</p> <p>Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 nosacījumu prasībām (68.punkts): 1) ezeri un upes, t.sk. ūdensteces, kas pilsētās un ciemos, kas ir garākas par 3 km, bet lauku teritorijā – garākas par 10 km; 2) ūdenstilpes, kuru platība pilsētās un ciemos ir vismaz 0,1 ha un lauku teritorijā – vismaz 1 ha.</p> <p>Nemot vērā DAP sniegto atzinumu par teritorijas plānojuma 1.0 redakciju, Teritorijas plānojuma 2.0 redakcijā TIAN 4.12. nodaļa ir papildināta, apakšnodaļā 4.12.1.5. “Citi noteikumi” iekļaujot punktu šādā redakcijā: “Ūdensteču un ūdensobjektu krasta erozijas riska vietas un prasības erozijas riska novēršanai nosaka lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā”.</p> <p>Sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz augsnes erozijas risku novēršanu, nosakot ūdensteču un ūdensobjektu krasta erozijas riska vietas un prasības erozijas riska novēršanai.</p>

19. tabula Būtiskās ietekmes vērtējums TIN 5. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
5. TERITORIJAS AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM	
5.1. Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem	
5.1.1. Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs (TIN1)	
<p>Noteiktas prasības ēku atjaunošanai, pārbūvei vai būvniecībai Līvānu pilsētas sabiedriskajā centrā.</p> <p>Noteiktas prasības attiecībā uz pieslēgumiem centralizētajai ūdensapgādei, kanalizācijai un siltumapgādei, kā arī azartspēļu ierobežošanu, rūpnieciska un tehniska rakstura apbūvi. Noteikti ierobežojumi attiecībā uz saules paneļu izvietojumu.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu, virszemes ūdensobjektu kvalitātes nepasliktināšanu, netieša ietekme – uz augsnes piesārņojuma mazināšanu, nodrošinot jaunu ēku pieslēgšanu centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas notekūdeņu savākšanas sistēmai. Skatīt arī vērtējumu 15. tabulā (3.2.2 – 3.2.4. nodaļa).</p> <p>Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz siltumapgādes infrastruktūras pieejamību un gaisa kvalitātes uzlabošanu, jaunu ēku siltumapgādes risinājumiem primāri izvēloties pieslēgumu pie centralizētās siltumapgādes sistēmas, savukārt, ja pieslēgums pie centralizētās siltumapgādes sistēmas nav iespējams, apkures risinājumam izvēloties veidu, kas nodrošina minimālu ietekmi uz gaisa kvalitāti.</p> <p>Pozitīva, tieša ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitāti, smaku ierobežošanu, vides trokšņa rādītājiem, piesārņojuma mazināšanu virszemes un pazemes ūdeņos un augsnē, kā arī, ietekmēm summējoties, netieša pozitīva ietekme uz cilvēku veselību, TIN1 teritorijās izvietojot tādus ražošanas uzņēmumus, kuri nepasliktina vides stāvokli Pilsētas sabiedriskajā centrā un blakus teritorijās.</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ainavu saglabāšanu un aizsardzību, rūpnieciska un tehniska rakstura apbūvi Rīgas ielā izvietojot tikai aizmugures pagalmos, kā arī ievērojot aizliegumu uzstādīt saules paneļus teritorijās, kur tie redzami skatā no Rīgas ielas.</p> <p>Pozitīva, netieša ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību, TIN1 teritorijā aizliedzot azartspēļu objektu attīstības iespējas.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un vides pieejamību, īstenojot TIAN noteikto prasību, ka teritorijas ir aizliegts nožogot, izņemot gadījumus, kad būvju iežogošana veic sanitāras vai drošības funkcijas, vai ir viens no teritorijas labiekārtojuma elementiem.</p> <p>Augstākminētās ietekmes izpaudīsies lokāli – Līvānu pilsētas sabiedriskā centra teritorijās, bet summējoties ietekmes var kļūt būtiskas.</p>
5.1.2. Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija (TIN11)	
<p>Noteiktas prasības tādu teritoriju izmantošanai, kurās ir vai perspektīvā tiek plānota centralizētā ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma.</p>	<p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību un inženierinfrastruktūras attīstību, netieša – uz cilvēku drošību veselības kontekstā (mazinātas vides piesārņošanas iespējas, nodrošināta kvalitatīva dzeramā ūdens pieejamība), jaunas ēkas būvniecības gadījumā inženierapgādes risinājumā nodrošinot ēkas pievienošanu pie pašvaldības centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām, izņemot, ja pie zemes vienības robežas nav izbūvēti ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu tīkli.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršanu, virszemes ūdensobjektu kvalitātes nepasliktināšanu, netieša ietekme – uz augsnes piesārņojuma mazināšanu, veidojot jaunus pieslēgumus teritorijā ar īpašiem noteikumiem (TIN11) un ievērojot TIAN prasību: “Ja veic esošo ēku pārbūvi un tajā tiek pārbūvēta ēkas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma, Būvvalde ir tiesīga pieprasīt tādu inženierapgādes risinājumu, kas paredz ēkas pievienošanu pie centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām. Šādā gadījumā pagaidu risinājumu ar lokālu ūdensapgādi un decentralizētu kanalizācijas sistēmu ir atļauts saglabāt, ja būvniecības ieceres dokumentācijā pamato, ka pieslēgšanās centralizētajām ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām ir nesamērīga no tehniskajiem un ekonomiskajiem aspektiem un pamato vides kvalitātes prasību ievērošanu.”</p> <p>TIN11 noteiktas teritorijām, par kurām Līvānu novada pašvaldība 2025.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu par notekūdeņu apsaimniekošanas aglomerācijas robežas noteikšanu¹¹⁸, aglomerācijās iekļaujot Līvānu pilsētu un visus ciemus, izņemot Turku un Jersikas ciemus, kuros centralizētās sistēmas nav izbūvētas.</p> <p>Skatīt arī vērtējumu 15. tabulā (3.2.2 – 3.2.4. nodaļa).</p>
5.1.3. Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta (TIN12)	
<p>Noteiktas prasības teritorijām, kurās aizliegts būvēt 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostacijas.</p>	<p>Ievērojot TIAN aizliegumu būvēt 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostacijas teritorijās 2 km attālumā no pilsētas un ciemiem, sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz teritorijas ainaviskajām kvalitātēm, vides trokšņa rādītājiem un cilvēka veselību (samazinot vibrāciju, mirgošanas efekta, elektromagnētiskā starojuma riskus). Ievērojot TIAN aizliegumu</p>

¹¹⁸ [Aglomerācijas robežas | Līvānu novada pašvaldība](#)

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>būvēt 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostacijas teritorijās gar valsts un pašvaldības autoceļiem, kuru attālums ir 400 m no ceļa ass, sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku drošību un veselību, nodrošinot satiksmes drošību ziemas laikapstākļos (ņemot vērā, ka apledojums var atdalīties no VES elementiem un krītot radīt draudus tuvumā esošu cilvēku un objektu drošībai).</p>
<p>5.4. Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija</p>	
<p>5.4.1. Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4)</p>	
<p>Noteiktas prasības vietējas nozīmes kultūrvēsturiskām un dabas teritorijām, lai saglabātu Latgales reģionam un Novadam raksturīgās kultūrvēsturiskās un dabas vērtības, veidotu iedzīvotājiem pievilcīgu dzīves vidi un veicinātu tūrismu.</p>	<p>Līvānu novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir izstrādāts Līvānu novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskais pētījums (pieejams atsevišķā sējumā). Balstoties uz pētījumā identificētajiem Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem un teritorijām, ir noteiktas TIN4 teritorijas (49 kultūrvēsturiskie objekti, t.sk. trīs baznīcas lauku teritorijā, četras vēsturiskās būves pagastos, 11 pilsētībūvniecības būves Līvānos, četri industriāli objekti un 29 krucifiksi) un izvirzītas prasības TIAN 5.4. apakšnodaļā.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko teritoriju un ar tām saistīto dabas teritoriju un vērtību saglabāšanu.</p> <p>TIN4 prasību ieviešana sekmēs Novadam raksturīgās kultūrvēsturiskās un dabas vērtību saglabāšanu, jo nodrošinās pašvaldības nozīmes kultūrvēsturisko teritoriju (sarakstu skatīt TIAN 5. pielikumā) izmantošanu, respektējot to kultūrvēsturiskās un dabas vērtības.</p>
<p>5.5. Ainaviski vērtīga teritorija</p>	
<p>5.5.1. Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)</p>	
<p>Noteiktas prasības novada ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai, lai saglabātu Līvānu novada identitāti veidojošo ainavu un ainavu elementus.</p>	<p>Līvānu novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskajā pētījumā (pieejams atsevišķā sējumā) ir noteiktas īpaši vērtīgās ainavas, izvērtēti riski un ainavas ietekmējošie faktori un rekomendētas ainaviski vērtīgās teritorijas.</p> <p>Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijā kā TIN5 tika izdalītas 7 ainaviski vērtīgās teritorijas un 3 ainavisko ceļu posmi. Izstrādājot teritorijas plānojuma 2.0 redakciju, ainaviski vērtīgo teritoriju skaits ir mainīts, izdalot 4 plašākas ainaviski vērtīgās teritorijas: Daugavas labais krasts, Dubnas ieleja, Ošas polderis un Sutru lauku ainava, kas ietver iepriekš atsevišķi izdalītās ainaviski vērtīgās teritorijas.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz novada ainaviski vērtīgajām teritorijām, tās iekļaujot teritorijas izmantošanas un apbūves prasībās un teritorijas plānojuma grafiskajā daļā.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz Daugavas ainavu telpu, tajā aizliedzot vēja parku un saules parku būvniecību, kā arī uz pārējām TIN5 teritorijām, nepieļaujot tajās tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kas eksponējas virs mežiem un ainavas dominantēm-baznīcām skatā no ceļiem, kā arī nepieļaujot saules parku izvietošanu, ja tie ir redzami no ceļiem.</p> <p>Pozitīvi vērtējama TIAN prasība nepieļaut jaunu būvniecību, kas mazina ainavas kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās un vizuālās vērtības. TIN5 teritorijās Būvvalde var uzdot būvniecības dokumentācijā iekļaut sertificēta ainavu arhitekta novērtējumu par plānotās apbūves ietekmi uz ainavu no ceļiem un publiskajām skatu vietām. Tāpat noteikta prasība plānotās apbūves ietekmes</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	<p>uz ainavu novērtējumā raksturot būvapjoma, formu un materiālu iederību ainavā un atbilstību Novada būvniecības un saimniekošanas tradīcijām.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas teritoriju, dabas vērtību, ainavu un kultūras mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, ievērojot TIAN prasību, kas nosaka, ka “<i>gadījumos, ja plānotajai būvniecībai nepiemēro IVN procedūru, atbilstoši ietekmes uz ainavu novērtējumam Būvvalde var lemt par:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>būvniecības publiskās apspriešanas organizēšanu;</i> - <i>būvatļaujas nosacījumiem vai atteikumu būvniecībai, ja jaunā būvniecība neiederas ainavas telpā un degradē tās kultūrvēsturiskās, ekoloģiskās un vizuālās vērtības.</i>” <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ainaviskajiem ceļu posmiem, nepieļaujot to taisnošanu, reljefa pārveidošanu un citas būtiskas trasējuma izmaiņas.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz ezeru un upju ainavām, jaunu apbūvi pie ezeriem un upēm veidojot, atkāpjoties no krasta, lai respektētu ūdens ainavas vienoto veselumu.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas vērtību saglabāšanu, augsnes erozijas risku mazināšanu, optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, ievērojot TIAN prasību: “<i>Nodrošinot Daugavas, Dubnas, Ošas, Feimankas upju un Silavu ezeru un Līvānu ezera ainavu vizuālo pieejamību, attīra skatu līnijas un ūdensobjektu krastus no apauguma, ņemot vērā konkrētajā vietā sastopamās dabas vērtības, raksturīgo sugu un biotopu daudzveidību, hidroloģiskos procesus, ūdensobjektu krastu eroziju, ģeoloģisko uzbūvi u.tml.</i>”</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dabas vērtību un dabas teritoriju saglabāšanu, piekļuves upju ainavu telpā ierīkojot tā, lai gājēju ceļi un piebraucamie ceļi primāri tiktu plānoti pa dabā konstatējamām dabiskajām brauktuvēm vai takām, kā arī tūrisma un labiekārtojuma infrastruktūru izvietojot ārpus Eiropas Savienības biotopiem un saudzējot dabiskos biotopus.</p> <p>Pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz agrārās ainavas aizsardzību, saglabājot lauksaimniecības zemes, nepieļaujot to aizaugšanu un apmežošanu ceļam pieguļošajās zemes vienībās, kā arī saglabājot tālos un plašos skatus no ceļa uz agrāro ainavu un tās atsevišķiem elementiem – viensētām, koku puduriem.</p>
5.7. Nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija	
5.7.1. Nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7)	
<p>Noteiktas prasības Tiltā pār Daugavu būvniecībai nepieciešamās teritorijas izmantošanai, tostarp attiecībā uz esošās būvniecības turpināšanu un jaunu ēku būvniecību.</p>	<p>Ietekme šajā SIVN netiek vērtēta.</p> <p>Teritorija ir viena no vairākās pašvaldībās izvērtējamām potenciālajām vietām jauna tilta būvniecībai pār Daugavu. Potenciālo vietu salīdzināšanu un izvērtēšanu veic ministrijas un Nacionālie bruņotie spēki.</p> <p>TIAN ir iekļauti nosacījumi, lai teritoriju rezervētu brīvu no apbūves. Tāpat iekļauts nosacījums, ka TIN7 teritorijas noteikumi zaudē spēku, ja tiek pieņemts lēmums par tilta būvniecību un tas neskar Līvānu novadu vai ja tiek pieņemts lēmums tiltu pār Daugavu nebūvēt.</p> <p>Tālākās plānošanas stadijās jāvērtē plānotās būvniecības atbilstība likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 2. pielikuma „Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums” nosacījumiem (atkarībā no būvniecības ieceres satura) vai atbilstība darbībai, kuru veikšanai nepieciešams saņemt tehniskos noteikumus saskaņā ar 2015. gada 27. janvāra Ministru kabineta noteikumiem</p>

Teritorijas plānojuma risinājums	Vērtējums, risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai/novēršanai
	Nr.30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai”.

Jaunā teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma izstrāde, tostarp nosakot atļautos galvenos teritorijas izmantošanas veidus, papildizmantošanas veidus un apbūves parametrus, ir balstīta uz Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) prasībām. Jaunais teritorijas plānojums ir izstrādāts, ņemot vērā iepriekšējā teritorijas plānojuma risinājumus, saglabājot tā pēctecību un veicot pāreju uz Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) noteikto vienoto klasifikāciju un vispārīgās teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumiem.

Tā kā Ministru kabineta noteikumos Nr.240 (2013.) ir noteikti atšķirīgi papildizmantošanas veidi, salīdzinot ar plānošanas praksi, kas bija spēkā līdz brīdim, kad šie noteikumi stājās spēkā, jāņem vērā, ka ietekme uz vidi var veidoties arī teritorijās, kurās netiek mainīts līdzšinējais funkcionālais zonējums. Piemēram, dzīvojamās apbūves teritorijās (DzS, DzM, DzD) var būt atļauta arī lauksaimnieciska izmantošana pilsētās un ciemos, tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve, savukārt jaukta centra apbūves teritorijās (JC) – vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve u.tml., vai arī atsevišķi zonējumi ar plašu izmantošanas veidu spektru (darījumu, pakalpojumu, t.sk. degvielas mazumtirdzniecības objekti), kuri attīstības gadījumā vismaz lokāli vai summējoties ietekmēm var mainīt vides kvalitāti blakus esošajās teritorijās (gaisa kvalitāte, smakas, vides troksnis u.tml.). Šādu izmantošanu izmaiņas jaunas attīstības gadījumos ir prognozējamas galvenokārt apdzīvotajās vietās. Sagaidāmās ietekmes ir lokālas, pārsvarā nebūtiskas un nav prognozējamas tik lielā mērogā, lai vides kvalitātes rādītāji pārsniegtu tiem normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus. Šāds vērtējums ir pamatojams ar to, ka vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūvē iekļautie darbību veidi saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.240 (2013.) 3. pielikumā iekļauto definīciju nerada būtisku piesārņojumu. Darbības pakalpojumu objektos var tikt veiktas, ja nepieciešams, reģistrējot C kategorijas piesārņojošas darbības, kas arī nav saistītas ar nozīmīgu piesārņojuma veidošanos.

Kopumā teritorijas plānojuma risinājumi, nosakot teritorijas funkcionālo zonējumu ir vērsti uz vides problēmu risināšanu. Izvērtējot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības un teritorijas plānojuma grafisko daļu, vides pārskatā sniegts šāds galveno ietekmju vērtējums:

- pozitīva vispārējā ietekme, jo teritorijas plānojumā ietvertie risinājumi ir sagatavoti, ņemot vērā novada jaunās ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādnes, sekmē tajā noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanu, ilgtermiņa prioritāšu un telpiskās attīstības perspektīvas īstenošanu;
- ņemot vērā ražošanas uzņēmumu nozīmīgo lomu Līvānu novada attīstībā, pozitīvi vērtējamas TIAN iekļautās prasības attiecībā uz vides kvalitātes nodrošināšanu (tostarp vides trokšņa un gaisa kvalitātes rādītājiem) rūpnieciskās apbūves teritorijās vai to daļās, kas robežojas ar dzīvojamo vai publisko apbūvi, tādējādi mazinot ražošanas uzņēmumu potenciālo negatīvo ietekmi uz blakus esošajām teritorijām un tās iedzīvotājiem;
- sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz gaisa kvalitātes rādītājiem, ievērojot TIAN noteiktās prasības jauniem objektiem, kuri potenciāli var radīt gaisa piesārņojumu, kā arī prasības jaunu dzīvojamo un publisko būvju izvietojumam attiecībā

pret esošajiem gaisa piesārņojuma avotiem – valsts autoceļiem, rūpniecisko un tehnisko apbūvi;

- sagaidāma pozitīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides trokšņa rādītāju nodrošināšanu, ievērojot TIAN prasības, kas noteiktas, ja tiek plānota jauna rūpnieciskā, tehniskā un komercdarbības objektu apbūve vai tiek paplašināti esošie objekti, kas potenciāli var saturēt trokšņu avotus;
- iespējama negatīva, tieša, ilgtermiņa ietekme uz dažādiem vides aspektiem (negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti, vides trokšņa rādītājiem, piesārņojuma mazināšanu virszemes ūdeņos un augsnē, pazemes ūdeņu piesārņojuma novēršanu), kā arī netieša ietekme uz cilvēka veselību, Lauksaimniecības teritorijās (L) realizējot atļautās izmantošanas pilnā apmērā. Vienlaikus sagaidāms, ka šīs ietekmes mazinās TIAN noteiktās prasības attiecībā uz lauksaimniecības būvju norobežošanu no dzīvojamām un publiskām ēkām, kā arī ievērojot normatīvajos aktos noteiktos attālumus starp lauksaimniecības dzīvnieku (cūku un mājputnu) intensīvās audzēšanas kompleksiem un dzīvojamām un publiskām ēkām;
- sagaidāma pozitīva, tieša un netieša, ilgtermiņa ietekme uz kultūras pieminekļu, vietējas nozīmes kultūrvēsturisko un dabas teritoriju aizsardzību un saglabāšanu, ielu un ceļu infrastruktūras attīstību, cilvēku drošību, vides pieejamību, optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšanu, kā arī negatīvu vides ietekmju (troksnis, gaisa piesārņojums u.tml.) mazināšanu, ievērojot TIAN noteiktos ierobežojumus derīgo izrakteņu ieguvei. Tāpat pozitīvi vērtējama prasība, kas derīgo izrakteņu vietas izstrādātājam liek vērsties Pašvaldībā pirms licences vai atļaujas saņemšanas, lai analizētu nepieciešamību piemērot detālplānojumu un tādējādi samazinātu vides un iedzīvotāju drošības un veselības riskus, kas varētu rasties skarto īpašumu teritorijās;
- derīgo izrakteņu ieguve vispārīgā gadījumā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R2), Mežu teritorijā un Lauksaimniecības teritorijā atkarībā no derīgā izrakteņa veida un ieguves tehnoloģijas var radīt negatīvas ietekmes uz vidi. Konkrētu ieguves vietu ietekmes uz vidi vērtējums ir veicams atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un saistībā ar to izdoto normatīvo aktu prasībām, nodrošinot ietekmi mazinošu pasākumu ieviešanu;
- tieša, ilgtermiņa ietekme uz vides troksni (t.sk., zemas frekvences), hidroloģiskā režīma, dabas teritoriju (mežu), dabas vērtību (ES nozīmes biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm), mežu fragmentāciju, ainaviski vērtīgo teritoriju un kultūras mantojuma saglabāšanu, kā arī citiem ietekmes aspektiem (mirgošana, vibrācijām, elektromagnētisko starojumu un citiem), attīstoties vēja parkiem. Ieviešot negatīvo ietekmi mazinošus pasākumus, sagaidāmā ietekme būs nebūtiska vai pozitīva, neīstenojot pasākumus – negatīva;
- pozitīva, tieša vai netieša, ilgtermiņa ietekme uz SEG emisiju mazināšanu, palielinot atjaunīgo enerģijas resursu (vēja enerģijas un solārās enerģijas) izmantošanu enerģijas ieguvē;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz Eiropas Savienības nozīmes biotopu saglabāšanu, ievērojot TIAN prasību, kas nosaka jaunas apbūves, izņemot publiskās infrastruktūras, izvietojumu ārpus Eiropas Savienības aizsargājamiem biotopiem, kā arī ievērojot prasību vēja elektrostacijas izvietot ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopu teritorijām un saglabājot to pastāvēšanai optimālu hidroloģisko režīmu;

- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz meža teritorijām, ieviešot TIAN prasības attiecībā uz meža zemes atmežošanu, jaunas apbūves izvietošana zemes vienībā un ceļa trasējumiem mežā;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz novada vērtīgajām ainavām un ainaviskajiem ceļu posmiem, TIAN integrējot Līvānu novada ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskā pētījuma prasības un nosakot ainaviski vērtīgās teritorijas TIN5;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz novada kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un aizsardzību, TIAN integrējot Līvānu novada ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskā pētījuma prasības un nosakot Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4);
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz cilvēku veselību un drošību, kā arī novada ainaviskajām kvalitātēm, nosakot teritorijas TIN12, kurā ir aizliegta 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība;
- tieša, pozitīva, ilgtermiņa ietekme uz kultūras pieminekļu aizsardzību, ievērojot TIAN prasību vēja elektrostacijas izvietot ārpus kultūras pieminekļiem un to aizsargjoslām;
- pozitīvi vērtējama TIN1 teritorijas (Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs) paplašināšana, ņemot vērā prasības ūdenssaimniecības un siltumapgādes infrastruktūras pieejamībai, vēsturiskās apbūves saglabāšanai, kā arī šajā zonā noteiktos ierobežojumus attiecībā uz smagās ražošanas uzņēmumu darbību un azartspēļu un izložu organizēšanas vietām;
- pozitīvi vērtējama novada ciemu robežu pārskatīšana, samazinot ciema platības sešos no septiņiem novada ciemiem;
- Līvānu pilsētas teritorija ir paplašināta par 20 ha, tādējādi potenciāli samazinot dabas pamatnes teritorijas. Tomēr, ņemot vērā salīdzinoši nelielās izmaiņu skartās platības, TIAN noteiktās prasības attiecībā uz meža, atsevišķi augošu koku un Eiropas Savienības aizsargājamo biotopu saglabāšanu apbūvei paredzētās zemes vienībās, kā arī faktu, ka pilsētas paplašināšana ir pamatota ar pieaugošo nepieciešamību pēc jauniem mājokļiem sasniedzamā attālumā, radītā ietekme netiek vērtēta kā būtiska novada mērogā.

Teritorijas plānojuma risinājumi ir vērsti arī uz zaļās infrastruktūras principu ieviešanu, saglabājot neapbūvētās teritorijas (mežus, purvus, tūrumus, pļavas, ūdeņus), respektējot īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kā arī pilsētās un ciemos plānojot apstādījumu teritorijas. Tādējādi tiek nodrošināti ekosistēmu pakalpojumi, kā arī nepārtrauktu sugu migrācijas koridoru pastāvēšana gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām, kas ir nozīmīgs faktors bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. TIAN noteiktās prasības attiecībā uz lietus ūdens savākšanas un meliorācijas sistēmu izbūvi, it īpaši kā prioritāti lietusūdeņu savākšanā nosakot ilgtspējīgus lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumus, to ieviešanas gadījumā sekmēs ekosistēmu klimatnoturības paaugstināšanu.

Kopumā var secināt, ka iespējamās negatīvās ietekmes lielā mērā ir novērstas plānošanas un SIVN procesā, plānojot teritorijas funkcionālo zonējumu un nosakot vides aizsardzības prasības teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai teritorijas plānojuma ieviešanas laikā, ja nepieciešamas, ir ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras (ietekmes uz vidi novērtējums, sākotnējais izvērtējums, ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējums), tehnisko noteikumu izdošana un ievērošana būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādē, būvniecības laikā un objektu ekspluatācijā.

Lai iegūtu informāciju par teritorijas plānojuma realizācijas ietekmi uz vidi un ar to saistītajām vides stāvokļa izmaiņām un tendencēm, teritorijas plānojuma ieviešanas laikā ir jāveic monitoringa pasākumi.

7.3. IETEKMJU MIJIEDARBĪBAS, SUMMĀRĀS IETEKMES

Teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā ir sagaidāma ietekmju mijiedarbība un summēšanās attiecībā uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni un, iespējams, arī smaku izplatību gadījumos, kad jauni ražošanas, tostarp lauksaimnieciskās ražošanas objekti un/vai jauni transporta infrastruktūras objekti (piemēram, nākotnē plānotais Līvānu pilsētas apvedceļš) attīstīsies esošo ražošanas objektu vai autoceļu un dzelzceļa tuvumā. Šādos gadījumos galvenokārt var paaugstināties vides trokšņa līmenis, gaisu piesārņojošo vielu, kā arī cita vides piesārņojuma izplatība. Taču, ievērojot normatīvo aktu prasības un TIAN iekļautās prasības attiecībā uz Rūpnieciskās apbūves teritorijām (R, R1, R2), Transporta infrastruktūras teritorijām (TR, TR1), Jaukta centra apbūves teritorijām (JC, JC1) un Lauksaimniecības teritorijām (L, L1), kā arī transporta infrastruktūras IVN rezultātā noteiktos pasākumus paredzētās darbības ieviešanai, nav prognozējami normatīvajos aktos noteikto vides trokšņa un gaisu piesārņojošo vielu robežlielumu pārsniegumi. Vienlaikus SIVN tiek uzsvērts, ka būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādes stadijā, jaunu objektu būvniecībā vai esošu pārbūvē nepieciešamības gadījumā ir jāprojektē un jārealizē ietekmi mazinoši pasākumi, kā arī objektu ekspluatācijas laikā jāseko līdzi pasākumu efektivitātei.

Iespējama arī ietekmju summēšanās attiecībā uz ūdeņu (virszemes ūdeņu un/vai gruntsūdeņu) kvalitāti gadījumos, ja apdzīvotās vietās teritorijās, kur nav pieejamas centralizētās kanalizācijas sistēmas, tiek ierīkoti decentralizētie risinājumi un tie un/vai esošās DKS nefunkcionē efektīvi vai ir izbūvēti nekorekti (skatīt DKS risinājumu vides risku vērtējumu 7.2. nodaļā). Tas var sekmēt biogēno vielu uzkrāšanos vidē, netieši ietekmēt to izplatību arī augsnē un veidot summāras negatīvas ietekmes lokāli DKS izmantošanas vietās. Savukārt ierīkojot jaunas un pārbūvējot esošās DKS uz efektīvākām iekārtām, pretēji – ir sagaidāma pozitīvu ietekmju summēšanās. Decentralizēto risinājumu ekspluatācijas laikā ir svarīgi sekot līdzi decentralizētu risinājumu darbības efektivitātei.

Ietekmju summēšanās un mijiedarbības var izpausties kā negatīva ietekme uz dabas vērtībām, piemēram, uz Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēm, ja blakus teritorijās tiek uzsākta jauna attīstība. Tādēļ teritorijas plānojuma īstenošanas laikā jāpievērš uzmanība aktuālajai informācijai par dabas vērtībām, to stāvoklim, TIAN prasībām un jaunai attīstībai (piemēram, vēja elektrostaciju vai vēja parku būvniecībai, derīgo ieguves uzsākšanai) vai esošu darbību maiņas gadījumā jāvērtē arī to iespējamā ietekme uz dabas vērtībām.

Ietekmju summēšanās ir sagaidāma arī, ja tiek ieviestas ainavu aizsardzībai noteiktās prasības attiecībā uz nacionālas nozīmes un pašvaldības nozīmes ainaviski vērtīgajām teritorijām, ainaviski vērtīgo ceļu posmiem. Ilgtermiņā TIAN prasību ieviešanās ietekme summēsies novada mērogā un pozitīvi ietekmēs novadam raksturīgo ainavisko vērtību saglabāšanu, to kvalitātes uzlabošanu.

Kopumā, lai ietekmju mijiedarbības un kumulācijas neradītu negatīvu ietekmi uz vidi un ilgtermiņā uz cilvēku veselību, teritorijas plānojuma realizācijas laikā ir jānodrošina normatīvo

aktu prasību ieviešana, t.sk., ietekmes uz vidi novērtēšana gadījumos, kad paredzētās darbības atbilst likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 1. vai 2. pielikuma kritērijiem, kā arī teritorijas plānojuma TIAN prasību īstenošana.

Teritorijas plānojuma ieviešanas laikā, izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumus, zemes ierīcības projektus un būvniecības ieceres dokumentāciju, ir jāvērtē katras konkrētās būvniecības ieceres potenciālās kumulatīvās ietekmes uz vidi. Ja pastāv riski noteikto vides kvalitātes rādītāju robežvērtību pārsniegumiem, īpaši dzīvojamajā apbūvē, t.sk. viensētās un publiskajā apbūvē un/vai negatīvu ietekmju attīstībai uz dabas objektiem, vērtībām, ainavu un kultūras mantojumu, ir jānosaka un jāīsteno negatīvo ietekmi mazinoši pasākumi.

7.4. ALTERNATĪVAS UN TO SALĪDZINĀJUMS

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā plānošanas procesā, ņemot vērā novada attīstības prioritātes, ir izvērtētas alternatīvas attiecībā uz TIN71 Vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorija izveidi un novietojumu:

- teritorijas plānojuma 1.0 redakcijā tika noteikta TIN71 teritorija ar trīs apvedceļa novietojuma alternatīvām;
- teritorijas plānojuma 2.0 redakcijā TIN71 teritorija ir izslēgta.

Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas alternatīva un tās ietvaros apskatītās novietojuma alternatīvas

Novērojot satiksmes intensitātes atkārtotu pieaugumu, attīstot Līvānu pilsētas industriālās teritorijas un pilsētas sabiedrisko centru, kā arī veidojot pilsētas iedzīvotājiem un tūristiem pievilcīgu vidi, ir aktualizējusies nepieciešamība samazināt caurbraucošā autotransporta, tostarp kravas transporta, plūsmu pilsētas centrā. To iespējams risināt ar pilsētas apvedceļa būvniecību. Teritorijas plānojumā iekļautajā Transporta attīstības plānā ir apskatīts iepriekš plānotais pilsētas apvedceļš un tā posmu būvniecības iespējas un pamatota nepieciešamība būvēt posmu starp Līvānu industriālo zonu un valsts galvenā autoceļa A6 (Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža) maršrutā ietilpstošo Rīgas ielu pilsētas dienvidu daļā. Šī teritorija ir noteikta kā TIN71.

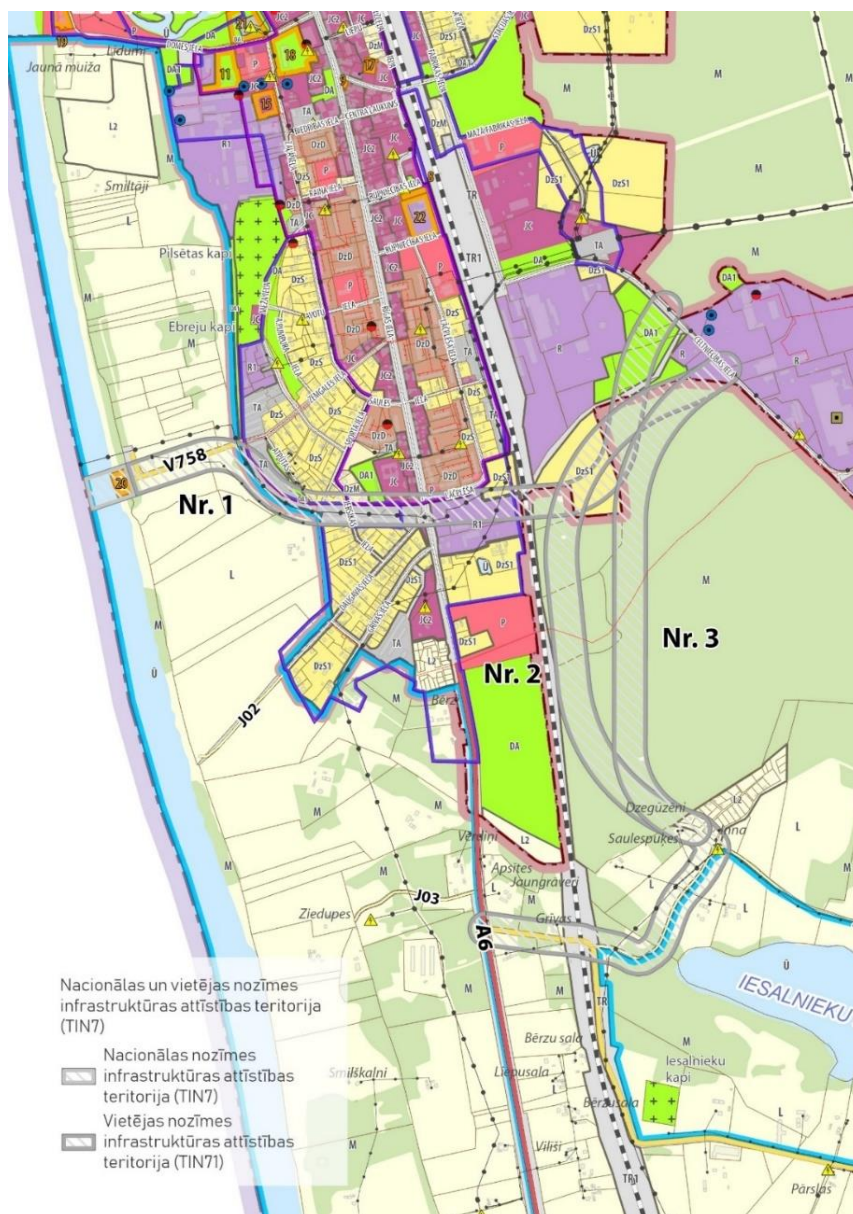
TIN71 novietojums ir noteikts, ņemot vērā jau iepriekšējā teritorijas plānojumā noteiktās sarkanās līnijas, pašvaldībai piederošos īpašumus un neapbūvēto joslu – bijušo kūdras fabrikas dzelzceļa zemi. TIN71 teritorija ir noteikta plašāka nekā iepriekš rezervētās sarkanās līnijas, jo nepieciešams risināt dzelzceļa šķērsojumu (divos līmeņos), pievienojumu Celtniecības ielai un Rīgas ielai, apiet esošās būves (DUS Neste) un veikt citas izpētes.

Līvānu pilsētas apvedceļa novietojumam ir izskatītas trīs alternatīvas:

1.alternatīva: pilsētas apvedceļš atrodas vienā trasē ar plānoto ielu uz tiltu pār Daugavu;

2. alternatīva: pilsētas apvedceļš izvietojas kopīgā koridorā (paralēli) ar dzelzceļu;

3. alternatīva: pilsētas apvedceļam tiek izmantota esošā dzelzceļa pārbrauktuve, valsts autoceļš V757 un pašvaldības ceļš Grāveri-Iesalnieki-Vuceni (skatīt 18. attēlu).

18. attēls. Piedāvātās alternatīvas Līvānu pilsētas apvedceļa izvietojumam

Teritorijas plānojuma 2.0 redakcijas alternatīva

Teritorijas plānojuma 2.0 redakcijā TIN71 teritorija ir tikusi izslēgta. No vides viedokļa apvedceļa būvniecība būtu radījusi pozitīvu ietekmi, jo tiktu mazinātas transporta, tostarp kravas transporta, radītās negatīvās ietekmes uz publiskajām un dzīvojamām teritorijām, uzlabojot gaisa kvalitāti un vides trokšņa rādītājus, kā arī netieši pozitīvi ietekmējot iedzīvotāju veselību. Vienlaikus jāatzīmē, ka teritorijā ir sarežģīti inženierģeoloģiskie apstākļi (pārmitras teritorijas), kas apgrūtinātu apvedceļa būvniecību, turklāt lēmuma pieņemšanā ņemti vērā arī ekonomiskie apstākļi, tādēļ kopumā TIN71 teritorijas izslēgšana no plānojuma sociālekonomiskā aspektā ir pamatota.

8. RISINĀJUMI IESPĒJAMĀS IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAI

SIVN tiek pieņemts, ka plānošanas dokumentu ieviešana var notikt tikai ievērojot normatīvo aktos noteiktās vides prasības, un tādēļ tādas ietekmes, kuru rezultātā veidotos jauni vides kvalitātes robežlielumu pārsniegumi, netiek prognozētas. Izmaiņas (gan pozitīvas, gan negatīvas – lokāli) teritorijas plānojuma realizācijas vietās ir iespējamās, salīdzinājumā ar esošo situāciju.

Plānošanas procesā, kurš notika vienlaikus ar SIVN procesu, ir ieviesti šādi galvenie risinājumi negatīvās ietekmes mazināšanai:

- izvērtēts līdzšinējais Rūpnieciskās apbūves teritoriju plānojums, tajās atļautā un esošā izmantošana, un gadījumos, ja apbūve nav realizēta vai faktiski atbilst citai izmantošanai (piemēram, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūvei (13003)), plānots atbilstošs funkcionālais zonējums un atļautā izmantošana;
- izvērtēts Rūpnieciskās apbūves teritoriju zonējums apdzīvoto vietu robežteritorijās ar dzīvojamo vai publisko apbūvi un, ja iespējams, noteikts zonējums, kura ieviešanas rezultātā nav sagaidāma būtiska piesārņojuma veidošanās un kurš kalpo kā buferjosla (piemēram, Jauktas centra apbūves teritorijas (JC), meža aizsargjosla ap pilsētu un noteiktas papildus prasības vides stāvokļa nepasliktināšanai dzīvojamā vai publiskajā apbūvē);
- TIAN noteiktas prasības Eiropas Savienības nozīmes biotopu saglabāšanai VES plānošanas gadījumos un citos gadījumos; noteiktas prasības ainaviski vērtīgo skatu punktu un ainavisko ceļu saglabāšanai VES un saules elektrostaciju plānošanas gadījumos;
- apzināti objekti, kuriem ir jānosaka vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas (ūdensapgādes urbumi, upes un to applūstošās teritorijas), drošības aizsargjoslas (paaugstinātas bīstamības objekti, degvielas uzpildes stacijas, naftas bāzes un citi objekti), sanitārās aizsargjoslas (notekūdeņu attīrīšanas ietaises, bijušās atkritumu izgāztuves un citi objekti);
- sagatavots ainavu plāns “Līvānu novada kultūrvēstures un ainavu plāns” (atsevišķs sējums), kurā identificētas vērtīgās ainavas, ainaviski vērtīgo ceļu posmi un ainaviski skatu punkti, TIAN iekļautas prasības ainavu aizsardzībai;
- sagatavots “Transporta attīstības plāns”;
- TIAN noteiktas prasības piesārņotām un potenciāli piesārņotām teritorijām, gaisa kvalitātei un aizsardzībai pret vides trokšņa piesārņojumu,
- izdalīta teritorija ar īpašiem noteikumiem Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs (TIN1);
- izdalīta teritorija ar īpašiem noteikumiem Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija (TIN11);
- izdalīta teritorija ar īpašiem noteikumiem Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4);
- izdalīta teritorija ar īpašiem noteikumiem Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta (TIN12).

Teritorijas plānojuma ieviešanas stadijā ir jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā noteiktie plānoto darbību ietekmes uz vidi novērtējuma pasākumi, ja tie ir nepieciešami. Šos pasākumus var iedalīt trīs kategorijās:

Darbības, kurām saskaņā ar normatīvo aktu prasībām ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums vai ietekmes uz NATURA2000 teritoriju novērtējums

Ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic LR likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 1. pielikumā „Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” noteiktajām darbībām. IVN procedūra (atkarībā no darbības ietekmes uz apjoma) var tikt piemērota sākotnējā izvērtējuma rezultātā (skatīt 2.2. punktu). Sākotnējo izvērtējumu veic un lēmumu par IVN nepieciešamību attiecībā uz plānoto darbību pieņem VVD. Ja plānotā darbība var būtiski ietekmēt NATURA2000 teritoriju, tai veicams ietekmes uz NATURA2000 teritoriju novērtējums. Programmu šo novērtējumu veikšanai sagatavo VPVB, izvirzot speciālus noteikumus tās novērtēšanai un pasākumu ietekmes uz vidi novērtēšanai vai mazināšanai.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir identificēts, ka ietekmes uz vidi novērtējums var būt nepieciešams no jauna plānotai derīgo izrakteņu ieguvei, vēja parku un vēja elektrostaciju būvniecībai, kā arī ceļu būvniecībai. Atbilstoši Likuma 1.pielikuma kritērijiem ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic:

- a) derīgo izrakteņu ieguvei, ja tā atbilst 25.punkta nosacījumiem “25. Derīgo izrakteņu ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 150 hektāru vai lielākā platībā”;
- b) vēja elektrostaciju būvniecībai, ja tā atbilst 26.1.punkta kritērijiem: “26.1 Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu”;
- c) jaunbūvējamiem autoceļiem, ja tie atbilst 11. punkta kritērijiem: “11. jaunbūvējami autoceļi, ja to garums ir 10 kilometru un vairāk, izņemot jaunbūvējamus autoceļus, kas nepieciešami tādu vēja elektrostaciju būvniecībai, kurām piemērojams Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likums”.

Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir jāveic ietekmes uz vides sākotnējais izvērtējums (jeb sākotnējais izvērtējums)

Darbības, kurām ir jāveic sākotnējais novērtējums, tiek noteiktas atbilstoši Likuma 2. pielikuma „Darbības, kurām nepieciešams sākotnējais izvērtējums” nosacījumiem.

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā ir identificēts, ka sākotnējais izvērtējums var būt jāveic jaunai derīgo izrakteņu ieguvei, vēja parku un vēja elektrostaciju būvniecībai, kā arī iespējams citiem darbību veidiem. Atbilstoši Likuma 2. pielikuma kritērijiem sākotnējais izvērtējums ir jāveic:

- a) derīgo izrakteņu ieguvei, ja tā atbilst 2.punkta 1.apakšpunktam: “2. Ieguves rūpniecība:
1) derīgo izrakteņu ieguve 5 hektāru vai lielākā platībā vai kūdras ieguve 25 hektāru vai lielākā platībā,..”;
- b) vēja elektrostaciju būvniecībai, ja tā atbilst 8.punkta kritērijiem: “8) vēja elektrostaciju būvniecība, ja: a) to skaits ir 5 elektrostacijas un vairāk, b) to jauda ir 5 megavati un

vairāk, c) tā paredzēta tuvāk nekā 500 metru attālumā no dzīvojamām mājām, izņemot gadījumus, kad vēja elektrostacija paredzēta dzīvojamās mājas elektroapgādei un tās jauda ir 20 kilovatu un vairāk, d) būves augstums pārsniedz 30 metrus un tā paredzēta īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai tuvāk nekā 1 kilometra attālumā no īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, izņemot dabas pieminekļu — aizsargājamu akmeņu (dižakmeņu) un aizsargājamu koku (dižkoku) — teritoriju, vai no īpaši aizsargājamo putnu sugu aizsardzībai izveidota mikrolieguma”.

Darbības, kurām saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu ir nepieciešams saņemt nosacījumus no vides institūcijām.

Darbības, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi nosaka 2015. gada 27. janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.30 “Kārtība, kādā Valsts vides dienests izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai”. Tehniskajos noteikumos VVD reģionālā vides pārvalde nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādē un skaņošanā. Tehnisko noteikumu izstrādes procesā darbībām ĪADT individuālajos aizsardzības un izmantošanas noteikumos noteiktajos gadījumos, kā arī, ja ir sagaidāma ietekme uz ES nozīmes biotopiem vai īpaši aizsargājamām sugām, tehnisko noteikumu sagatavošanai Dabas aizsardzības pārvalde VVD sniedz atzinumu par tehniskajos noteikumos ietveramajiem nosacījumiem.

Sabiedrība tiek informēta par plānotajiem būvobjektiem, kuriem ir izsniegti tehniskie noteikumi projektēšanai, informāciju ievietojot VVD mājas lapā¹¹⁹.

¹¹⁹ Atbilstoši Ministru kabineta noteikumi Nr.30 (27.01.2015.) regulējumam šī Vides pārskata izstrādes laikā

9. IESPĒJAMIE KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Latvijas normatīvajos aktos ir noteikta kompensēšanas pasākumu nepieciešamība gadījumos, ja paredzētā darbība būtiski negatīvi ietekmē *NATURA2000* teritorijas. Saskaņā ar likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.pantu „*paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (NATURA2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000), darbību atļauj veikt vai dokumentu īstenot tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums nozīmīgu sabiedrības sociālo vai ekonomisko interešu apmierināšanai un tajā ir ietverti kompensējoši pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000) tīklam*”.

Ņemot vērā, ka teritorijas plānojums ir izstrādāts, ievērojot starptautiskos un nacionālos vides mērķus, vides aizsardzības normatīvos aktus, šajā novērtējumā nav identificētas tādas ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (*NATURA 2000*), kuru dēļ būtu jānosaka specifiski dabai nodarīto kaitējumu kompensēšanas pasākumi.

Gadījumos, ja jaunām darbībām tiks piemērots sākotnējais izvērtējums un tā rezultātā arī ietekmes uz *NATURA2000* teritoriju novērtējums, tiks arī izvērtēts ietekmes būtiskums un kompensēšanas pasākumu nepieciešamība.

10. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES VĒRTĒJUMS

Teritorijas plānojuma īstenošanai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

11. VIDES MONITORINGS UN PAREDZĒTIE PASĀKUMI PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka MK noteikumi Nr.157. „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitorings ir instruments, lai konstatētu teritorijas plānojuma īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, lai operatīvi reaģētu un novērstu kādu pasākumu ieviešanas negatīvas sekas, un, ja nepieciešams, veiktu grozījumus teritorijas plānojumā.

Vides monitoringa mērķis ir iegūt informāciju par vides stāvokli.

Plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāciju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu pieejamo informāciju.

Monitoringa ziņojums jāsastāda un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāciju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu.

Līvānu novada pašvaldības uzdevumos ietilpst teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto pasākumu izpildes kontrole, korekcijas un jaunu uzdevumu izvirzīšana atbilstoši izvirzītajiem attīstības mērķiem.

Likums „Par vides aizsardzību” definē, ka vides monitorings ir sistemātiski vides stāvokļa un piesārņojuma emisiju vai populāciju un sugu novērojumi, mērījumi un aprēķini, kas nepieciešami vides stāvokļa vērtējumam, vides politikas izstrādāšanai un vides un dabas aizsardzības pasākumu plānošanai, kā arī to efektivitātes kontrolei. Vides nacionālā monitoringa kontrole paredz novērojumus, lai konstatētu gaisa un ūdens kvalitātes izmaiņas, dabas resursu izmaiņu tendences, kā arī saglabātu mūsu teritorijai raksturīgās ainavas, augu un dzīvnieku sugas, un to veido 5 daļas: gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa daļa, ūdeņu monitoringa daļa, bioloģiskās daudzveidības monitoringa daļa, sauszemes vides un tās komponentu monitoringa daļa un ģeoloģisko procesu monitoringa daļa.

Līvānu novadā vides monitorings tiek veikts vairākās lokācijās. Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programmas ietvaros smago metālu satura sūnās monitorings tiek veikts Līvānu un Jersikas stacijās¹²⁰. Virszemes ūdeņu monitoringa programmas ietvaros ūdens kvantitātes novērojumi tiek veikti Jersikas, Sīļu un Kūlenieku novērojumu stacijās. Novadā atrodas arī vairākas virszemes ūdeņu kvalitātes stacijas, kur tiek veikts uzraudzības-operatīvais monitorings vai izveidota grupēta monitoringa stacija¹²¹. Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas ietvaros Latvijā, tostarp Līvānu novadā, tiek veikts *Natura 2000* vietu monitorings, kura ietvaros tiek iegūti dati par sugu populāciju un biotopu platību izmaiņām *Natura 2000* vietās. Tāpat visas valsts teritorijā tiek veikts valsts (fona) monitorings, speciālais monitorings un invazīvo sugu monitorings¹²².

¹²⁰ Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam, 1.pielikums, 1. daļa “Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programma”

¹²¹ Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam, 1.pielikums, 2. daļa “Ūdeņu monitoringa programma”

¹²² Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027.gadam, 1.pielikums, 4.daļa “Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma”

Monitoringa ziņojumā rekomendējams iekļaut šādu vides aspektus raksturojošus rādītājus:

- 1) ūdens saimniecība – pieslēgumi (% , CE) centralizētām notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmām, iedzīvotāju apmierinātība ar sniegto pakalpojumu;
- 2) ūdens saimniecība – reģistrēto decentralizēto kanalizācijas sistēmu skaits un (to) īpatsvars no visām reģistrā iekļaujamām decentralizētajām kanalizācijas sistēmām;
- 3) ūdens saimniecība – apkārtējā vidē novadīto sadzīves kanalizācijas notekūdeņu kvalitātes izmaiņas apdzīvotajās vietās bez centralizētajiem inženiertehniskajiem tīkliem;
- 4) ūdens saimniecība – attīrīto notekūdeņu apjomi un kvalitāte: virszemes ūdeņos novadīto attīrīto notekūdeņu apjomu dinamika (pa gadiem) un atbilstība normatīvo aktu prasībām attiecībā uz attīrīšanu;
- 5) ūdens saimniecība – dzeramā ūdens kvalitātes nodrošinājums un dzeramā ūdens zudumu samazināšana;
- 6) augsnes, grunts un pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas tajās piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās, kurās tiek uzsākta attīstība;
- 7) degradētās teritorijas, piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas – veikto izpēšu un/vai sanāciju skaits piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās vietās;
- 8) dalīti savākto atkritumu daudzumu izmaiņas, sadzīves atkritumu poligonā noglabājamo nešķīroto sadzīves atkritumu daudzuma izmaiņas;
- 9) atkritumu apsaimniekošana – mājstaimniecību (objektu) īpatsvars, kur ir spēkā esoši atkritumu apsaimniekošanas līgumi;
- 10) virszemes ūdens objektu kvalitātes izmaiņas;
- 11) gaisa kvalitātes nodrošinājums atbilstoši normatīvo aktu prasībām teritorijās ap piesārņojuma avotiem;
- 12) gaisa kvalitāte – VVD reģistrēto sūdzību skaits par smakām vai cita veida gaisa piesārņojumu
- 13) smaku izplatības ierobežošana (vietas, pasākumi);
- 14) vides trokšņa līmeņa nodrošinājums ārtelpā un iekštelpās atbilstoši normatīvo aktu prasībām teritorijās ap piesārņojuma avotiem;
- 15) vides troksnis - VVD un Veselības inspekcijā reģistrēto sūdzību skaits par vides trokšņa diskomfortu dzīvojamā un publiskajā apbūvē;
- 16) Eiropas Savienības nozīmes biotopu platību izmaiņas;
- 17) vērtīgo ainavu aizsardzības nodrošināšana (pasākumi ainavu vērtības saglabāšanai/uzturēšanai).

Teritorijas plānojuma monitoringa programmas izveidošanā ieteicams konsultēties un sadarboties ar VVD, DAP, VI, kā arī izmantot Enerģētikas un vides aģentūras informatīvo materiālu par plānošanas dokumentu realizācijas ietekmes novērtējumu (monitoringu), kurš pieejams EVA mājas lapā <https://www.eva.gov.lv/lv/monitorings>. Ieteicams arī savlaicīgi apzināt iespējamus datu ieguves finansējuma avotus.

Pašvaldībai rekomendējams izvērtēt valsts monitoringa programmas īstenošanas ietvaros iegūtos datus un tos iekļaut monitoringa ziņojumā, ciktāl tie raksturo vides situāciju novadā, tostarp saistībā ar teritorijas plānojuma ieviešanu.

PIELIKUMI**1. PIELIKUMS DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADŅU IZMANTOŠANA: LICENCES (ATĻAUJAS), KRĀJUMI¹²³**

Atradnes Nr. LVĢMC reģistrā	Administratīvā piederība	Atradnes nosaukums	Derīgā izrakteņa veids	Kategorija	Licences (atļaujas) saņēmējs	Izmantošanas licences (atļaujas) numurs, derīguma termiņš, izsniedzējs	Krājumi 2024.gada 1. janvārī, tūkst. m ³ , kūdrai tūkst. t.	Izmantošana
K16830	Rožupes pag.	Skrebeļu - Skrūzmaņu purvs	Kūdra	A	SIA "Līvānu kūdras fabrika"	Licence Nr. CS20ZD0284 (8/51), 18.12.1998. - 29.04.2073., Valsts vides dienests	6678,02	Kūdras substrāta ražošanai, Lauksaimniecībai, Mēslojumam lauksaimniecībā, Realizācijai
K16862	Jersikas pag.	Pētermuižas purvs	Kūdra	A	SIA "RD kūdra"	Licence Nr. CS16ZD0056, 29.02.2016. - 28.06.2040., Valsts vides dienests	207,92	Eksportam, Kūdras substrāta ražošanai
B2991	Jersikas pag.	Kurpiņi, 1.bloks	Smilts	A	AS "Latvijas valsts meži"	Atļauja Nr. 4, 03.04.2020. - 13.02.2044., Līvānu novada dome	86,35	Nav norādīts
		Kurpiņi, 2.bloks	Smilts				54,62	Ceļu būvniecībai
B2799	Turku pag.	Vanagsala	Smilts	A	Fiziska persona	Atļauja Nr. 2, 01.11.2013. - 10.04.2038., Līvānu novada dome	24,85	Nav norādīts

¹²³ LVĢMC, <https://videscentrs.lvģmc.lv/iebuve/v/zemes-dzilu-informacijas-sistema>. Norādītas Līvānu novadā esošās atradnes, kurām 2024. gadā bija izsniegtas zemes dziļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu ieguvei vai bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas

Atradnes Nr. LVĢMC reģistrā	Administratīvā piederība	Atradnes nosaukums	Derīgā izrakta veids	Kategorija	Licences (atļaujas) saņēmējs	Izmantošanas licences (atļaujas) numurs, derīguma termiņš, izsniedzējs	Krājumi 2024.gada 1. janvārī, tūkst. m ³ , kūdrai tūkst. t.	Izmantošana
B1344	Turku pag.	Vārpsala (1985.g. izpētes struktūrelements)	Smilts	A	AS "Latvijas valsts meži"	Atļauja Nr. 3, 02.09.2015. - 10.11.2039., Līvānu novada dome ¹²⁴	22,45	Nav norādīts
		Vārpsala (1985.g. izpētes struktūrelements)	Smilts-grants				27,75	Nav norādīts
		Vārpsala (2014.g. papildizpētes struktūrelements)	Smilts				29,36	Nav norādīts
		Vārpsala (2014.g. papildizpētes struktūrelements)	Smilts				72,39	Ceļu būvniecībai
		Vārpsala (2014.g. papildizpētes struktūrelements)	Smilts-grants				7,03	Nav norādīts

¹²⁴ Spēkā arī atļauja Nr. 40T (30.06.2005. - 20.01.2028., Līvānu novada dome), ieguve kopš 2015. gada nenotiek.

2. PIELIKUMS ŪDENSAPGĀDE UN NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA

2.1. pielikums Centralizētās ūdensapgādes sistēmas, citu pašvaldības iestāžu un ražošanas uzņēmumu ūdensapgādes urbumu saraksts un to aizsargjoslas

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
800388	8247	Līvāni, Zaļā iela 41 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7611 004 0707). PŪA "Līvāni (Zaļā iela)", urbums Nr.1.	1972	110	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	10	nav nepieciešama	295 ha
800391	8248	Līvāni, Zaļā iela 41 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7611 004 0707). PŪA "Līvāni (Zaļā iela)", urbums Nr.4.	1978	100	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	10		
800393	8549	Līvāni, Rīgas iela 77 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7611 004 0609). PŪA	1987	116	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	10		

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
		"Līvāni (Zaļā iela)", urbums Nr.6.								
800494	8262	Līvāni, Rīgas iela 310, zemes vien. ar kad. Nr.7686 007 0620 (Līvānu P/U dzīvokļu komunālā saimniecība)	1986	22	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	30	42	300
800701	24912	Jaunā muiža, "Līvānu attīrīšanas iekārtas" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7686 007 0651)	2008	115	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	10	nav nepieciešama	230
800655	13594	Jersika, Skolas iela 2 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 005 0087)	1975	205	D 2 ar	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10		

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
800060	13593	Upenieki, Bērzu iela 7 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 003 0294)	1983	230	D 2 ar	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10		
800797	14737	Rožupe, Parka iela 5 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7666 010 0591)	2010	72	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	282
800622	8852	Rožupe, "Ūdenstornis" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7666 010 0137). Urbums Nr.4.	2003	60	D 3 am	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	450
800586	13663	Rudzāti, "Centra ūdenstornis" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7668 007 0179)	1992	90	D 3 gj	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	140

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
800424	13629	Rudzāti, Miera iela 13, vidusskola, zemes vien. ar kad. Nr.7668 007 0221	1994	75	D 3 gļ	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10		
800799	8875	Lūzenieki, zemes vien. "Skola" ar kad. Nr.7668 006 0097	2003	27,5	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	200
800432	13814	Sutri, zemes vien. "Ūdenstornis" ar kad. Nr.7682 002 0087 (urb. Nr.1)	1983	30	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	30	25	225
800433	13804	Sutri, "Ūdenstornis" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7682 002 0087). Urbums Nr.2.	1989	25	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	30	25	200
800434	13870	Sutri, "Sutru pamatskola", zemes vien. ar kad. Nr.7682 002 0086	1997	23	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	30	25	175

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
800435	14203	Jaunsilavas, "Naftas bāze" (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7686 007 0409)	1970	95	D 3 gļ	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	110
800436	8563	Jaunsilavas, zemes vien. "Atdzelžošanas stacija" ar kad. Nr.7686 007 0796	1987	118,5	D 3 gļ	darbojošs	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	10	nav nepieciešama	80
800849	26580	Soltumi, "Slokas" (zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 7666 004 0005)	2020	110	D 3 gļ	darbojošs	LĪVĀNU KŪDRAS FABRIKA, SIA	10	nav nepieciešama	202
800805	12327	Līvāni, Domes iela 1A, zemes vien. ar kad Nr.7611 004 0029 (urb. Nr.2)	2013	150	D 2 br	darbojošs	CERAM OPTEC, SIA	10	nav nepieciešama	nav nepieciešama
700626	26793	Līvāni, Domes iela 1A, zemes vien. ar kad	2022	151	D 2 br	darbojošs	CERAM OPTEC, SIA	10	nav nepieciešama	nav nepieciešama

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
		Nr.7611 004 0029								
800618	8588	Līvāni, Stirnu iela 5 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 001 0117)	2002	75	D 3 gj	darbojošs	ASOND, SIA	10		
800506	8256	Līvāni, Celtniecības iela 21A (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 001 0045)	1974	140	D 3 gj	darbojošs	ADUGS PRODUCTION, SIA	10		
800385	6744	Līvāni, Celtniecības iela 7 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 001 0023). Urbums Nr.1.	1995	35	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU SILTUMS, SIA	10		
800386	6743	Līvāni, Celtniecības iela 7 (zemes vienība ar kadastra	1995	35	D 3 pl	darbojošs	LĪVĀNU SILTUMS, SIA	10		

Ūdens ieguves vietas identif. Nr.	LVĢMC DBNr.	Adrese	Urbš. gads	Dziļums, m	Ūdens horizonts (ģeol. indekss)	Urbuma statuss	Ūdens lietotājs	Stingrā režīma aizsargjosla, m	Bakterioloģiskā aizsargjosla, m	Ķīmiskā aizsargjosla, m (ha)
		apzīmējumu 7652 001 0023). Urbums Nr.2.								
800850	26661	Līvāni, Celtniecības iela 26 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 001 0186). Urbums Nr.2.	2021	120	D 3 gj	darbojošs	EKO NAMS, SIA	10	nav nepieciešama	71
800851	26660	Līvāni, Celtniecības iela 26 (zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7652 001 0186). Urbums Nr.1.	2021	120	D 3 gj	darbojošs	EKO NAMS, SIA	10	nav nepieciešama	71

Datu avots: VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs datu bāzes "Urbumi", Valsts ģeoloģijas fonda un statistiskā pārskata "2Ūdens" <https://vidscentrs.lv/mc.lv/lapas/vide>, Valsts Vides dienesta piesārņojošo darbību atļauju un ūdens resursu lietošanas atļauju <https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=vvd+at%C4%BCaujās+apliecin%C4%81jumi> un Līvānu novada pašvaldības informācija

2.2. pielikums Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, tām noteiktās sanitārās aizsargjoslas un NAI stāvokļa vērtējums

Teritoriālā vienība	Apdzīvota vieta	Operatora nosaukums	Objekta adrese	Atļauja vai apliecinājums, Nr.	Sanitārā aizsargjosla, m	Attīrīšanas iekārtai piesaistīto iedzīvotāju skaits, 2023.g.	NAI nodošanas ekspluatācijā jeb pēdējās pārbūves gads	Attīrīšanas iekārtas stāvokļa vērtējums, nepieciešamie risinājumi
Pašvaldības uzņēmumu NAI, kurās attīra centralizētajās kanalizācijas sistēmās savāktos notekūdeņus								
Līvāni	Līvānu pilsētas NAI	LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA, SIA	Rīgas iela, Līvāni, Līvānu nov.	DA10IB0059	200	7250	2009	1) NAI stāvokļa vērtējums: Darbojas apmierinošā režīmā. Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. 2) SIA LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA plāno uzlabot ūdens un kanalizācijas sistēmas atsevišķos pilsētas punktus, kā piemēram Ausekļa iela, Daugavpils iela, Blaumaņa iela, Vecbaznīcas iela un citas.
Jersikas pagasts	Jersikas pamatskolas NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Līvānu novada Jersikas pamatskola, Jersika, Jersikas pag., Līvānu nov.	PR-193	50	150	2006	Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. Ieteikums no tehniskajiem darbiniekiem nepieciešams veikt attīrīšanas iekārtu aerācijas tvertnes pacelšanu un pamatnes stiprināšanu. Plānots veikt līdz 2030. gadam.
Jersikas pagasts	Upenieku NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Jersikas pag. Upenieku c. ūdenssaimniecības sistēma ar NAI, Upenieki, Jersikas pag., Līvānu nov.	DA14IB0039	100	120	1986	Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. Nepieciešams veikt aerācijas tvertņu tīrīšanu (1 x gadā).

Teritoriālā vienība	Apdzīvota vieta	Operatora nosaukums	Objekta adrese	Atļauja vai apliecinājums, Nr.	Sanitārā aizsargjosla, m	Attīrīšanas iekārtai piesaistīto iedzīvotāju skaits, 2023.g.	NAI nodošanas ekspluatācijā jeb pēdējās pārbūves gads	Attīrīšanas iekārtas stāvokļa vērtējums, nepieciešamie risinājumi
Rožupes pagasts	Rožupes NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Rožupe, Rožupes pag., Līvānu nov.	DA13IB0017	100	231	2012	Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. Nepieciešams veikt aerācijas tvertņu tīrīšanu (1 x gadā).
Rudzātu pagasts	Rudzātu NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Miera iela 1, Rudzāti, Rudzātu pag., Līvānu nov.	DA13IB0049	100	375	2018	Izbūvētas jaunas NAI. Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. Nepieciešams veikt aerācijas tvertņu tīrīšanu (1 x gadā).
Rudzātu pagasts	Rudzātu speciālās pamatskolas NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Lūzenieki, Rudzātu pag., Līvānu nov.	n.i.	50	n.i.	n.i.	Septiņķis ar trim caurplūdes nosēdakām.
Sutru pagasts	Sutru NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	Sutru pagasta pārvalde, Sutru c. ūdensapgāde, Sutru pag., Līvānu nov.	DA10IB0035	100	76	2022	Izbūvētas jaunas NAI. Atbilstoši Valsts vides dienesta pārbaudes ziņojumiem, attīrīšanas iekārtu stāvoklis apmierinošs, Testēšanas pārskati attīrītajiem notekūdeņiem iekļaujas normatīvos. Nepieciešams veikt aerācijas tvertņu tīrīšanu (1 x gadā).
Turku pagasts	Ciemata Jaunsilavas NAI	LĪVĀNU NOVADA PAŠVALDĪBA	"Turki", Turki, Turku pag., Līvānu nov.	DA10IB0027	100	256	1978	Attīrīšanas iekārtas tehniski apmierinošā stāvoklī. Testēšanas pārskatos ieplūdē konstatēti pārāk zemi rādītāji piesārņojošo vielu koncentrācijās. Nepieciešams veikt kanalizācijas sistēmas apsekošanu un iemesla noskaidrošanu.

Teritoriālā vienība	Apdzīvota vieta	Operatora nosaukums	Objekta adrese	Atļauja vai apliecinājums, Nr.	Sanitārā aizsargjosla, m	Attīrīšanas iekārtai piesaistīto iedzīvotāju skaits, 2023.g.	NAI nodošanas ekspluatācijā jeb pēdējās pārbūves gads	Attīrīšanas iekārtas stāvokļa vērtējums, nepieciešamie risinājumi
Uzņēmumu NAI								
Līvāni	Iesalnieki	"ASOND" SIA	„Miredo”, Iesalnieki, Jersikas pagasts, Līvānu nov.	DA15IC0078	50	10	2005	-

Datu avots: VSIA Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra statistiskā pārskata “2Ūdens” <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/vide>, Valsts Vides dienesta piesārņojošo darbību atļauju <https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/> un Līvānu novada pašvaldības informācija

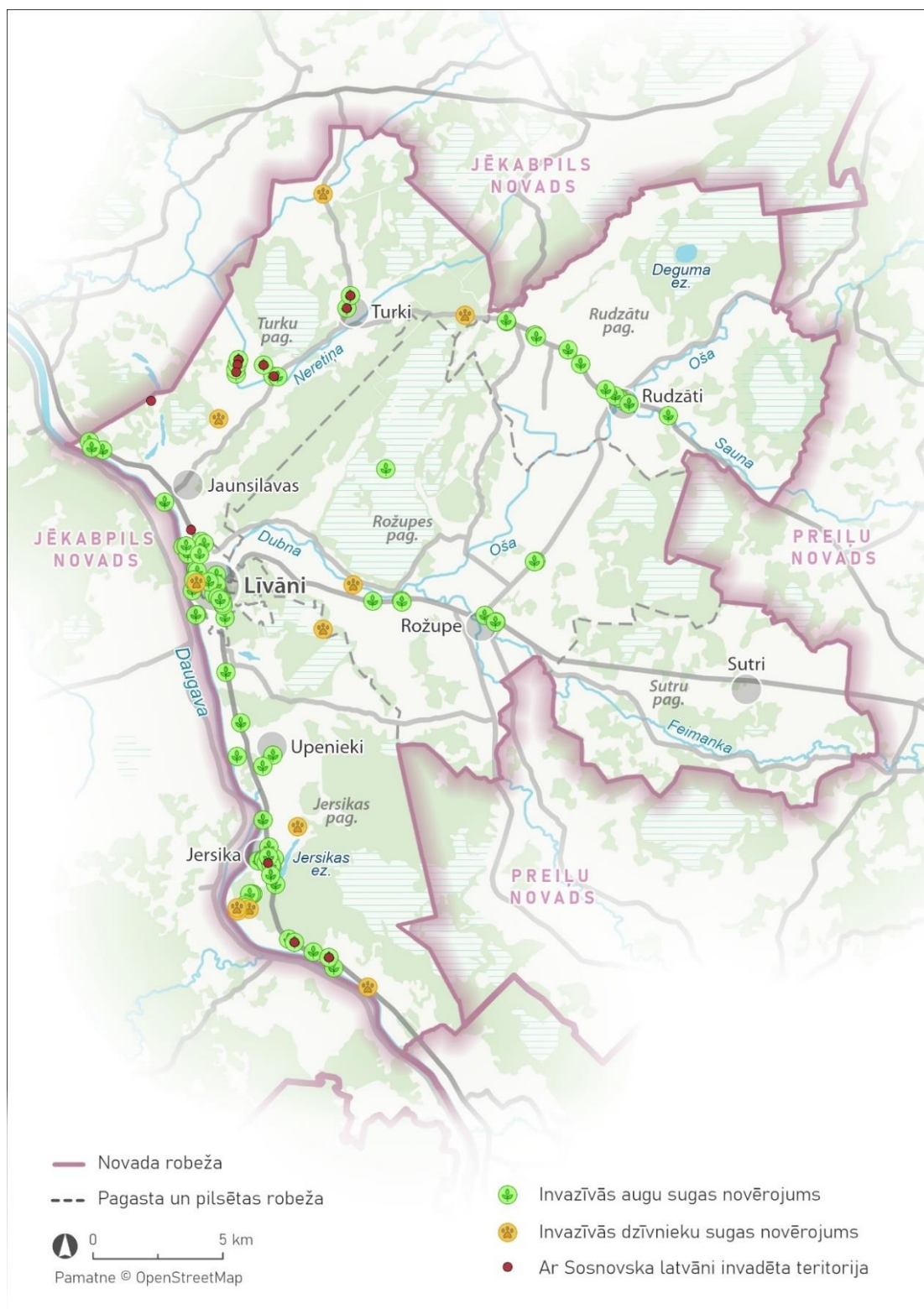
3. PIELIKUMS INFORMĀCIJA PAR DABU

3.1. pielikums Novadā sastopamie Eiropas Savienības nozīmes biotopu veidi un to platības

ES klasif. kods	Biotopa nosaukums	Platība novadā, ha		
		Ārpus ĪADT	ĪADT	Kopā
3150	Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju	109,60	0,00	109,60
3160	Distrofi ezeri	3,94	54,46	58,40
3260	Upju straujtecēs un dabiski upju posmi	761,91	55,70	817,61
6120*	Smiltāju zālāji	1,01	0	1,01
6210	Sausi zālāji kaļķainās augsnēs	26,92	0	26,92
6230*	Vilkakūlas zālāji (tukšaiņu zālāji)	1,32	0	1,32
6270*	Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	211,83	44,83	256,66
6410	Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs	22,54	1,03	23,57
6430	Eitrofas augsto lakstaugu audzes	1,97	0	1,97
6450	Palieņu zālāji	118,7	25,98	144,68
6510	Mēreni mitras pļavas	143,18	16,25	159,43
6530*	Parkveida pļavas un ganības	1,05	0	1,05
7110*	Aktīvi augstie purvi	7196,38	2944,24	10140,63
7120	Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās	533,47	25,57	559,04
7140	Pārejas purvi un slīkšņas	4,13	7,92	12,05
7150	Rhynchosporion albae pioniersabiedrības uz mitras kūdras vai smilts	0,00	8,83	8,83
9010*	Veci vai dabiski boreāli meži	220,60	11,04	231,64
9020*	Veci jaukti platlapju meži	14,33	3,93	18,26
9050	Lakstaugiem bagāti egļu meži	35,90	0,00	35,90
9080*	Staignāju meži	90,47	8,56	99,03
9160	Ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži)	0,00	11,11	11,11
9180*	Nogāžu un gravu meži	2,84	0,00	2,84
91D0*	Purvaini meži	499,63	545,31	1044,94
91E0*	Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)	23,50	0,00	23,50
	Kopā	10102,21	3687,80	
	Pavisam kopā			13790,01

Avots: Dabas aizsardzības pārvalde, dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", 06.08.2024., par zālāju biotopiem – 12.09.2025.; datus apkopojā SIVN izstrādātājs – SIA Grupa93

3.2. pielikums Invazīvo augu un dzīvnieku sugu izplatība

Avots: Dabas aizsardzības pārvaldes dati, 13.08.2024., Valsts augu aizsardzības dienests <https://www.vaad.gov.lv/lv/izplatiba-latvija>, 13.08.2024.

4. PIELIKUMS POTENCIĀLI PIESĀRŅOTAS VIETAS

Numurs	Kadastrs	Adrese	Vietas statuss
2715	76860070542 ¹²⁵	PVPS nav informācijas. Pēc faktiskās atrašanās vietas: Rīgas iela 312 Līvāni, PPVS norādītais kadastrs neatbilst	Potenciāli piesārņota vieta
<u>2716</u>	7686 007 0409	Jaunsilavas iela 1, Jaunsilavas, Turku pag., Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
		Naftas bāze, Jaunsilavas, Turku pag., Līvānu nov., LV-5316	
<u>2700</u>	7666 010 0386	Bērzu iela 21, Rožupe, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5327	Potenciāli piesārņota vieta
<u>2699</u>	7666 010 0434	Irbenāji, Rožupe, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5327	Potenciāli piesārņota vieta
	7666 010 0344		
<u>2698</u>	7666 008 0079	Upenieki, Jaudzemi, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
2697	7666 001 0154	PVPS nav informācijas, zemes vienība atrodas Rožupes pagastā	Potenciāli piesārņota vieta
2696	7666 008 0218	Industriālais parks Elektra, Jaudzemi, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
2695	7686 006 0342	Kalnagaiņi, Gaiņi, Turku pag., Līvānu nov., LV-5312	Potenciāli piesārņota vieta
2694	7686 006 0115	PVPS nav informācijas, zemes vienība atrodas Turku pagastā	Potenciāli piesārņota vieta
2693	7686 007 0649	Jaunsilavas iela 4A, Jaunsilavas, Turku pag., Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
<u>2692</u>	7686 007 0651	Līvānu attīrīšanas iekārtas, Jaunā muiža, Turku pag., Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
<u>2691</u>	7666 010 0323	Pūpoliņi, Vilmenieši, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5327	Potenciāli piesārņota vieta
	7666 010 0149		
2688	7611 003 0411	Dzelzceļa iela 19, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
2687	7611 002 0008	Celtniecības iela 8 k-4, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	Potenciāli piesārņota vieta
		Celtniecības iela 8 k-3, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	
		Celtniecības iela 8 k-5, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	
		Celtniecības iela 8, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	
		Celtniecības iela 8 k-2, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	

Avots: Valsts Vides dienests, Piesārņoto vietu pārvaldības sistēma (PVPS): <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory>

¹²⁵ Kadastra Nr. precizējis teritorijas plānojuma izstrādātājs

5. PIELIKUMS PAAUGSTINĀTAS BĪSTAMĪBAS OBJEKTI

5.1.Paaugstinātas bīstamības objekti: C kategorija

Nr. p. k.	Objekta nosaukums	Objekta adrese	Objekta juridiskā adrese	Darbības raksturojums	Klasificējošais kritērijs	Bīstamās vielas daudzums (tonnas)
C kategorija						
1	SIA "Astarte nafta" degvielas uzpildes stacija Nr. 34 "Līvāni"	Rīgas iela 312, Līvāni, Līvānu novads	Brīvības iela 60, Dobeles novads, 63020006, 29131154	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti – līdz 109, sašķidrinātās naftas gāzes – līdz 6,3
2	SIA "RNS-D"	Dzelzceļa iela 19, Līvāni, Līvānu novads, 65307146, 29558644	Dzelzceļa iela 19, Līvāni, Līvānu novads, 65307146, 29558644	Naftas produktu bāze	2.3.1.	Naftas produkti – līdz 338
3	SIA "East-West Transit" degvielas uzpildes stacija "Latvijas Nafta"	Rīgas iela 1, Līvāni, Līvānu novads, 65381824	Lubānas iela 66, Rīga, 67226475	Degvielas uzpildes stacija	2.3.1.	Naftas produkti – līdz 125

Avots: Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumi Nr. 46 Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts, datus apkopoja SIVN izstrādātājs – SIA Grupa93

5.2.pielikums Paaugstinātas bīstamības objekti ar lokālu ietekmi

Nr. p. k.	Operatora nosaukums	Darbības vietas adrese	Iekārtas nosaukums	Piesārņojošās darbības veids, kas rada bīstamību ar lokālu ietekmi
1	SIA "ZELTA ZEME"	"Vāģe", Soltumi, Rožupes pag., Līvānu nov., LV-5316	Kūdras pārstrādes, substrātu ražošanas uzņēmums	Degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m ³ gadā
2	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Ecofuels"	"Gandrs", Spēlesķeiri, Turku pag., Līvānu nov., LV-5312	Biogāzes ražotne ar koģenerācijas staciju	Degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m ³ gadā
3	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "NESTE LATVIJA"	Rīgas iela 2A, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	ADUS	Degvielas uzpildes stacijas ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) 2000 un vairāk m ³ gadā
4	Rudzātu pagasta zemnieku saimniecība "LĪČI"	"Līči", Būmaņi, Rudzātu pag., Līvānu nov., LV-5328	Dzīvnieku novietnes	Degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m ³ gadā

Avots: Valsts vides dienests: <https://data.gov.lv/dati/lv/organization/vvd>

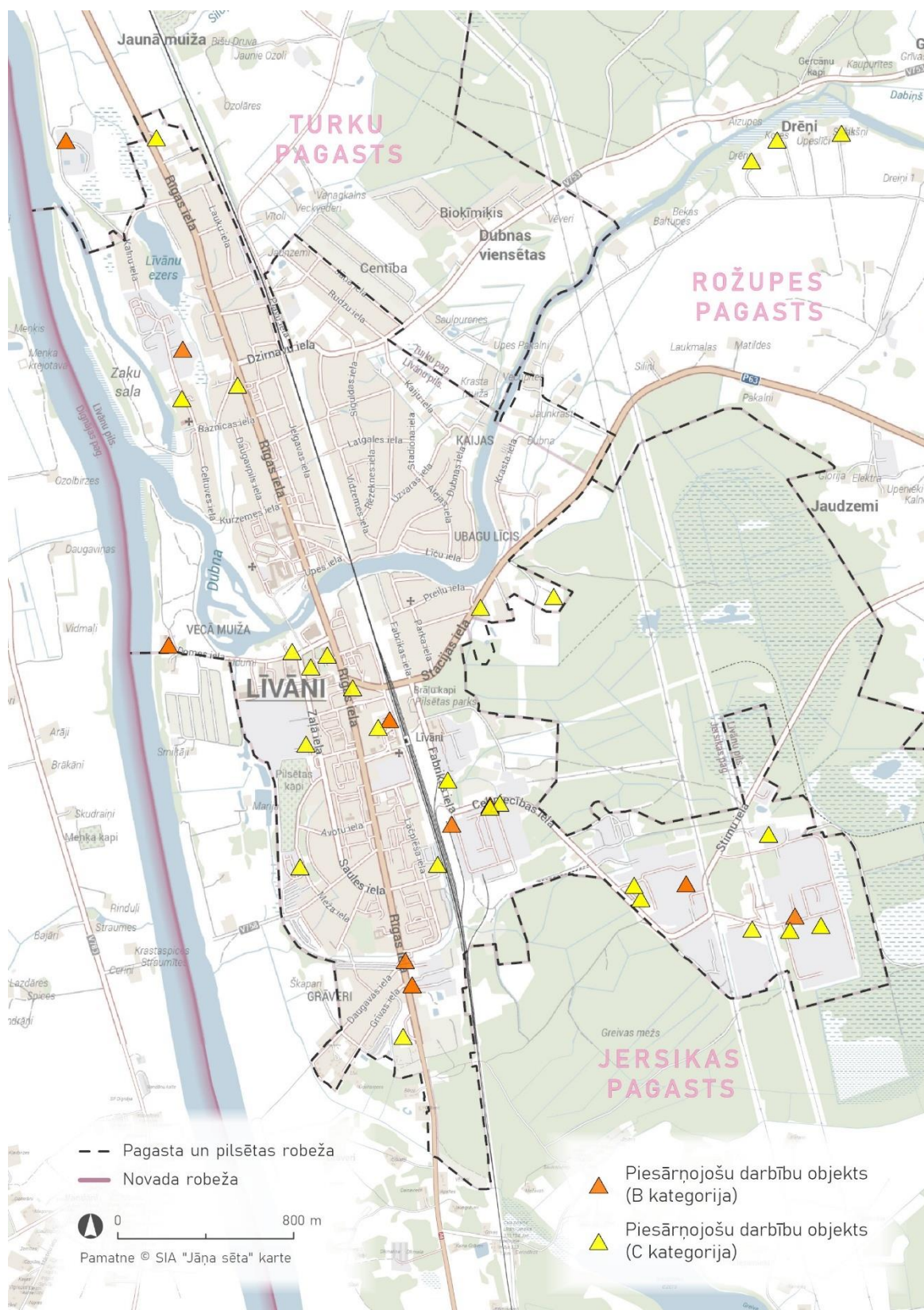
6. PIELIKUMS PIESĀRŅOJOŠU DARBĪBU OBJEKTI

6.1.pielikums Piesārņojošu darbību objekti (B un C kategorija)

Avots: Valsts vides dienests: <https://data.gov.lv/dati/lv/organization/vvd>

6.2.pielikums Piesārņojošu darbību objekti Līvānu pilsētā

Avots: Valsts vides dienests: <https://data.gov.lv/dati/lv/organization/vvd>

7. PIELIKUMS MELIORĀCIJAS SISTĒMA

7.1.pielikums Valsts nozīmes ūdensnotekas Līvānu novadā

Kods	Nosaukums	Valsts nozīmes ūdensnoteka: garums novadā, km	Valsts nozīmes regulēta ūdensnoteka: garums novadā, km	Pēdējās būvniecības gads
4:01	Daugava	32,6	-	-
4316:01	Nereta (Kūku p.)	16,3	16,3	1990
43168:01	Ataša	7,6	7,6	2017
4316832:01	Grāvis Nr.2	5,8	5,8	1965
431684:01	Niedrupeite (Gulbenupīte)	1,1	1,1	1961
431686:01	Taurupe	0,5	0,5	1960
432:01	Dubna	25,2	25,2	2020
43212:01	Dabiņš	6,8	6,8	1954
4322:01	Oša	26,3	26,3	2015
432212:01	Nr.1	7,5	7,5	1985
43222:01	Sumanka	12,4	12,4	1964
432232:01	N-2 (Rožupes p.)	1,6	1,6	1992
432234:01	N-3	0,7	0,6	1986
432252:01	Melnupīte (Rudzātu p.)	16,9	16,9	2018
4322522:01	Nr.24	6,8	6,8	1966
4322524:01	Nr.10	7,5	7,5	1972
432254:01	Nr.25	8,0	8,0	1967
43226:01	Sauna	9,0	9,0	1961
432262:01	Jašores strauts	5,0	5,0	2013
43232:01	Nr.8	6,6	6,6	1960
4324:01	Feimanka	23,3	22,7	2020
43242:01	Sanaužas strauts	11,5	11,5	2010
432432:01	Grāvis Nr.23	5,6	5,6	1958
432512:01	Dzilnas grāvis	4,7	4,7	1959
4334:01	Izteka	11,3	10,4	1956
43342:01	Nr.3	6,3	6,3	1975

Avots: Valsts SIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi, datus apkopojā SIA Grupa93

7.2.pielikums Novada meliorācijas sistēma

Avots: Valsts SIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi”, kartoshēma - SIA Grupa93

8. PIELIKUMS PĀRSKATS PAR GAISA KVALITĀTI LĪVĀNOS

Pielikums sagatavots, balstoties uz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes¹²⁶ nosacījumu teritorijas plānojuma izstrādei, kurā norādīts, ka teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir jānovērtē gaisa kvalitāte Līvānu pilsētā, ņemot vērā uzņēmumu ar B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujām ietekmi uz apkārtējam teritorijām un iespējamām piesārņojošām darbībām teritorijā, ja tādas tiek plānotas, jānosaka pasākumi un TIAN jāiekļauj prasības negatīvās ietekmes samazināšanai/novēršanai.

Līvānu pilsētā saskaņā ar Valsts vides dienesta informāciju¹²⁷ darbojas 9 uzņēmumi, kuriem ir izsniegtas B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujas, kurās izvērtēta piesārņojošas darbības ietekme uz gaisa kvalitāti, raksturojot emisijas avotus un no tiem gaisā emitētās vielas un noteiktas prasības veikt saimniecisko darbību, ievērojot piesārņojošo vielu emisijas limitus. Vienam uzņēmumam – SIA "EM Auto" darbība ir apturēta, taču B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja nav anulēta, uzņēmums saskaņā ar SIA "LURSOFT" informāciju¹²⁸ nav likvidēts, tādēļ iekļauts šajā pārskatā. Uzņēmumu sarakstu skatīt pielikuma 1.tabulā, izvietojumu – 1.attēlā.

1.tabula Uzņēmumi, kuru B kategorijas piesārņojošo darbību atļaujās ir noteikti piesārņojošo vielu emisijas limiti

Atļaujas numurs	Iekārtas nosaukums	Darbības vietas adrese	Operatora nosaukums	Operatora reģ. nr.	Piesārņojošās darbības kods B kategorija	Piesārņojošās darbības kods C kategorija
LA21IB0003	Kokapstrādes cehs un katlu māja ar koģenerācijas iekārtu	Celtniecības iela 26, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "EKO NAMS"	40003480567	1.1.1.	4.2.
DA14IB0045	Nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmums; Mehānisko transportlīdzekļu remontdarbnīca	Baznīcas iela 20, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "EM Auto"	41503026197	5.15.	
DA20IB0003	Optisko šķiedru, optisko šķiedru izstrādājumu un mehānisko detaļu ražotne	Celtniecības iela 8, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "Light Guide Optics International"	41503034724	2.5.	2.2.
DA11IB0017	Katlu māja	Celtniecības iela 7A, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "LĪVĀNU SILTUMS"	40003482591	1.1.1.	
DA19IB0009	Katlu māja un metālapstrādes iecirknis	Stirnu iela 5, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "LīvMet"	41503054487	2.6. 2.8.	1.1.1.

¹²⁶ Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes 2023.gada 13.janvāra vēstule Nr. 11.2/AP/511/2023

¹²⁷ VVD vietnes: <https://registri.vvd.gov.lv/piesarņojoso-darbibu-vietu-karte/> un

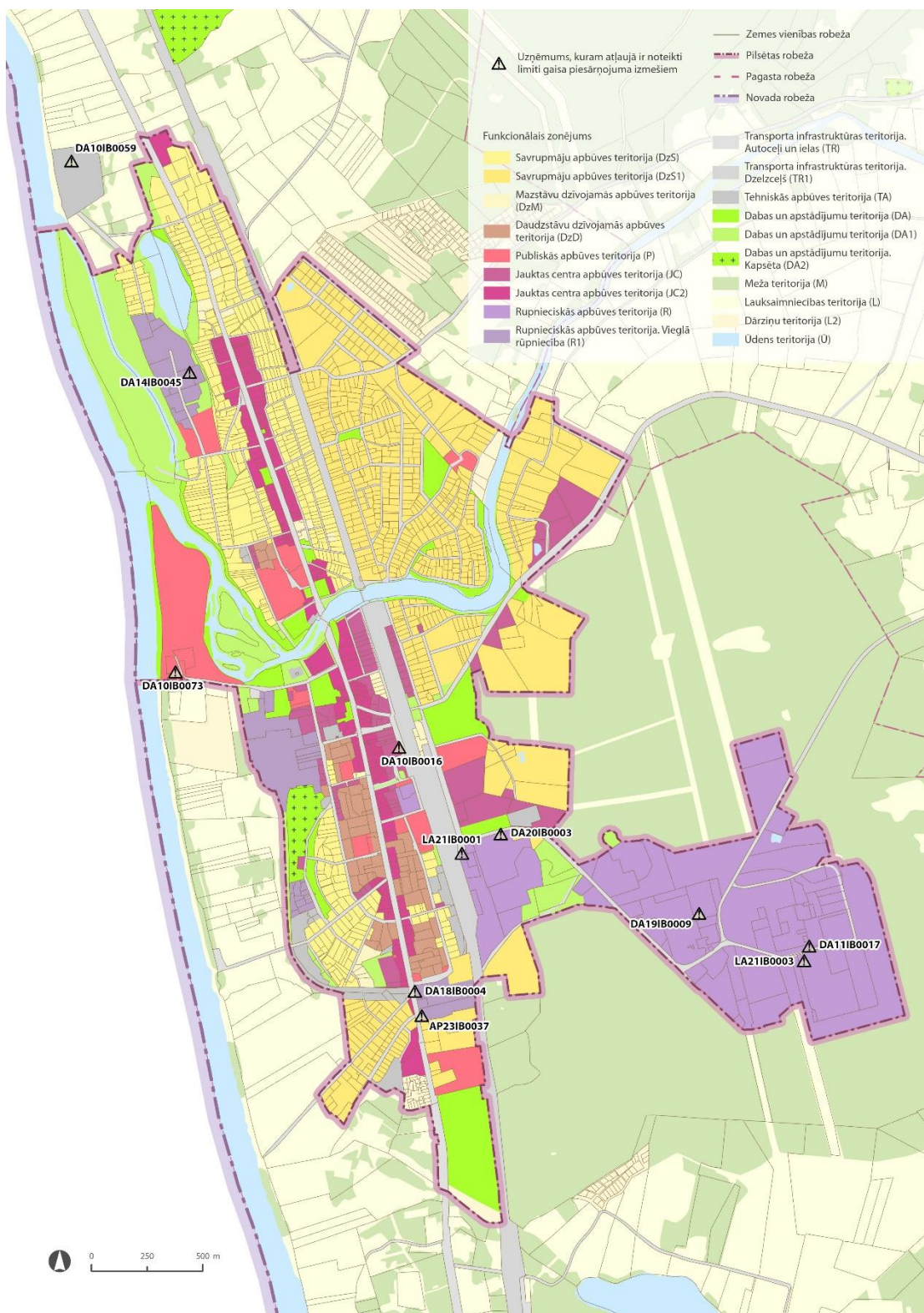
<https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/>

¹²⁸ <https://company.lursoft.lv/em-auto/41503026197>

Atļaujas numurs	Iekārtas nosaukums	Darbības vietas adrese	Operatora nosaukums	Operatora reģ. nr.	Piesārņojošās darbības kods B kategorija	Piesārņojošās darbības kods C kategorija
DA18IB0004	ADUS	Rīgas iela 2A, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "NESTE LATVIJA"	40003132723	1.4.	
DA10IB0016	Naftas bāze	Dzelzceļa iela 19, Līvāni, Līvānu nov.	SIA "RNS-D"	40003185400	1.3.	1.1.1.
LA21IB0001	Konditorejas izstrādājumu ražotne	Celtniecības iela 21A, Līvāni	SIA "ADUGS Production"	41503069355	1.1.1.	
DA10IB0073	Optiskās šķiedras un to izstrādājumu ražotne	Domes iela 1A, Līvāni, Līvānu nov., LV-5316	SIA "Ceram Optec"	40103659502	3.2. 2.9.	1.1.1. 2.2.

Piesārņojošās darbības

B kategorijas piesārņojošās darbības, MK noteikumi Nr.1082 (2010.), 1.pielikums	
1.1.1.	sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 5 un mazāka par 50 megavatiem, ja sadedzināšanas iekārtā izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo
1.3.	naftas bāzes un termināļi ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts gadā pēdējo triju gadu laikā) 5000 un vairāk tonnu gadā
1.4.	degvielas uzpildes stacijas ar degvielas daudzumu (lielākais kopējais degvielas daudzums, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) 2000 un vairāk kubikmetru gadā
2.5.	iekārtas, kurās izmanto elektrolīzi vai ķīmiskus procesus metāla un plastmasas virsmu apstrādei un kuru apstrādes tvertņu kopējais tilpums nepārsniedz 30 m ³
2.6.	iekārtas virsmas apstrādei, kurās darba procesā rodas putekļi, tai skaitā dzelzs, tērauda vai citu metāla priekšmetu slīpēšana, atūrišana ar smilšu strūklu un pulverkrāsošana, ja iekārtas kopējā izplūde ir 10000 un vairāk kubikmetru stundā
2.8.	citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu rūpnieciskai apstrādei ar ražošanas platību 1000 m ² un vairāk
2.9.	iekārtas kabeļu ražošanai
3.2.	iekārtas stikla, tai skaitā stikla šķiedru, ražošanai ar kausēšanas jaudu, kas nepārsniedz 20 tonnu dienā, izņemot daiļamatniecību
5.15.	iekārtas nolietoto transportlīdzekļu reģenerācijai vai uzglabāšanai, izņemot apstrādi smalcinātājos
C kategorijas piesārņojošās darbības, MK noteikumi Nr.1082 (2010.), 2.pielikums	
1.1.1.	sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā siltuma jauda ir vienāda ar vai lielāka par 0.2 un mazāka par 5 megavatiem un kuras kā kurināmo izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo
2.2.	citas iekārtas dzelzs, tērauda vai citu metālu apstrādei ar ražošanas platību no 100 m ² līdz 1000 m ²
4.2.	kokzāģētavas vai kokapstrādes iekārtas, kurās lieto koksnes griešanas tehniku un pārstrādā 2000 m ³ un vairāk apaļkoku vai kokmateriālu gadā

1. attēls B kategorijas piesārņojošas darbības operatoru, kuriem atļaujās ir noteikti gaisa piesārņojuma limi, izvietojums Līvānu pilsētā un plānotais funkcionālais zonējums¹²⁹

¹²⁹ Atļaujā AP23IB0037 gaisa izmešu limi nav iekļauti, precizētajā redakcijā tiks izslēgts no shēmas

Uzņēmumos SIA "EKO NAMS", SIA "ADUGS Production" un SIA "LĪVĀNU SILTUMS" darbojas sadedzināšanas iekārtas (katlu mājas), kas atbilst B kategorijas piesārņojošajai darbībai, bet SIA "LīvMet", SIA "RNS-D" un SIA "Ceram Optec" līdztekus citām darbībām - sadedzināšanas iekārtas, kas atbilst C kategorijas piesārņojošās darbības kritērijiem. Tajās izmanto dažādus kurināmā veidus: SIA "LĪVĀNU SILTUMS" un SIA "EKO NAMS" – šķeldu, SIA "Līvmet"- malku, SIA "Ceram Optec" - dabasgāzi, SIA "ADUGS Production" – kūdras un dabasgāzi, SIA "RNS"- kūdras. Sadedzināšanas iekārtas gaisā emitē piesārņojošas vielas: cietās izkliedētas daļiņas, daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}, slāpekļa dioksīdu un oglekļa oksīdu. Kūdras sadedzināšanas rezultātā nelielos apjomos izdalās arī sēra dioksīds.

SIA "LĪVĀNU SILTUMS" sniedz siltumapgādes pakalpojumus pašvaldības centralizētajā siltumapgādes sistēmā. Uzņēmuma sadedzināšanas iekārtas vidē izplūstošā gaisa attīrīšanai ir aprīkotas ar multicikloniem.

SIA "EKO NAMS" kokapstrādes ceha un katlu mājas ar koģenerācijas iekārtu darbībā veidojas cietās izkliedētas daļiņas, daļiņas PM₁₀ un PM_{2,5}, slāpekļa dioksīdu, oglekļa oksīds un oglekļa dioksīds. Uzņēmumā piesārņojuma (visa veida daļiņu) savākšanai ir uzstādīts multiciklons, maisu (auduma) filtrs un kokapstrādes iekārtu slēgta cikla filtrs. Atļaujā norādīts, ka regulāri jākontrolē gaisa attīrīšanas iekārtu stāvoklis un, ja tās nedarbojas, ierobežot piesārņojošo vielu emisiju un visīsākajā laikā atjaunot gaisa attīrīšanas iekārtu darbību.

SIA "EM auto" emisijas avots ir metināšanas ierīce (t.sk. veic metināšanu ogļskābās gāzes vidē), kuras darbībā tiek emitēts mangāns un tā savienojumi, dzelzs oksīds (mīnījs), daļiņas PM₁₀, oglekļa oksīds, hroma (VI) savienojumi.

SIA "Light Guide Optics International" optisko šķiedru, optisko šķiedru izstrādājumu un mehānisko detaļu ražotnē emisijas avoti ir: ekstrūderis, optisko šķiedru vilkšanas iecirknis, industriālo izstrādājumu ražošanas iecirknis, medicīnas izstrādājumu ražošanas iecirknis, mehāniskais iecirknis un medicīnas kūļu iecirknis. Tehnoloģiskajos procesos veidojas un apkārtējā vidē izdalās gaistošie organiskie savienojumi (GOS). Atļaujā noteikts stingri ievērot optisko šķiedru vilkšanas tehnoloģisko procesu, nodrošināt uguns pulēšanas iekārtu vizuālo kontroli, pieslēdzot gāzes balonus sistēmai, kā arī nepieciešamības gadījumā uzstādīt liesmas kontroles sensorus.

SIA "LīvMet" ražotnē emisijas avoti ir metālapstrādes iecirknis un plazmas metāla griešanas iekārta. To darbībā veidojas un apkārtējā vidē izdalās mangāns un tā savienojumi, dzelzs oksīds (mīnījs), daļiņas PM₁₀, oglekļa oksīds, hroma (VI) savienojumi. Atļaujā cita starpā noteikts metināšanas un metāla griešanas darbus atļauts veikt tikai slēgtās telpās, kas aprīkotas ar tīrā gaisa pievades un piesārņotā gaisa nosūkšanas iekārtām, nodrošināt visu ražotnē uzstādīto gaisa attīrīšanas iekārtu (no metāla plazmas griešanas iekārtas un skrošu strūklu iekārtas) ekspluatāciju atbilstoši iekārtu specifikācijai un ekspluatācijas noteikumiem. Stingri sekot piesārņotā gaisa attīrīšanas efektivitātei, un nodrošināt to savlaicīgu tīrīšanu vai maiņu (piemēram, filtri), lai sasniegtu piesārņotā gaisa maksimālo attīrīšanas efektivitāti, kā arī atjaunot gaisa attīrīšanas iekārtu darbību to darbības traucējumu gadījumos.

SIA "NESTE LATVIJA" degvielas uzpildes stacijā emisijas avoti ir benzīna un dīzeļdegvielas rezervuāru un pildņu laukumi. Stacijas darbības rezultātā veidojas piesārņojošas vielas: gaistošie organiskie savienojumi (GOS), benzols, toluols, trimetilbenzoli, cikloheksāns, etilbenzols, heksāns. Degvielas uzglabāšanas tvertņu uzpildīšanas, automašīnu bāku uzpildes

laikā notiek benzīna un dīzeļdegvielas (petroleja) tvaiku emisija gaisā. Degvielas noliešanas sistēmas ir aprīkotas ar pirmās pakāpes benzīna tvaiku atsūkņēšanas sistēmu (efektivitāte – 90%), degvielas uzpildes “pistoļas” ir aprīkotas ar otrās pakāpes benzīna tvaiku savākšanas sistēmu.

SIA "RNS-D" naftas bāzē emisiju avoti ir autocisternu uzpildes estakāde un rezervuāri. Izmeši - gaistošie organiskie savienojumi (GOS). Atļaujā noteikts nodrošināt ražošanas iekārtu darbību atbilstoši izgatavotāja izstrādātajiem ekspluatācijas noteikumiem, ievērojot iekārtu tehnoloģiskos procesus; veikt iekārtu apkopi, atbilstoši to izgatavotāju instrukcijās norādītajam ekspluatācijas periodam, kā arī reizi dienā apsekot degvielas pārsūkņēšanas iekārtas, lai vizuāli pārliecinātos par procesa un uztveršanas sistēmas atbilstošu darbību.

SIA “CERAM OPTEC” optiskās šķiedras un to izstrādājumu ražotnē emisijas avoti ir plazmas pārklājuma iekārtas un sterilizācijas iekārta. Izmešus veido slāpekļa oksīdi, oglekļa dioksīds, niķeļa oksīds, Hlorūdeņradis, Fluora gāzveida savienojumi (fluorūdeņradis, silīcija tetrafluorīds), sēra dioksīds, hlors, silīcija dioksīds (amorfais). Atļauja VVD tīmekļa vietnē <https://registri.vvd.gov.lv/izsnieltas-atlajas-un-licences/atlauju-un-licencu-mekletajs/> nav pieejama (skatīta 07.02.2025.).

Visiem uzņēmumiem atļaujās piesārņojošās darbības ir atļautas saskaņā ar piesārņojošo vielu emisijas limitiem, kuri noteikti atbilstoši piesārņojošo vielu emisijas limitu projektiem. Darbības, izsniedzot B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, ir vērtējis Valsts vides dienests. Šajos vērtējumos nav identificēta būtiska negatīva ietekme uz apkārtējo vidi, pārsniedzot Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumus Nr.1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktos robežlielumus.

Sadedzināšanas iekārtu darbībā operatoriem ir jāievēro Ministru kabineta 2021.gada 7.janvāra noteikumi Nr.17 “Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām”.

Operatoriem, kuru darbība ir saistīta ar smaku izplatību vidē, atļaujās noteiktas prasības smaku mērķlielumu ievērošanai atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 25.novembra noteikumu Nr.724 “Noteikumi par piesārņojošās darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” prasībām.

Kopumā Līvānu pilsētā darbojošos B kategorijas piesārņojošo darbību operatoru, kuriem to darbībai ir noteikti gaisa piesārņojuma limiti, ir neliels. A kategorijas operatoru nav. Operatori galvenokārt darbojas jaunajā teritorijas plānojumā noteiktajā Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), viens uzņēmums - Jaukta centra apbūves teritorijā (JC).

Līvānu pilsētu šķērso valsts galvenais autoceļš A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki), tā ir savienota ar apkārtējām teritorijām ar reģionālo autoceļu P63 Līvāni–Preiļi, kā arī [valsts vietējiem autoceļiem V753, V754 un V757](#). Pilsētu šķērso arī dzelzceļa līnija [Krustpils - Daugavpils](#), kas tiek izmantota gan pasažieru, gan kravu pārvadājumiem. Tomēr vilcienu kustības intensitāte nav augsta un tādēļ dzelzceļa darbība nerada nozīmīgas gaisa kvalitātes izmaiņas novadā. Konkrēti dati par piesārņojuma apjomu no autoceļu un dzelzceļa emisijām nav pieejami. Izvērtējot autotransporta intensitāti (skatīt Vides pārskata 13.attēlu) salīdzinājumā ar Latvijas pilsētu pašvaldībām, kurās gaisa kvalitāte šajā aspektā tiek kontrolēta vai ir veikti gaisa mobilo un stacionāro gaisa piesārņojuma avotu radīto piesārņojošo vielu koncentrāciju un to izplatības aprēķini (modelēšana), var secināt, ka

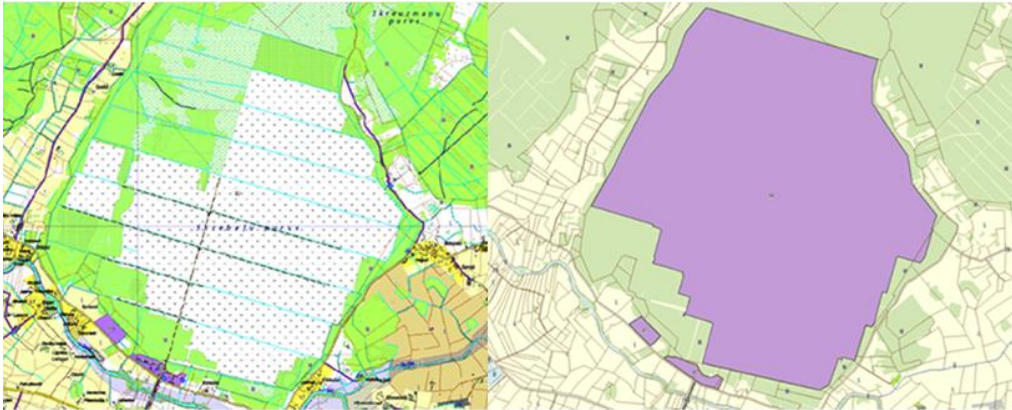
nozīmīgākais gaisa piesārņojuma avots Līvānos ir autotransports. Taču nav prognozējama Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteikto robežlielumu pārsniegšana.

Ievērojot piesardzības principu, lai turpmāk nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi Līvānos, apkārtējo dzīvojamās un publiskās apbūves teritoriju aizsardzībai pret paaugstinātu gaisa piesārņojumu teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības negatīvās ietekmes mazināšanai jaunām darbībām, kuras atbilst A vai B kategorijas piesārņojošās darbības kritērijiem un var potenciāli var radīt gaisa piesārņojumu apkārtajā vidē (TIAN 3.5.nodaļa).

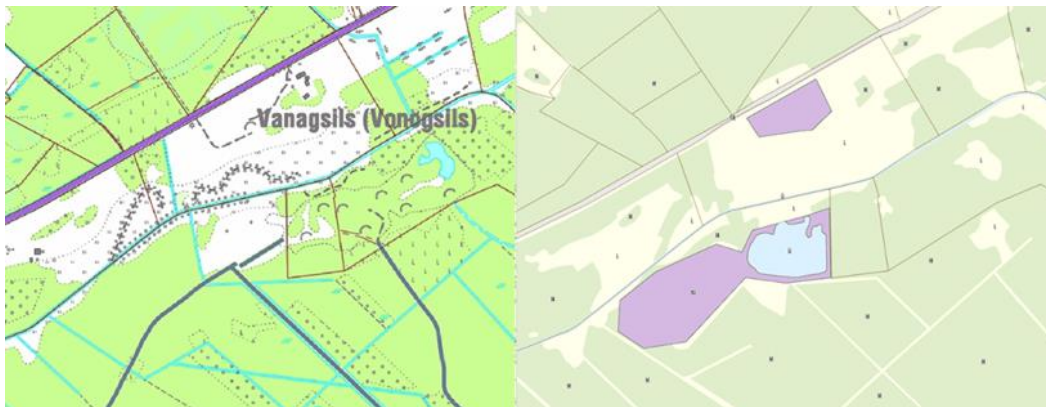
9. PIELIKUMS NOZĪMĪGĀKĀS FUNKCIONĀLĀ ZONĒJUMA IZMAIŅU VIETAS: PIEMĒRI

Funkcionālā zonējuma izmaiņas no meža un lauksaimniecības teritorijām uz ražošanas teritorijām

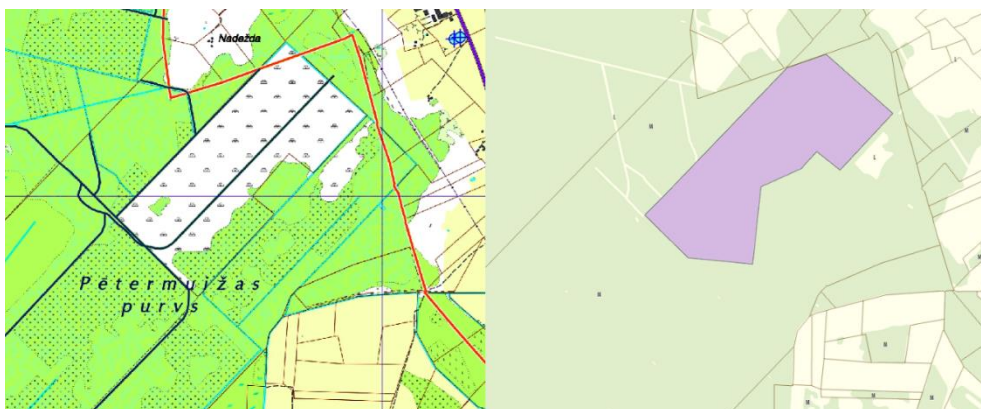
- 1) No funkcionālajām zonām **M** un **L** uz funkcionālo zonu **R2** (derīgo izrakteņu ieguves licences teritorija). Platība: 1462,18 ha, kad. apz. 76660040015

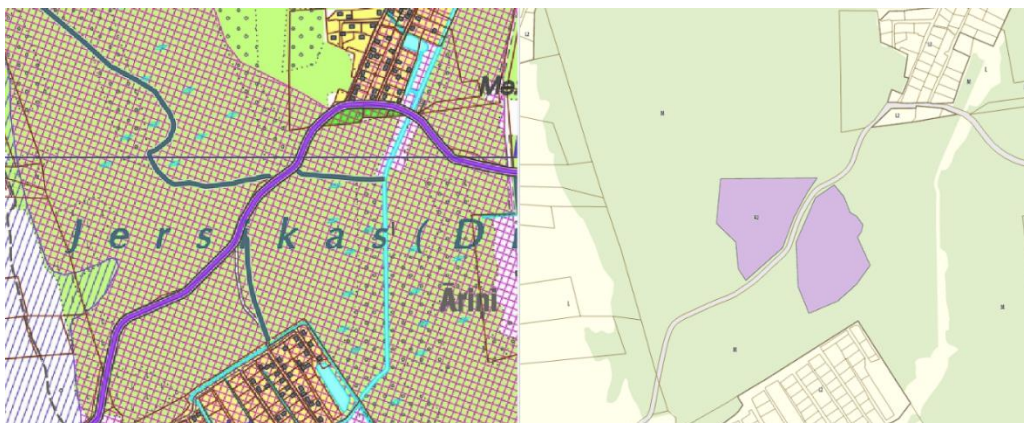
- 2) No funkcionālajām zonām **M** un **L** uz funkcionālo zonu **R2** (derīgo izrakteņu ieguves licences teritorija). Platība: 6,95 ha D daļā un 1,95 ha Z daļā, kad. apz. 76860040009 un 76860030031

- 3) No funkcionālajām zonām **M** un **L** uz funkcionālo zonu **R2** (derīgo izrakteņu ieguves licences teritorija). Platība: 59,91 ha, kad.apz. 76520010252

- 4) No funkcionālās zonas **M** uz funkcionālo zonu **R2** (derīgo izrakteņu ieguves licences teritorija). Platība: 2,95 ha R daļā un 3,02 ha A daļā, kad.apz. 76520050566 un 76520050526

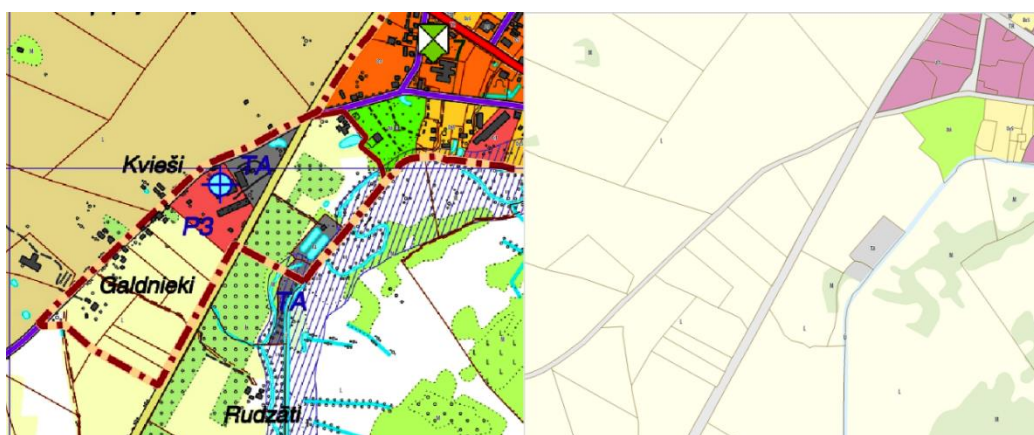

- 5) No funkcionālās zonas **L** uz funkcionālo zonu **R1**. Platība: 2,19 ha. Uz R no Sutriem, kad. apz. 76820020094

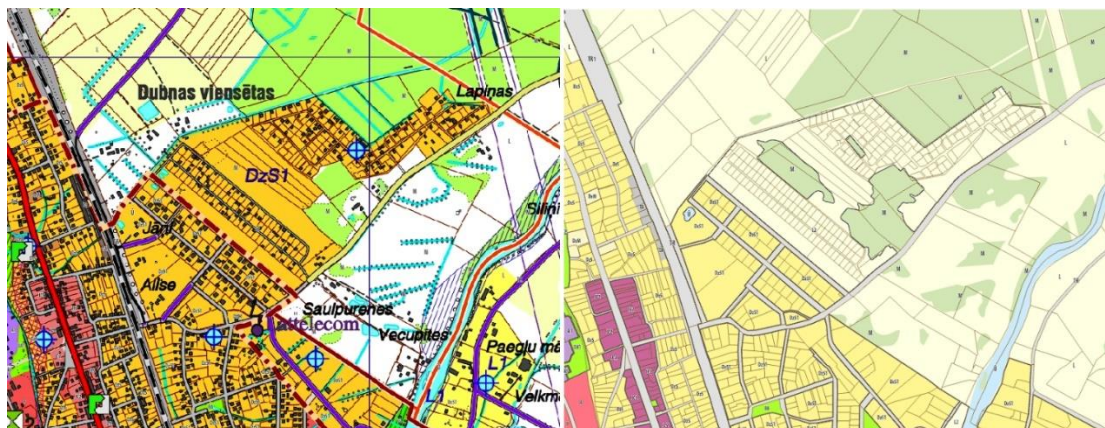

Funkcionālā zonējuma izmaiņas no publiskās un dzīvojamās apbūves teritorijām uz lauksaimniecības teritorijām un meža teritorijām

- 1) No funkcionālajām zonām **P** un **TA** uz funkcionālo zonu **L**. Platība: 3,83 ha. Uz R no Rudzātiem, kad. apz. 76680070185 un 76680070186

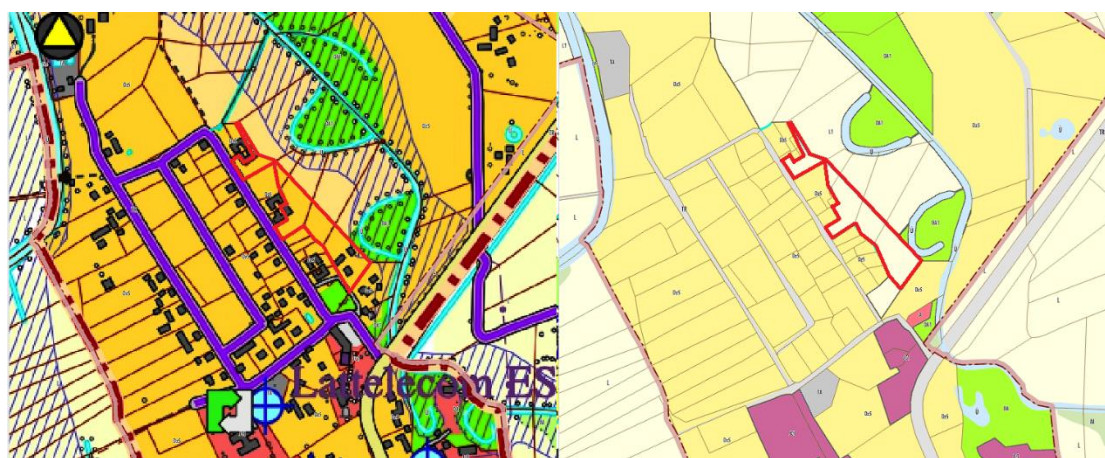
- 2) No funkcionālās zonas **DzS1** uz funkcionālo zonu **L2** un **M**. Platība: 31,11 ha, Dubnas viensētas

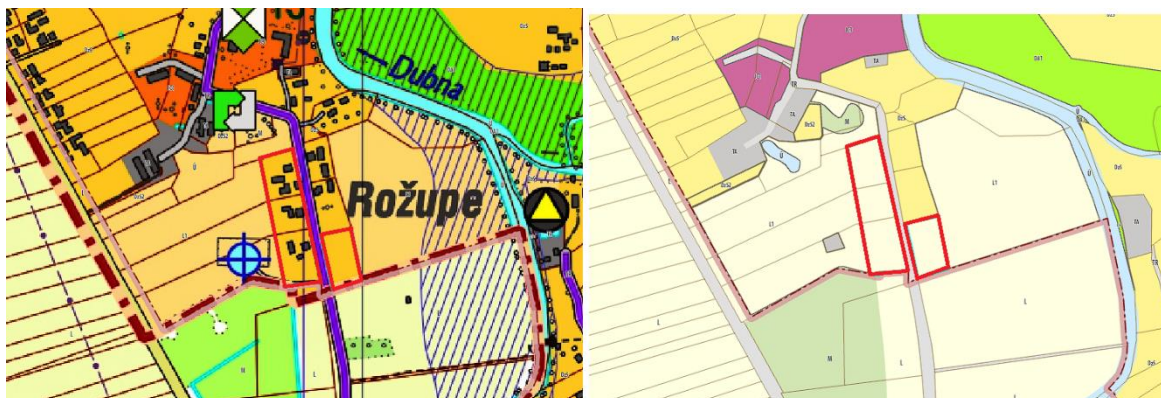
- 3) No funkcionālās zonas **DzS1** uz funkcionālo zonu **L1**. Platība: 29,22 ha, Turku ciems

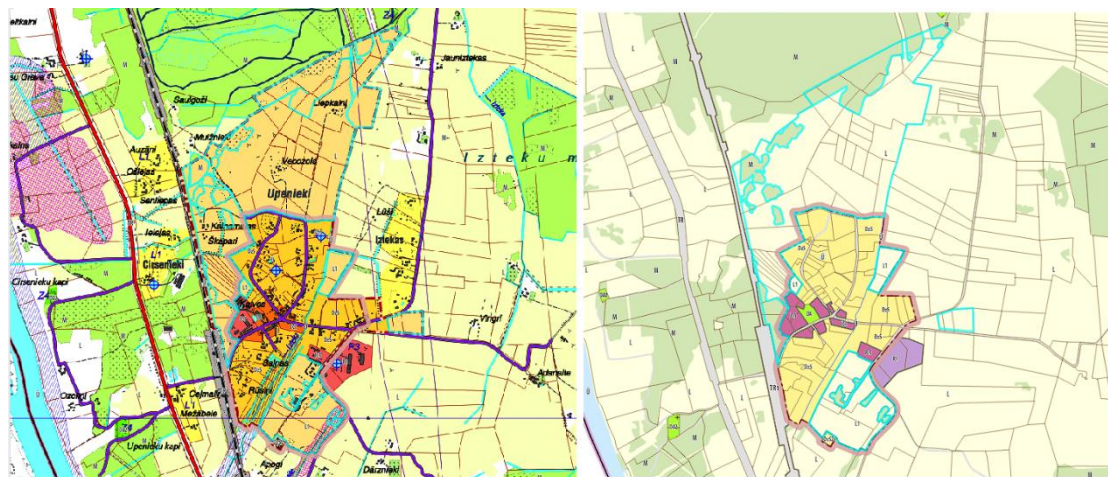
- 4) No funkcionālās zonas **DzS1** uz funkcionālo zonu **L1**. Platība: 1,09 ha. Rožupes A daļā, kad.apz. 76660100436, 76660100378, 76660100443, 76660100379, 76660100383 un 76660100062

- 5) No funkcionālās zonas **DzS1** uz funkcionālo zonu **L1**. Platība: 1,89 ha. Rožupes R daļa, kad.apz. 76660100138, 76660100130, 76660100056 un 76660100136

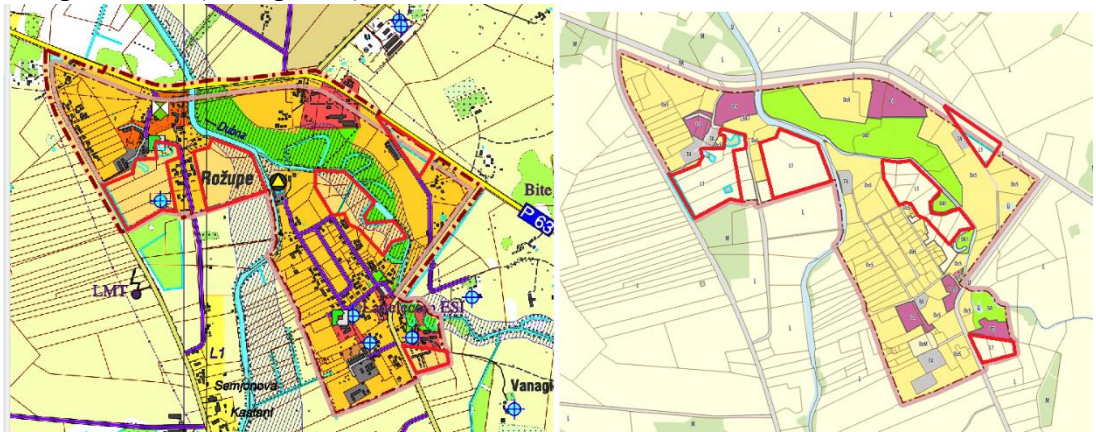
- 6) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālajām zonām **L** un **M**. Platība: 112,79 ha, uz Z un A no Upeniekiem (reta apbūve)

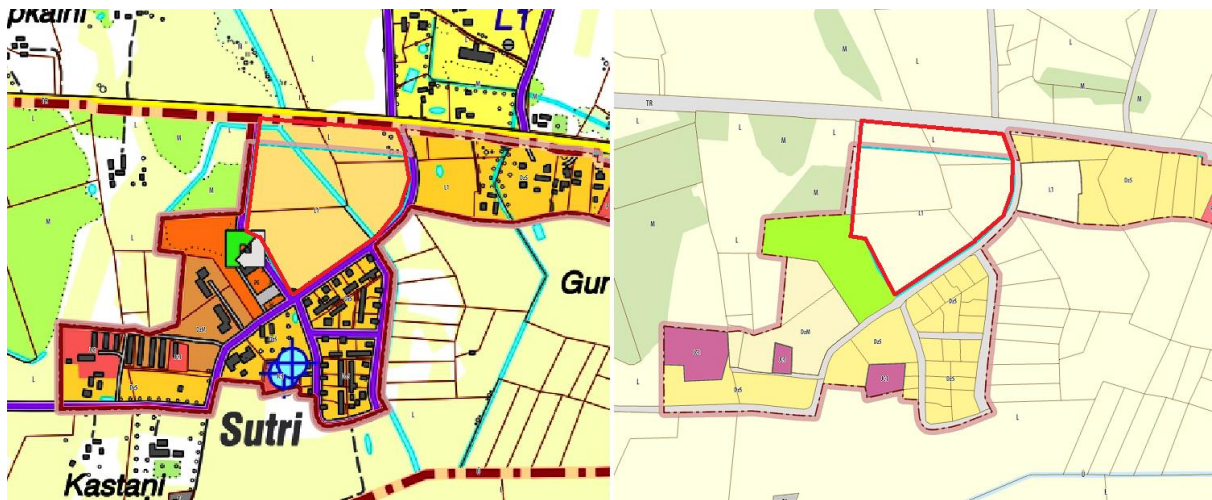
- 7) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālajām zonām **L** un **M**. Platība: 53,2 ha, Jersikas D daļa (reta apbūve)

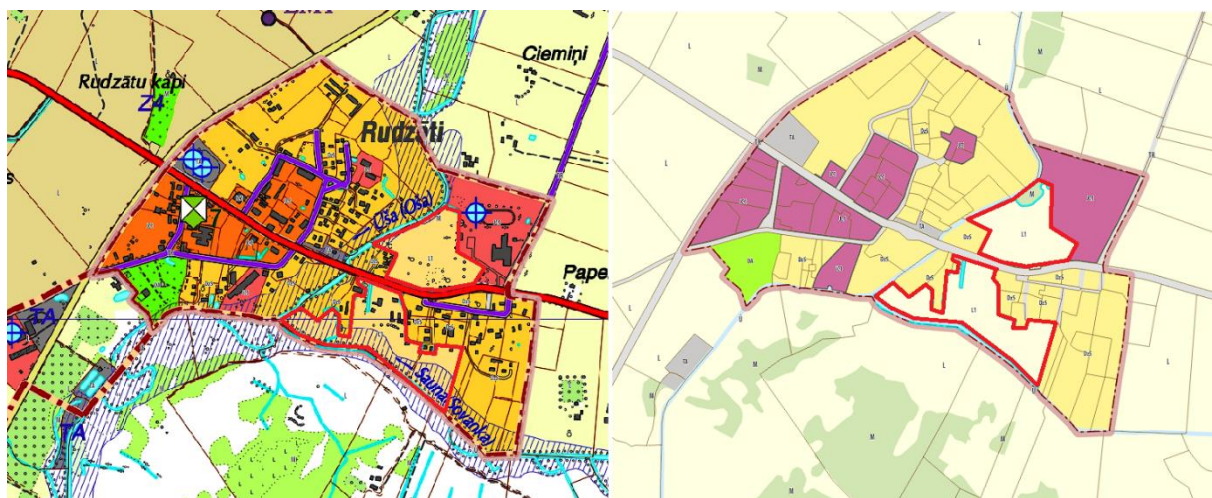
- 8) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālajām zonām **L** un **M**. Platība: 20,12 ha, Rožupes ciems (reta apbūve)

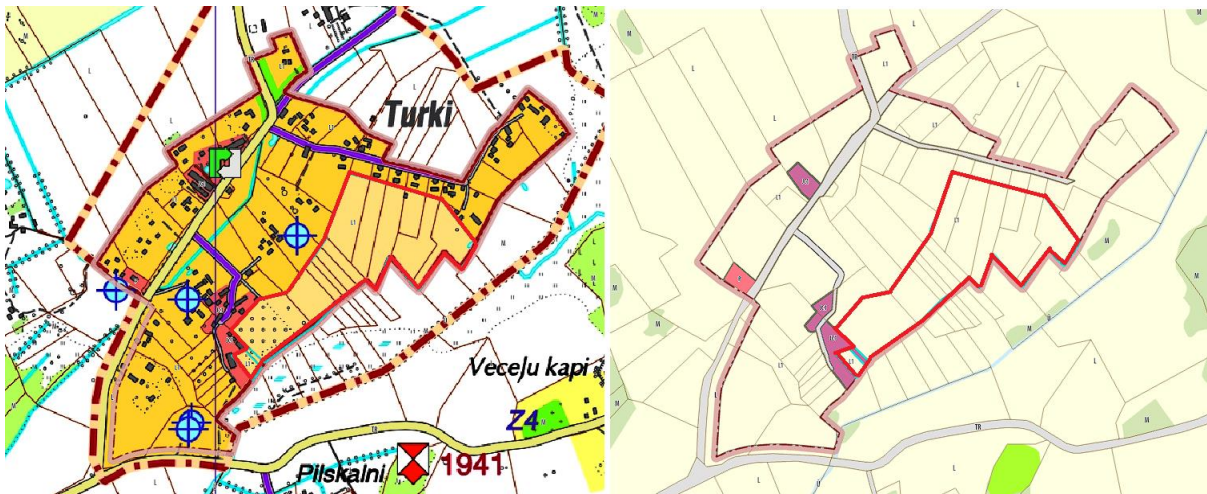
- 9) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālo zonu **L**. Platība: 6,87 ha. Sutru ciems, kad.apz. 76820020364, 76820020100, 76820020131, 76820020070 (reta apbūve)

- 10) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālajām zonām **L** un **M**. Platība: 10,61 ha. Rudzātu ciema A daļa, kad. apz. 76680070331, 76680070284 (reta apbūve)

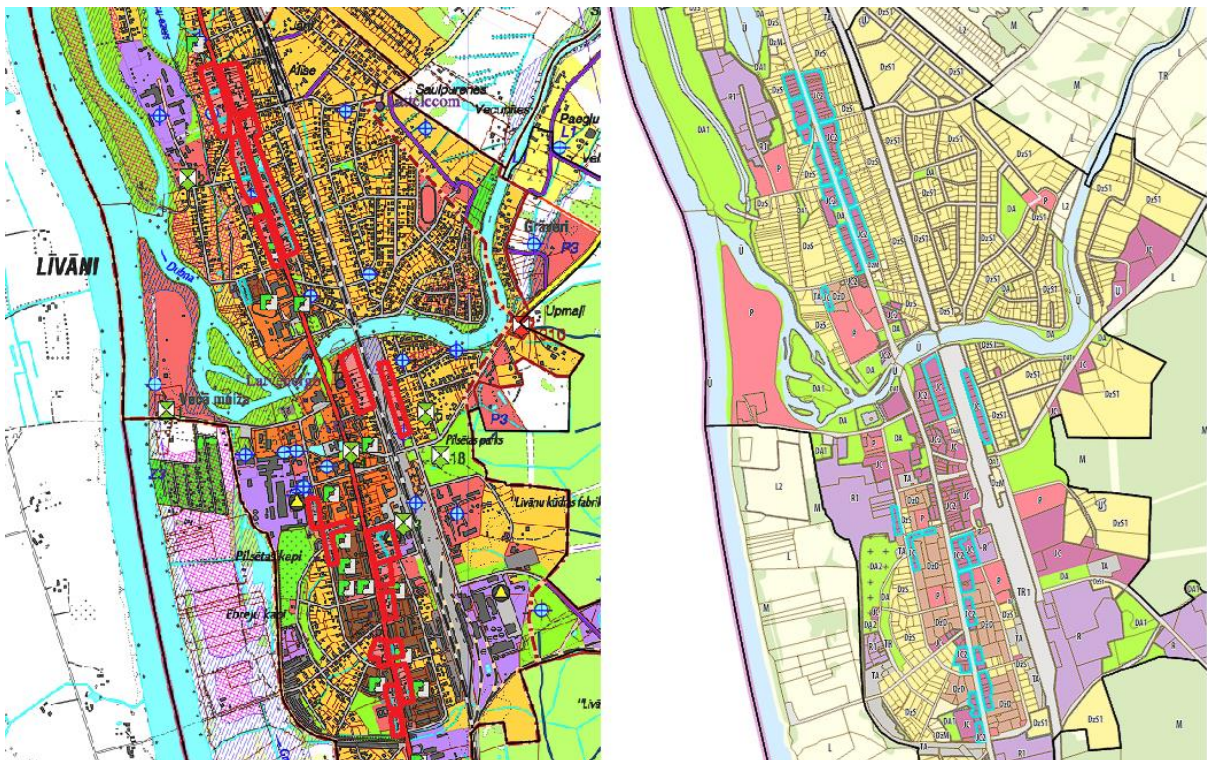

- 11) No funkcionālās zonas **DzS3** uz funkcionālo zonu **M**. Platība: 9,22 ha, Turku ciema A daļa (reta apbūve)

Funkcionālā zonējuma izmaiņas no publiskās apbūves teritorijām uz jaukta centra apbūves teritorijām

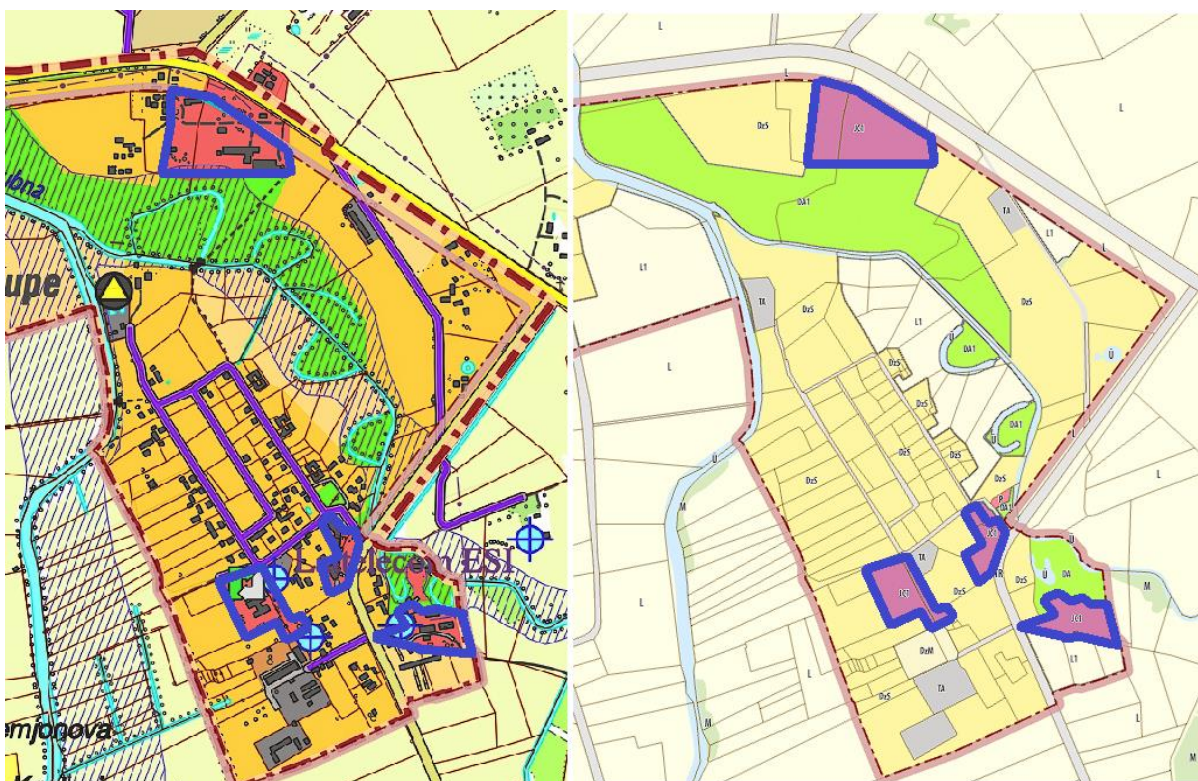
- 1) No funkcionālās zonas **P1** uz funkcionālo zonu **JC**. Platība: 17,04 ha, Līvānu pilsētas centrs

- 2) No funkcionālās zonas **P3** uz funkcionālo zonu **JC**. Platība: 10,13 ha, Līvānu A daļa pie P63 ceļa un Fabrikas ielas

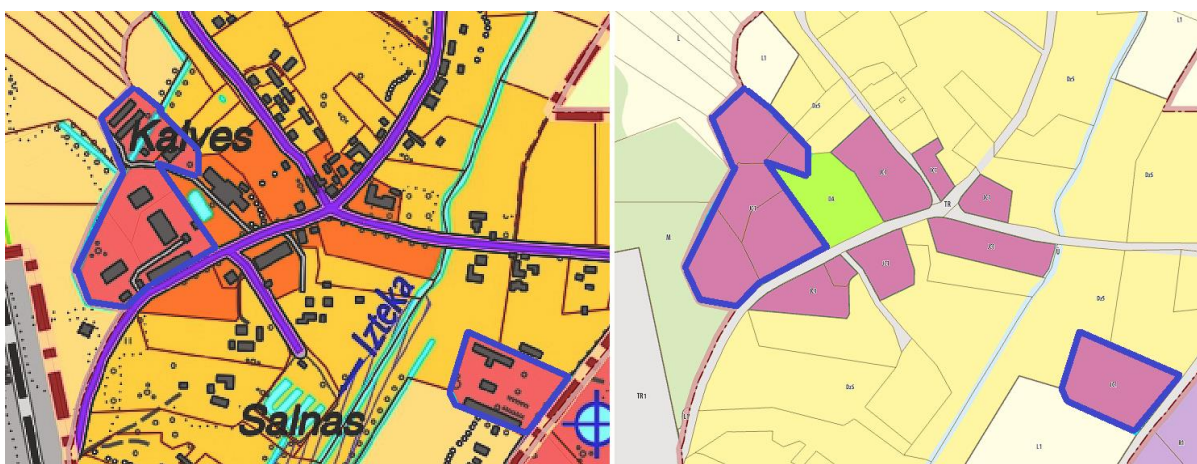
- 3) No funkcionālās zonas **P3** uz funkcionālo zonu **JC**. Platība: 5,94 ha, Rožupes A daļa

- 4) No funkcionālās zonas **P3** uz funkcionālo zonu **JC**. Platība: 4,73 ha, Jaunsilavu R daļa

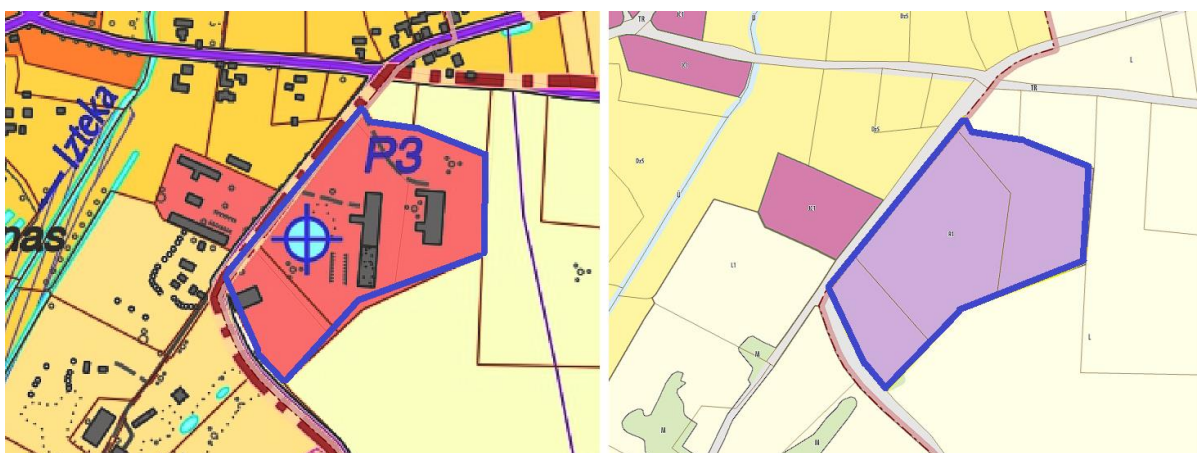

- 5) No funkcionālās zonas **P3** uz funkcionālo zonu **JC**. Platība: 4,25ha, Upenieku R daļa

Funkcionālā zonējuma izmaiņas no publiskās apbūves teritorijām uz ražošanas teritorijām

- 1) No funkcionālās zonas **P3** uz funkcionālo zonu **R1**. Platība: 6,32 ha. Uz A no Upeniekiem, kad.apz. 76520030316, 76520030216 un 76520030238 (ražotne)

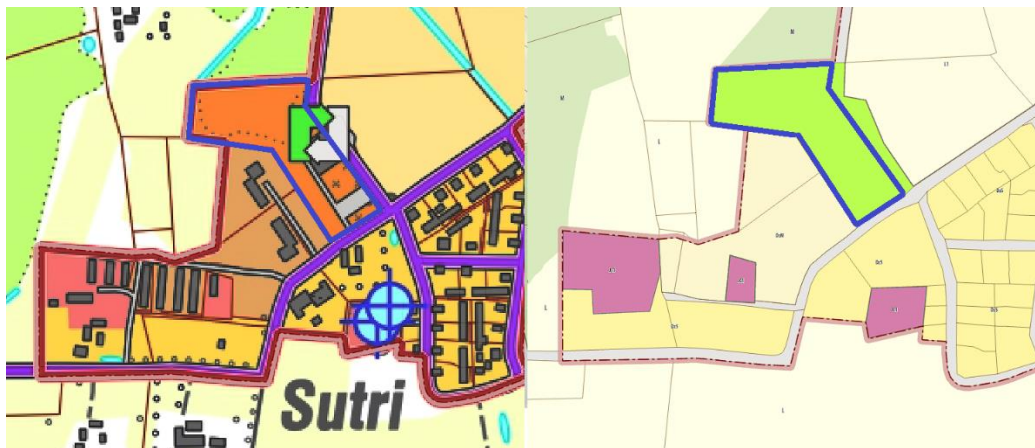

Funkcionālā zonējuma izmaiņas no centra apbūves teritorijām uz dabas teritorijām

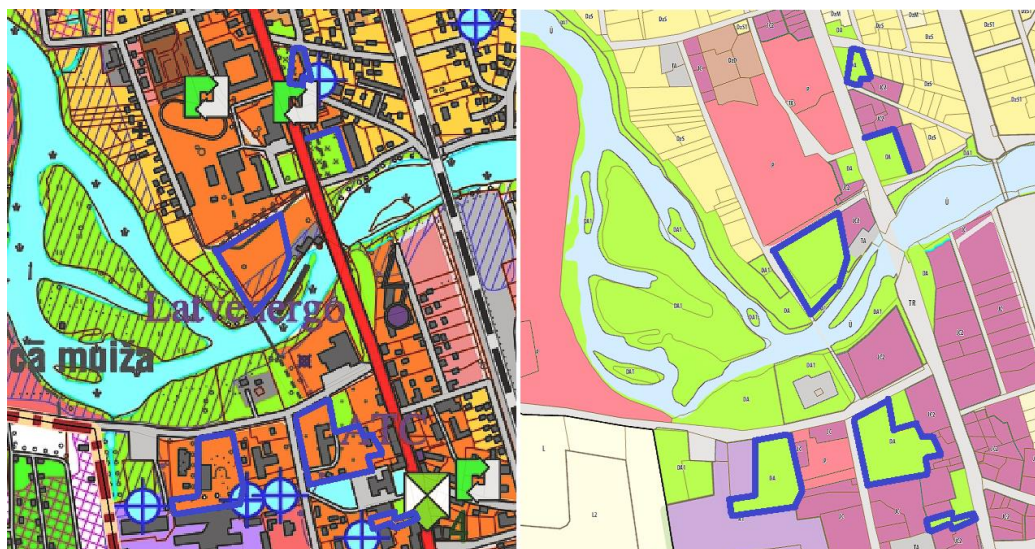
- 1) No funkcionālās zonas C uz funkcionālo zonu DA. Platība: 0,97 ha. Upenieku ciems, kad. apz. 76520030337

- 2) No funkcionālās zonas C uz funkcionālo zonu DA. Platība: 1,99 ha. Sutru ciems, kad. apz. 76820020096

- 3) No funkcionālās zonas C uz funkcionālo zonu DA. Platība: 3,28 ha, Līvānos pie Dubnas upes

10. PIELIKUMS TERITORIJAS PLĀNOJUMA IETEKMES UZ VIDI VĒRTĒJUMA PĀRSKATS

Pozitīvās (P) un negatīvās (N); tiešās (T) un netiešās (NT), īstermiņa (Ī), ilgtermiņa (I) ietekmes

Ietekmes būtiskums vērtēts pēc šādiem kritērijiem:

- 1) pozitīva būtiska ietekme (nodrošinās vides mērķu sasniegšanu, vides kvalitātes normatīvu nodrošināšanu);
- 2) pozitīva ietekme (ietekmes būtiskumu nevar novērtēt, ietekme ir neviennozīmīga, tomēr vairāk pozitīva);
- 3) ietekme nav būtiska (izmaiņas nav būtiskas, ietekmes nav vai ietekme nav nosakāma);
- 4) negatīva ietekme (ietekmes būtiskumu nevar novērtēt, ietekme ir neviennozīmīga, tomēr vairāk negatīva);
- 5) negatīva būtiska ietekme (nenodrošinās, apgrūtinās vides mērķu sasniegšanu, vides kvalitātes normatīvu nodrošināšanu, pasliktinās esošo situāciju).

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas	Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība
2. PRASĪBAS VISAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI															
2.1. Visā teritorijā atļautā izmantošana				P, T, I	P, T, I					P, NT, I	P, T, I				
2.2. Visā teritorijā aizliegtā izmantošana				P, T, I		P, NT, I	P, NT, I	P, T, I			P, NT, I		P, T, I		P, T, I
2.3. Zemes vienību veidošana															P, T, I
2.4. Piekļūšana zemes vienībām				P, T, I	P, T, I									P, NT, I	
2.5. Piekļūšana publiskiem ūdeņiem un īpaši				P, T, I	P, T, I								P, T, I	P, T, I	

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
aizsargājamām dabas teritorijām											P, T, I					
2.6. Derīgo izrakteņu ieguve		P, T, I	P, T, I	P, T, I	P, T, I		P, T, I			P, T, I	P, T, I	P, T, I		P, T, I		
		N, T, I	N, T, I	N, T, I	N, T, I		N, T, I			N, T, I	N, T, I	N, T, I		N, T, I		
2.7. Dīķu ierīkošana										P, T, I						
2.8. Reljefa un augsnes aizsardzība un prasības apmežošanai							P, T, I			P, T, I		P, T, I		P, T, I		
2.9. Kultūras pieminekļi														P, T, I	P, T, I	
2.10. Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi		P, T, I	P, T, I	P, T/NT, I		P, T, I	P, T, I	P, T, I			P, T, I	P, T, I	P, T, I	P, T, I	P, T, I	
2.11. Meža zemes un aizsargājami biotopi											P, T, I	P, T, I				
3. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI UN APBŪVEI																
3.1. PRASĪBAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAI																
3.1.1. Vispārīgas prasības transporta infrastruktūras būvniecībai		P, NT, I	P, NT, I	P, T, I		P, NT, I	P, NT, I				P, NT, I					
3.1.2. Automašīnu un velosipēdu stāvvietas		P, NT, I	P, NT, I	P, T, I	P, NT, I	P, NT, I	P, NT, I		P, NT, I							
3.1.3. Gājēju un velosipēdu infrastruktūra		P, NT, I	P, NT, I	P, T, I					P, NT, I							

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
3.2. PRASĪBAS INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES TĪKLIEM UN OBJEKTIEM																
3.2.1. Vispārīgās prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem																
3.2.2. Centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija	P, T, I			P, T/NT, I		P, T, I	P, T, I	P, NT, I								
3.2.3. Lokāla ūdensapgāde	P, T, I			P, NT, I		P, NT, I	P, T, I	P, NT, I								
3.2.4. Decentralizētās kanalizācijas sistēma						P, T, I	P, T, I	P, T, I								
						N, T, I	N, T, I	N, T, I								
3.2.5. Ugunsdzēsības ūdensapgāde				P, NT, I												
3.2.6. Lietus ūdens kanalizācija un meliorācija				P, NT, I					P, T, I	P, T, I						
3.2.7. Elektroapgādes un elektropārvades būves				P, T, I												
3.2.8. Alternatīvā energoapgāde		N, T, I	P, T, I	P, T, I					P, T, I		N, T, I	N, T, I	N, T, I		N, T, I	N, T, I
		P, T, I								P, T, I			P, T, I		P, T, I	P, T, I
3.2.9. Elektroniskie sakari				P, T, I												
3.3. PRASĪBAS APBŪVEI																
3.3.1. Vispārīgās prasības teritoriju apbūvei				P, T, I												

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
3.3.2. Būvju novietojums zemes vienībā un būvlaides		P, T, I		P, NT, I			P, NT, I				P, NT, I	P, T, I	P, T, I			
3.3.3. Insolācijas prasības				P, T, I												
3.3.4. Redzamības brīvlauki				P, T, I												
3.3.5. Pagalmu noteikumi				P, T, I	P, T, I											
3.3.6. Žogi				P, T, I								P, T, I				
3.3.7. Fasādes, jumti				P, T, I							P, T, I					
3.3.8. Palīgēkas, palīgbūves un palīgizmantošana				P, NT, I												
3.3.9. Būves lauksaimniecības dzīvniekiem			P, T, I	P, NT, I												
3.3.10. Atkritumu apsaimniekošana				P, T, I												
3.4. PRASĪBAS TERITORIJAS LABIEKĀRTOJUMAM																
3.4.1. Vispārīgas prasības					P, T, I							P, T, I				
3.4.2. Publiskās ārtelpas labiekārtojums					P, T, I											
3.4.2. Prasības ārtelpas apgaismes ķermeņiem				P, T, I	P, T, I											
3.4.4. Apstādījumi un koki			P, NT, I	P, T, I	P, T, I							P, T, I				

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras atbilstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu atbilstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
3.4.3. Sezonas izmantošanas būves publiskajā ārtelpā					P, T, I							P, T, I				
3.5. PRASĪBAS VIDES RISKU SAMAZINĀŠANAI																
3.5.1. Potenciāli piesārņotās teritorijas				P, NT, I		P, T, I	P, T, I	P, T, I								
3.5.2. Aizsardzība pret vides trokšņa piesārņojumu		P, T, I		P, NT, I												
3.5.3. Gaisa kvalitāte			P, T, I	P, NT, I												
3.5.4. Citas prasības piesārņojuma samazināšanai		P, T, I	P, T, I												P, NT, I	
4. PRASĪBAS TERITORIJAS IZMANTOŠANAI UN APBŪVES PARAMETRIEM KATRĀ FUNKCIONĀLAJĀ ZONĀ																
4.1. SAVRUPMĀJU APBŪVES TERITORIJA																
4.1.1. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)		P, T, I	P, T, I	P, NT, I												
4.1.2. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1)		P, T, I	P, T, I	P, NT, I								N, T, I				
												P, T, I				
4.1.3. Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2)		P, T, I	P, T, I	P, NT, I												
4.2. MAZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA																

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
4.2.1. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)	P, T, I	P, T, I	P, NT, I	P, T, I	P, T, I	P, NT, I	P, NT, I	P, NT, I								
4.3. DAUDZSTĀVU DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJA																
4.3.1. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)	P, T, I	P, T, I	P, NT, I	P, T, I		P, NT, I	P, NT, I	P, NT, I								
4.4. PUBLISKĀS APBŪVES TERITORIJA																
4.4.1. Publiskās apbūves teritorija (P)				P, T, I	P, T, I											
4.5. JAUKTAS CENTRA APBŪVES TERITORIJA																
4.5.1. Jauktas centra apbūves teritorija (JC)				P, T, I	P, T, I											
4.5.2. Jauktas centra apbūves teritorija (JC1)				P, T, I	P, T, I											P, T, I
4.5.2. Jauktas centra apbūves teritorija (JC2)				P, T, I	P, T, I											P, T, I
4.6. RŪPNIECISKĀS APBŪVES TERITORIJA																
4.6.1. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)		N, T, I	N, T, I	N, T, I		N, T, I	N, T, I	N, T, I								
		P, T, I	P, T, I	P, T, I												
4.6.2. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1)		P, T, I	P, T, I	P, T, I												
4.6.2. Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2)											P, T, I					
4.7. TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRAS TERITORIJA																

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības				Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība
4.7.1. Transporta infrastruktūras teritorija (TR)				P, T, I				P, T, I							
4.7.2. Transporta infrastruktūras teritorija (TR1)		P, T, I													
4.8. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA															
4.8.1. Tehniskās apbūves teritorija (TA)															
4.9. DABAS UN APSTĀDĪJUMU TERITORIJA															
4.9.1. Dabas un apstādījumu teritorija (DA)											P, T, I				P, T, I
4.9.2. Dabas un apstādījumu teritorija (DA1)				P, T, I			P, T, I				P, T, I	P, T, I			
4.9.3. Dabas un apstādījumu teritorija (DA2)				P, T, I											
4.10. MEŽU TERITORIJA															
4.10.1. Mežu teritorija (M)											P, T, I				P, T, I
4.11. LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA															
4.11.1. Lauksaimniecības teritorija (L)		N, T, I	N, T, I	N, NT, I		N, T, I	N, T, I	N, T, I						P, T, I	

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības				Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība
		P, T, I	P, T, I	P, NT, I											
4.11.2. Lauksaimniecības teritorija (L1)		P, T, I	P, T, I	P, NT, I											
4.11.3. Lauksaimniecības teritorija (L2)				P, T, I											
4.12. ŪDEŅU TERITORIJA															
4.12.1. Ūdeņu teritorija (Ū)							P, T, I								
5. TERITORIJAS AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM															
5.1. CITA TERITORIJA AR ĪPAŠIEM NOTEIKUMIEM															
5.1.1. Līvānu pilsētas sabiedriskais centrs (TIN1)	P, T, I	P, T, I	P, T, I	P, NT, I		P, T, I	P, T, I	P, NT, I							P, T, I
5.1.2. Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija (TIN11)	P, T, I			P, NT, I		P, T, I	P, T, I	P, NT, I							
5.1.3. Teritorija, kurā 20 kW un lielākas jaudas vēja elektrostaciju būvniecība ir aizliegta (TIN12)		P, T, I		P, T, I											
5.2. TERITORIJA, KURAI IZSTRĀDĀJAMS LOKĀLPLĀNOJUMS															
5.3. TERITORIJA, KURAI IZSTRĀDĀJAMS DETĀLPLĀNOJUMS															
5.4. VIETĒJAS NOZĪMES KULTŪRVĒSTURISKĀ UN DABAS TERITORIJA															

TIAN nodaļa	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Ūdeņu kvalitāte		Augsnes piesārņojums	Klimata pārmaiņas		Hidroloģiskais režīms	Dabas teritorijas un bioloģiskā daudzveidība			Ainavas	Kultūras mantojums
	Ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamība	Vides trokšņa rādītāju nodrošināšana	Gaisa kvalitātes uzlabošana	Ielu un ceļu infrastruktūras attīstība, cilvēku drošība un veselība	Vides pieejamība un labiekārtojums	Piesārņojuma mazināšana virszemes ūdeņos	Pazemes ūdeņu piesārņošanas novēršana	Augsnes piesārņojuma un erozijas risku mazināšana	SEG emisiju mazināšana	Klimatnoturības paaugstināšana	Optimāla hidroloģiskā režīma saglabāšana	Dabas teritoriju saglabāšana, apstādījumu attīstība	Dabas vērtību saglabāšana un aizsardzība	Antropogēnās slodzes mazināšana	Ainavu saglabāšana un aizsardzība	Kultūras mantojuma objektu saglabāšana un aizsardzība
5.4.1. Līvānu novada nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4)											P, T, I	P, T, I			P, T, I	
5.5. AINAVISKI VĒRTĪGA TERITORIJA																
5.5.1. Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)							P, T, I			P, T, I	P, T, I	P, T, I		P, T, I	P, T, I	
5.7. NACIONĀLAS UN VIETĒJAS NOZĪMES INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJA																
5.7.1. Nacionālas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7)	Ietekme netiek vērtēta															

11. PIELIKUMS PĀRSKATS PAR SAŅEMTAJEM PRIEKŠLIKUMIEM, TO IZVĒRTĒJUMU, KOMENTĀRIEM UN INFORMĀCIJA PAR TO ŅEMŠANU VĒRĀ VAI NORAIIDĪŠANU

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
Sabiedriskās apspriešanas sanāksme, 05.03.2025. plkst. 17.30 Līvānu kultūras centrā Līvānos, Rīgas ielā 105 (hibrīdrežims)	
Sanāksmē komentāri vai priekšlikumi par Vides pārskatā ietverto novērtējumu netika izteikti.	
Institūciju atsauksmes	
Valsts vides dienests, vēstule Nr. 11.2/AP/9869/2025 (05.11.2025.)	
...	
<p>Dienests sniedz šādas atsauksmes par Līvānu novada teritorijas plānojuma projektu un vides pārskatu:</p> <p>1. Pieņemam zināšanai informāciju par applūstošo teritoriju modelēšanu 3.cikla ietvaros, ko šobrīd veic VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC), taču Dienests nevar piekrist apbūves plānošanai jau šobrīd zināmajās applūstošajās teritorijās, kas būtu pretrunā Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4.punktam. It īpaši tādos zemesgabalos, kur applūšanai ir pakļauts viss zemesgabals, piemēram, Līvānos pie Dubnas ietekas Daugavā, Rožupē pie Feimankas ietekas Dubnā u.c. Tāpēc, saņemot jaunākos datus no LVĢMC, aicinām rūpīgi izvērtēt tos un atbilstoši mainīt plānotās funkcionālās zonas nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijās, t.sk., ņemot vērā MK noteikumu Nr. 240 11. nodaļā noteikto, aicinām Grafiskajā daļā papildus applūstošajām teritorijām attēlot arī citas plūdu riska teritorijas (ar varbūtību reizi 100 gados un reizi 200 gados) un attiecīgi rēķināties ar</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Teritorijas plānojuma redakcijā 2.1., Apbūves noteikumu 48.punkts ir saglabāts, pamatojoties uz to, ka Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 217¹.punkts Teritorijas plānojumā attēlotās applūstošās teritorijas precizējot lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā, nosaka balstīties tikai uz aktuālu augstākas detalizācijas topogrāfisko plānu. Konsultācijās ar VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centru” noskaidrots, ka jaunā cikla dati paredz divu dimensiju datu izmantošanu, tostarp pēc iespējas apkopojot informāciju par dabiskiem šķēršļiem, būvēm, pasākumiem, jo ne vienmēr applūstošajā teritorijā ir pieejamas augstas detalizācijas topogrāfiskās kartes. Kompetentās institūcijas termins lietots, ņemot vērā Ekonomikas ministrijas viedokli, ka ārējā normatīvā aktā nelieto iestādes nosaukumu, kas var mainīties.</p> <p>Apbūves noteikumu 48.punktā dzēsts “<i>vai eksperta atzinumu par 10% applūšanas riska augstuma atzīmi konkrētajā zemes vienībā</i>”, kas bija paredzēts atbilstoši</p>

¹³⁰ Ziņojumu par priekšlikumiem, kuri attiecas uz teritorijas plānojuma risinājumiem un to ņemšanu vērā, skatīt Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi. Šajā pielikumā iekļauti priekšlikumi attiecībā uz Vides pārskata pilnveidošanu un tikai tie priekšlikumi par teritorijas plānojumu, kuri ir saistīti ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi SIVN identificētajos vides aspektos (skatīt 2.1. nodaļā)

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>šiem riskiem nozīmīgu objektu būvniecības gadījumā. Atkārtoti lūdzam dzēst Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 48. punktu vai tajā iekļauto frāzi par applūstošo teritoriju precizēšanu - “vai eksperta atzinumu par 10% applūšanas riska augstuma atzīmi konkrētajā zemes vienībā”, jo MK noteikumu Nr. 240 217.¹ punktā jau ir noteiktas applūstošo teritoriju precizēšanas prasības, savukārt kompetentā institūcija, kura modelē plūdu riskus un uztur nepieciešamos datus Latvijā ir LVĢMC</p>	<p>Ministru kabineta 2008.gada 3.jūnija noteikumu Nr.406 “Virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” 9.punktam - turpmāk balstīties tikai uz VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” izziņu.</p> <p>Grafiskajā daļā Līvānos pie Dubnas ietekas Daugavā ir plānota Publiskās apbūves teritorija (P). Jau šobrīd šeit atrodas Līvānu stikla un amatniecības centrs un ar to saistītā publiskā infrastruktūra, kas atjaunota un izbūvēta piesaistot ES finansējumu. Pussalas labiekārtojuma darbi turpinās; izstrādāts Līvānu novada pašvaldības projekts “Līvānu pussalas teritorijas labiekārtošana”, kuram ir uzsākta pirmās kārtas realizācija (BIS, 01.08.2024.). Projektā ir precizēta applūstošā teritorija, attiecīgi applūstošajā daļā ir paredzēts labiekārtojums un inženierbūves atbilstoši Aizsargjoslu likumam</p> <p>Grafiskajā daļā Rožupē pie Feimankas ietekas Dubnā applūstošajās teritorijās ir noteiktas Dabas un apstādījumu teritorijas un Lauksaimniecības teritorijas L1. Apbūves zonējums saglabāts tikai zemes vienībām, uz kurām atrodas esošas ēkas, kas celtas pagājušā gadsimta 50-tajos un 60-tajos gados vai vēl vecākas viensētas.</p> <p>Teritorijas plānojumā izmantota pieeja, ka funkcionālais zonējums ir nodalāms no apgrūtinātajām teritorijām, lai īpašumus var izmantot saskaņā ar Civillikumā noteiktajām tiesībām tajā daļā, kurā īpašums nav apgrūtināts.</p> <p><u>Par Vides pārskatu</u></p> <p>Vides pārskata 7.2.nodaļā vērtējums (par P un L1 teritorijām) papildināts.</p>
<p>2. Lai izpildītu Dienesta nosacījumu 3. un 18. punktu prasības un ņemot vērā iespējamus riskus videi blīvā apbūvē, kas nav nodrošināta ar centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, Dienests lūdz koriģēt TIAN 3.2.2. nodaļas prasības un/vai attiecīgo funkcionālo zonu prasības, iestrādājot principu, ka pilsētas un ciemu apbūvē (zemesgabalos līdz 2400 m²) kā decentralizētā kanalizācija ir pieļaujami tikai hermētiski</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Līvānu pilsētā un ciemos nepastāv situācija, ka apbūves zemes vienības atrodas ārpus centralizētās ūdensapgādes vai centralizētās kanalizācijas sistēmu teritorijām. Izņēmums ir Līvānu pilsētai pievienotās teritorijas, kur centralizētos tīklus plānots attīstīt, pagarinot no Krasta ielas (Skatīt Paskaidrojuma raksta 3.3.2.2. apakšnodaļu) un ciemos iekļautās atsevišķās viensētas, piemēram Turku ciems.</p>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>krājrezervuāri, bet papildus lūdzam noteikt, ka pilsētā un ciemos, kur nav pieejamas centralizētās sistēmas, netiek pieļauta minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība – 300 m² vasarnīcu apbūvei, bet gan lielāka, piemēram, 1200 m². Dienests sagaida, ka vides pārskatā tiks papildus vērtēti vides riski teritorijas plānojuma līmenī (jau plānošanas fāzē, kad tiek noteiktas atšķirīgas funkcionālās zonas, neatstājot izvērtēšanu tikai uz detālpārskata vai būvprojekta fāzi) un tiks rasti atbilstoši risinājumi vides risku ievērojamai samazināšanai virszemes ūdensobjektu tuvumā (piemēram, Jersikā pie Daugavas, vairākās esošajās mazdārziņu teritorijās pie Daugavas u.c.).</p>	<p>Lai apbūvi pilsētās un ciemos nodrošinātu ar centralizētu kanalizācijas ūdeņu savākšanu, Līvānu novada pašvaldība 2025.gada 25.septembrī pieņēma lēmumu par notekūdeņu apsaimniekošanas aglomerācijas robežas noteikšanu¹³¹, kurā iekļāva Līvānu pilsētu un visus ciemus, izņemot Turku un Jersikas ciemus, kuros centralizētās sistēmas nav izbūvētas. Aglomerāciju robežas Plānojuma darbības laikā ir pārskatāmas ik pēc 7 gadiem.</p> <p>Teritorijas plānojumā nav noteikta jaunveidojama apbūves zemesgabala minimālā platība 300 m², bet noteikta tikai Lauksaimniecības teritorijās (L2), kur nepieciešams sakārtot esošo apbūvi (skatīt atbildi uz atzinuma 4.punktu).</p> <p><u>Par Vides pārskatu</u></p> <p>Vides pārskata 7.2.nodaļā vērtējums (par L2 teritorijām) papildināts.</p>
<p>3. Grafiskajā daļā nav attēlotas atbilstošas aizsargjoslas ap ūdensapgādes urbumu Rīgas ielā 310, Līvānos (kadastra apzīmējums 7686 007 0620) Nr. 800494. Lai izpildītu Dienesta nosacījumu 4. punkta prasības, lūdzam līdzās ķīmiskajai aizsargjoslai attēlot 30 m stingrā režīma un 42 m bakterioloģisko aizsargjoslu. Tādējādi kļūst apšaubāms arī šajā zemes vienībā šobrīd noteiktais funkcionālais zonējums - Savrupmāju apbūves teritorija (DzS), lūdzam pārskatīt arī to.</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Grafiskajā daļā attēlotas aizsargjoslas ap ūdensapgādes urbumu Rīgas ielā 310, Līvānos (kadastra apzīmējums 7686 007 0620) Nr. 800494 atbilstoši 2025.gada 25.jūnijā atjaunotās Ūdens resursu lietošanas atļaujas Nr. DA17DU0025 (izdota SIA “LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA”) informācijai.</p> <p>Būvniecība aizsargjoslās ir realizējama atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām, t.sk. bakterioloģiskajā aizsargjoslā, veicot sākotnējo izvērtējumu, ķīmiskajā saņemot VVD tehniskos noteikumus, stingrā režīma aizsargjoslā - ievērojot Aizsargjoslu likuma 39.panta 1.punkta regulējumu (stingra režīma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvu konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtnē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai).</p> <p><u>Par Vides pārskatu</u></p> <p>Vides pārskata 2.1. pielikums <i>Centralizētās ūdensapgādes sistēmas, citu pašvaldības iestāžu un ražošanas uzņēmumu ūdensapgādes urbumu saraksts un to aizsargjoslas precizēts.</i></p>

¹³¹ [Agglomerācijas robežas | Līvānu novada pašvaldība](#)

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>4. Lauksaimniecības teritorijā (L2) ir atļauta vasarnīcu apbūve, dārza māju apbūve (apbūves augstums - līdz 3 stāviem, apbūves blīvums - līdz 20%) u.c. izmantošanas veidi, minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība noteikta – 300 m², kas neatbilst MK noteikumu Nr. 240 65. punktam (<i>Lauku teritorijās jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha</i>), jo funkcionālā zona pārsvarā noteikta lauku teritorijās (ārpus ciemiem). Dienests principiāli nevar piekrist, ka tiktu pieļauta mazdārziņu teritoriju turpmāka attīstība ar blīvu apbūvi (ar iespēju turpmākai zemesgabalu sadalīšanai līdz 300 m² parcelēs un dzīvojamo māju būvniecībai) bez atbilstošas ūdenssaimniecības infrastruktūras. Tāpēc aicinām, izmantojot plānošanas instrumentus, nepieļaut blīvas apbūves veidošanos mazdārziņu teritorijās, ja tām nav nodrošināta atbilstoša ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra. Dienests arī sagaida, ka esošajā mazdārziņu apbūvē kā vienīgais decentralizētās kanalizācijas risinājums tiktu atļauts – hermētisks krājrezervuārs, turklāt arī mazdārziņu teritorijās ārpus ciemiem esošās decentralizētās kanalizācijas sistēmas būtu pakļaujamas reģistrācijai un apsaimniekošanas uzraudzībai, ja ir uzbūvēta vasarnīca vai dārza māja, jo tās pārsvarā ir izvietotas blīvi – uz nelieliem zemesgabaliem un mazdārziņu apbūves apdzīvotība pārsvarā ir ar sezonālu raksturu. Ņemot vērā pašreizējo mazdārziņu apbūves blīvumu, atrašanās vietas un nenodrošinājumu ar ūdenssaimniecības infrastruktūru, Dienests aicina teritorijas plānojuma projektā atļauto Lauksaimniecības teritorijās (L2) attiecīgi novērtēt arī vides pārskatā (116. lpp.).</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Esošajās mazdārziņu teritorijās pie Līvānu pilsētas un Jersikas pagastā pie Daugavas, kur zemes vienības ir no 300-500-1000 m² lielas, ir izveidojusies situācija, ka padomju laikā uzbūvētās dārza vai vasarnīcu ēkas nevar nodot ekspluatācijā, jo būvniecība neatbilst normatīvajiem aktiem, savukārt nekustamā īpašuma nodokļu pieaugums reģiona ekonomiskajā situācijā var radīt problēmu lielākajai daļai dārziņu un vasarnīcu īpašnieku. Tādēļ pašvaldība ar teritorijas plānojuma starpniecību veicina būvniecības dokumentācijas sakārtošanu, būvju legalizāciju, neprasot izstrādāt jaunu iekšējo apgādes risinājumu un to pārbūvēt.</p> <p><u>Par Vides pārskatu</u></p> <p>Vides pārskata 7.2.nodaļā vērtējums papildināts. Vides pārskatā iekļauta rekomendācija jaunas būvniecības vai pārbūves gadījumā šajās teritorijās kā vienīgo decentralizētās kanalizācijas risinājumu izmantot hermētiskus krājrezervuārus.</p> <p>Jāatzīmē, ka decentralizētās kanalizācijas sistēmu reģistrācijas kārtību Plānojuma un Vides pārskata izstrādes laikā nosaka Ministru kabineta 2017. gada 27. jūnija noteikumi Nr. 384 “Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu”, tie attiecas uz ciemu un pilsētu teritorijām.</p>
<p>5. Atkārtoti lūdzam pārskatīt funkcionālos zonējumus sanitārajās aizsargjoslās ap NAI un nepieļaut tādus, kas galvenajā izmantošanā atļauj dzīvojamo ēku būvniecību, it īpaši gadījumos, kad viss zemesgabals vai tā lielākā daļa atrodas sanitārajā aizsargjoslā.</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Minētā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 7666 010 0385 ir vienīgā neapbūvētā apbūves zemes vienība NAI aizsargjoslā un tā ir zeme, par kuru pieņemti zemes</p>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>Piemēram, šobrīd Rožupē plānotā Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 7666 010 0385 ir pretrunā ar Aizsargjoslu likuma 28. un 55. pantā noteikto. Lūdzam labot to.</p>	<p>komisiju atzinumi par īpašuma tiesību atjaunošanu. Tādēļ ir saglabāts spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktais apbūves zonējums. Apbūves tiesības atļauts veikt tikai no sanitārās aizsargjoslas brīvajā daļā.</p> <p><u>Par Vides pārskatu</u> Bez izmaiņām</p>
<p>6. Atkārtoti lūdzam Paskaidrojuma raksta 3.3.5.nodaļā un vides pārskata 4. pielikumā publicētās tabulas par potenciāli piesārņotajām vietām papildināt ar Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā (skatīt vietnē: https://pvps.vvd.gov.lv/) lietoto numerāciju, jo tas var palīdzēt interesentiem iegūt informāciju par šīm vietām.</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Labots Vides pārskata 4. pielikums un atbilstošā informācija 6.4.nodaļā.</p> <p>Vienlaikus <u>aicinām VVD uzlabot Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas struktūru un papildināt informāciju</u>, lai interesenti, t.sk. arī teritoriju plānotāji, SIVN veicēji varētu to lietot ar pārlicību, ka iegūtā informācija ir korekta un pilnīga. Pašlaik sistēma, veicot meklēšanu pēc, piemēram, “novada” atlasa ierakstus, kur lauks “adrese” ir aizpildīts. Ja tas nav aizpildīts, vieta atlasē netiek iekļauta. Tā, piemēram, atlasot Līvānu novadu šobrīd <u>3 potenciāli piesārņotas vietas no 14 netiek atlasītas</u> (skatīt 4.pielikumu, kur norādītām vietām, par kurām PVPS trūkst pilna pamatinformācija). Bez tam vietu novietojums bieži ir neprecīzi attēlots kartē, kadastrī un adreses ir kļūdainas, arī salīdzinot ar savulaik LVGMC reģistrā lietoto attēlojumu un informāciju vietu kartītēs un sarakstos par novadu. Informācija par objektu veidu, piesārņojumu, it īpaši teritoriālā līmenī nav ērti atrodamā/lietojama. PVPS nav iekļauta sistēmas izstrādes laikā pašvaldību sniegtā informācija.</p>
<p>7. Papildus augstākminētajam Dienests aicina veikt labojumus šādās teritorijas plānojuma daļās:</p> <p>.....</p> <p>c. TIAN 39.3. punktā – lūdzam neparedzēt izņēmumu valsts meža zemju apsaimniekotāja lauksaimniecības zemju apmežošanai īpaši aizsargājamo pļavu biotopos un nepieļaut to apmežošanu, jo šādu biotopu platības Latvijā ir būtiski sarukušas un kopumā aizņem mazāk par 1%;</p> <p>.....</p>	<p><u>Par teritorijas plānojumu</u></p> <p>Ņemot vērā, ka Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumu Nr. 308 “Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi” 3. punkts aizliedz mežu ieaudzēt teritorijās, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir reģistrētas Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā valsts reģistrā kā īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, Teritorijas plānojuma apakšredakcijas 2.1. Apbūves noteikumu 39.3. apakšpunkts, kas noteica aizliegumu apmežot teritorijas, kurās atrodas īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, ir svītrots.</p>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
	<p>Par pārējiem punktiem atbildes skatāmas Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi. Korekcijas nav saistītas ar būtisku ietekmi uz vidi.</p> <p><u>Par vides pārskatu</u></p> <p>Atbilstoši precizēts Vides pārskats (7.2. nodaļa).</p>
Veselības inspekcija, vēstule Nr. 1.7.7.-12/137 (21.10.2025.)	
<p>9. SLĒDZIENS</p> <p>Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakcija un vides pārskata projekts atbilst higiēnas prasībām.</p>	<p>Pieņemts zināšanai.</p>
Veselības inspekcija, vēstule Nr. 2.4.7.-12/43 (08.04.2025.)	
<p>9. SLĒDZIENS</p> <p>Līvānu novada teritorijas plānojuma 1.0 redakcija un vides pārskata projekts atbilst higiēnas prasībām.</p>	<p>Pieņemts zināšanai.</p>
Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācija vēstule Nr. 4.8/6937/2025-N, 31.10.2025.	
<p>Pārvalde ir iepazinusies ar Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakcijas dokumentiem un konstatēja, ka Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 39.3. apakšpunktu nepieciešams precizēt svītrojot teikuma daļu “izņemot valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajās lauksaimniecības zemēs.” Norādām, ka Ministru kabineta noteikumi¹³² neparedz šādus TIAN norādītos izņēmumus.</p>	<p>Ņemts vērā. No TIAN svītrotā teikuma daļa “izņemot valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajās lauksaimniecības zemēs.” un atbilstoši precizēts vērtējums Vides pārskata 7.2.nodaļā.</p>
<p>Informējam, ka 2024. gada 1. novembrī stājās spēkā Sugu un biotopu aizsardzības likuma grozījumi¹³³. Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības</p>	<p>Informācija par Sugu un biotopu aizsardzības likuma regulējumu iekļauta Vides pārskata 6.4.2. nodaļā.</p>

¹³² Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 308 “Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi”.

¹³³ Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā <https://likumi.lv/ta/id/355687-grozijumi-sugu-un-biotopu-aizsardzibas-likuma>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>likumā izstrādāti, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra regulā Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību noteiktos ES dalībvalstu pienākumus attiecībā uz invazīvām svešzemju sugām. Sugu un biotopu aizsardzības likuma 23.² panta 5. punkts noteic, ka: “Invazīvo sugu sarakstā iekļauto sugu izplatības ierobežošanas pasākumu īstenošanā atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai iesaistās attiecīgā valstspilsētas vai novada pašvaldība. Pašvaldība:</p> <p>1) pieņem lēmumu par invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumiem attiecīgās pašvaldības teritorijā un publicē to saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumu, kā arī vietējās pašvaldības laikrakstā un tīmekļvietnē;</p> <p>2) ievērojot normatīvos aktus par attiecīgās invazīvās sugas ierobežošanas pasākumiem un metodēm, var koordinēt un sadarbībā ar attiecīgo kompetento institūciju organizēt invazīvo sugu ierobežošanas pasākumus, ja zemes īpašnieks, lietotājs vai valdītājs neveic invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumus”.</p>	
<p>Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 56.3. apakšpunktu un Ministru kabineta 2009. gada 6. februāra noteikumu Nr. 507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.15. apakšpunktu, Pārvalde sniedz atzinumu, ka Līvānu novada Teritorijas plānojuma 2.0 redakcija ir izstrādāta atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Pārvalde savas kompetences ietvaros sniedz atzinumu, ka neiebilst pret izstrādāto Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakciju un tā nodošanu tālākai virzībai, taču aicina Teritorijas plānojuma 2. redakciju papildināt atbilstoši Pārvaldes sniegtajām rekomendācijām.</p>	<p>Rekomendācijas ņemtas vērā, precizēto TIAN, Paskaidrojuma rakstu un Vides pārskata 6.nodaļu.</p>
<p>Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācija vēstule Nr. 4.8/2293/2025-N, 11.04.2025.</p>	

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>Izskatot TP 1.0 redakciju (sadaļas “Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, “Grafiskā daļa”, “Paskaidrojuma raksts”, “Vides pārskats”, “Citi materiāli”), atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 56. un 58. punktam un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.15. apakšpunktam Pārvalde konstatēja:</p>	
<p>...</p>	
<p>1.5. 2.7. apakšnodaļas 42.3. apakšpunktu aicinām izteikt precizējošā versijā, kā to noteic Ministru kabineta noteikumi¹³⁴ – meža ieaudzēšana sējot vai stādot nav atļauta īpaši aizsargājamās biotopos un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs, kas reģistrēti Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” (turpmāk – DDPS Ozols) valsts reģistrā. Tāpat vēršam uzmanību, ka zemes lietošanas veida maiņai ĪADT ir noteikti ierobežojumi¹.</p>	<p>Minētais punkts no TIAN ir svītrots. TIAN 39. punkts izteikts šādā redakcijā:</p> <p>“39. Lauksaimniecības zemju apmežošana (sējot vai stādot) ir aizliegta, ja izpildās vismaz viens no šādiem kritērijiem:</p> <p>39.1. lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 30 balles un augstāka; neattiecas uz kūdrājiem un valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajām lauksaimniecības zemēm;</p> <p>39.2. lauksaimniecības zemes atrodas poldera teritorijā;</p> <p>39.3. teritorijā atrodas īpaši aizsargājami pļavu biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes, kas reģistrētas Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols”, izņemot valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajās lauksaimniecības zemēs.”</p> <p>Vides pārskata 7.2. nodaļā ir iekļauts veikto izmaiņu vērtējums.</p>
<p>1.15. Pārvalde norāda, ka TIAN 4.12. apakšnodaļu 4.12.1.5. Citi noteikumi nepieciešams papildināt:</p>	<p>TIAN 4.12. Ūdeņu teritorija (Ū)” apakšnodaļa 4.12.1.5. “Citi noteikumi” ir papildināta ar punktu šādā redakcijā:</p> <p>“Ūdensteču un ūdensobjektu krasta erozijas riska vietas un prasības erozijas riska novēršanai nosaka lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā”.</p>

¹³⁴ Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 308 “Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi”.

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>- ar tekstu “ūdensteču un ūdensobjektu krasta erozijas riska vietas un prasības erozijas riska novēršanai nosaka lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā”.</p>	<p>Vides pārskata 7.2. nodaļā ir iekļauts veikto izmaiņu vērtējums.</p>
<p>....</p>	
<p>4.1. Vides pārskatā konstatētas līdzīga rakstura nepilnības, kas daļēji norādītas jau šī Pārvaldes atzinuma 1. un 2. punktā. Tās lūdzam pārskatīt un nepieciešamos labojumus un/vai papildinājumus veikt arī Vides pārskatā.</p>	<p>Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā ir izvērtēta Dabas aizsardzības pārvaldes atsauksme par vides pārskatu. Šajā tabulā turpmāk sniegtas atbildes attiecībā uz teritorijas plānojuma risinājumiem, kuri skar arī Vides pārskatā ietvertos būtiskās ietekmes vērtējumu saskaņā ar identificētajiem teritorijas plānojuma ietekmes uz vidi aspektiem.</p>
<p>4.2. Pārvalde savos nosacījumos Teritorijas plānojumam¹³⁵ norāda, ka jāņem vērā pieaugošais mežu fragmentācijas risks, kas būtiski apdraud ne vien bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu mežu teritorijās, bet arī mozaikveida ainavu, kurā ir liels meža īpatsvars. Plānošanas dokumentā (TIAN) Pārvalde nesaskata noteiktas rīcības vai pasākumus, lai šo riska faktoru mazinātu vai novērstu.</p>	<p>Meža fragmentācijas risks nav raksturīgs Līvānu novada teritorijai (izņemot, ja tiks veikta vēja elektrostaciju uzstādīšana), kurā lauku teritorijās ir zems iedzīvotāju blīvums, bet blīvs apdzīvojums veidojas tikai pilsētā un ciemos; meža zemes aizņem 32% (19965 ha) un ievērojamu daļu aizņem purvi 12% (7796 ha).</p> <p>Meža teritoriju (M) noteikšanas principi un risinājumi ir skaidroti Paskaidrojuma raksta 3.2.11. apakšnodaļā.</p> <p>Jāņem vērā, ka teritorijas plānojums pamatā ir vērsts uz apbūves regulējumu (nevis pasākumiem), jo teritorijas plānojuma īstenošanas ieviešanu kontrolē būvvalde, kuras funkcijas ir nodalītas no meža nozares kompetentajām institūcijām.</p>
<p>4.3. Vides pārskatā nepieciešams sniegt zaļās infrastruktūras principu iespējamās ieviešanas vērtējumu, norādot rīcību kopumu, kas nodrošinātu nepārtrauktus sugu migrācijas koridorus gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām un kas ir nozīmīgs faktors bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā¹³⁶.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Papildināta Vides pārskata 7.2. nodaļa (skatīt arī Vides pārskata kopsavilkumu).</p>

¹³⁵ Pārvaldes 2023. gada 20. janvāra nosacījumi Nr. 4.8/310/2023-N

¹³⁶ <https://www.zalabriviba.lv/wp-content/uploads/zalo-infrastrukturu-zinojums-final.pdf>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>4.4. Pārvalde lūdz papildināt Vides pārskata 7.3. sadaļu "Ietekmju mijiedarbības, summārās ietekmes" ar informāciju, ka lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos, būvprojektos, kā arī veicot būvniecību, svarīgi ir novērtēt katras konkrētās ieceres un aktivitātes potenciālās kumulatīvās ietekmes uz vidi, ko nav iespējams izdarīt teritorijas plānojuma tvērumā. Katra projekta izstrādes, saskaņošanas un īstenošanas ietvaros jāizvērtē konkrētās plānotās darbības un jānodrošina, lai summārā ietekme būtu pēc iespējas mazāka un neradītu neatgriezeniskas sekas.</p>	<p>Ņemts vērā. Papildināta Vides pārskata 7.3. nodaļa.</p>
<p>4.5. Ūdensobjektu lielākai daļa kvalitāte tiek vērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti. Ūdensobjektu kvalitāti novadā ietekmē lauksaimniecība (barības vielas), akvakultūras ietekme, dabisko apstākļu ietekme, regulējumi, HES, aizsprosti, notekūdeņi u.c. Pārvalde rekomendē papildināt Vides pārskata 6.3.3. apakšnodaļas <i>Ūdeņi</i> 8. tabulu ne tikai ar upju un ezeru ekoloģiskā kvalitātes rādītājiem, papildus nepieciešams norādīt būtiskās slodzes, pasākumus to novēršanai, norādot riskus katram ūdens objektam, nepieciešamo informāciju var iegūt pašvaldības plānošanas dokumentos un Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam¹³⁷.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā. Vides pārskata 6.3.3.1. nodaļā sniegta informācija par Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam (turpmāk – UBAAP2027) ieviešanas sadaļu, norādot, ka pašvaldība ir viens no plāna īstenotājiem. UBAAP2027 rezultātu izvērtēšanu veic, izstrādājot jaunā 6 gadu cikla UBAAP. Vides pārskatā vērtē Teritorijas plānojuma risinājumus. Skaidrojam arī, ka Vides pārskata izstrādes mērķis nav detalizēti apkopot dažādos nozaru tematiskos plānos pieejamo informāciju, kura, piemēram, par UBAAP2027, lietotājiem ir publiski pieejama.</p>
<p>4.6. Teritorijas plānojuma visās sadaļās būtu nepieciešams iestrādāt rīcības kopumu antropogēnās slodzes negatīvās ietekmes samazināšanai un ierobežošanai īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, ainaviski vērtīgajās teritorijās un no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgajās teritorijās. Līdz ar to Teritorijas plānojuma ietvaros būtu iekļaujams izstrādājamo rīcību kopums, kas nodrošinātu, ka minētajās teritorijās antropogēnā slodze tiktu kontrolēta.</p>	<p>Teritorijas plānojuma tvērumā saskaņā ar teritorijas izmantošanu un apbūvi regulējošiem normatīvajiem aktiem nav rīcības, pasākumi, līdz ar to tie nav iekļaujami teritorijas plānojumā, bet citos pašvaldības plānošanas dokumentos, piemēram attīstības programmā, tematiskā plānojumā.</p>

¹³⁷ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
<p>4.7. Pārvalde informē, ka dati par reģistrētajiem dižkokiem, aizsargājamām sugām un biotopiem un izveidotajiem mikroliegumiem tiek periodiski aktualizēti un precizēti atbilstoši konstatētajai situācijai dabā. Līdz ar to, veicot datu un informācijas precizēšanu, nepieciešams iepazīties ar DDPS Ozols¹³⁸ esošo informāciju.</p>	<p>Teritorijas plānojumam un vides pārskatam izmantota 2025. gada sākumā OZOLS publiskotā informācija.</p> <p>Ņemot vērā, ka teritorijas plānojuma izstrādes pamata vide ir Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma, kurā arī tiek regulāri atjaunoti un publiskoti Ozols dati, visiem lietotājiem ir pieejami aktuālie dati par reģistrētajiem dižkokiem, aizsargājamām sugām un biotopiem un izveidotajiem mikroliegumiem.</p>
<p>4.8. Pārvalde norāda, ka, izstrādājot plānošanas dokumentus, jāņem vērā klimata aspektu <i>“Klimata pārmaiņu pielāgošanās aspektu integrācija pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos”</i>¹³⁹ integrēšana novada teritorijas plānošanas dokumentos.</p>	<p>Ziņojums “Klimata pārmaiņu pielāgošanās aspektu integrācija pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos” ir izstrādāts projektā “Pasaules Dabas fonda darbības kapacitātes stiprināšana”, kuru 2022. gadā īstenoja nodibinājums “Pasaules dabas fonds” (turpmāk – Ziņojums).</p> <p>Atbilstoši Ziņojuma rekomendācijām, Paskaidrojuma raksta 1.1. nodaļā ir raksturota nacionālo pielāgošanās prioritāšu integrēšana vietējā līmenī (skatīt apakšnodaļas <i>Nacionālais enerģētikas un klimata plāna 2021.–2030. gadam; Ainavu politika; Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. – 2027. gadam</i>). Kā arī teritorijas plānojumā ir izstrādāta virkne risinājumu, kas veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām (skatīt teritorijas plānojuma daļas attiecībā uz apbūvi centralizētajās ūdenssaimniecības sistēmu teritorijās, lietusūdens apsaimniekošanai, vides risku mazināšanai u.c.).</p> <p>Izvērtējot Ziņojumā apkopoto labo praksi pilsētplānošanā, secināts, ka teritorijas plānojuma regulējums nodrošina tās ievērošanu Līvānu novadā tiktāl, cik rekomendācijas ir piemērojamas Līvānu novada situācijai. Piemēram, ir identificētas klimata pārmaiņu riskiem īpaši pakļautās teritorijas, piem., applūstošās teritorijas, bet nav identificētas erozijai pakļautās teritorijas.</p>
<p>4.9. Pārvalde lūdz izvērtēt Līvānu novada civilās aizsardzības plānā (turpmāk Civilās aizsardzības plāns)¹⁴⁰ norādīto un, ja nepieciešams, iekļaut informāciju, kas ir integrējama Teritorijas plānojumā.</p>	<p>Teritorijas plānojumā civilās aizsardzības plāna pasākumi ir ietverti sekojoši:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskaidrojuma raksta 3.3.2.5. apakšnodaļā norādīts, ka Ūdens ņemšanas atrašanas vietas, kā arī piebraukšanas ceļus pie tām jāapzīmē ar norādījuma

¹³⁸ www.ozols.gov.lv

¹³⁹ Klimata pārmaiņu pielāgošanās aspektu integrācija pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, https://wwflv.awsassets.panda.org/downloads/pielgoans_ziojums_lvafa_elle_v1_230522.pdf

¹⁴⁰ Līvānu novada civilās aizsardzības plāns, <https://www.livani.lv/lv/media/24639/download?attachment>

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
	<p>zīmēm saskaņā ar standartu LVS 446 “Ugunsdrošībai un civilajai aizsardzībai lietojamās drošības zīmes un signālkrašojums.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paskaidrojuma raksta 3.4.6. apakšnodaļā norādīts, ka Līvānu novads ir iekļauts Austrumu pierobežas teritorijā, un Līvānos tiks būvēts viens no 11 katastrofas pārvaldīšanas centriem Austrumu pierobežā, attīstīti vienoto pakalpojumu pieteikšanas kontaktpunkti uz esošo Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru bāzes un citi pasākumi, kā to paredz Rīcības plāns Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai¹⁴¹, ar kuru noteikti pasākumi infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai un dienestu reaģēšanas spēju stiprināšanai. <p>Teritorijas plānojumā ir norādīta kritiskā infrastruktūra, kas ir nepieciešama civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanai (ceļi, dzelzceļš u.c.).</p>
<p>Vēršam uzmanību, ka <i>Ziņojumā par institūciju nosacījumu ievērošanu Līvānu novada teritorijas plānojuma redakcijā 1.0</i> nav norādīti Pārvaldes 20.01.2023. izsniegtie nosacījumi Nr. 4.8/310/2023-N un atzīme par to ņemšanu vērā, lūdzam papildināt Ziņojumu.</p>	<p>Ziņojums par Dabas aizsardzības pārvaldes nosacījumu ievērošanu tika nosūtīts Pārvaldei ar SIA Grupa93 2025.gada 20. marta vēstuli Nr. 25/113 Par Līvānu novada teritorijas plānojumu un vides pārskatu.</p>
<p>Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 59. punktu un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.11. apakšpunktu, Pārvalde lūdz novērst norādītās neprecizitātes, veikt papildinājumus un atkārtoti iesniegt Teritorijas plānojuma 1. redakciju un vides pārskata projektu atzinuma saņemšanai.</p>	<p>Teritorijas plānojuma 2.0 redakcija tiks iesniegta Dabas aizsardzības pārvaldei atzinuma sniegšanai, kā to paredz Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumenti”.</p> <p>Par Vides pārskata projektu institūcijas sniedz priekšlikumus vai atsauksmes saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 17. punktu. Sagatavojot precizēto Vides pārskatu, Pārvaldes rekomendācijas ir iekļautas ciktāl tās attiecas uz teritorijas</p>

¹⁴¹ Apstiprināts ar Ministru kabineta 2025. gada 20. janvāra rīkojumu Nr. 32 “Par Rīcības plānu Latvijas Austrumu pierobežas ekonomiskajai izaugsmei un drošības stiprināšanai 2025.–2027. gadam”

Priekšlikums (attiecībā uz Vides pārskata projektu) ¹³⁰	Komentāri, informācija par iekļaušanu Vides pārskatā vai noraidīšanu
	<p>plānojuma risinājumiem un/vai Vides pārskata saturu. Precizētais vides pārskats būs pieejams Ģeolativijā.</p> <p>Pārvalde, pēc saviem ieskatiem, var sniegt atkārtotu atsaukumi par precizēto vides pārskatu, bet normatīvo aktu prasības to neparedz. Par Vides pārskatu atzinumu sniedz kompetentā institūcija (līdz 01.10.2025.-Enerģētikas un vides aģentūra, kopš 01.10.2025. – Valsts vides dienests).</p>
<p>Atbildes uz pārējām rekomendācijām (attiecas uz teritorijas plānojuma risinājumiem, neietilpst SVN tvērumā) ir sniegtas dokumentā “Ziņojums par Līvānu novada teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 publisko apspriešanu”.</p>	

12. PIELIKUMS INSTITŪCIJU ATSAUKSMJU KOPIJAS

Veselības inspekcija par Plānojuma 2. redakciju un precizēto Vides pārskatu

Veselības inspekcija

Talejas iela 1, Rīga, LV-1026, faktiskā adrese: Lielā Dārzu iela 60/62, 4. korpuss, Daugavpils, LV- 5417, tālrunis: 65424547,
e-pasts: latgale@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

ATZINUMS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMU

Daugavpilī

21.10.2025

Nr. 1.7.7.-12/137

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
"Grupa93"

1. Projekta nosaukums: Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakcija
2. Atzinuma pieprasījuma mērķis: Teritorijas plānojuma higiēniskais novērtējums
3. Objekta adrese: Līvānu novads
4. Projekta pasūtītājs: Līvānu novada pašvaldība, reģ. Nr. 90000065595
5. Projekta autors: SIA "Grupa93", reģ.Nr.50103129191
6. Iesniegtie dokumenti: 1) SIA "Grupa93" iesniegums, reģistrēts Veselības inspekcijā 10.10.2025. Nr. 33372. 2) informācija Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: https://geolatvija.lv
7. Nosacījumi teritorijas plānojumam izsniegti: 27.12.2022. Nr. 2.4.7.-10/489
8. Konstatēts: Teritorijas plānojumā ir noteikts funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un aprobežojumi. Līvānu novada teritorijas plānojuma projekta 2. redakcijas (turpmāk – Teritorijas plānojums) mērķis ir veidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti. Vides pārskata mērķis ir vērtēt Teritorijas plānojumu, lai konstatētu iespējamo ietekmi uz vidi un noteiktu pasākumus iespējamās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti. 8.1. Vispārīgās ziņas par teritoriju/ teritorijas raksturojums Teritorijas plānojums ir pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta grozījumi, kuros noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi. Teritorijas plānojuma grozījumu sastāvs: paskaidrojuma raksts; grafiskā daļa; teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Plānojumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas: "Savrupmāju apbūves teritorija" (DzS), "Mazstāvu dzīvojamās

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU, KAS SATUR LAIKA ZĪMOGU

apbūves teritorija" (DzM), "Daudzstāvu dzīvojamās apbūves" teritorija (DzD), "Publiskās apbūves teritorija" (P), "Jauktas centra apbūves teritorija" (JC), "Rūpnieciskās apbūves teritorija" (R), "Transporta infrastruktūras teritorija" (TR), "Tehniskās apbūves teritorija" (TA), "Dabas un apstādījumu teritorija" (DA), "Mežu teritorija" (M), "Lauksaimniecības teritorija" (L) un "Ūdeņu teritorija" (Ū). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk - TIAN) ir detalizēti katras funkcionālās zonas apbūves parametri, lietošanas mērķi un ierobežojumi.

TIAN ir detalizēti katras funkcionālās zonas apbūves parametri, lietošanas mērķi un ierobežojumi.

8.2. Siltumapgāde

Jaunas ēkas siltumapgādes risinājumam primāri izvēlas pieslēgumu pie centralizētās siltumapgādes sistēmas. Ja pieslēgums pie centralizētās siltumapgādes sistēmas netiek veidots, apkures risinājumam izvēlas veidu, kas nodrošina minimālu ietekmi uz gaisa kvalitāti. Ja nav iespējama pieslēgšanās centralizētai siltumapgādei, pieļaujama lokālu katlu māju izbūve vai alternatīvu apkures iekārtu uzstādīšana.

8.3. Ūdens apgāde

Centralizēti ūdensapgādes un kanalizācijas savākšanas pakalpojumi iedzīvotājiem tiek nodrošināti sešās apdzīvotās vietās: Līvānu pilsētā, Rožupes, Rudzātu, Turku, Sutru un Jaunsilavu ciemos. Noteiktas prasības pieslēgumu veidošanai pie centralizētajiem ūdenssaimniecības tīkliem, kā arī prasības decentralizētajām individuālo ūdensapgādēm un iespējamo vides risku novēršanai vai mazināšanai. Jaunu ēku pieslēdz centralizētajai ūdensapgādes sistēmai. Ēku ar iekšējo ūdensapgādi un kanalizāciju, kas atrodas teritorijā ar centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, jāpievieno centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Pārējās pilsētas un ciemu teritorijās līdz centralizētu ūdensapgādes izbūvei kā pagaidu risinājums pieļaujama lokālu ūdensapgādes ieguves vietu izbūve, ēku būvprojektā paredzot tehniskos risinājumus, kas perspektīvā nodrošina iespēju izbūvēt pieslēgumu pie centralizētajiem ūdensapgādes sistēmas tīkliem. Teritorijas plānojums paredz ūdenssaimniecības sakārtošanas pasākumus, attīstot centralizētās ūdensapgādes sistēmas tīklu. Pamesto un neapsaimniekoto urbumu, kas ir potenciāli bīstami pazemes ūdens piesārņošanas avoti konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana. Noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem TIN11 Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija.

8.4. Kanalizācijas sistēma

Jaunu ēku pieslēdz kanalizācijas notekūdeņu savākšanas sistēmai. Pārējās pilsētas un ciemu teritorijās līdz kanalizācijas tīklu izbūvei kā pagaidu risinājums pieļaujama lokālu decentralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošana. Ēku būvprojektā paredzot tehniskos risinājumus, kas perspektīvā nodrošina iespēju izbūvēt pieslēgumu pie centralizētajiem kanalizācijas sistēmas tīkliem. TIAN noteikts, ka pilsētās un ciemos, kur nav izbūvēti centralizētās kanalizācijas tīkli, atsevišķu objektu ar kanalizācijas ūdeņu daudzumu līdz 5 m³ diennaktī notekūdeņu savākšanai kā pagaidu risinājums iespējams: 1) lokālas notekūdeņu savākšanas ietaises ar hermētiski izolētiem krājrezervuāriem, no kuriem uzkrātie notekūdeņi tiek izvesti uz notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm; 2) individuālās bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (attiecīgi sertificētas), paredzot attīrīto notekūdeņu infiltrāciju vidē.

8.5. Teritorijas labiekārtošana

TIAN ir izvirzītas prasības teritorijas labiekārtojumam, tai skaitā prasības apstādījumiem, teritorijas ārtelpas elementiem, teritorijas apgaismojumam, atkritumu apsaimniekošanai. Plānots attīstīt labiekārtojumu un funkcionāli nepieciešamo infrastruktūru iedzīvotāju atpūtas, fizisko aktivitāšu un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Projektējot lietus ūdens novadīšanas tīklus un būves, tiek paredzēts ieviest dalīto sistēmu, kurā sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas tīkls ir atdalīts no lietus ūdens novadīšanas sistēmas, tādējādi samazinot lietus ūdeņu pieplūdi kanalizācijas sistēmās un stabilizējot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības.

8.6. Vides pieejamība

Sadaļā 3.3.4. "Prasības teritorijas labiekārtojumam" ietverta rekomendācija "Publiskās infrastruktūras un ārtelpu labiekārtojuma projektēšanā, rekomendējams pielietot universālā dizaina principus, kā arī paredzēt speciālus pasākumus vai speciālu aprīkojumu pieejamas vides nodrošināšanā cilvēkiem ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, lai šo cilvēku pārvietošanās būtu iespējami netraucēta un droša. Tas veicams, labiekārtojot teritorijas, laukumus, aprīkojot ceļus un ielas, nodrošinot iekļūšanu, pārvietošanos un izkļūšanu no būves atbilstoši plānotajai funkcijai".

8.7. Riska faktoru novērtēšana un cita informācija

Līvānu novada teritorijas plānojumam ir piemērots stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam ietver situācijas kopsavilkumu, vīziju, mērķus, ilgtermiņa prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Trokšņa aizsardzības prasības ir noteiktas Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apakšnodalā un paskaidrojuma rakstā, noteiktas prasības trokšņa piesārņojuma mazināšanai. Ap objektiem un teritorijām saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir noteiktas vai attēlotas spēkā esošās aizsargjoslas. Aizsargjoslas ir raksturotas Paskaidrojuma raksta nodaļā 3.2.10. un attēlotas grafiskās daļas kartē (1:10000).

Noteiktas prasības vides trokšņa prognozēšanai un novērtēšanai pirms darbības uzsākšanas, kā arī prasības pasākumiem trokšņa ietekmes mazināšanai, tostarp prasība esošās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret trokšņa robežvērtību pārsniegumiem nodrošināt arī individuāli – īpašniekam savā zemes īpašumā īstenojot prettrokšņa pasākumus.

Vides trokšņa piesārņojumu galvenokārt rada transporta kustība, rūpniecisko objektu, siltuma un enerģijas ražošanas iekārtu darbība, kā arī būvdarbi. Galvenais trokšņa avots Līvānu novadā ir autotransporta kustība pa valsts galveno autoceļu A6Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža (Pāternieki) un reģionālajiem autoceļiem, kā arī ražošanas iekārtu tehniskā darbība. Trokšņu kartēšana valsts autoceļam nav veikta.

Noteiktas prasības gaisa kvalitātes rādītāju noteikšanai galvenajiem gaisa piesārņojuma avotiem. Prasība gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumu gadījumā paredzēt gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumus. Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi attēloti vai noteikti grafiskās daļas kartē.

TIAN sadaļā Alternatīvā energoapgāde noteiktas prasības, tostarp vides un dabas aizsardzības jomas prasības vēja elektrostaciju izvietošanai.

Noteiktas insolācijas prasības dzīvojamai un publiskajai apbūvei. Noteiktas prasības būvniecības uzsākšanai piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijās

Noteiktas prasības ēku atjaunošanai, pārbūvei vai būvniecībai Līvānu pilsētas sabiedriskajā centrā. Noteiktas prasības attiecībā azartspēļu ierobežošanu, rūpnieciska un tehniska rakstura apbūvi. Teritorijas plānojumā ir norādīta kritiskā infrastruktūra, kas ir nepieciešama civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanai (ceļi, dzelzceļš u.c.). Līvānu novadā atrodas 16 potenciāli piesārņotas vietas. Bijušās sadzīves atkritumu izgāztuves irslēgtas un rekultivētas. Riska objekti ir raksturoti arī vides pārskatā.

9. SLĒDZIENS

Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakcija un vides pārskata projekts atbilst higiēnas prasībām.

10. REKOMENDĀCIJAS

Nav

Sabiedrības veselības departamenta
Latgales kontroles nodaļas vadītāja

Ludmila Vainiņa

Evija Krūmiņa, tālrunis 27855980,
evija.krumina@vi.gov.lv

Veselības inspekcija par Plānojuma 1.redakciju un Vides pārskata projektu

Veselības inspekcija

Klijānu iela 7, Rīga, LV-1012, faktiskā adrese: Lielā Dārza iela 60-62, 4. korpuss, Daugavpils, LV-5417
tālrunis: 65424547, e-pasts: latgale@vi.gov.lv, www.vi.gov.lv

ATZINUMS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMU

Daugavpilī

08.04.2025

Nr. 2.4.7.-12/43

Sabiedrība ar ierobežotu
atbildību "Grupa93"
e-adresē

1. Projekta nosaukums: Līvānu novada teritorijas plānojuma 1.0 redakcija
2. Atzinuma pieprasījuma mērķis: Teritorijas plānojuma higiēniskais novērtējums
3. Objekta adrese: Līvānu novads
4. Projekta pasūtītājs: Līvānu novada pašvaldība, reģ. Nr. 90000065595
5. Projekta autors: SIA "Grupa93", reģ.Nr.50103129191
6. Iesniegtie dokumenti: 1) SIA "Grupa93" iesniegums, reģistrēts Veselības inspekcijā 21.03.2025. Nr. 10369. 2) informācija Valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_25888
7. Nosacījumi teritorijas plānojumam izsniegti: 27.12.2022. Nr. 2.4.7.-10/489
8. Konstatēts: <p>Līvānu novada teritorijas plānojuma projekta 1.redakcijas (turpmāk – Teritorijas plānojums) mērķis ir veidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei, radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai, veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu, saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.</p> <p>Vides pārskata mērķis ir vērtēt Teritorijas plānojumu, lai konstatētu iespējamo ietekmi uz vidi un noteiktu pasākumus iespējamās ietekmes mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta informācija un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti.</p> 8.1. Vispārīgās ziņas par teritoriju/ teritorijas raksturojums <p>Teritorijas plānojums ir pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta grozījumi, kuros noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi. Teritorijas plānojuma grozījumu sastāvs: paskaidrojuma raksts; grafiskā daļa; teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Plānojumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas: "Savrupmāju apbūves teritorija" (DzS), "Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija" (DzM), "Daudzstāvu dzīvojamās apbūves" teritorija (DzD), "Publiskās</p>

apbūves teritorija” (P), “Jauktas centra apbūves teritorija” (JC), “Rūpnieciskās apbūves teritorija” (R), “Transporta infrastruktūras teritorija” (TR), “Tehniskās apbūves teritorija” (TA), “Dabas un apstādījumu teritorija” (DA), “Mežu teritorija” (M), “Lauksaimniecības teritorija” (L) un “Ūdeņu teritorija” (Ū). Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk - TIAN) ir detalizēti katras funkcionālās zonas apbūves parametri, lietošanas mērķi un ierobežojumi.

TIAN ir detalizēti katras funkcionālās zonas apbūves parametri, lietošanas mērķi un ierobežojumi.

8.2. Siltumapgāde

Jaunas ēkas siltumapgādes risinājumam primāri izvēlas pieslēgumu pie centralizētās siltumapgādes sistēmas. Ja pieslēgums pie centralizētās siltumapgādes sistēmas netiek veidots, apkures risinājumam izvēlas veidu, kas nodrošina minimālu ietekmi uz gaisa kvalitāti. Ja nav iespējama pieslēgšanās centralizētai siltumapgādei, pieļaujama lokālu katlu māju izbūve vai alternatīvu apkures iekārtu uzstādīšana.

8.3. Ūdens apgāde

Centralizēti ūdensapgādes un kanalizācijas savākšanas pakalpojumi iedzīvotājiem tiek nodrošināti sešās apdzīvotās vietās: Līvānu pilsētā, Rožupes, Rudzātu, Turku, Sutru un Jaunsilavu ciemos. Jaunu ēku pieslēdz centralizētajai ūdensapgādes sistēmai. Ēku ar iekšējo ūdensapgādi un kanalizāciju, kas atrodas teritorijā ar centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, jāpievieno centralizētai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Pārējās pilsētas un ciemu teritorijās līdz centralizētu ūdensapgādes izbūvei kā pagaidu risinājums pieļaujama lokālu ūdensapgādes ieguves vietu izbūve, ēku būvprojektā paredzot tehniskos risinājumus, kas perspektīvā nodrošina iespēju izbūvēt pieslēgumu pie centralizētajiem ūdensapgādes sistēmas tīkliem. Teritorijas plānojums paredz ūdenssaimniecības sakārtošanas pasākumus, attīstot centralizētās ūdensapgādes sistēmas tīklu. Pamesto un neapsaimniekoto urbumu, kas ir potenciāli bīstami pazemes ūdens piesārņošanas avoti konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana. Noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem TIN11 Centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorija.

8.4. Kanalizācijas sistēma

Jaunu ēku pieslēdz kanalizācijas notekūdeņu savākšanas sistēmai. Pārējās pilsētas un ciemu teritorijās līdz kanalizācijas tīklu izbūvei kā pagaidu risinājums pieļaujama lokālu decentralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošana. Ēku būvprojektā paredzot tehniskos risinājumus, kas perspektīvā nodrošina iespēju izbūvēt pieslēgumu pie centralizētajiem kanalizācijas sistēmas tīkliem. TIAN noteikts, ka pilsētās un ciemos, kur nav izbūvēti centralizētās kanalizācijas tīkli, atsevišķu objektu ar kanalizācijas ūdeņu daudzumu līdz 5 m³ diennaktī notekūdeņu savākšanai kā pagaidu risinājums iespējams: 1) lokālas notekūdeņu savākšanas ietaises ar hermētiski izolētiem krājrezervuāriem, no kuriem uzkrātie notekūdeņi tiek izvesti uz notekūdeņu attīrīšanas ietaisēm; 2) individuālās bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises (attiecīgi sertificētas), paredzot attīrīto notekūdeņu infiltrāciju vidē.

8.5. Teritorijas labiekārtošana

TIAN ir izvirzītas prasības teritorijas labiekārtojumam, tai skaitā prasības apstādījumiem, teritorijas ārtelpas elementiem, teritorijas apgaismojumam, atkritumu apsaimniekošanai. Plānots attīstīt labiekārtojumu un funkcionāli nepieciešamo infrastruktūru iedzīvotāju atpūtas, fizisko aktivitāšu un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Projektējot lietus ūdens novadīšanas tīklus un būves, tiek paredzēts ieviest dalīto sistēmu, kurā sadzīves un ražošanas notekūdeņu kanalizācijas tīkls ir atdalīts no lietus ūdens novadīšanas sistēmas, tādējādi samazinot lietus ūdeņu pieplūdi kanalizācijas sistēmās un stabilizējot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības.

8.6. Vides pieejamība

Tiks nodrošināta saskaņā ar Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasībām.

8.7. Riska faktoru novērtēšana un cita informācija

Līvānu novada teritorijas plānojumam ir piemērots stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Līvānu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030.gadam ietver situācijas kopsavilkumu, vīziju, mērķus, ilgtermiņa prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu. Trokšņa aizsardzības prasības ir noteiktas Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apakšnodaļā un paskaidrojuma rakstā, noteiktas prasības trokšņa piesārņojuma mazināšanai. Ap objektiem un teritorijām saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ir noteiktas vai attēlotas spēkā esošās aizsargjoslas. Riska objekti ir raksturoti arī vides pārskatā.

Noteiktas prasības vides trokšņa prognozēšanai un novērtēšanai pirms darbības uzsākšanas, kā arī prasības pasākumiem trokšņa ietekmes mazināšanai, tostarp prasība esošās dzīvojamās apbūves aizsardzību pret trokšņa robežvērtību pārsniegumiem nodrošināt arī individuāli – īpašniekam savā zemes īpašumā īstenojot prettrokšņa pasākumus.

Noteiktas prasības gaisa kvalitātes rādītāju noteikšanai galvenajiem gaisa piesārņojuma avotiem. Prasība gaisa kvalitātes robežlielumu pārsniegumu gadījumā paredzēt gaisa kvalitātes uzlabošanas pasākumus.

Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi attēloti vai noteikti grafiskās daļas kartē.

TIAN sadaļā Alternatīvā energoapgāde noteiktas prasības, tostarp vides un dabas aizsardzības jomas prasības vēja elektrostaciju izvietošanai.

Noteiktas insolācijas prasības dzīvojamai un publiskajai apbūvei. Noteiktas prasības būvniecības uzsākšanai piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijās

Noteiktas prasības ēku atjaunošanai, pārbūvei vai būvniecībai Līvānu pilsētas sabiedriskajā centrā. Noteiktas prasības attiecībā azartspēļu ierobežošanu, rūpnieciska un tehniska rakstura apbūvi.

9. SLĒDZIENS

Līvānu novada teritorijas plānojuma 1.0 redakcija un vides pārskata projekts atbilst higiēnas prasībām.

10. REKOMENDĀCIJAS

Pielietot universālā dizaina principus, kā arī paredzēt speciālus pasākumus vai speciālu aprīkojumu pieejamas vides nodrošināšanā cilvēkiem ar dzirdes, redzes vai kustību traucējumiem, lai šo cilvēku pārvietošanās būtu iespējami netraucēta un droša gan publiskajās ēkās, gan ārpus tām. Tas veicams, labiekārtojot teritorijas, laukumus, aprīkojot ceļus un ielas, nodrošinot iekļūšanu, pārvietošanos un izklūšanu no būves atbilstoši plānotajai funkcijai.

Sabiedrības veselības departamenta
Latgales kontroles nodaļas vadītāja

Ludmila Vainiņa

Evija Krūmiņa, 27855980,
evija.krumina@vi.gov.lv

Valsts vides dienests par Plānojuma 2.redakciju un precizēto Vides pārskatu

Valsts vides dienests

Rūmniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

ATZINUMS par teritorijas plānojumu un vides pārskatu

05.11.2025.
Uz 10.10.2025.

Nr.11.2/AP/9869/2025
Nr. 25/315

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Grupa93"
_PRIVATE@50103129191

Zināšanai: Līvānu novada pašvaldībai
_DEFAULT@90000065595

Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) saņēma Jūsu vēstuli ar lūgumu sniegt atzinumu par Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakciju.

Dienests ir izskatījis teritorijas plānojuma projektu un vides pārskatu, kas publicēti vietnē: <https://geolatvija.lv/geo/tapis?documents=open#document 32213>, un izvērtējis to atbilstību Dienesta nosacījumu un atzinuma (2023. gada 13. janvāra nosacījumi Nr. 11.2/AP/511/2023, 2025. gada 23. aprīļa atzinums Nr. 11.2/AP/3688/2025), Aizsargjoslu likuma, Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 240) un citu normatīvo aktu vides aizsardzībā prasībām. Dienests sniedz šādas atsauksmes par Līvānu novada teritorijas plānojuma projektu un vides pārskatu:

1. Pieņemam zināšanai informāciju par applūstošo teritoriju modelēšanu 3.cikla ietvaros, ko šobrīd veic VSIA “Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” (turpmāk – LVĢMC), taču Dienests nevar piekrist apbūves plānošanai jau šobrīd zināmajās applūstošajās teritorijās, kas būtu pretrunā Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4.punktam. It īpaši tādos zemesgabalos, kur applūšanai ir pakļauts viss zemesgabals, piemēram, Līvānos pie Dubnas ietekas Daugavā, Rožupē pie Feimankas ietekas Dubnā u.c. Tāpēc, saņemot jaunākos datus no LVĢMC, aicinām rūpīgi izvērtēt tos un atbilstoši mainīt plānotās funkcionālās zonas nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijās, t.sk., ņemot vērā MK noteikumu Nr. 240 11. nodaļā noteikto, aicinām Grafiskajā daļā papildus applūstošajām teritorijām attēlot arī citas plūdu riska teritorijas (ar varbūtību reizi 100 gados un reizi 200 gados) un attiecīgi rēķināties ar šiem riskiem nozīmīgu objektu būvniecības gadījumā. Atkārtoti lūdzam dzēst Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 48. punktu vai tajā iekļauto frāzi par applūstošo teritoriju precizēšanu - “vai eksperta atzinumu par 10% applūšanas riska augstuma atzīmi konkrētajā zemes vienībā”, jo MK noteikumu Nr. 240 217.¹ punktā jau ir

- noteiktas applūstošo teritoriju precizēšanas prasības, savukārt kompetentā institūcija, kura modelē plūdu riskus un uztur nepieciešamos datus Latvijā ir LVĢMC.
2. Lai izpildītu Dienesta nosacījumu 3. un 18. punktu prasības un ņemot vērā iespējamus riskus videi blīvā apbūvē, kas nav nodrošināta ar centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, Dienests lūdz koriģēt TIAN 3.2.2. nodaļas prasības un/vai attiecīgo funkcionālo zonu prasības, iestrādājot principu, ka pilsētas un ciemu apbūvē (zemesgabalos līdz 2400 m²) kā decentralizētā kanalizācija ir pieļaujama tikai hermētiski krāirezervuāri, bet papildus lūdzam noteikt, ka pilsētā un ciemos, kur nav pieejamas centralizētās sistēmas, netiek pieļauta minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība – 300 m² vasarnīcu apbūvei, bet gan lielāka, piemēram, 1200 m². Dienests sagaida, ka vides pārskatā tiks papildus vērtēti vides riski teritorijas plānojuma līmenī (jau plānošanas fāzē, kad tiek noteiktas atšķirīgas funkcionālās zonas, neatstājot izvērtēšanu tikai uz detālplānojuma vai būvprojekta fāzi) un tiks rasti atbilstoši risinājumi vides risku ievērojamai samazināšanai virszemes ūdensobjektu tuvumā (piemēram, Jersikā pie Daugavas, vairākās esošajās mazdārziņu teritorijās pie Daugavas u.c.).
 3. Grafiskajā daļā nav attēlotas atbilstošas aizsargjoslas ap ūdensapgādes urbumu Rīgas ielā 310, Līvānos (kadastra apzīmējums 7686 007 0620) Nr. 800494. Lai izpildītu Dienesta nosacījumu 4. punkta prasības, lūdzam līdzās ķīmiskajai aizsargjoslai attēlot 30 m stingrā režīma un 42 m bakterioloģisko aizsargjoslu. Tādējādi kļūst apšaubāms arī šajā zemes vienībā šobrīd noteiktais funkcionālais zonējums - Savrupmāju apbūves teritorija (DzS), lūdzam pārskatīt arī to.
 4. Lauksaimniecības teritorijā (L2) ir atļauta vasarnīcu apbūve, dārza māju apbūve (apbūves augstums - līdz 3 stāviem, apbūves blīvums - līdz 20%) u.c. izmantošanas veidi, minimālā jaunveidojamā zemesgabala platība noteikta – 300 m², kas neatbilst MK noteikumu Nr. 240 65. punktam (*Lauku teritorijās jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība ir 2 ha*), jo funkcionālā zona pārsvarā noteikta lauku teritorijās (ārpus ciemiem). Dienests principiāli nevar piekrist, ka tiktu pieļauta mazdārziņu teritoriju turpmāka attīstība ar blīvu apbūvi (ar iespēju turpmākai zemesgabalu sadalīšanai līdz 300 m² parcelēs un dzīvojamo māju būvniecībai) bez atbilstošas ūdenssaimniecības infrastruktūras. Tāpēc aicinām, izmantojot plānošanas instrumentus, nepieļaut blīvas apbūves veidošanos mazdārziņu teritorijās, ja tām nav nodrošināta atbilstoša ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra. Dienests arī sagaida, ka esošajā mazdārziņu apbūvē kā vienīgais decentralizētās kanalizācijas risinājums tiktu atļauts – hermētisks krāirezervuārs, turklāt arī mazdārziņu teritorijās ārpus ciemiem esošās decentralizētās kanalizācijas sistēmas būtu pakļaujamas reģistrācijai un apsaimniekošanas uzraudzībai, ja ir uzbūvēta vasarnīca vai dārza māja, jo tās pārsvarā ir izvietotas blīvi – uz nelieliem zemesgabaliem un mazdārziņu apbūves apdzīvotība pārsvarā ir ar sezonālu raksturu. Ņemot vērā pašreizējo mazdārziņu apbūves blīvumu, atrašanās vietas un nenodrošinājumu ar ūdenssaimniecības infrastruktūru, Dienests aicina teritorijas plānojuma projektā atļaut Lauksaimniecības teritorijās (L2) attiecīgi novērtēt arī vides pārskatā (116. lpp.).
 5. Atkārtoti lūdzam pārskatīt funkcionālos zonējumus sanitārajās aizsargjoslās ap NAI un nepieļaut tādas, kas galvenajā izmantošanā atļauj dzīvojamo ēku būvniecību, it īpaši gadījumos, kad viss zemesgabals vai tā lielākā daļa atrodas sanitārajā aizsargjoslā. Piemēram, šobrīd Rožupē plānotā Savrupmāju apbūves teritorija (DzS2) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 7666 010 0385 ir pretrunā ar Aizsargjoslu likuma 28. un 55. pantā noteikto. Lūdzam labot to.

6. Atkārtoti lūdzam Paskaidrojuma raksta 3.3.5.nodaļā un vides pārskata 4. pielikumā publicētās tabulas par potenciāli piesārņotajām vietām papildināt ar Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā (skatīt vietnē: <https://pvps.vvd.gov.lv/>) lietoto numerāciju, jo tas var palīdzēt interesentiem iegūt informāciju par šīm vietām.
7. Papildus augstākminētajam Dienests aicina veikt labojumus šādās teritorijas plānojuma daļās:
 - a. TIAN 9. punktā – aicinām precizēt, ka jaunveidojamā zemesgabala minimālās platības samazinājums līdz 5% piemērojams tikai vienam zemesgabalam lokālplānojumā, detālplānojumā vai zemes ierīcības projektā;
 - b. TIAN 27. un 397. punktos – ir konstatējamas pretrunas par derīgo izraktenu ieguvi, lūdzam novērst tās;
 - c. TIAN 39.3. punktā – lūdzam neparedzēt izņēmumu valsts meža zemju apsaimniekotāja lauksaimniecības zemju apmežošanai īpaši aizsargājamo pļavu biotopos un nepieļaut to apmežošanu, jo šādu biotopu platības Latvijā ir būtiski sarukušas un kopumā aizņem mazāk par 1%;
 - d. TIAN 94. un 421. punktos – ir konstatējamas pretrunas par vēja elektrostacijām, lūdzam novērst tās;
 - e. TIAN 139.3. punktā – lai nerastos pārpratumi par žogu būvniecību pie ūdenstilpēm un ūdenstecēm (t.sk. applūstošajās teritorijās), aicinām papildināt prasības ar tekstu – “saskaņā ar Aizsargjoslu likumā noteikto”;
 - f. TIAN 304. punkts – jādzēš, jo neattiecas uz Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritoriju (DzD);
 - g. TIAN 346., 369. un 391. punktos – lūdzam konkretizēt, kuri no trīs veidu savrupmāju apbūves noteikumiem (TIAN 4.1. nodaļā) ir piemērojami šajos gadījumos.

Dienests aicina pilnveidot un precizēt Līvānu novada teritorijas plānojuma projektu un vides pārskatu atbilstoši augstāk uzskaitītajām atsauksmēm.

Atļauju pārvaldes direktora vietnieks,
Būvniecības un attīstības departamenta direktora p.i.

A. Veliks

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pauls Lielmanis 29496408
pauls.lielmanis@vvd.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvalde par Plānojuma 2.redakciju

Dabas aizsardzības pārvalde

LATGALES REĢIONĀLA ADMINISTRĀCIJA
Galdnieku iela 8, Rēzekne, LV-4601, tālr. 64 605 860, e-pasts: latgale@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

ATZINUMS Rēzeknē

31.10.2025. Nr. 4.8/6937/2025-N
uz 10.10.2025. Nr. 25/303

SIA "Grupa 93"
Nosūtīšanai e-adresē

Par Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakciju

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija (turpmāk – Pārvalde) saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Grupa 93" (turpmāk – SIA "Grupa 93") 2025. gada 10. oktobra iesniegumu, kurā lūgts sniegt atzinumu par Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakciju.

Pārvalde ir iepazīsinusies ar Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakcijas dokumentiem un konstatēja, ka Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 39.3. apakšpunktu nepieciešams precizēt svītrojot teikuma daļu "izņemot valsts meža zemju apsaimniekotāja valdījumā esošajās lauksaimniecības zemēs." Norādām, ka Ministru kabineta noteikumi¹ neparedz šādus TIAN norādītos izņēmumus.

Informējam, ka 2024. gada 1. novembrī stājās spēkā Sugu un biotopu aizsardzības likuma grozījumi². Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā izstrādāti, lai īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 22. oktobra regulā Nr. 1143/2014 par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību noteiktos ES dalībvalstu pienākumus attiecībā uz invazīvām svešzemju sugām. Sugu un biotopu aizsardzības likuma 23.² panta 5. punkts noteic, ka: "Invazīvo sugu sarakstā iekļauto sugu izplatības ierobežošanas pasākumu īstenošanā atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai iesaistās attiecīgā valstspilsētas vai novada pašvaldība. Pašvaldība:

1) pieņem lēmumu par invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumiem attiecīgās pašvaldības teritorijā un publicē to saskaņā ar Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumu, kā arī vietējās pašvaldības laikrakstā un tīmekļvietnē;

2) ievērojot normatīvos aktus par attiecīgās invazīvās sugas ierobežošanas pasākumiem un metodēm, var koordinēt un sadarbībā ar attiecīgo kompetento institūciju organizēt invazīvo sugu ierobežošanas pasākumus, ja zemes īpašnieks, lietotājs vai valdītājs neveic invazīvo sugu izplatības ierobežošanas pasākumus".

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 56.3. apakšpunktu

¹ Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 308 "Meža atjaunošanas, meža iecaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi".

² Grozījumi Sugu un biotopu aizsardzības likumā <https://likumi.lv/ta/id/355687-grozijumi-sugu-un-biotopu-aizsardzibas-likuma>

un Ministru kabineta 2009. gada 6. februāra noteikumu Nr. 507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 3.15. apakšpunktu, Pārvalde sniedz atzinumu, ka Līvānu novada Teritorijas plānojuma 2.0 redakcija ir izstrādāta atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām. Pārvalde savas kompetences ietvaros sniedz atzinumu, ka neiebilst pret izstrādāto Līvānu novada teritorijas plānojuma 2.0 redakciju un tā nodošanu tālākai virzībai, taču aicina Teritorijas plānojuma 2. redakciju papildināt atbilstoši Pārvaldes sniegtajām rekomendācijām.

Latgales reģionālās administrācijas direktore

Anda Zeize

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Vasilevska 26121853
dace.vasilevska@daba.gov.lv

Dabas aizsardzības pārvalde par Plānojuma 1.redakciju un Vides pārskata projektu

Dabas aizsardzības pārvalde

LATGALES REĢIONĀLĀ ADMINISTRĀCIJA

Galdnieku iela 8, Rēzekne, LV-4601, tālr. 64 605 860, e-pasts: latgale@daba.gov.lv, www.daba.gov.lv

ATZINUMS

Rēzeknē

11.04.2025. Nr. 4.8/2293/2025-N
uz 20.03.2025. Nr. 25/113

SIA "Grupa 93"
Nosūtīšanai e-adresē

Par Līvānu novada teritorijas plānojuma 1. redakciju un vides pārskatu

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija (turpmāk – Pārvalde) 2025. gada 20. martā saņēma sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Grupa 93" iesniegumu ar lūgumu sniegt atzinumu par Līvānu novada teritorijas plānojuma 1. redakciju (turpmāk – TP) un atsauksmi par vides pārskata projektu.

Izskatot TP 1.0 redakciju (sadaļas "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", "Grafiskā daļa", "Paskaidrojuma raksts", "Vides pārskats", "Citi materiāli"), atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 56. un 58. punktam un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 3.15. apakšpunktam Pārvalde konstatēja:

1. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (turpmāk – TIAN).

- 1.1. 2.3. apakšnodaļu "Zemes vienību veidošana" nepieciešams papildināt ar ierobežojumiem zemes vienību sadalīšanai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās (turpmāk – ĪADT), kas noteikti vispārējos īpaši aizsargājamo dabas teritoriju noteikumos¹.
- 1.2. Pārvaldes ieskatā 2.5. apakšnodaļā "Piekļūšana publiskiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" sniegtā informācija ir pārskatāma, jo Pārvaldei nav juridiska pamata skatīt gājēju ceļus līdz ĪADT, tomēr tas, kas attiecas uz ĪADT saistībā ar ceļu būvniecību, publiski pieejamas tūrisma infrastruktūras uzstādīšanu un ierīkošanu, maršrutu izveidi, t. sk. digitālu maršrutu izveidi, ĪADT ir plānojams un saskaņojams, kā to paredz ĪADT spēkā esošais normatīvais regulējums¹. Šajā apakšnodaļā teikts, ka piekļuves ceļu trasējumu precizē, ņemot vērā upju krasta dabisko veģetāciju, Eiropas Savienības (turpmāk – ES) aizsargājamās biotopus un gājēju kustības intensitāti. Pārvalde vērš uzmanību, ka šeit būtiski ir ņemt vērā arī applūstošās teritorijas, kurās būvniecību nav iespējams veikt.
- 1.3. TIAN 2.6. apakšnodaļas 29. punktu nepieciešams papildināt ar 29.3. apakšpunktu, kas

¹ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".

noteiktu aizliegumu derīgo izrakteņu ieguvei ĪADT². TIAN 2.6. apakšnodaļu "Derīgo izrakteņu ieguve", lai mazinātu antropogēno slodzi uz bioloģiski vērtīgajām teritorijām, nepieciešams papildināt ar derīgo izrakteņu ieguves aizliegumu īpaši aizsargājamo sugu³ atradnēs un dzīvotnēs, biotopu^{4,5} platībās un ainaviski vērtīgās teritorijās. Pārvalde lūdz papildināt TIAN 2.6. nodaļu ar 37. punktu, izsakot to šādā redakcijā "Ja zemes vienībā dabas datu pārvaldības sistēmā ir reģistrēts īpaši aizsargājams biotops, pirms derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādes saņem sugu un biotopu eksperta slēdzienu ar rekomendācijām tālākai teritorijas izmantošanai un apbūvei."

Attiecībā uz TAIN 557. punktu Pārvalde aicina izvērtēt iespēju pēc derīgo izrakteņu ieguves beigšanas minerālaugsnēs izstrādātās teritorijas rekultivēt (renaturalizēt) tā, lai tās kļūtu par bioloģiski vērtīgām platībām vai platībām ar ainavisku vai rekreācijas potenciālu. Latvijā renaturalizācija ir vērtējama kā jauns derīgo izrakteņu izstrādes vietu rekultivācijas risinājums, kamēr ārvalstīs jau uzkrājusies ilggadīga pieredze^{6,7}. Attiecībā uz kūdras atradņu rekultivāciju Pārvalde aicina ņemt vērā Eiropas Komisijas Life 2014.-2020. programmas Klimata pasākumu apakšprogrammas Klimata pārmaiņu mazināšanas prioritārās jomas projekta "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā, LIFE REstore" projekta rezultātus. Pārvalde aicina TIAN paredzēt prasības degradēto platību un izstrādāto derīgo izrakteņu vietu atjaunošanai un rekultivēšanai.

- 1.4. Attiecībā uz 2.7. apakšnodaļu vēršam uzmanību, ka dīķu ierīkošanā, arī pārbūves vai atjaunošanas gadījumos, nepieciešams ņemt vērā ĪADT spēkā esošos normatīvos aktus¹, jo uz šāda veida darbībām ĪADT attiecināmi ierobežojumi. Tāpat TIAN neaizliedz dīķu būvniecību applūstošajās teritorijās, kūrās būvniecība nav atļauta.
- 1.5. 2.7. apakšnodaļas 42.3. apakšpunktu aicinām izteikt precizējošā versijā, kā to noteic Ministru kabineta noteikumi⁸ – meža ieaudzēšana sākot vai stādot nav atļauta īpaši aizsargājamās biotopos un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs, kas reģistrēti Dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" (turpmāk – DDPS Ozols) valsts reģistrā. Tāpat vēršam uzmanību, ka zemes lietošanas veida maiņai ĪADT ir noteikti ierobežojumi¹.
- 1.6. 2.11. apakšnodaļas 52. punktā teikts: "Meža zemes atmežošana apbūvei atļauta tikai zem ēkām un iekšpagalmiem, ceļiem un inženiertehniskās apgādes objektiem. Pārējā zemes vienības daļā jā saglabā mežu, nodrošinot tā attīstības stadijām netraucētus apstākļus". Tomēr TIAN 550. punktā lauksaimnieciskā izmantošana ir noteikta kā viens no meža zemes papildizmantošanas veidiem. Lūdzam novērst dokumentā radušās pretrunas un vienlaikus vēršam uzmanību, ka lauksaimniecībā izmantojamās zemes ierīkošanas kārtību mežā noteic Ministru kabineta noteikumi⁹. Informējam, ka meža zemes atmežošana pieļaujama arī gadījumos, kad tas nepieciešams īpaši aizsargājamo

² Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 16.14. apakšpunkts.

³ Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu".

⁴ Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:31992L0043>.

⁵ Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumi Nr. 350 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu" pielikums.

⁶ "Biodiversity management in quarries and gravel pits. Putting Nature back together" https://www.quarrylifeaward.cz/sites/default/files/media/web_hc_biodiv_im_steinbruch_buch_englisch.pdf

⁷ "Non-energy mineral extraction in relation to NATURA 2000. Case studies" <https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/NEEI%20case%20studies%20-%20Final%20booklet.pdf>

⁸ Ministru kabineta 2012. gada 2. maija noteikumi Nr. 308 "Meža atjaunošanas, meža ieaudzēšanas un plantāciju meža noteikumi".

⁹ Ministru kabineta 2013. gada 5. marta noteikumi Nr. 118 "Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi ierīko mežā, kā arī izsniedz atļauju tās ierīkošanai".

- biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanai mežā¹⁰.
- 1.7. Apakšnodaļā 3.1.1. "Vispārīgas prasības transporta infrastruktūras būvniecībai" nepieciešams iekļaut uz ĪADT attiecināmus ierobežojumus, jo Līvānu novada teritorijās iekļautajās ĪADT jaunu ceļu būvniecību nav iespējams veikt, pieļaujama tikai esošo ceļu restaurācija un rekonstrukcija, ja tiek mainīts trases platums un novietojums, pēc attiecīgu saskaņojumu saņemšanas¹¹.
 - 1.8. Attiecībā uz 3.2.6. apakšnodaļu "Lietus ūdens kanalizācija un meliorācija" vēršam uzmanību, ka ĪADT ir aizliegts būvēt hidrotehniskas būves un ierīkot meliorācijas sistēmas, veikt to rekonstrukciju un renovāciju, izņemot, lai novērstu teritoriju applūšanu ārpus ĪADT, kā arī ar Pārvaldes rakstisku atļauju upju dabiskā tecējuma, ūdenstecēm un ūdenstilpēm piegulošo teritoriju hidroloģiskā režīma atjaunošanu, īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanas pasākumu veikšanu un zivju migrācijas ceļu atjaunošanu¹².
 - 1.9. Attiecībā uz 3.2.8. apakšnodaļu "Alternatīvā energoapgāde" vēršam uzmanību, ka vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecība meža masīvos, kuri nav fragmentēti un kuros ir augsta bioloģiskā daudzveidība, tāpat mežos, kas iekļauti ĪADT, un VES būvniecība tajos ir aizliegta, kritiski jāizvērtē pieejamā informācija par dabas vērtībām un nepieciešamība šādās teritorijās būvēt VES.
 - 1.10. Visā apakšnodaļā 3.3.1. "Vispārīgās prasības teritoriju apbūvei" nepieciešams iestrādāt, ka, plānojot būvniecību ĪADT, jāņem vērā ĪADT spēkā esošie normatīvie akti. Teritorijas plānojumā aicinām uzsvērt, ka būvniecību applūstošajās teritorijās nav iespējams veikt. Paredzot jaunas apbūves vai infrastruktūras izbūvi neapbūvētās teritorijās, saglabā īpaši aizsargājamus biotopus, īpaši aizsargājamo sugu atradnes un dzīvotnes, izvērtē ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un veido biokoridorus, savienojot zaļās infrastruktūras elementus, lai pēc iespējas mazinātu antropogēno slodzi dabas vērtību teritorijās un saglabātu bioloģisko daudzveidību. Papildus nepieciešams akcentēt, ka, plānojot būvniecību, jāņem vērā, vai būvniecību pieļauj ĪADT spēkā esošie normatīvie akti un vai būvniecībai nav nepieciešami papildu saskaņojumi, atļaujas, nosacījumi. Pastiprināta uzmanība vēršama uz dižkokiem un būvniecību to aizsardzībai noteiktajās teritorijās, kas attiecināms arī uz TAIN 3.4.4. apakšnodaļu "Apstādījumi un koki".
 - 1.11. Attiecībā uz 3.3.9. apakšnodaļu "Būves lauksaimniecības dzīvniekiem" vēršam uzmanību, ka ĪADT ir noteikti ierobežojumi, kas attiecināmi uz dzīvnieku turēšanu, piemēram, dabas liegumos aizliegts ierīkot jaunas un paplašināt esošas iežogotas platības savvaļas dzīvnieku turēšanai nebrīvē¹³.
 - 1.12. 3.4.4. apakšnodaļas 193. punktā teikts: "*Koka ciršana ārpus meža atļauta saskaņā ar Ministru kabineta noteikumos un Pašvaldības saistošajos noteikumos par koku ciršanu ārpus meža noteikto kārtību*". Vēršam uzmanību, ka dižkoku ciršana pieļaujama tikai pēc Pārvaldes rakstveida atļaujas saņemšanas, kā to noteic Ministru kabineta

¹⁰ Ministru kabineta 2013. gada 18. jūnija noteikumi Nr. 325 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanu mežā".

¹¹ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 16.16.3.5. apakšpunkts.

¹² Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 16.17. apakšpunkts.

¹³ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 16.18. apakšpunkts.

noteikumi¹⁴.

- 1.13. Rekomendējam TIAN 3.4.4. apakšnodaļā *Apstādījumi un koki* noteikt prasības apbūves zonās paredzēt nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai invazīvās sugas neizplatās tālāk, piemēram, aizliegta apstādījumu ierīkošana, izmantojot invazīvas augu sugas vai sugas ar nekontrolējamu izplatīšanās spēju, teritoriju apstādījumos izmantot vietējās izcelsmes sugas, nav pieļaujama augsnes pārvietošana citur no šādām teritorijām, lai neveicinātu invazīvo sugu izplatību u.c..
- 1.14. Pārvalde rekomendē papildināt TIAN 3.4.4. apakšnodaļu un noteikt minimālos attālumus no būvēm līdz kokiem un krūmiem, ko nosaka <https://likumi.lv/ta/id/256866-visparigie-teritorijas-planosanas-izmantosanas-un-apbuves-noteikumi> "137. punkts *Teritorijas plānojuma vai lokālplānojuma apbūves noteikumos var noteikt prasības attālumiem starp būvēm, kā arī no būvēm un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem.*"
- 1.15. Pārvalde norāda, ka TIAN 4.12. apakšnodaļu 4.12.1.5. Citi noteikumi nepieciešams papildināt:
 - ar tekstu "ūdensteču un ūdensojektu krasta erozijas riska vietas un prasības erozijas riska novēršanai nosaka lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā";
 - ar tekstu "apbūve applūstošajās teritorijas veicama saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 37. panta pirmās daļas 4.punktu.", lai zemju īpašnieki netikti maldināti par iespējamo teritorijas izmantošanu.

2. Paskaidrojuma raksts.

- 2.1. Paskaidrojuma rakstā nepieciešams ņemt vērā šī Pārvaldes atzinuma 1. punktā sniegto vērtējumu par TIAN redakciju, jo arī Paskaidrojuma rakstā konstatētas šāda rakstura neprecizitātes un nepieciešamie papildinājumi.
- 2.2. Apakšnodaļas 3.2.11. "Meža zemes un aizsargājami biotopi" rindkopu par normatīvo regulējumu nepieciešams papildināt, ka, veicot meža un meža zemju apsaimniekošanu, kas iekļautas ĪADT, jāņem vērā katrā konkrētajā ĪADT spēkā esošo normatīvo regulējumu. Līvānu novada teritorijā esošajām ĪADT nav izstrādāti individuālie teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi, tādēļ to aizsardzību reglamentē vispārējie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju noteikumi¹⁵.
- 2.3. Apakšnodaļā 3.3.2.6. "Meliorācija" sniegta informācija, ka Dabas aizsardzības pārvaldes valdījumā Līvānu novadā ir nodota meža zeme. Informējam, ka Līvānu novada teritorijā Dabas aizsardzības pārvaldes valdījumā nav meža zemju. Saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 15. panta pirmo daļu¹⁶ Dabas aizsardzības pārvaldes valdījumā ir Dubnas upe, kas iekļauta dabas lieguma "Dubnas paliene" teritorijā.
- 2.4. 3.5.5. apakšnodaļā "TIN5 Ainaviski vērtīga teritorija" 31. attēlā attēlotas ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5) Līvānu novadā, kur ar ciparu "2" iezīmēta Gaiņu purva ainava. Pārskatot šo teritoriju aprakstus, secināms, ka apraksta par Gaiņu purva ainavu

¹⁴ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".

¹⁵ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".

¹⁶ Zemes pārvaldības likuma 15. panta pirmā daļa noteic, ka par vides aizsardzību atbildīgā ministrija ir valdītājs iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kas atrodas dabas rezervātos, nacionālajos parkos un dabas liegumos un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā, un jūras piekrastes sauszemes daļai, kas atrodas dabas liegumos un nacionālo parku dabas lieguma zonā un nav privātpersonu īpašumā vai citas ministrijas valdījumā.

iztrūkst, bet aprakstošajā daļā norādīta vēl viena ainaviski vērtīga teritorija – 7. Sutru-Feimankas lauku ainava. Aicinām arī 31. attēlā norādīt šo teritoriju, bet teksta daļu papildināt ar Gaiņu purva ainavas teritoriju.

- 2.5. 3.6.1. apakšnodaļā “Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un NATURA 2000 teritorijas” pēdējā rindkopā sniegta informācija, ka Dabas aizsardzības pārvalde veic kontroli valsts nozīmes aizsargājamo teritoriju, īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, mikroliegumu apsaimniekošanas un aizsardzības jomā, atsevišķi izdalot aizsargājamo aleju. Vēršam uzmanību, ka Pārvalde ir Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība, tādēļ nav nepieciešams veikt atsevišķu dalījumu attiecībā uz aleju, jo arī Jersikas aleja ir noteikta kā valsts nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija.
- Sadaļu “Dižkoki” aicinām papildināt ar informāciju, ka šo koku nociršanai un novākšanai nepieciešams saņemt Dabas aizsardzības pārvaldes rakstveida atļauju¹⁷.
37. attēlā apzīmējumu “cits aizsargājams koks” lūdzam nomainīt uz “Potenciāls dižkoks” (informatīvs skaidrojums – par potenciāliem dižkokiem ir uzskatāmi koki, kuru stumbra apkārtmērs ir 90 % un vairāk no valsts nozīmes dižkoka stumbra apkārtmēra, kā arī koki, kuru augstums ir 97 % un vairāk no valsts nozīmes dižkoka augstuma).

3. Grafiskā daļa.

- 3.1. Izskatot TP Grafisko daļu “Līvānu novada funkcionālais zonējums”, konstatēts:
- 3.1.1. Failā nav attēlotas ĪADT, aicinām šīs teritorijas attēlot arī šajā kartogrāfiskajā materiālā, lai nerastos pārpratumi un informācija būtu uzskatāma.
- 3.1.2. Jaunsilavas ciemā iekļautajās zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 7686 007 0567, 7686 007 0454, 7686 007 0453 un 7686 007 0170 Dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” (turpmāk – DDPS Ozols) valsts reģistrā reģistrēts Eiropas Savienībā (turpmāk – ES) prioritāri aizsargājamais biotops – *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (biotopa kods 6270*) –, kur TP Grafiskajā daļā noteikta Savrupmāju apbūves teritorija (DzS), Pārvalde iesaka šīs platības iekļaut Dabas un apstādījumu teritorijā (DA).
- 3.1.3. Upenieku ciemā iekļautajās zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 7652 003 0104, 7652 003 0258 un 7652 003 0263 DDPS Ozols reģistrēts ES prioritāri aizsargājamais biotops – *Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas* (biotopa kods 6270*) – un zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu 7652 003 0151, 7652 003 0153, 7652 003 0019, 7652 003 0154 un 7652 003 0155 DDPS Ozols reģistrēts ES aizsargājamais biotops – *Palieņu zālāji* (biotopa kods 6450) –, kur TP Grafiskajā daļā šīs platības noteiktas kā Savrupmāju apbūves teritorija (DzS), Pārvalde iesaka šīs platības iekļaut Dabas un apstādījumu teritorijā (DA).
- 3.1.4. Līvānu novada Jersikas pagasta nekustamajā īpašumā ar zemes vienības kadastra apzīmējumu 7652 005 0566 un 7652 005 0526 daļēji noteikta Rūpnieciskās apbūves teritorija (R2), kur DDPS Ozols tiešā tuvumā reģistrēti ES prioritāri aizsargājamo biotopu – *Staignāju meži* (biotopa kods 9080*), *Aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži)* (biotopa kods 91E0*) – poligoni. Izanalizējot Valsts meža dienesta Meža valsts reģistrā pieejamo informāciju par meža augšanas apstākļu tipiem, valdošajām sugām un mežaudzes vecumu, secināms, ka šajā vietā vairākas mežaudzes

¹⁷ Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumu Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 46. punkts.

kvalificējamās kā potenciālie mežu biotopi. Pārvaldes ieskatā pastāv augsta varbūtība, ka daļa no aizsargājamiem meža biotopiem šajā vietā nav apzināti, tādēļ aicinām rūpīgi izvērtēt Rūpnieciskās apbūves teritorijas noteikšanu šajos nekustamajos īpašumos, lai neradītu kaitējumu aizsargājamām dabas vērtībām.

- 3.1.5. Rudzātu ciemā iekļauto zemes vienību ar kadastra apzīmējumu 7668 007 0362 un 7668 007 0421 daļā DDPS Ozols reģistrēts ES aizsargājamais biotops – *Mēreni mitras pļavas* (biotopa kods 6510) –, kur TP Grafiskajā daļā noteikta Savrupmāju apbūves teritorija (DzS). Pārvalde iesaka šīs platības iekļaut Dabas un apstādījumu teritorijā (DA).
- 3.2. Izskatot TP Grafisko daļu “Līvānu novada aizsargjoslas”, konstatēts, ka vairākās vietās, kuras ir applūstošās teritorijas, Līvānu novada funkcionālajā zonējuma ir noteiktas Savrupmāju apbūves teritorija (DzS). Tādas konstatētas, piemēram, Rožupes ciemā, izteikti Rudzātu ciemā un Līvānu pilsētas teritorijā, paredzot kā Jauktas centra apbūves teritoriju (JC). Pārvaldes ieskatā īpašumus un to daļas, kuras noteiktas kā applūstošās teritorijas, nepieciešams iekļaut Dabas un apstādījumu teritorijā (DA).

4. Vides pārskats.

- 4.1. Vides pārskatā konstatētas līdzīga rakstura nepilnības, kas daļēji norādītas jau šī Pārvaldes atzinuma 1. un 2. punktā. Tās lūdzam pārskatīt un nepieciešamos labojumus un/vai papildinājumus veikt arī Vides pārskatā.
- 4.2. Pārvalde savos nosacījumos Teritorijas plānojumam¹⁸ norāda, ka jāņem vērā pieaugošais mežu fragmentācijas risks, kas būtiski apdraud ne vien bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu mežu teritorijās, bet arī mozaikveida ainavu, kurā ir liels meža īpatsvars. Plānošanas dokumentā (TIAN) Pārvalde nesaskata noteiktas rīcības vai pasākumus, lai šo riska faktoru mazinātu vai novērstu.
- 4.3. Vides pārskatā nepieciešams sniegt zaļās infrastruktūras principu iespējamās ieviešanas vērtējumu, norādot rīcību kopumu, kas nodrošinātu nepārtrauktus sugu migrācijas koridorus gan īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, gan ārpus tām un kas ir nozīmīgs faktors bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai¹⁹.
- 4.4. Pārvalde lūdz papildināt Vides pārskata 7.3. sadaļu “Ietekmju mijiedarbības, summārās ietekmes” ar informāciju, ka lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos, būvprojektos, kā arī veicot būvniecību, svarīgi ir novērtēt katras konkrētās ieceres un aktivitātes potenciālās kumulatīvās ietekmes uz vidi, ko nav iespējams izdarīt teritorijas plānojuma tvērumā. Katra projekta izstrādes, saskaņošanas un īstenošanas ietvaros jāizvērtē konkrētās plānotās darbības un jānodrošina, lai summārā ietekme būtu pēc iespējas mazāka un neradītu neatgriezeniskas sekas.
- 4.5. Ūdensobjektu lielākai daļai kvalitāte tiek vērtēta kā vidēja un mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti. Ūdensobjektu kvalitāti novadā ietekmē lauksaimniecība (barības vielas), akvakultūras ietekme, dabisko apstākļu ietekme, regulējumi, HES, aizsprosti, notekūdeņi u.c. Pārvalde rekomendē papildināt Vides pārskata 6.3.3. apakšnodaļas *Ūdeņi* 8. tabulu ne tikai ar upju un ezeru ekoloģiskā kvalitātes rādītājiem, papildus nepieciešams norādīt būtiskās slodzes, pasākumus to novēršanai, norādot riskus katram

¹⁸ Pārvaldes 2023. gada 20. janvāra nosacījumi Nr. 4.8/310/2023-N

¹⁹ <https://www.zalabriviba.lv/wp-content/uploads/zalo-infrastrukturu-zinojums-final.pdf>

ūdens objektam, nepieciešamo informāciju var iegūt pašvaldības plānošanas dokumentos un Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna un plūdu riska pārvaldības plāna 2022.-2027. gadam²⁰.

- 4.6. Teritorijas plānojuma visās sadaļās būtu nepieciešams iestrādāt rīcības kopumu antropogēnās slodzes negatīvās ietekmes samazināšanai un ierobežošanai īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, ainaviski vērtīgajās teritorijās un no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgajās teritorijās. Līdz ar to Teritorijas plānojuma ietvaros būtu iekļaujams izstrādājamo rīcību kopums, kas nodrošinātu, ka minētajās teritorijās antropogēnā slodze tiktu kontrolēta.
- 4.7. Pārvalde informē, ka dati par reģistrētajiem dižkokiem, aizsargājamām sugām un biotopiem un izveidotajiem mikroliegumiem tiek periodiski aktualizēti un precizēti atbilstoši konstatētajai situācijai dabā. Līdz ar to, veicot datu un informācijas precizēšanu, nepieciešams iepazīties ar DDPS Ozols²¹ esošo informāciju.
- 4.8. Pārvalde norāda, ka, izstrādājot plānošanas dokumentus, jāņem vērā klimata aspektu *“Klimata pārmaiņu pielāgošanās aspektu integrācija pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos”*²² integrēšana novada teritorijas plānošanas dokumentos.
- 4.9. Pārvalde lūdz izvērtēt Līvānu novada civilās aizsardzības plānā (turpmāk Civilās aizsardzības plāns)²³ norādīto un, ja nepieciešams, iekļaut informāciju, kas ir integrējama Teritorijas plānojumā.

Vēršam uzmanību, ka *Ziņojumā par institūciju nosacījumu ievērošanu Līvānu novada teritorijas plānojuma redakcijā 1.0* nav norādīti Pārvaldes 20.01.2023. izniegtie nosacījumi Nr. 4.8/310/2023-N un atzīme par to ņemšanu vērā, lūdzam papildināt Ziņojumu.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” 59. punktu un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 “Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 3.11. apakšpunktu, Pārvalde lūdz novērst norādītās neprecizitātes, veikt papildinājumus un atkārtoti iesniegt Teritorijas plānojuma 1. redakciju un vides pārskata projektu atzinuma saņemšanai.

Latgales reģionālās administrācijas direktore

Anda Zeize

Vasiļevska 26121853
dace.vasilevska@daba.gov.lv

Jakovele 20299454
inese.jakovele@daba.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

²⁰ Daugavas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022.-2027. gadam, <https://videscentra.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>

²¹ www.ozols.gov.lv

²² Klimata pārmaiņu pielāgošanās aspektu integrācija pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, https://www.fiv.awsassets.panda.org/downloads/pielagoans_ziojums_lvafa_elle_vl_230522.pdf

²³ Līvānu novada civilās aizsardzības plāns, <https://www.livani.lv/lv/media/24639/download?attachment>

13. PIELIKUMS PUBLIKĀCIJAS VIETĒJĀ LAIKRAKSTĀ KOPIJA

Līvānu novada vēstis, Nr. 1 (242), 2025. gada februāris

<https://www.livani.lv/lv/media/26799/download?attachment>

INFORMATĪVAIS IZDEVUMS • LĪVĀNU PILSĒTAI • JERSIKAS • ROŽUPES • RUDZĀTU • SUTRU • TURKU PAGASTIEM | NR. 1. (242) 2025. GADA FEBRUĀRIS

PAR LĪVĀNU NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 1. REDAKCIJAS UN LĪVĀNU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 1. REDAKCIJAS, TAI SKAITĀ VIDES PĀRSKATA PROJEKTA PUBLISKO APSPRIEŠANU

Līvānu novada dome 2025. gada 30. janvārī pieņēma lēmumu Nr. 2-5 „Par Līvānu novada pašvaldības attīstības programmas 2026. – 2032. gadam 1. redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai” un lēmumu Nr. 2-6 „Par Līvānu novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas nodošanu publiskai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai”.

Attīstības programma ir pašvaldības dokuments, kas nosaka prioritātes un rīcības plānu tuvākajiem 7 gadiem, lai uzlabotu vietējo infrastruktūru, ekonomiku un iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tajā tiek iekļauti konkrēti mērķi, projekti un investīciju plāni. Savukārt teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments (līdz 25 gadiem), kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei.

Līvānu novada attīstības programmas izstrādātājs ir SIA „Baltkonsults”. Līvānu novada teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādātājs ir SIA „Grupa93”.

Līvānu novada attīstības programmas 2026. – 2032. gadam 1. redakcijas, Līvānu novada teritorijas plānojuma 1. redakcijas, tai skaitā Vides pārskata projekta, publiskās apspriešanas termiņš ir no 2025. gada 10. februāra līdz 2025. gada 14. martam.

Attīstības programmas, teritorijas plānojuma un vides pārskata

publiskās apspriešanas sanāksme tiek organizēta hibrīdrežīmā – *klātienē* Līvānu novada kultūras centrā Rīgas ielā 105, Līvānos;

- *attālināti* tiešsaistē Microsoft Teams. Tiem, kuri vēliesies piedalīties attālināti, lūdzam līdz 2025. gada 4. martam nosūtīt pieteikumu uz e-pastu inese.stahovska@livani.lv, norādot vārdu, uzvārdu, e-pasta adresi vai tālruna numuru, uz kuru nosūtīt sanāksmes ielūgumu.

Teritorijas plānojumam tiks organizētas papildus sanāksmes klātienē pagastos:

- 2025. gada 11. martā:
 - plkst. 9.00 Jersikas Tautas nams, Upenieki, Jersikas pagasts, Līvānu novads;
 - plkst. 12.00 Rudzātu saietas nams, Miera iela 13, Rudzātu pagasts, Līvānu novads;
 - plkst. 15.00 Saietas nams „Turki”, Turku pagasts, Līvānu novads.
- 2025. gada 12. martā:
 - plkst. 10.00 Sutru kultūras nams, Uzvaras iela 5, Sutri, Sutru pagasts, Līvānu novads;
 - plkst. 13.00 Rožupes kultūras nams, Draudzības laukums 2, Rožupe, Rožupes pagasts, Līvānu novads.

Publiskās apspriešanas laikā ar dokumentiem ir iespējams iepazīties:

- attīstības programma elektroniskā veidā [\[ja.lv/geo/tapis#document_29837\]\(https://geolatvi-\);](https://geolatvi-</div><div data-bbox=)

- teritorijas plānojums un vides pārskats elektroniskā veidā <https://geolatvi->

- elektroniskā veidā pašvaldības tīmekļa vietnē www.livani.lv

- izdrukas veidā Līvānu novada bibliotēkās un Līvānu novada Valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā.

Viedokli un priekšlikumus līdz 2025. gada 14. martam var izteikt kādā no ērtākajiem veidiem:

- par attīstības programmu <https://geolatvi->
- par teritorijas plānojumu <https://geolatvi->
- aizpildot anketu un nosūtot to elektroniski uz e-pastu pasts@livani.lv;
- aizpildot anketu un nosūtot to pa pastu (pasta zīmogs līdz 14.03.2025.) uz adresi: Līvānu novada pašvaldība, Rīgas iela 77, Līvāni, Līvānu novads, LV-5316;
- aizpildot anketu un iesniedzot kādā no plānošanas dokumentu materiālu izstādīšanas vietām (KAC, bibliotēkas).

Jautājumu gadījumā sazināties ar Līvānu novada Centrālās pārvaldes Plānošanas un attīstības nodaļu, tālrunis 22481077.